

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 239 E

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

56. évfolyam
2013. augusztus 20.

Közleményszám	Tartalom	Oldal
I <i>Állásfoglalások, ajánlások és vélemények</i>		
ÁLLÁSFOGLALÁSOK		
Európai Parlament		
ÜLÉSSZAK: 2012–2013		
2012. február 2-i ülés		
Ezen ülések jegyzőkönyve a Hivatalos Lap következő számában jelent meg: HL C 114 E, 2012.4.19.		
ELFOGADOTT SZÖVEGEK		
2012. február 2., csütörtök		
2013/C 239 E/01	A BRIC-országokra és más felemelkedő hatalmakra vonatkozó uniós külpolitika Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása a BRICS-országokkal (Brazília, Oroszország, India, Kína és Dél-Afrika) és más feltörekvő hatalmakkal kapcsolatos uniós külpolitika célkitűzéseiről és stratégiáiról (2011/2111(INI))	1
2013/C 239 E/02	Az EU által korlátozó intézkedések alá vetett rendszerekkel szembeni következetes politika Az Európai Parlament 2012. február 2-i ajánlása a Tanácshoz az Európai Parlament Tanácshoz intézett, az EU által korlátozó intézkedések alá vetett, személyes és üzleti érdekeltségeiket az EU határain belül érvényesítő vezetőkkel rendelkező rendszerekkel szembeni következetes politikáról szóló ajánlására irányuló javaslattal (2011/2187(INI))	11
2013/C 239 E/03	A vállalatok székhelyének határokon átnyúló áthelyezése Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása a vállalatok székhelyének határokon átnyúló áthelyezéséről szóló tizennegyedik társasági jogi irányelvről, a Bizottságnak szóló ajánlásokkal (2011/2046(INI))	18
	MELLÉKLET	21
2013/C 239 E/04	Az uniós humanitárius segély költségvetési ellenőrzése Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása az ECHO által irányított európai uniós humanitárius segítségnyújtás költségvetési ellenőrzéséről (2011/2073(INI))	23

HU

<u>Közleményszám</u>	Tartalom (folytatás)	Oldal
2013/C 239 E/05	A kollektív jogorvoslattal kapcsolatos egységes európai megközelítés felé Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása a „Nyilvános konzultáció: A kollektív jogorvoslattal kapcsolatos egységes európai megközelítés felé” című munkadokumentumról (2011/2089(INI))	32
2013/C 239 E/06	„A tápanyagösszetételre vonatkozó állítások jegyzéke” Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása az 1924/2006/EK rendeletnek a tápanyag-összetételre vonatkozó állítások tekintetében történő módosításáról szóló bizottsági rendelet tervezetéről	39
2013/C 239 E/07	Az Európai Tanács 2012. január 30-i informális ülésének következtetései Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása az Európai Tanács 2012. január 30-i üléséről	41
2013/C 239 E/08	Irán és nukleáris programja Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása Iránról és az iráni atomprogramról	43
2013/C 239 E/09	A sport európai dimenziója Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása a sport európai dimenziójáról (2011/2087(INI))	46
2013/C 239 E/10	A hulladékkezelési irányelv alkalmazása Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása az Európai Unió tagállamaiban a hulladékgazdálkodásról szóló irányelv és egyéb kapcsolódó irányelvek alkalmazásával összefüggésben a petíciók benyújtói által felvetett kérdésekről (2011/2038(INI))	60
2013/C 239 E/11	A Daphne program Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása a Daphne programról: eredmények és kilátások (2011/2273(INI))	69
2013/C 239 E/12	A nők helyzete háború idején Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása a nők háború alatti helyzetéről (2011/2198(INI))	74
2013/C 239 E/13	Az energiához való egyetemes hozzáférés 2030-ig történő elérésére vonatkozó célkitűzést támogató uniós fejlesztési együttműködés Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása az energiához való egyetemes hozzáférés 2030-ig történő elérésére vonatkozó célkitűzést támogató uniós fejlesztési együttműködésről (2011/2112(INI))	83
2013/C 239 E/14	Az adózásról szóló éves jelentés Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása az adózásról szóló éves jelentésről (2011/2271(INI))	89
2013/C 239 E/15	Az uniós versenypolitika Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása az EU versenypolitikájáról szóló éves jelentésről (2011/2094(INI))	97

2012. február 2., csütörtök

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK
EURÓPAI PARLAMENT**A BRIC-országokra és más felemelkedő hatalmakra vonatkozó uniós külpolitika**

P7_TA(2012)0017

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása a BRICS-országokkal (Brazília, Oroszország, India, Kína és Dél-Afrika) és más feltörekvő hatalmakkal kapcsolatos uniós külpolitika célkitűzéseiről és stratégiáiról (2011/2111(INI))

(2013/C 239 E/01)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 21. cikkére és különösen annak h) pontjára, amely úgy rendelkezik, hogy az Unió közös politikákat és tevékenységeket határoz meg és hajt végre, és a nemzetközi kapcsolatok minden területén magas szintű együttműködés kialakításán munkálkodik annak érdekében, hogy előmozdítsa egy erősebb többoldalú együttműködésen és a világ felelős kormányzásán alapuló nemzetközi rendszer létrejöttét,
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének megállapításáról szóló, 2010. július 26-i 2010/427/EU tanácsi határozatra, ⁽¹⁾
- tekintettel a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) 2008. évi fő szempontjairól és alapvető választási lehetőségeiről szóló, a 2006. május 17-i intézményközi megállapodás II. része G. pontjának (43) bekezdése alapján az Európai Parlamenthez intézett tanácsi éves jelentésről szóló, 2010. március 10-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Tanácsnak az EU stratégiai partnereivel fenntartott kapcsolataira vonatkozó, 2010. szeptember 16-i következtetéseire,
- tekintettel „Az instabilitásból adódó migrációs hullámokról: az EU külpolitikájának hatálya és szerepe” című, 2011. április 5-i állásfoglalására, ⁽³⁾
- tekintettel a Tanácshoz intézett 2011. június 8-i ajánlására az ENSZ Közgyűlésének 66. ülészakaról, ⁽⁴⁾

⁽¹⁾ HL L 201., 2010.8.3., 30. o.⁽²⁾ HL C 349. E, 2010.12.22., 51. o.⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0121.⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0255.

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel a hatékony európai nyersanyag-politikai stratégiáról szóló, 2011. szeptember 13-i állásfoglalására, ⁽¹⁾
 - tekintettel a demokratizálódást támogató uniós külpolitikákról szóló, 2011. július 7-i állásfoglalására, ⁽²⁾
 - tekintettel a 2014–2020 közötti időszakra javasolt többéves pénzügyi keretről szóló, „Az Európa 2020 stratégia költségvetése” című bizottsági közleményre (COM(2011)0500),
 - tekintettel eljárási szabályzatának 48. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Fejlesztési Bizottság véleményére (A7-0010/2012),
- A. mivel Brazília, Oroszország, India, Kína és Dél-Afrika (a BRICS-országok) növekvő politikai és gazdasági súlyukból eredően egyre fontosabb szerepet játszanak a külpolitikában,
- B. mivel a BRICS-országok és más feltörekvő gazdaságok a globális szintéren külpolitikai szempontból nagy jelentőségre tehetnek szert, ha gazdasági növekedésük tovább szilárdul;
- C. mivel hét feltörekvő ország (Brazília, Oroszország, India, Kína, Indonézia, Mexikó és Törökország) 2050-re várhatóan egyenként nagyobb gazdasággá válik, mint a G-7 országok (USA, Japán, Kanada, Egyesült Királyság, Németország, Franciaország és Olaszország) együttvéve; mivel a bruttó hazai termék tekintetében Kína várhatóan 2020-ig a világ legnagyobb gazdaságává válik; mivel India 2050-ig a világ leggyorsabban növekvő gazdaságává válhat; mivel 2050-re Kína, az USA és India együttesen a világ-gazdaság 50%-át tehetik ki; mivel az EU bármelyik említett országhoz nagyjából hasonló nagyságrendű gazdasággá fejlődhet, ha egyetlen erős politikai szereplőként lép fel; mivel e hasonló nagyságrend kulcsfontosságú a politikai befolyás fenntartásához és ahhoz, hogy továbbra is képes legyen előmozdítani az egyetemes értékeket a kialakulóban lévő új, többpólusú globális kormányzási rendszerben; mivel ezt egy olyan külpolitikai megközelítés keretében kellene megvalósítani, amelynek célja a partnerség, az együttműködés és a közös értékeken alapuló megosztott kormányzás előmozdítása;
- D. mivel a BRICS-országokhoz hasonló, jelentős gazdasági és külpolitikai hatalmak konszolidációja következtében többpólusú rendszer alakult ki, amelyben a globális vezető szerep egyre inkább megoszlik különböző országok és regionális országcsoportok között; mivel e többpólusú rendszer eredményeképpen a globális gazdasági hatalom fokozatosan eltolódik a BRICS-országok és más feltörekvő gazdaságok irányába, és ezzel egyidejűleg a külpolitikai irányítás és befolyás is egyre inkább átkerülhet a régebbi hatalmaktól a feltörekvő hatalmak kezébe; mivel a jelenlegi gazdasági válság felgyorsította a többpólusú rendszer irányába való elmozdulást; mivel az új globális szereplők megjelenése értékes lehetőségnek bizonyulhat a fejlett és a feltörekvő hatalmak közötti konstruktív partnerségek, valamint a globális kérdésekkel és kihívásokkal kapcsolatos együttes fellépések tekintetében;
- E. mivel az országhatárokon átnyúló kihívások – mint például az éghajlatváltozás, a globális szabályozási kérdések, a nyersanyagokhoz és ritka földfémekhez való hozzáférés, a terrorizmus és a nem állami eredetű radikális mozgalmak elleni küzdelem, a fenntartható fejlődés, a világszintű politikai stabilitás és biztonság – a partnerségen, közös értékeken, egyetértésen, az új feltörekvő országokkal folytatott rendszeres konzultáción és szoros együttműködésen, valamint szabályokon alapuló, befogadó megközelítést kívánnak meg, ha az országhatárokon átnyúló kihívásokra valóban közös, hatékony megoldásokat kívánnak találni; mivel az EU e tekintetben magához ragadhatja, és magához is kell ragadnia a kezdeményezést;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0364.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0334.

2012. február 2., csütörtök

- F. mivel egy új és befogadó, a BRICS-országokkal és más feltörekvő gazdaságokkal folytatandó szoros konzultáción és együttműködésen alapuló globális kormányzási rendszer hiányában aligha lesz bármi, ami a jelentősebb globális kérdésekben nemzetközi együttműködésre és összehangolt fellépésre ösztönöz, és ez azzal a kockázattal jár, hogy i. szétaprózódnak a világszintű politikai és gazdasági fellépések, egymással versengő globális politikai programok jelennek meg, és elkülönülő regionális területek alakulnak ki, ii. felbomlanak a világszintű gazdasági struktúrák és megtörik a befektetések áramlása, valamint iii. regionális befolyási övezetek alakulnak ki igen korlátozott nemzetközi koordináció mellett, így nem lesz lehetséges egyezményes megoldásokat találni a határokon átnyúló problémákra;
- G. mivel a BRICS-országok és más feltörekvő hatalmak – a Nyugat csökkenő népességéhez képest – jelentős számú népessége nagyobb súlyt fog kölcsönözni ezen országoknak a nemzetközi fórumokon, hiszen a világ népességének jelentős többségével rendelkező BRICS-országok és más feltörekvő hatalmak nagyobb képviselőre tarthatnak majd igényt; mivel ez a globális kormányzási rendszerek és a nemzetközi szervezetek irányítási struktúrájának reformját teszi szükségessé, hogy azok hívebben tükrözzék az új gazdasági és politikai környezetet, és továbbra is központi szerepet töltsenek be a világszintű konszenzusteremtésben és döntéshozatali folyamatokban;
- H. mivel a jelenlegi gazdasági válság és az EU-ban és az USA-ban érzékelhető költségvetési korlátok miatt sürgősen szükség van a források más, feltörekvő hatalmakkal való egyesítésére a következetes és hatékony globális biztonsági és stabilitási struktúra, valamint az érzékeny területeken – közös célok és összehangolt stratégiák és erőfeszítések alapján – történő hatékony beavatkozás biztosítása érdekében;
- I. mivel a közepes jövedelmű gazdaságba való sikeres átmenet bizonyos körülmények között mértéktartóbb, stabilitásközpontú külpolitikát mozdíthat elő; mivel ugyanakkor egyes BRICS-országok és más feltörekvő gazdaságok gazdasági és politikai hatalmának megszilárdulása nem minden esetben eredményezett ilyen átmenetet;
- J. mivel annak ellenére, hogy a legtöbb BRICS-országban az elmúlt időszakban látványos gazdasági növekedés volt tapasztalható, ezek azok az országok, amelyekben a világon a legnagyobb szegénység koncentrálódik; mivel ez azt mutatja, hogy az esetek túlnyomó többségében – a szegényeket segítő növekedés és a biztonsági hálók kiépítésének hiányában – a gyors gazdasági növekedés az egyenlőtlenségeket is növelheti;
- K. mivel a BRICS-országok és a jelenleg feltörekvő gazdaságok nem alkotnak, illetve nem foglalnak magukban olyan hivatalos országcsoportot, amely sajátos szerepet hivatott betölteni a nemzetközi ügyekben, és ezért az Európai Uniónak minden egyes országgal külön kell kapcsolatot kiépítenie, figyelembe véve azok sajátosságát és egyedi külpolitikai célkitűzéseit és törekvéseit; mivel az Európai Uniónak be kell fektetnie az egyes BRICS-országokkal és más feltörekvő gazdaságokkal kialakítandó stratégiai partnerségekbe, mivel azok a közös célok – azaz a béke és a globális biztonság – és a jogállamiság belföldi vagy nemzetközi szintű elősegítésének, valamint az emberi jogok, a demokrácia, a fenntartható fejlődés és a globális pénzügyi szabályozás előmozdításának eszközeként mindinkább szerepet játszanak a nemzetközi szintéren, azaz az ENSZ-hez hasonló nemzetközi szervezetekben;
- L. mivel a BRICS-országoknak és más feltörekvő gazdaságoknak stabil külpolitikai keretre és stabil szabályozási és közpolitikai környezetre van szükségük, amely fenntarthatja a gazdaságaik és társadalmiuk iránti érdeklődést és az ezekbe való beruházást; mivel a BRICS-országoknak és más feltörekvő gazdaságoknak be kell ruházniuk a demokratikus, politikai, gazdasági és társadalmi stabilitás megszilárdításába, és ebben támogatni kell őket;
- M. mivel az EU-nak a partnerség és a befogadó kormányzás előmozdítójaként komoly szerepet kell játszania a világszintű hatalmi átmenetben, azonban gyorsan kell cselekednie, ha meg akarja őrizni befolyását (ellenkező esetben stratégiaileg a partvonalra kerülhet); mivel ez stratégiai változásokat fog magával hozni az EU-n belül és a külpolitikájával összefüggésben egyaránt, többek között a politikai koherencia fokozása tekintetében;

2012. február 2., csütörtök

- N. mivel a BRICS-országok vezetői 2011. április 14-i harmadik találkozásuk végén együttes nyilatkozatot tettek közzé, amelyben fokozott nemzetközi együttműködésre és a globális kormányzás megerősítésére szólítottak fel, és kijelentették, hogy támogatják az Egyesült Nemzetekkel és a G-20 országaival folytatandó többoldalú diplomáciai folyamatot; mivel 2011-ben egyidejűleg mind az öt BRICS-ország jelen volt az ENSZ Biztonsági Tanácsában; mivel a BRICS-országok a nemzetközi pénzügyi szervezetek és az ENSZ irányítási struktúráinak terén változásokat szorgalmaztak, hogy azok tükrözzék a világgazdaságban bekövetkező változásokat, és jobban kezeljék napjaink globális kihívásait;
- O. mivel a BRICS-országok jelentős különbségeket mutatnak politikai és gazdasági rendszerük, a demográfiai és társadalmi tendenciák és a külpolitikai kilátások terén;
- P. mivel az Európai Tanács 2010. szeptember 16-i következtetései hangsúlyozták, hogy az EU és a tagállamai – a Lisszaboni Szerződéssel és az európai biztonsági stratégiával összhangban – még inkább stratégiai módon lépnek majd fel, hogy Európa valódi súlya nemzetközi szinten elismerést nyerhessen, és az EU-nak a világ kulcsszereplőivel fennálló stratégiai partnerségei az európai célok és érdekek megvalósításának hasznos eszközéül szolgáljanak;
- Q. mivel az EU és a BRICS-országok közötti jelenlegi kereskedelmi megállapodások nem csak kölcsönös gazdasági előnyökkel szolgálnak, hanem politikai szempontból is előnyösek mindkét oldal számára;
- R. mivel az Uniónak proaktív szerepet kell játszania a globális megoldásokhoz, a békéhez és biztonság-hoz, a demokráciához, az emberi jogokhoz, valamint a jogállamiságon alapuló világrendhez eredményesen hozzájáruló, partnerségre épülő, befogadó és reprezentatív ENSZ-szervezet építésében; mivel az EUSZ 21. cikkével összhangban az EU hivatalosan is elkötelezett a tényleges többoldalúság mellett, amelynek középpontjában egy erős ENSZ áll;
- S. mivel az elmúlt években az EU a BRICS-országokkal kétoldalú stratégiai partnerségeket épített ki közös értékek és érdekek mentén azzal a céllal, hogy minden szinten javítsák a kapcsolatokat és fokozzák az együttműködést; mivel ezek a stratégiai partnerségek gyakran elégtelennek bizonyultak különösen a demokrácia előmozdítása, a jogállamiság erősítése és a konfliktusok megoldására irányuló közös megközelítés meghatározása tekintetében;
- T. mivel sürgősen megoldást kell találni az Egyesült Nemzetek rendszerén, valamint a vezető országok csoportjain (G-7-ek és G-20-ak) belüli együttműködés erősítésére és munkájuk koordinálásának javítására;
- U. mivel a G-20-ak csoportja, amelynek tagországai a világ GDP-jének 88%-át, illetve a világ népességének 65%-át teszik ki, a világszintű együttműködés fontos fórumává vált, azonban a reprezentativitásával kapcsolatos probléma még megoldásra, a többoldalú struktúrában betöltött konkrét szerepe pedig meghatározásra vár;
1. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi gazdasági válság rávilágított a fejlett államok, illetve a BRICS-országok és más feltörekvő országok közötti kölcsönös függőségre; rámutat a fejlett és a feltörekvő gazdaságok stabil gazdasági növekedése közötti elmélyült, kölcsönös kapcsolatra; hangsúlyozza e kölcsönös függőség pozitívumait, valamint a fejlett és feltörekvő gazdaságok közötti politikai és gazdasági kapcsolatok kölcsönösen előnyös jellegét; meggyőződése, hogy az Uniónak és tagállamainak külön-külön is törekedniük kell a politikai párbeszéd és megértés további elmélyítésére a BRICS-országokkal és más feltörekvő országokkal a partnerség szellemében és azzal az általános céllal, hogy egy új, befogadó kormányzási rendszert hozzanak létre; úgy véli továbbá, hogy az Európai Unió és az egyes BRICS-országok közötti rendszeres magas szintű találkozók értékes lehetőséget nyújtanának a bizalmon alapuló kapcsolatok kiépítésére, az álláspontok közelítésére, valamint arra, hogy BRICS-országokat a felelősségmegosztásra, a közös megközelítésekre, és a szorosabban összehangolt fellépésekre épülő globális kormányzásban való fokozottabb felelősségvállalásra ösztönözzék; úgy véli, hogy a stratégiai partnerség eszköze értékes szinergiák megteremtésével mozdíthatja elő e célok elérését;

2012. február 2., csütörtök

2. úgy véli, hogy noha a régebbi hatalmak, illetve a BRICS-országok és más feltörekvő hatalmak közötti kapcsolatok jelentős gazdasági dimenzióval rendelkeznek, elsősorban politikai természetűek, így politikai keretek között kell velük foglalkozni, mivel valamennyi érintett ország közös érdeke a működő globális kormányzási rendszer biztosítása és ezeknek – a fenntartható globális növekedést esetleg veszélyeztető – világszintű stabilitási és biztonsági kockázatoknak az együttes kezelése az együttműködés, az egyeztetés és a politikai álláspontok közelítése szellemében; ezért fokozott együttműködést szorgalmaz az EU és a BRICS-országok között – az egyes BRICS-országokkal való partnerség tekintetében is – valamennyi nemzetközi vonatkozású ügyben;

3. hangsúlyozza, hogy miközben a BRICS-országok külpolitikai vonalvezetése hasonló lehet, politikai, gazdasági és társadalmi szempontból jelentősen különböznek; különösen hangsúlyozza politikai rendszereik eltérő jellegét: hol erős önkényuralmi rendszerrel, hol hiteles és stabil demokráciával rendelkeznek; e tekintetben felszólítja az EU-t, hogy erősítse a kapcsolatokat és hozzon létre szinergiákat különösen azokkal a BRICS-országokkal, amelyek valóban osztják és tiszteletben tartják a demokratikus értékeket, és a szociális piacgazdaság megteremtésére törekednek;

4. úgy véli, hogy az új gazdasági és külpolitikai hatalmak megjelenésével az EU befolyása nem fog csökkenni, sőt, kiemelt szerep hárul rá a politikai csapásirányokkal kapcsolatos közös álláspontok előmozdításában, és vezető szerepet kell vállalnia a világszintű kihívások kezelése terén; úgy véli, hogy az Európai Uniónak és transzatlanti partnereinek arra kell összpontosítaniuk, hogy elérjék a szükséges méretgazdaságosságot, és összehangolt erőfeszítéseket kell tenniük annak biztosítása érdekében, hogy konstruktívan és eredményesen tudjanak együttműködni a feltörekvő hatalmakkal mind kétoldalú, mind többoldalú keretek között, a valódi partnerség és jó együttműködés szellemében; rámutat arra, hogy valamennyi szereplő közös érdeke egy befogadó jellegű, a BRICS-országokkal és adott esetben más feltörekvő országokkal folytatott együttműködésen és koordináción alapuló globális kormányzási rendszer létrehozása; ezenfelül kiemeli az EU és transzatlanti partnereinek kulcsszerepét a befogadó jellegű globális kormányzási rendszer előmozdításában; hangsúlyozza, hogy az Uniónak még inkább stratégiai módon kell fellépnie, hogy Európa valódi súlya nemzetközi szinten is érvényesüljön, különösen oly módon, hogy a BRICS-országokkal és más feltörekvő hatalmakkal folytatott konstruktív együttműködés keretében kezelje a kölcsönös függőség következményeit, ösztönzi a globális kormányzás reformját, valamint előmozdítja az együttes fellépést olyan területeken, mint a jogállamiság, a fenntartható fejlődés vagy a regionális biztonság;

5. üdvözli a kétoldalú stratégiai partnerségekkel kapcsolatos elképzelést, továbbá ennek megvalósítására ösztönzi a Tanácsot és az EKSZ-t; úgy véli, hogy a stratégiai partnerségek ígéretes és esetleg átalakító eszközként szolgálnak ahhoz, hogy az EU a globális szinten jelen lévő kulcsszereplőkkel – köztük a BRICS-országokkal és más feltörekvő hatalmakkal – fennálló kapcsolatait alakítsa és előmozdítsa; javasolja, hogy az EU arra használja ezt az eszközt, hogy megvalósítsa mind a többoldalú, mind a kétoldalú menetrendeket, továbbá a kettő között ésszerű kapcsolatokat hozzon létre; hangsúlyozza, hogy a belső koherencia elengedhetetlen az EU számára ahhoz, hogy valódi stratégiai tárgyalófélként léphessen fel a BRICS-országokkal és más feltörekvő hatalmakkal szemben, és ekként is tekintsenek rá;

6. megjegyzi, hogy a BRICS-országok az elmúlt időszakban az ENSZ Biztonsági Tanácsának bizonyos fórumain összehangolták külpolitikai álláspontjaikat, ami leginkább a líbiai és szíriai válság kirobbanásakor volt érzékelhető, és abban is megnyilvánult, hogy az ENSZ Közgyűlésén az EU szerepéről tartandó szavazás elhalasztása mellett voksoltak, valamint egybeeső álláspontot foglaltak el Elefántcsontpart és Szudán ügyében; rámutat e tekintetben arra, hogy bár úgy tűnhet, hogy a BRICS-országok nem értenek egyet a nemzetközi kormányzás jelenlegi rendszerével, a demokratikus párbeszéd, az – akár egyéni szintű – politikai kötelezettségvállalás és a valódi partnerség pozitív szinergiákat teremthet és elősegítheti az új, befogadó globális kormányzási rendszer létrehozását; úgy véli, hogy az Uniónak kellően figyelembe kell vennie a BRICS-országok és más feltörekvő hatalmak által képviselt új politikai és gazdasági erőket, mivel ez hozzájárulhat a globális kormányzás rendezett, közelítésre épülő, destabilizáló hatásoktól mentes átalakításához;

2012. február 2., csütörtök

7. megjegyzi, hogy a BRICS-országok már bizonyították regionális integrációs képességüket, és ezzel azt is, hogy képesek részt venni a többpólusú kormányzási rendszerben; úgy véli, ez egyben tükrözi a BRICS-országok potenciális érdeklődését a globális kormányzásban való részvétel iránt; ezért úgy véli, hogy a BRICS-országokban és más feltörekvő országokban már folyamatban van a külpolitikai stratégiai irányvonal meghatározása, és így a fejlett hatalmak partnereivé és az egyetemes értékeken, a partnerségen és a befogadón alapuló globális kormányzási rendszer támogatóivá válnak;

8. úgy véli, hogy a politikai és gazdasági érdekeik és jelentőségük, illetve regionális szerepük és törekvéseik fényében a BRICS-országok külpolitikai téren megpróbálhatnak csoportként fellépni, azonban elismeri, hogy egyénileg is jelentős súlyt képviselnek; e tekintetben úgy véli, hogy az EU-nak – amellett, hogy külpolitikai értelemben tömbként tekint a BRICS-országokra – külön-külön is figyelembe kell vennie a BRICS-országokat, ugyanakkor egy rendszerszemléletű és összehangolt megközelítést kell fenntartania; e tekintetben úgy véli, hogy egy ilyen megközelítés révén az EU képes lesz az egyes BRICS-országokkal létrehozott partnerségeken keresztül megvalósítani a méretgazdaságosságot, a különböző régiókban növelni érdekeit és szerepét, valamint hozzájárulni a fejlett és feltörekvő gazdaságok közötti politikai és gazdasági egyensúlyt megvalósító többpólusú rendszer megszilárdításához, amely egy párbeszéd, partnerség és két- vagy többoldalú partnerségeken alapuló befogadó rendszerre épül;

9. úgy véli továbbá, hogy a BRICS-országok politikai és gazdasági rendszerei, demográfiai és társadalmi tendenciái és külpolitikai kilátásai terén mutatkozó jelentős eltéréseknek át kell hatnia az ezen országokkal kapcsolatos, részletekre is kiterjedő uniós politikákat, illetve tükröződniük kell e politikákban, melyek célja szinergiák létrehozása az egyes BRICS-országokkal és más feltörekvő országokkal, valamint a külpolitikai szinten potenciálisan összetartó alternatív államcsoportosulások létrehozásának vagy megerősödésének hátráltatása; ezzel összefüggésben sürgeti az EU-t és a tagállamokat, hogy vegyék elejét a fejlett és feltörekvő hatalmak tömbjei közötti lövészárk, illetve stratégiai verseny kialakulásának; azt állítja, hogy a nemzetközi együttes fellépések és a globális kormányzás reformjának előmozdítása érdekében az EU-nak ösztönöznie kell a különféle kétoldalú, többoldalú és nem állami együttműködések, valamint ki kell használnia a konkrét kérdésekben létrejövő olyan koalíciókat, amelyek nem tükrözik vissza a fejlett és feltörekvő országok közötti megosztottságot;

10. úgy véli, hogy az Uniónak ki kellene nyilvánítania azon szándékát, hogy szorosabbra kívánja fűzni a kapcsolatot a BRICS-országokkal, még akkor is, ha az Unió és a BRICS-országok jogilag kötelező erejű kötelezettségvállalásokról és intézményesített rendszerekről alkotott elképzelései nem feltétlenül egyeznek meg minden esetben; továbbá úgy véli, hogy cserébe a megfelelő nemzetközi intézményekben való erőteljesebb képviseletük előmozdításáért meg lehet nyerni a BRICS-országok tényleges többoldalúság iránti támogatását; hangsúlyozza, hogy a BRICS-országok felemelkedéséből eredő kihívásokra nem problémaként, hanem lehetőségként kell tekinteni;

11. úgy véli, hogy a BRICS-országokkal kialakított kapcsolatoknak kétoldalú párbeszédre kellene alapulniuk, amely a további demokratizálódási folyamatra és a jogállamiság megszilárdítására, a felelősségteljes kormányzásra, a szabályozási konvergenciára, a nemzetközi fórumokon képviselt közös álláspontok összehangolására és az EU-val fenntartott kapcsolatok megerősítésére irányul, illetve ezek előmozdítását célozza;

12. hangsúlyozza Brazíliának a MERCOSUR regionális integrációs folyamat vezető hatalmaként betöltött jelentőségét; üdvözli az EU és Brazília közötti stratégiai partnerségre vonatkozó, a 2012–2014-es időszakra szóló megújult közös cselekvési tervet, valamint a demokrácia előmozdítása és a többpólusú kormányzási rendszer reformja terén tett kölcsönös kötelezettségvállalásokat; sürgeti mindkét felet, hogy tegyenek eleget kötelezettségvállalásaiknak, és járuljanak hozzá a világ pénzügyi rendszerének reformjához; emlékeztet Rouseff elnök arra irányuló felajánlására, hogy támogatást nyújt az EU számára államadóssági válságának leküzdéséhez, valamint elismeri a két fél közötti kölcsönös kapcsolatot; támogatását fejezi ki a dohai fejlesztési menetrend és az EU-MERCOSUR társulási megállapodás kiegyensúlyozott és tisztességes lezárásával kapcsolatban, amely megállapodás az EU által eddig aláírt legfontosabb társulási megállapodás lesz, mivel 750 millió embert érint és évi 125 milliárd dollár értékű kereskedelem valósulhat meg általa; tudomásul veszi Brazíliának a teljes körű vízumliberalizációra irányuló kérését, valamint arra kéri az Európai Bizottságot, hogy ezzel kapcsolatban nyújtson be javaslatot;

2012. február 2., csütörtök

13. kiemeli, hogy az EU és Oroszország közötti stratégiai partnerség el nem hanyagolható szerepet játszik Európában a béke és biztonság fenntartásában, a kereskedelem és a gazdasági fejlődés előmozdításában, az energiabiztonság fenntartásában és a határokon átnyúló kihívások kezelésében; úgy véli, hogy hosszú távon az ázsiai hatalmak felemelkedése valószínűleg elő fogja segíteni az érdekek további közelítését, illetve az EU és Oroszország között szorosabb stratégiai együttműködést tesz majd lehetővé; úgy véli, hogy ez az együttműködés elengedhetetlen ahhoz, hogy előrehaladást érjenek el a globális jelentőségű – például a nukleáris fegyverek elterjedésével, a terrorizmussal, az éghajlatváltozással vagy az illegális bevándorlással kapcsolatos – kérdésekben;

14. kiemeli az EU és India közötti stratégiai partnerség jelentőségét és az abban rejlő lehetőségeket; úgy véli, hogy a jelenlegi világméretű gazdasági válság idején az olyan kérdésekkel, mint a szociális válság, az éghajlatváltozás, a migrációs áramlások és a globális biztonság, egy átfogóbb India–EU partnerség keretében kell foglalkozni; azt is megjegyzi, hogy a szabadkereskedelmi megállapodásra irányuló, folyamatban lévő tárgyalások megerősítik az EU és India közötti kapcsolatokat; úgy véli azonban, hogy, ez a kapcsolat nem korlátozódhat a kereskedelmi kérdésekre; üdvözléne egy indiai partnertestület létrehozását az Indiával fenntartott kapcsolatokkal foglalkozó európai parlamenti küldöttséggel folytatott párbeszéd céljából, tekintettel az India és Európa közötti kapcsolatokat ápoló csoporttal (India-Europe Friendship Group) kapcsolatos tapasztalatokra, mely testület a 2009. évi választásokat megelőzően még létezett az indiai parlamentben;

15. hangsúlyozza Kína gazdasági nagyhatalomként betöltött jelentőségét, és rámutat arra, hogy rendkívül fontos szerepet játszik a globális gazdasági fellendülésben; e tekintetben emlékeztet annak szükségességére, hogy Kína – 10 évvel a csatlakozása után – eleget tegyen a WTO keretében vállalt kötelezettségeinek; ezenfelül arra kéri az Európai Uniót, annak tagállamait és Kínát, hogy foglalkozzanak a közös kihívásokkal és a nemzetközi békét és biztonságot fenyegető veszélyekkel, különösen az iráni nukleáris válság diplomáciai megoldásával kapcsolatos fokozott együttműködés révén; sürgeti mindkét felet, hogy segítsék elő a köztük folyó kiegyensúlyozottabb kereskedelmet, és különösen fokozzák arra irányuló erőfeszítéseiket, hogy lezárják az új partnerségi és együttműködési megállapodásról szóló tárgyalásokat annak érdekében, hogy ennek keretében kiaknázhassák az EU és Kína közötti stratégiai partnerségben rejlő lehetőségeket;

16. hangsúlyozza az EU és Dél-Afrika közötti kapcsolatok stratégia jellegét; üdvözlöi a 2011 szeptemberében megrendezett negyedik EU-Afrika csúcstalálkozó pozitív kimenetelét, különösen a Líbiában uralkodó helyzettel kapcsolatos álláspontok közeledését; sürgeti az EU-t és Dél-Afrikát, hogy minél hamarabb zárják le az új gazdasági és partnerségi megállapodásról szóló tárgyalásokat; úgy véli, hogy Dél-Afrika – az általa sikerrel végrehajtott békés demokratikus átmenetre és regionális hatalomként betöltött szerepére tekintettel – jelentős erőt képviselhet a demokrácia és a felelősségteljes kormányzás előmozdításában, a regionális integráció elősegítésében és Afrika-szerte a nemzeti megbékélés támogatásában, valamint ezen erőfeszítések terén az EU fő partnere lehet; hangsúlyozza az EU és Dél-Afrika közötti, az éghajlatváltozással, a fenntartható fejlődéssel és a nemzetközi intézmények reformjával kapcsolatos szoros együttműködés jelentőségét;

17. úgy véli, hogy a BRICS-országok és más feltörekvő hatalmak egyre fokozódó jelentőségének fényében és tekintettel a kialakulóban lévő többpólusú kormányzási rendszerre a G-20 a konszenzusépítés és a konvergencia (többek között a szabályozási konvergencia) előmozdítására alkalmas, befogadó, partnerségen alapuló döntéshozatali folyamat hasznos és különösen megfelelő fórumának bizonyulhat; úgy látja, hogy a G-20 fokozódó jelentőségének dacára a G-7 mint a hagyományos nagyhatalmak konzultációs, koordinációs és konszenzusépítő fóruma kulcsszerepet játszhat a BRICS-országokkal és más feltörekvő hatalmakkal folytatandó párbeszéd és a G-20-találkozók előkészítése terén; úgy véli, a közös kihívások összehangolt és sikeres leküzdése érdekében törekedni kell arra, hogy a G-8 létrejöttét használják fel arra is, hogy közelítsék az álláspontokat Oroszországgal; támogatja a G-20 parlamenti dimenzióját, és úgy gondolja, hogy azt a demokratikus párbeszéd és ellenőrzés megerősítése érdekében még inkább meg kell szilárdítani, és be kell vonni a döntéshozatali folyamatokba; támogatja továbbá, hogy ezzel párhuzamosan létrehozzanak egy G-20-as konzultációs fórumot is, amely összefogja a G-20 államokból származó nem kormányzati szervezeteket, illetve a civil társadalom és az üzleti élet vezető képviselőit;

2012. február 2., csütörtök

18. úgy véli, hogy a jelenlegi államadósság-válság lényeges próbatétel lesz a G-20 számára, mely során kiderül, hogy valóban a stratégiai politikai párbeszédnek olyan valódi fóruma-e, amely képes előmozdítani a gazdasági és pénzügyi kormányzás valóban globális, a fejlett és a feltörekvő gazdaságok közötti kölcsönös függést tükröző rendszerét, amely lefekteti a mind a fejlett, mind – különösen hosszabb távon – a feltörekvő gazdaságok számára különösen ártalmas rendszerszintű egyensúlyhiány felszámolásának alapjait, és amely előmozdítja a szolidaritást az olyan nemzetközi pénzügyi fórumokon, mint a Nemzetközi Valutaalap;

19. felhívja az Uniót, hogy fokozza a politikai párbeszédet és együttműködést a BRICS-országokkal, és folytassa a globális pénzügyi és gazdasági irányítási szervek, például a Bretton Woods-i intézmények reformját azzal a céllal, hogy a gazdasági súlyukat érintő változások figyelembevételével biztosítsák minden tagállam széles körű képviselését;

20. úgy véli, hogy a fejlett hatalmaknak támogatniuk kellene a BRICS-országokat és más feltörekvő országokat is felőlelő regionális szervezeteket, például az ASEAN-t vagy a MERCOSUR-t, és ezen belül is azok intézményfejlesztési és kapacitásbővítési folyamatait, továbbá biztosítaniuk kellene a magas szintű diplomáciai részvételt az ilyen szervezetek ülésein;

21. megjegyzi, hogy tekintettel Kína, India és más feltörekvő ázsiai országok egyre növekvő világszintű és regionális jelentőségére, az Amerikai Egyesült Államok és az EU figyelmének, politikai befektetéseknek és erőforrásainak elsődleges célpontja fokozatosan áthelyeződhet a Csendes-óceán térségébe, és az USA és az EU kisebb stratégiai jelentőséget tulajdoníthat az észak-atlanti dimenzióknak és a kölcsönös együttműködésnek; megjegyzi továbbá, hogy Ázsiának előkelőbb helyet kellene elfoglalnia az Európai Unió és tagállamai külpolitikai napirendjében; fokozottabb koordinációra szólítja fel az Amerikai Egyesült Államokat és az EU-t Kínával és más feltörekvő ázsiai országokkal kapcsolatos politikáik tekintetében annak érdekében, hogy elkerüljék a politikák különválását; meg van győződve arról, hogy az Amerikai Egyesült Államok és az EU csak erőfeszítéseik koordinálásával érhetik el az ahhoz szükséges politikai szinergiákat, hogy eredményes, pozitív és építő párbeszédet folytathassanak a BRICS-országokkal és más feltörekvő országokkal; úgy véli, hogy az EU és az Amerikai Egyesült Államok között – a G-7-től függetlenül – rendezett rendszeres csúcstalálkozókat lehetőséget biztosítanak a közös célkitűzések meghatározására és a globális jelentőségű ügyekkel – köztük a gazdasági kormányzással – kapcsolatos stratégiák koordinálására azzal a céllal, hogy közös megközelítést fogadjanak el a feltörekvő hatalmakkal kapcsolatban; emlékeztet rá, hogy a transzatlanti kapcsolatok politikai és gazdasági szempontból egyaránt rendkívül fontosak, és hangsúlyozza az USA és az EU közötti erős, kölcsönös gazdasági kapcsolatok jelentőségét; úgy véli, hogy a Transzatlanti Gazdasági Tanács és a Transzatlanti Jogalkotók Párbeszéde szintén lehetőséget kínálhat a párbeszédre és a felülvizsgálatra, és ennél fogva magában kell foglalnia az EU és az USA BRICS-országokkal és más jelentős feltörekvő országokkal kapcsolatos stratégiai kötelezettségvállalására, illetve az ezen országokhoz kapcsolódó szabályozási konvergencia előmozdításának módjára vonatkozó elképzelést; emlékeztet annak szükségességére, hogy Transzatlanti Politikai Tanács néven jöjjön létre a kül- és biztonságpolitika terén az EU és az USA között folytatott rendszeres és magas szintű egyeztetésért és koordinációért felelős testület;

22. hangsúlyozza, hogy a világszintű vagy a globális kormányzással kapcsolatos kérdések tekintetében a tagállamok helyett inkább az EU-nak kellene tárgyaló félként fellépnie a fejlett hatalmakkal, a BRICS-országokkal és más feltörekvő országokkal szemben; úgy véli, hogy a BRICS-országokkal és más feltörekvő hatalmakkal kapcsolatos következetes politikai hozzáállás biztosítása céljából alapvetően fontos, hogy a tagállamok a legnagyobb átláthatóság mellett és az e kapcsolatok által az EU politikáira és álláspontjára gyakorolt esetleges hatásokat szem előtt tartva fejlesszék kétoldalú kapcsolataikat; úgy véli, hogy az EU-nak arra kell törekednie, hogy nagyobb politikai és gazdasági kohéziót és növekedést valósítson meg annak érdekében, hogy a kialakulóban lévő többpólusú rendszeren belül megőrizze politikai befolyását és kulcsszerepét, valamint a BRICS-országok és az újonnan feltörekvő országok szükséges és értékes partnerként ismerjék el;

23. hangsúlyozza, hogy a BRICS-országokkal és más feltörekvő hatalmakkal folytatott uniós külpolitika átfogó koordinációját az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviseelőjének/a Bizottság alelnökének kell biztosítania az EUSZ 19. cikkének (4), valamint 21. cikkének (3) bekezdésével összhangban; úgy véli, hogy az Uniónak törekednie kell arra, hogy a főképviseelő általi koordináció segítségével a kül- és biztonságpolitikát jobban összekapcsolja az uniós ágazati politikákkal – például a fejlesztési politikával, az energiabiztonsággal, a kereskedelemmel, a nyersanyagokhoz és ritkaföldfémekhez való hozzáféréssel, az éghajlatváltozással és a migrációval kapcsolatos szakpolitikákkal – a szinergiák kihasználása, valamint a külpolitika koherenciájának és rendszerszemléletű megközelítésének biztosítása érdekében, amelynek célja a jogállamiság, az emberi jogok és a demokratikus kormányzás egyetemes tiszteletben tartása; úgy véli,

2012. február 2., csütörtök

hogy az uniós „stratégiai partnerekkel” kapcsolatos elképzelést tovább kell fejleszteni és jobban el kell látni eszközökkel ahhoz, hogy érvényesülhessenek benne ezen alapvető célok; rámutat az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezményéhez (UNFCCC) kapcsolódó durbani konferenciára (COP 17), valamint hangsúlyozza, hogy a BRICS-országokkal együtt továbbra is következetes és összehangolt erőfeszítéseket kell tenni egy előremutató megállapodás elérése érdekében;

24. úgy véli, hogy az uniós szinten koherens külpolitika megvalósításához a G-7, G-8 és G-20 napirendjével összefüggő kérdésekben az Európai Tanács elnöke, a főképviselő, a Tanács, a Parlament és a Bizottság közötti együttműködés elmélyítésére is szükség van;

25. megjegyzi, hogy az Unió sokféleségének tükrözésére és a konszenzusteremtésre alkalmas döntéshozatali eljárás biztosítása érdekében az Uniónak kapacitással kell rendelkeznie belső kormányzati struktúráinak kiigazítására és korszerűsítésére; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a BRIC-országokkal és más feltörekvő országokkal kapcsolatos, uniós szinten koherens külpolitikai megközelítés az EKSZ működésében is tükröződjön; úgy véli, hogy az EKSZ-nek – a Parlamenttel szoros együttműködésben – felül kell vizsgálnia és meg kell erősítenie a stratégiai partnerségeket az egyes BRICS-országokkal, kiaknázva azok sajátosságait és az EU-val kölcsönös szinergiák és együttműködés terén adódó lehetőségeket; sürgeti az EKSZ-t, hogy dolgozzon ki olyan horizontális és vertikális koordinációs mechanizmusokat, melyek lehetővé teszik, hogy az uniós külpolitika előnyt kovácsoljon az uniós intézmények közötti szinergiákból és a stratégiai partnerekkel – köztük a BRICS-országokkal és más feltörekvő hatalmakkal – fennálló szoros és mély kétoldalú tagállami kapcsolatokból; nézete szerint a BRICS-országok tekintetében az EKSZ-nek – földrajzi és tematikus szervezeti felépítésén túl – létre kellene hoznia egy ad hoc koordinációs mechanizmust annak biztosítására, hogy a BRICS-országokkal kapcsolatos egyes szakpolitikák rendszerszinten is összeegyeztethetők legyenek, és hogy az elfogadott szakpolitikai irányvonalak tükröződjenek a fejlett országokkal (például az Amerikai Egyesült Államokkal, Kanadával és Japánnal) folytatott uniós párbeszédben; úgy véli, hogy a BRICS-országokban és más releváns feltörekvő országokban tevékenykedő uniós küldöttségeknek szorosabb kapcsolatot kellene fenntartaniuk egymással a BRICS-országok közötti kapcsolatok és más releváns, több országot érintő témakörök folyamatos nyomon követésének és elemzésének biztosítása érdekében, ami rendszerszemléletű megközelítést tenne lehetővé; e tekintetben úgy véli, hogy a BRICS-országokban működő uniós küldöttségeknek elemezniük kellene az adott BRICS-ország kormányzással és a globális kihívásokkal, valamint a többi BRICS-országhoz fűződő viszonyával kapcsolatos álláspontját; úgy véli, hogy az Uniónak újabb erőfeszítéseket kellene tennie a globális kormányzási rendszer és a nemzetközi szervezetek reformfolyamatainak irányítása érdekében, és további forrásokat kellene biztosítania e célra, hogy ezáltal világszinten befogadóbbá lehessen tenni a konszenzusteremtési és döntéshozatali folyamatot, és különösen biztosítani lehessen az ENSZ Biztonsági Tanácsának reformját és a globális pénzügyi multilateralizmust;

26. úgy véli, hogy a BRICS-országokkal fennálló megerősített partnerség magját továbbra is a „hatékony többoldalúság” és a többoldalú fórumokon a globális kormányzás kérdéseivel kapcsolatos fokozottabb koordinációnak kell alkotnia; különösen javasolja, hogy az Európai Unió folytassa ezen országok e téren történő bevonására irányuló erőfeszítéseit;

27. úgy véli, hogy a Parlamentnek részt kellene vennie az EU és stratégiai partnerei közötti kétoldalú csúcstalálkozók;

28. úgy véli, hogy a BRICS-országokban tevékenykedő uniós küldöttségekben a parlamenti összekötő iroda tisztviselőinek is jelen kellene lenniük, hogy elősegítsék a nemzeti parlamenti dimenzió mélyebb megértését, szorosabb kétoldalú együttműködésre és párbeszédre ösztönözzék az Európai Parlamentet és a nemzeti parlamenteket, valamint előmozdítsák a nemzetközi fórumok – pl. a G-8 és a G-20 – döntéshozatali folyamatainak fokozottabb demokratikus elszámoltathatóságát; úgy véli, hogy a jelenlegi orosz-országi, indiai, kínai és dél-afrikai küldöttségein felül fontolóra vehető egy további, a Brazíliával fenntartott kapcsolatokkal foglalkozó küldöttség létrehozását is;

29. úgy véli, hogy a BRICS-országokra és más feltörekvő országokra irányuló uniós politikai döntéshozatal tényleges demokratikus ellenőrzésének biztosítása, valamint az ezen országokkal folytatandó parlamentközi párbeszéd elmélyítésének előmozdítása érdekében az e területtel foglalkozó parlamenti személyzetnek célirányos kompetenciákat kellene kifejleszteniük, ezáltal pedig megfelelő elemzési eszközökkel és

2012. február 2., csütörtök

megfigyelési kapacitással kellene rendelkezniük ahhoz, hogy segíteni tudják a képviselőket az eredményes párbeszéd előmozdításában; továbbá úgy véli, hogy be kellene vezetni a Parlament és az EKSZ közötti személyzeti csere rendszerét annak érdekében, hogy fokozzák a szinergiákat, az intézményközi párbeszédet és együttműködést, valamint előmozdítsák a szakmai tapasztalatcserét;

30. hangsúlyozza, hogy a BRICS-országokkal fenntartott kapcsolatok elmélyítésének és a velük folytatott kormányzati szintű politikai együttműködés fokozásának együtt kell járnia a civil társadalmi szervezetek közötti állandó párbeszédrel; e tekintetben azt kéri az EKSZ-től és az uniós küldöttségektől, hogy hozzanak létre egy keretrendszert annak érdekében, hogy elősegítsék és erősítsék az emberek közötti kapcsolatokat, valamint a meglévő és eseti programokon alapuló kulturális és tudományos cseréket azzal a céllal, hogy javítsák a kölcsönös megértést és előmozdítsák a közös fellépéseket és kezdeményezéseket;

31. kitart amellett, hogy szükség van az emberi jogok, illetve a szociális és környezetvédelmi előírások tiszteletben tartása vonatkozásában a BRICS-országokkal folytatott politikai párbeszéd megújítására; ezzel kapcsolatban emlékeztet, hogy az alapvető munkaügyi előírások betartása és az ILO tisztességes munkára vonatkozó menetrendje létfontosságú a millenniumi fejlesztési célok eléréséhez, mivel a társadalmi-politikai stabilitás biztosítása és a munkaerő képzettségi szintjének emelése pozitív hatást fejt ki egy ország gazdasági helyzetére;

32. üdvözli a fent említett, „Az Európa 2020 stratégia költségvetése” című bizottsági közleményt, amely javaslatot tartalmaz a következő, a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keret részét képező pénzügyi eszközök és programok kialakítása tekintetében; hangsúlyozza, hogy a világ többi részében az uniós politikai és gazdasági érdekek támogatását célzó, hivatalos fejlesztési támogatásokra nem jogosító tevékenységeket is magában foglaló új partnerségi eszköznek külpolitikai eszköznek kell lennie; úgy véli, hogy egy ilyen partnerségi eszköz elősegítheti a politikai kapcsolatok megerősítését és ezáltal a gazdasági kapcsolatok megszilárdítását a kiválasztott országokkal, és üdvözli, hogy ezen belül egyik célként a szabályozási konvergenciát kívánják előmozdítani; továbbá úgy véli, hogy a partnerségi támogatási eszköznek tartalmaznia kellene nyilvános diplomáciával kapcsolatos finanszírozási tételeket azzal a céllal, hogy megszilárdítsák az EU egyes országokkal fennálló kapcsolatait, és erősítsék a befolyást, a partnerséget és a lojalitást; úgy véli azonban, hogy a demokratizálódási folyamatnak, a jogállamiság megszilárdításának, az oktatás javításának és a társadalmi különbségek csökkentésének támogatására szolgáló további forrásokról is rendelkezni kell; úgy véli, hogy a pénzügyi eszközök és programok új felépítésében különös szerepet kell játszaniuk a feltörekvő és potenciális feltörekvő hatalmakban a demokratikus struktúrák megszilárdítását, a felelősségteljes kormányzás és a jogállamiság kialakítását, a civil társadalmi szervezeteket, valamint a megfelelő oktatási rendszerek és a fokozatos társadalmi befogadás ösztönzését támogató ad hoc finanszírozási tételeknek; üdvözli a Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy a feltételeesség elvét minden uniós programba és eszközbe bele kell foglalni, és úgy véli, hogy ez kulcsfontosságú szerepet játszik az emberi jogok, a demokrácia és a felelősségteljes kormányzás mint egyetemes értékek előmozdításában;

33. felkéri a BRICS-országokat, hogy a nemzetközi fejlesztési politikában olyan szerepet vállaljanak, amely jobban tükrözi a világ GDP-jéből való részesedésüket;

34. sürgeti az Európai Uniót és a tagállamokat, hogy támogassák a dél–dél együttműködésre irányuló kezdeményezéseket, és vegyenek részt a BRICS-országok részvételével zajló háromoldalú együttműködési projekteken;

35. rendkívül fontosnak tartja, hogy a globális kormányzási rendszeren és a nemzetközi szervezeteken belül előmozdítsák az EU által a BRICS-országokkal és más feltörekvő gazdaságokkal folytatott fokozott együttműködést; úgy véli, hogy az EU-nak és az Egyesült Államoknak stratégiai párbeszédet kell kezdeményezniük a BRICS-országokkal a nemzetközi szervezetek reformjának lehetséges forgatókönyveiről; úgy véli, hogy uniós szinten továbbra is foglalkozni kell azzal a kérdéssel, hogy miként erősíthető az EU szerepe, befolyása és szavazati joga a nemzeti fórumokon, illetve az ilyen fórumokon miként alakítható ki az uniós tagállamok közötti ésszerűbb együttműködés és ezáltal a BRICS-országokkal folytatott tényleges párbeszédet, partnerséget és együttműködést érintő egységesebb álláspont;

2012. február 2., csütörtök

36. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanács elnökének, a Bizottság elnökének, az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének/a Bizottság alelnökének, a Tanácsnak, az Európai Unió Tanácsa lengyel elnökségének, a Bizottságnak és az Amerikai Egyesült Államok külügyminisztériumának.

Az EU által korlátozó intézkedések alá vetett rendszerekkel szembeni következetes politika

P7_TA(2012)0018

Az Európai Parlament 2012. február 2-i ajánlása a Tanácshoz az Európai Parlament Tanácshoz intézett, az EU által korlátozó intézkedések alá vetett, személyes és üzleti érdekeltségeiket az EU határain belül érvényesítő vezetőkkel rendelkező rendszerekkel szembeni következetes politikáról szóló ajánlására irányuló javaslat (2011/2187(INI))

(2013/C 239 E/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért Képviselőcsoport (ALDE) nevében Graham Watson által benyújtott, az EU által korlátozó intézkedések alá vetett, személyes és kereskedelmi érdekeltségeiket az EU határain belül érvényesítő vezetőkkel rendelkező autoritárius rendszerekkel szembeni következetes politikáról szóló, a Tanácsnak címzett ajánlásra irányuló javaslatra (B7-0235/2011),
- tekintettel az ENSZ Alapokmányára, különösen annak 1. és 25. cikkére, valamint VII. fejezetének 39. és 41. cikkére,
- tekintettel az ENSZ emberi jogi egyezményeire és azok fakultatív jegyzőkönyveire,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, és az ahhoz csatolt két fakultatív jegyzőkönyvre,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre (Emberi Jogok Európai Egyezménye),
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2006. április 28-i 1674. sz. határozatára, amely ismét megerősíti a 2005. évi csúcstalálkozó záródokumentumának a lakosság népirtástól, háborús bűncselekményektől, etnikai tisztogatástól és emberiség ellen elkövetett bűncselekményektől való megvédésével kapcsolatos felelősségre vonatkozó rendelkezéseit,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
- tekintettel az Európai Tanács által 2003. december 12-én „Biztonságos Európa egy jobb világban” címmel elfogadott európai biztonsági stratégiára,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának (ENSZ BT) az afganisztáni helyzetről szóló 1267 (1999) számú határozatára és a Macedónia volt Jugoszláv Köztársaság helyzetéről szóló 1371 (2001) számú határozatára,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 21. cikkének (2) bekezdésére, valamint 22. és 36. cikkére,

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 215. cikkére,
- tekintettel a vagyonnal vagy bizonyítékkal kapcsolatos biztosítási intézkedést elrendelő határozatoknak az Európai Unióban történő végrehajtásáról szóló, 2003. július 22-i 2003/577/IB tanácsi kerethatározatra ⁽¹⁾,
- tekintettel a „Külkapcsolati tanácsosok munkacsoportján belüli „szankciók” csoport (RELEX [szankciók]) létrehozása” című, 2004. január 22-i tanácsi dokumentumra (5603/2004),
- tekintettel a „Korlátozó intézkedések (szankciók) alkalmazására vonatkozó alapelvek” című, 2004. június 7-i tanácsi dokumentumra (10198/1/2004),
- tekintettel az Európai Bíróság által a Yusuf and Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott ítéletre (EBHT 2005., 11-3533),
- tekintettel a kölcsönös elismerés elvének a vagyonekhozást elrendelő határozatokra történő alkalmazásáról szóló, 2006. október 6-i 2006/783/IB tanácsi kerethatározatra ⁽²⁾,
- tekintettel „A korlátozó intézkedések hatékony végrehajtásának legjobb uniós gyakorlata” című, 2007. július 9-i tanácsi dokumentumra (11679/2007),
- tekintettel „A 2001/931/KKBP közös álláspont végrehajtása” című, 2007. július 21-i tanácsi dokumentumra (10826/1/2007),
- tekintettel „A korlátozó intézkedések hatékony végrehajtása legjobb uniós gyakorlatának naprakésszé tett változata” című, 2008. április 24-i tanácsi dokumentumra (08666/1/2008),
- tekintettel a terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó különös intézkedések alkalmazásáról szóló 2001/931/KKBP közös álláspont naprakésszé tételéről és a 2008/586/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. január 26-i 2009/67/KKBP tanácsi közös álláspontra ⁽³⁾,
- tekintettel „Az EU közös kül- és biztonságpolitikája keretében elrendelt korlátozó intézkedések (szankciók) végrehajtására és értékelésére vonatkozó iránymutatások” című, legutóbb 2009. december 15-én felülvizsgált tanácsi dokumentumra (17464/2009),
- tekintettel az EU-szankcióknak az emberi jogok területén végrehajtott uniós fellépések és politikák részeként történő értékeléséről szóló, 2008. szeptember 4-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a pénzügyi rendszerek pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló 2005/60/EK irányelvre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a tagállamok külpolitikai forrásaira,
- tekintettel eljárási szabályzata 121. cikkének (3) bekezdésére,
- tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A7-0007/2012),

Az autoritárius vezetőkre irányuló uniós megközelítésre vonatkozó általános észrevételek

- A. mivel az EUSZ új 21. cikkének (2) bekezdése – amelyet a Lisszaboni Szerződés 1. cikkének 24. pontja vezetett be – elismeri, hogy az Unió fellépését „a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes és oszthatatlan volta, az emberi méltóság tiszteletben tartása, az egyenlőség és a szolidaritás elvei, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartása” vezérli;

⁽¹⁾ HL L 196., 2003.8.2., 45. o.

⁽²⁾ HL L 328., 2006.11.24., 59. o.

⁽³⁾ HL L 23., 2009.1.27., 37. o.

⁽⁴⁾ HL C 295. E, 2009.12.4., 49. o.

⁽⁵⁾ HL L 309., 2005.11.25., 15. o.

2012. február 2., csütörtök

- B. mivel a szankciók alkalmazása az Európai Unióról szóló szerződés 21. cikkében meghatározott közös kül- és biztonságpolitikai (KKBP) célok alapján történik, amelyek magukban foglalják a nemzetközi béke és biztonság előmozdítását, az emberi jogok, az alapvető szabadságok és a jogállamiság tiszteletben tartását és a demokrácia és a felelősségteljes kormányzás megszilárdítását;
- C. mivel a KKBP keretében a szankciókat vagy korlátozó intézkedéseket – többek között fegyverembargókat, kereskedelmi szankciókat, pénzügyi és gazdasági szankciókat, a pénzeszközök befagyasztását, repülési tilalmat, a bebocsátás korlátozását, diplomáciai szankciókat, sport- és kulturális események bojkottálását, valamint a harmadik országgal folytatott együttműködés felfüggesztését – erőszakmentes kényszerítő intézkedéseknek tekintik;
- D. mivel a szankciók és korlátozó intézkedések alkalmazása csak akkor hatékony, ha egységes és átfogó uniós és tagállami emberi jogi stratégia részét alkotja;
- E. mivel a „célzott szankciók” személyes szankciók, szelektív gazdasági intézkedések és diplomáciai intézkedések formájában – így például vízumtilalom, eszközök befagyasztása, bizonyos nyersanyagok kivitelének vagy behozatalának embargója, repülési tilalom, befektetési tilalom és a hivatalos érintkezések korlátozása révén – valósulnak meg;
- F. mivel a tagállamok közötti véleménykülönbség gyakran vezet a korlátozó intézkedések következtlen végrehajtásához, ami árt az Európai Unió hitelességének, továbbá káros hatással van az ilyen intézkedések hatékonyságára;
- G. mivel az EU gyakran következtlenül alkalmazta szankcionálási politikáját, és eltérő bánásmódban részesített hasonló emberi jogi és demokratikus előzményekkel rendelkező harmadik országokat, amivel azt a bírálatot váltotta ki, hogy „kettős mércét” alkalmaz;
- H. mivel az információs technológia fejlődése egyre lényegtelenebbé teszi a nemzeti határokat, és így a globalizálódott világban kevésbé lehet egy országot vagy annak elitjét elszigetelni;
- I. mivel a szankciókkal sújtott országok a legtöbb esetben egyben olyan az országok is, amelyek továbbra is a leginkább el vannak szigetelve a nemzetközi rendszertől, és amelyek társadalmi számára a legnagyobb előnnyel járna a változást szolgáló fokozott nemzetközi nyitottság; mivel ugyanakkor a korlátozó intézkedések – különösen bizonyos egyénekkel szemben – egyes esetekben visszatartó erővel rendelkezhetnek és pszichológiai hatást fejthetnek ki;
- J. mivel az EU csak azt követően hozhatja meg a szankciókra vonatkozó határozatait, hogy alaposan értékelte a demokratikus változás adott országban való elérésének leghatékonyabb módját; mivel minden határozatot ilyen jellegű indokolásnak kell kísérnie;
- K. mivel az Európai Unió számos autoritárius vezető és a hozzájuk kapcsolódó személyek számára vonzó befektetési lehetőségeket, ingatlan- és banki szolgáltatási forrást, egészségügyi szolgáltatások lehetőségét, illetve olyan területet jelent, ahol élvezhetik az utazás szabadságát, és szabadon elköltözhetnek gyakran kétesen szerzett vagyonukat;
- L. mivel az autoritárius vezetők előtt álló lehetőség, hogy a hatalmukat – gyakran az állami eszközök elsikkasztása és az ezek felett gyakorolt személyes ellenőrzés révén – személyes jólétre váltsák, ösztönzi őket és erősíti képességüket a hatalom megtartására és a hatalommal való visszaélésre; megállapítja, hogy további tanulmányokat kell folytatni annak érdekében, hogy csökkenjen a külföldi fejlesztési és egyéb célú segítségnyújtás, illetve az autoritárius vezetők és legszorosabb köreik meggazdagodása közötti kapcsolat;
- M. mivel összehangolt fellépés híján nehéz hozzájutni az autoritárius vezetők által az EU-n belül tartott pénzeszközökre vonatkozó pontos információkhoz, és az EU-nak kitartóan törekednie kell ezen információk megszerzésére;

2012. február 2., csütörtök

- N. mivel a szankcionált vezetőket hátrányosan érinti, ha személyesen nyomás alá helyezik őket a pénzügyi eszközeik mozgatására, befektetésére és az ezekhez való hozzáférésre való képesséjük, továbbá utazási lehetőségeik, bizonyos árucikkekhez és szolgáltatásokhoz vagy diplomáciai képviselőkhöz való hozzáférésük korlátozásán keresztül;
- O. mivel a nemzetközi és regionális szereplők nagy száma párbeszédet, valamint formális és informális konzultációs mechanizmusokat tesz szükségessé a szereplők között;
- P. mivel az autoritárius rendszerekkel szembeni eredményes politika alapvető szempontja, hogy korlátozó intézkedéseket is tartalmazó kényszerítő diplomáciát egyértelmű kommunikációval és erő alkalmazása nélküli konstruktív lehetőségekkel ellensúlyozzák, az elszigeteléssel szemben előnyben részesítve a kritikus és progresszív párbeszédet az EU és a tagállamok külpolitikai eszköztárában;
- Q. mivel a felülvizsgálati eljárás –amelynek során a szankciókat a megcélzott vezetők fellépéseiben bekövetkező változásokra reagálva bővíteni vagy enyhíteni lehet, illetve fel lehet oldani – elengedhetetlen fontosságú ahhoz, hogy a korlátozó intézkedések eredményesek legyenek, azt pedig szigorúan és előre meghatározott stratégia szerint kell lefolytatni;
- R. mivel az összes korlátozó intézkedésnek összhangban kell lennie az emberi jogokkal, a nemzetközi humanitárius jogszabályokkal, a tisztességes eljárással, az arányosság elvével és a hatékony jogorvoslatihoz való joggal, és ezek semmi esetre sem büntethetik az intézkedésekkel sújtott országok legrászorultabb lakossági csoportjait;
1. a következő ajánlásokat intézi a Tanácshoz:

Egyértelműbb fogalom meghatározások kidolgozása

- a) az Európai Parlamenttel konzultálva állítson fel egyértelmű kritériumokat a korlátozó intézkedések alkalmazására, az ilyen intézkedések céljaira, az alkalmazandó szankciók formájára, illetve állítson össze iránymutatásokat a követendő időszakos értékelési és felülvizsgálati eljárásra vonatkozóan; a kritériumokat alakítsa ki oly módon, hogy növelje az uniós szankciók következetességét és hitelességét, de elegendő rugalmasságot hagyjon operatív szinten, lehetővé téve az Unió számára, hogy külső fellépési során az eszközt hatékonyan alkalmazhassa;
- b) egyértelműen és kifejezetten határozza meg, hogy kit kell szankcionálni bukott államok vagy nem állami szereplők esetében, tudván azt, hogy a struktúrák gyakran áttekinthetetlenek;
- c) helyezze átfogó politikai kontextusba a szankciókat, meghatározva a rövid és hosszú távú célkitűzéseiket a fenntartható demokratizálódási folyamat érdekében;
- d) tartsa szem előtt, hogy önmagukban a szankciók nem jelentenek végleges megoldást, ezért alkalmazásuk esetén mindig egyértelműen ki kell jelölni, hogy mely feltételek teljesülése esetén oldják majd fel a szankciókat;
- e) támogassa módszeresen a Nemzetközi Büntetőbíróságot, biztosítva a bíróság eljárásainak és ítéleteinek megfelelő figyelembevételét az EU szankcionálási politikájában;
- f) sürgesse az uniós tagállamokat, hogy a nemzetközi büntetőjogi rendszer javítása érdekében a büntetlenség és az emberiség ellen elkövetett bűncselekmények kezelése során alkalmazzák az egyetemes joghatóság elvét;

Hatékony szankcionálási politika kidolgozása

- g) kötelezze el magát az EU 27 tagállama közötti együttműködés és szinergia maximalizálása mellett, arra sürgetve őket, hogy egy közös, integrált uniós megközelítésen keresztül egységesen és következetesen foglaljanak állást az autoritárius rendszerek elítélése tekintetében;

2012. február 2., csütörtök

- h) ismerje el, hogy azok a szankciók, amelyeket nem koordinálnak nemzetközi szinten, eredménytelenek lehetnek, és a kitűzött célokhoz képest hátrányos hatást is kifejthetnek, alááshatják az európai szankcionálási politika átláthatóságát, hitelességét és következetességét, valamint megerősíthetik a célzott rendszert vagy csökkenthetik az EU és tagállamai viszonylagos tárgyalási mozgásterét és hitelességét a szóban forgó állammal szemben; jól átlátható eljárások révén gondoskodjon a tagállamok közötti koordináció és információcsere javításáról;
- i) szigorúan és következetesen hajtsa végre a meglévő szankcionálási rendszereket, ne alkalmazzon kettős mércét, és terjessze ki a szankciók hatályát az alapvető szabadságok – különösen a vallásszabadság és a véleménynyilvánítás szabadsága – megsértésének eseteire; gondoskodjon arról, hogy az Európai Gazdasági Térséghez tartozó országok és az Európai Unióba való felvételüket kérő országok is alkalmazzák a korlátozó intézkedéseket, és releváns információkat cserélnek az Unióval;
- j) alkalmazzon célzott és a kitűzött céllal arányos szankciókat vagy korlátozó intézkedéseket, amelyek célja csak az elnyomó vagy törvénytelen rendszerek elszámoltatható elitjének, valamint a bukott államok felelős nem állami szereplőinek befolyásolása, továbbá biztosítsa, hogy a szankciók a lehető legkisebb mértékben érintsék a lakosság szélesebb rétegeit;
- k) gondoskodjon arról, hogy a külföldi fejlesztési vagy más célú segélyezés ne váljon végül az autoritárius vezetők és legszorosabb köreik meggazdagodásának ösztönzőjévé;
- l) biztosítsa, hogy a szankcionálási politika lehetőség szerint összekapcsolódjon az érintett ország civil társadalmának támogatásával; valamint javítsa a jelentéstételi szakasz minőségét és átláthatóságát annak érdekében, hogy lehetővé váljon az odaítélt támogatás pontos számszerűsítése és a civil társadalom szükségleteihez való tényleges hozzájárulásának értékelése;
- m) biztosítsa, hogy a korlátozó intézkedésekre és szankciókra vonatkozó döntések meghozatalakor ne alkalmazzanak kettős mércét, és ezeket a politikai, gazdasági és biztonsági érdekektől függetlenül alkalmazzák;
- n) gondoskodjon arról, hogy azok a korlátozó intézkedések, amelyek korlátozzák az európai vállalkozások piaci tevékenységeit a szankcionált országokban, ne váljanak a harmadik országbeli versenytársak hasznára;
- o) biztosítsa, hogy a tagállamok és az EU misszióinak és küldöttségeinek vezetői szorosan bekapcsolódjanak a korlátozó intézkedések, valamint helyszíni következményeik kidolgozásába, végrehajtásába, nyomon követésébe és értékelésébe azáltal, hogy információkkal szolgálnak a hatásvizsgálathoz, mindehhez pedig nélkülözhetetlen az EU jelenléte a helyszínen; biztosítsa a vonatkozó információk gyors továbbítását az Európai Parlamentnek;
- p) biztosítsa, hogy a korlátozó intézkedésekkel sújtott országokban a demokráciáért és az emberi jogokért kiálló legfontosabb szereplőket szorosan bevonják a korlátozó intézkedések megtervezésének, végrehajtásának és értékelésének folyamatába;
- q) kötelezze az Európai Külügyi Szolgálaton és a Bizottságon belüli szervezeti egységeket arra, hogy a szankciók elfogadása előtt és után végezzék el a kérdéses ország gazdasági és társadalmi szerkezetének alapos helyzetelemzését, ennek megfelelően megvizsgálva az összes konkrét intézkedés közvetlen és közvetett hatását a kérdéses társadalom politikai és társadalmi-gazdasági életére nézve, valamint figyelembe véve a gazdasági elitekre, a civil társadalmi csoportokra, a politikai ellenzékre, sőt a reformokra törekvő, kormányzaton belüli elemekre gyakorolt hatást;
- r) kötelezze a RELEX szankciókkal foglalkozó csoportját, hogy teljesítse megbízatását és végezzen felmérést a szankciók elfogadására vonatkozóan, értékelje a meglévő szankciókat, és a korlátozó intézkedések alkalmazása és végrehajtása tekintetében dolgozza ki a legjobb gyakorlatokat, és rendszeresen tegyen jelentést megállapításairól a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek;

2012. február 2., csütörtök

- s) kötelezze az EU jogi és más érintett szolgálatait, hogy tájékoztassák a Tanácsot arról, hogy milyen óvintézkedések szükségesek annak érdekében, hogy a jegyzékbe vett személyek ne tudják megkerülni a szankciókat;
- t) kötelezze az Európai Külügyi Szolgálatot és a Bizottságot egy integráltabb megközelítésre, amely lehetővé teszi a szaktudás és az ismeretek megosztását a szankciók kidolgozása, végrehajtása és felülvizsgálata során;
- u) kötelezze a Tanácsot és a Bizottságot, hogy szánjanak elegendő időt és erőforrást a szankciók megtervezése előtti elemzésekre és a szankciók eredményességének értékelésére, és e célból alkalmazzanak hozzáértő országszakértőket és az emberi jogokra szakosodott személyzetet;
- v) kötelezze a Bizottságot és a tagállamokat a tagállami hatáskörbe tartozó fegyverembargók végrehajtásának koordinálására;
- w) kötelezze a Bizottságot és a tagállamokat, hogy évente számoljanak be a szankcionálási erőfeszítések végrehajtásáról és azok hatékonyságáról;
- x) szólítsa fel Franciaországot és az Egyesült Királyságot, valamint az ENSZ BT valamennyi nem állandó uniós tagját, hogy fejtsenek ki megfelelő meggyőző erőt az ENSZ BT határozatainak szigorú és körültekintő végrehajtása érdekében;
- y) adott esetben mérlegelje a kétoldalú kereskedelemben az „alapvető fontosságú elemekre” vonatkozó záradékok aktiválását, amelyek lehetővé teszik az EU számára, hogy az emberi jogok és a demokratikus elvek megsértése miatt szankciókat rójon ki, továbbá folytasson egységes európai külpolitikát az autoritárius rendszerekkel szembeni intézkedések támogatása érdekében;

Az EU-n belüli koherens politika iránti kötelezettségvállalás

- z) kötelezze az EU tagállamait arra, hogy nyilatkozzanak arról, ha a szankciós jegyzékbe vett személyek anyagi javakkal rendelkeznek határaikon belül, valamint e javak hozzávetőleges értékéről és helyéről; szólítsa fel az uniós tagállamokat, hogy működjenek együtt például a meglévő vagyon-visszaszerzési hivatalokon és a Camden vagyon-visszaszerzési ügynökségek közötti hálózaton (CARIN) keresztül megvalósuló, lényeges információk cseréje terén; továbbá fokozza az uniós tagállamok közötti együttműködést e javak azonosítása és elkobzása során;
- aa) kötelezzon minden uniós tagállamot a célzott pénzügyi szankciók vagy korlátozó intézkedések szigorú alkalmazására, amilyenek például:
 - a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló 2005/60/EK irányelv kiterjesztése oly módon, hogy az kötelezően alkalmazandó legyen a szankciókkal sújtott diktátorok vagy a velük kapcsolatban álló természetes vagy jogi személyek vagy szervezetek által tett minden olyan kísérletre, amely arra irányul, hogy számlát nyissanak vagy pénzt helyezzenek el betétként, mivel ezek a pénzek bűncselekményből, lopásból és sikkasztásból származnak; továbbá egy olyan prevenciós mechanizmus lehetőségeinek megvizsgálása, amely megfékezne az elsikkasztott állami források vagy eszközök uniós pénzügyi intézményekbe való beáramlását;
 - a kölcsönök elutasítása, a kölcsön visszafizetésére irányuló intézkedések szigorítása, valamint a letétbe helyezett pénzeszközök befagyasztása annak gyakorlati biztosítása érdekében, hogy az intézkedések keretében a kijelölt személyektől és szervezetektől megvonjanak minden hozzáférést az Európai Unió joghatósága alá tartozó összes pénzügyi szolgáltatáshoz;
- ab) gondoskodjon arról, hogy a gazdasági és pénzügyi korlátozó intézkedéseket, ideértve a célzott pénzügyi szankciókat is, az Unión belül működő összes személy és szervezet alkalmazza, köztük harmadik országok állampolgárai is, valamint uniós polgárok és az Unió határain kívül működő, de az Unió valamely tagállamának jogszabályai alapján bejegyzett vagy létrehozott gazdasági szervezetek is;

2012. február 2., csütörtök

- ac) gondoskodjon arról, hogy a szankcionált vezetőknek – és a velük egyértelműen kapcsolatban álló természetes és jogi személyeknek és szervezeteknek – szigorúan megtiltsák, hogy vagyonnal és tulajdonnal rendelkezzenek az EU-n belül;
- ad) kötelezze az EU tagállamait, hogy tiltsák meg az iskoláknak és egyetemeknek, az agytrösztöknek és más tudományos intézményeknek, hogy a szankcionált vezetőktől és a velük kapcsolatban álló természetes és jogi személyektől származó finanszírozást, támogatást vagy adományt fogadjanak el, valamint biztosítsa ezen intézmények magánfinanszírozásának átláthatóságát;
- ae) kötelezze az uniós tagállamokat arra, hogy tiltsák meg a sportszövetségeknek (köztük a labdarúgó egyesületeknek) és a jótékonyági szervezeteknek, hogy a szankcionált vezetőktől és a velük kapcsolatban álló természetes és jogi személyektől finanszírozást, támogatást vagy adományt fogadjanak el;
- af) kötelezze az EU-t és tagállamait arra, hogy szigorúan ragaszkodjanak a szankcionált személyek EU-n belüli utazásának megtiltásához, a humanitárius alapon történő utazástól eltekintve;
- ag) kötelezze az uniós tagállamokat, hogy aktívan folytassanak vizsgálatot, és adott esetben járjanak el az olyan személyekkel és jogalanyokkal szemben Európában, akik segítséget nyújtottak a szankcionált vezetőknek és a velük kapcsolatban álló személyeknek az ellenük jogszerűen kiszabott szankciók elkerülésében és azok alóli kibújásban;

Kapcsolatfelvétel

- ah) kötelezze az EU-t, hogy szerezzen nemzetközi támogatást és szövetségeseket politikáihoz, különösen a szóban forgó régió befolyásos szereplői és a nemzetközi szervezetek körében, és teljes mértékben vonja be a folyamatba az Európai Parlamentet;
- ai) kötelezze az EU-t, hogy uniós és nemzetközi szinten erősítse szakpolitikái, ezen belül a korlátozó intézkedések és a szankciók legitimitását, és tegye szélesebb körűvé a nyilvánosság általi és politikai támogatását, különösen a szankcionált rezsimek országaiban, továbbá hogy teljes mértékben vonja be az Európai Parlamentet ebbe a folyamatba;
- aj) sűrűsse az EU-t, hogy amennyiben az ENSZ Biztonsági Tanácsa nem alkalmaz szankciót vagy korlátozó intézkedést, működjön együtt a szankciókat alkalmazó államokkal, osszon meg velük információkat és hangolja össze velük az intézkedéseket a lehető legnagyobb nemzetközi szintű hatás garantálása és a közösségi szankciók alkalmazásának maximális hatékonysága érdekében;
- ak) kötelezze a főképviselőt/alelnököt, a képviselők vezetőit és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy egyértelműen közöljék a szankcionált vezetőkkel, hogy mit követelnek meg tőlük, továbbá pontos és megvalósítható célokat tűzzenek ki a kedvező változások ösztönzése érdekében, valamint nyújtsanak megfelelő technikai segítséget;
- al) kötelezze a tagállamokat, hogy a jegyzékbe vett személyekre vonatkozó információkat – a törvényesség keretein belül – megosszák más tagállamokkal, az érintett uniós szervekkel és nemzetközi szervezetekkel;
- am) kötelezze a tagállamokat, hogy biztosítsák az alkalmazott korlátozó intézkedésekre vonatkozó nemzeti intézkedéseket érintő információkhoz való ésszerű mértékű nyilvános hozzáférést;
- an) kötelezze a Tanácsot, hogy teljes mértékben konzultáljon az Európai Parlamenttel a szankciók felülvizsgálati folyamata során, valamint kérje az Európai Parlament hozzájárulását a politikai iránymutatások és a szélesebb körű uniós szankcionálási politika kialakítása terén;
- ao) tartsa szem előtt, hogy a kényszerítő diplomáciának pozitív intézkedésekkel – például fejlesztési segélyllyel, fenntartható gazdasági együttműködéssel és a civil társadalom támogatásával – kell párosulnia;

2012. február 2., csütörtök

- ap) társítsa a szankciókat és azok értékelését a célzott országok népeivel és civil társadalmaival való együttműködésen és párbeszédre alapuló intézkedésekkel annak érdekében, hogy a szóban forgó országokban ki lehessen alakítani, illetve meg lehessen erősíteni a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartásának kultúráját;
- aq) törekedjen a befagyasztott pénzeszközök oly módon történő mobilizálására, hogy azok a lakosság javára mielőbb visszakerüljenek az adott országba;

*

* *

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az ajánlást a Tanácsnak és tájékoztatás céljából a Bizottságnak és az Európai Külügyi Szolgálatnak.

A vállalatok székhelyének határokon átnyúló áthelyezése

P7_TA(2012)0019

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása a vállalatok székhelyének határokon átnyúló áthelyezéséről szóló tizennegyedik társasági jogi irányelvről, a Bizottságnak szóló ajánlásokkal (2011/2046(INI))

(2013/C 239 E/03)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 225. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 50. és 54. cikkére,
- tekintettel a Bizottság „A társasági jog korszerűsítése és a vállalatirányítás erősítése az Európai Unióban – terv az előrelépéshez” című, 2003. május 21-i közleményére (COM(2003)0284),
- tekintettel a Bizottság „Európa 2020: Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című, 2010. március 3-i közleményére (COM(2010) 2020),
- tekintettel a Bizottság „Az egységes piaci intézkedéscsomag felé – A magas szinten versenyképes szociális piacgazdaságért – 50 javaslat az együttes munka, vállalkozás és a cserekapcsolatok javítása érdekében” című, 2010. október 27-i közleményére (COM(2010)0608),
- tekintettel a Bizottság „Egységes piaci intézkedéscsomag – Tizenkét mozdítórugó a növekedés serkentéséhez és a bizalom növeléséhez – »Együtt egy újfajta növekedésért«” című, 2011. április 13-i közleményére (COM(2011)0206),
- tekintettel az európai részvénytársaság (SE) statútumáról szóló, 2001. október 8-i 2157/2001/EK tanácsi rendeletre, ⁽¹⁾

(1) HL L 294., 2001.11.10., 1. o.

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel az európai részvénytársaság statútumának a munkavállalói részvételre vonatkozó kiegészítéséről szóló, 2001. október 8-i 2001/86/EK tanácsi irányelvre, ⁽¹⁾
 - tekintettel a tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesüléséről szóló, 2005. október 26-i 2005/56/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre, ⁽²⁾
 - tekintettel az Európai Bíróság által a Daily Mail- ⁽³⁾, a Centros- ⁽⁴⁾, az Überseering- ⁽⁵⁾, az Inspire Art- ⁽⁶⁾, a SEVIC Systems- ⁽⁷⁾, a Cadbury Schweppes- ⁽⁸⁾ és a Cartesio-ügyben ⁽⁹⁾ hozott ítéletekre,
 - tekintettel a társasági joggal kapcsolatos új fejleményekről és kilátásokról szóló, 2006. július 4-i állásfoglalására, ⁽¹⁰⁾
 - tekintettel az európai magánvállalatról és a társasági jogról szóló tizennegyedik irányelvről (a társaság székhelyének áthelyezése) szóló 2007. október 25-i állásfoglalására, ⁽¹¹⁾
 - tekintettel az Európai Közösség munkavállalóinak tájékoztatása és a velük folytatott konzultáció általános keretének létrehozásáról szóló 2002/14/EK irányelv alkalmazásáról szóló, 2009. február 19-i állásfoglalására, ⁽¹²⁾
 - tekintettel a társaságok létesítő okirat szerinti székhelyének határokon átnyúló áthelyezéséről szóló, a Bizottsághoz intézett ajánlásokkal kiegészített, 2009. március 10-i állásfoglalására, ⁽¹³⁾
 - tekintettel a stockholmi program végrehajtásáról szóló cselekvési terv polgári jogi, kereskedelmi jogi, családjogi és nemzetközi magánjogi aspektusairól szóló, 2010. november 23-i állásfoglalására, ⁽¹⁴⁾
 - tekintettel eljárási szabályzata 42. és 48. cikkére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére és a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság véleményére (A7-0008/2012),
- A. mivel az Európai Unióról szóló szerződés 49. és 54. cikke minden társaság számára biztosítja a letelepedés szabadságát; mivel a vállalatok határokon átnyúló vándorlása a belső piac kiteljesítésének egyik leglényegesebb eleme; mivel ki kell emelni a létező, nemzeti jog szerinti társaságok létesítő okirat szerinti vagy tényleges székhelyének az egységes piacon belül egyik tagállamból a másikba történő áthelyezésére és a székhelyáthelyezés módozataira vonatkozó szabályozás egységességének hiányát és az ezzel összefüggésben a foglalkoztatás szempontjából fennálló kockázatokat, valamint az adminisztratív nehézségeket, a felmerülő költségeket, a szociális következményeket és a jogbiztonság hiányát;
- B. mivel a 2004. április 15-én lezárult nyilvános konzultáció résztvevőinek többsége támogatta a társaságok székhelyének határokon átnyúló áthelyezéséről szóló társasági jogi irányelv elfogadását;
- C. mivel a tagállamok által a társaságok migrációja tekintetében előírt követelmények különbözőségére tekintettel a Bíróság *Cartesio-ügyben* hozott ítélete megerősíti, hogy szükség van a társaságok székhelyének határokon átnyúló áthelyezésére alkalmazandó harmonizált rendszerre;

⁽¹⁾ HL L 294., 2001.11.10., 22. o.⁽²⁾ HL L 310., 2005.11.25., 1. o.⁽³⁾ A 81/87. sz. Daily Mail-ügy, EBHT 1988., I-5483.⁽⁴⁾ A C-212/97. sz. Centros-ügy, EBHT 1999., I-1459.⁽⁵⁾ A C-208/00. sz. Überseering-ügy, EBHT 2002., I-9919.⁽⁶⁾ A C-167/01. sz. Inspire Art-ügy, EBHT 2003., I-10155.⁽⁷⁾ A C-411/03. sz. SEVIC Systems-ügy, EBHT 2005., I-10805.⁽⁸⁾ A C-196/04. sz. Cadbury Schweppes-ügy, EBHT 2006., I-7995.⁽⁹⁾ A C-210/06. sz. Cartesio-ügy, EBHT 2008., I-9641.⁽¹⁰⁾ HL C 303. E, 2006.12.13., 114. o.⁽¹¹⁾ HL C 263. E, 2008.10.16., 671. o.⁽¹²⁾ HL C 76. E, 2010.3.25., 11. o.⁽¹³⁾ HL C 87. E, 2010.4.1., 5. o.⁽¹⁴⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0426.

2012. február 2., csütörtök

- D. mivel a Bíróság *Cartesio-ügyben* hozott ítélete a Bizottság 2007-es hatásvizsgálatában megfogalmazott várakozásokkal ellentétben nem tisztázta a szükséges mértékben a vállalati székhelyek áthelyezésének kérdését⁽¹⁾;
- E. mivel nem a Bíróság, hanem a jogalkotók feladata, hogy a Szerződés alapján meghatározzák a vállalatok székhely-áthelyezési szabadságát biztosító megfelelő intézkedéseket;
- F. mivel a Bizottság 2007-es hatásvizsgálatában szereplő megállapítás – amely szerint „arányosabbnak tűnik az intézkedés mellőzése, mivel ehhez további uniós intézkedés nem szükséges”⁽²⁾ – következtében a vállalati mobilitás még ma is súlyos adminisztratív terhekbe, valamint szociális és adóköltésekbe ütközik;
- G. mivel a Bizottság 2007-es hatásvizsgálata a munkavállalói részvétel kivételével nem terjed ki a szociális és foglalkoztatáspolitikát érintő következményekre;
- H. mivel meg kell előzni a „postafiók-irodákkal” és fedőcégekkel való visszaéléseket, amelyek célja a jogi, szociális és adózási feltételek megkerülése;
- I. mivel a társaság székhelyének határokon átnyúló áthelyezésének adóügyi szempontból semlegesnek kellene lennie;
- J. mivel a társaság zökkenőmentes működése érdekében a székhelyáthelyezés során fenn kell tartani a társaság jogi személyiségének folytonosságát;
- K. mivel az áthelyezés nem érintheti az áthelyezés előtti érdekelt felek – így a kisebbségi részvényesek, munkavállalók és hitelezők – jogait;
- L. mivel az áthelyezési eljárásra szigorú szabályokat kell alkalmazni átláthatóság és az áthelyezés megtörténte előtt az érintett felek tájékoztatása tekintetében;
- M. mivel a munkavállalók részvételi joga nagy jelentőséggel bír egy vállalat székhelyének áthelyezése során;
- N. mivel biztosítani kell a társasági jogi irányelvekben foglalt különböző jogszabályi rendelkezések szerinti munkavállalói részvételi eljárások koherenciáját;
1. kéri a Bizottságot, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 50. cikkének (1) bekezdése és (2) bekezdésének g) pontja alapján mielőbb nyújtson be egy, a társaságok székhelyének határokon átnyúló áthelyezéséről szóló irányelvre irányuló javaslatot az állásfoglaláshoz csatolt részletes ajánlásokat szem előtt tartva;
 2. megerősíti, hogy az ajánlások tiszteletben tartják az alapvető jogokat és a szubszidiaritás elvét;
 3. véleménye szerint a kért javaslat nem jár pénzügyi következményekkel;
 4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és a kapcsolódó részletes ajánlásokat a Bizottságnak és a Tanácsnak, valamint a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak.

⁽¹⁾ A Bizottság szolgálati munkadokumentuma: Hatásvizsgálat a határokon átnyúló székhelyáthelyezésről szóló irányelvről, SEC(2007)1707, 3.5.2. pont, 24–25. o.

⁽²⁾ A Bizottság szolgálati munkadokumentuma: Hatásvizsgálat a határokon átnyúló székhelyáthelyezésről szóló irányelvről, SEC(2007)1707, 6.2.4. pont, 39. o.

2012. február 2., csütörtök

MELLÉKLET

A KÉRT JAVASLAT TARTALMÁRA VONATKOZÓ RÉSZLETES AJÁNLÁSOK

1. ajánlás (az elfogadandó irányelv hatályáról)

Az irányelvet a 2005/56/EK irányelv 2. cikkének 1. pontja szerinti tőkeegyesítő társaságokra kell alkalmazni.

Hatályának megfelelő megoldást kell biztosítani a társaságok létesítő okirat szerinti székhelye és tényleges ügyvezetésének helye elkülönítésének kérdésére.

2. ajánlás (a határokon átnyúló áthelyezés hatásairól)

Az irányelvnek lehetővé kell tennie a társaságok számára, hogy jogi személyiségük elvesztése nélkül, a fogadó tagállam joga szerinti társasággá való – felszámolás nélküli – átalakulás útján gyakorolhassák letelepedési jogukat a fogadó tagállamba való migrációval.

Az áthelyezés nem szolgálhatja a jogi, szociális és adózási feltételek megkerülését.

Az áthelyezés a fogadó tagállamban való bejegyzés napján lép hatályba. A fogadó tagállamban való bejegyzés napjától fogva a társaságra e tagállam joga vonatkozik.

A székhelyáthelyezés nem befolyásolhatja a társaság harmadik felekkel fennálló jogviszonyait.

Az áthelyezésnek a 90/434/EKG irányelv⁽¹⁾ rendelkezéseivel összhangban adóügyi szempontból semlegesnek kell lennie.

3. ajánlás (az áthelyezésről szóló határozat meghozatalát megelőzően az átláthatóságra és a tájékoztatásra vonatkozó szabályokról)

Elő kell írni, hogy a székhelyáthelyezést tervező társaság vezetése vagy igazgatótanácsa készítsen jelentést, valamint áthelyezési tervet. Mielőtt a társaság vezetése döntene a jelentésről és az áthelyezési tervről, a 2002/14/EK irányelv⁽²⁾ 4. cikke értelmében a javasolt áthelyezésről tájékoztatni kell a munkavállalók képviselőit, vagy ha ilyenek nincsenek, magukat a munkavállalókat, továbbá konzultálni kell velük.

A jelentést át kell adni az érdekelt feleknek és a munkavállalók képviselőinek, vagy ez utóbbiak hiányában maguknak a munkavállalóknak.

A jelentésben be kell mutatni és igazolni kell az áthelyezés gazdasági, jogi és társadalmi szempontjait, és ki kell fejteni a részvényesekre, a hitelezőkre és a munkavállalókra gyakorolt következményeket, akik egy meghatározott, a részvényesek áthelyezést jóváhagyó ülését megelőzően legalább egy, legfeljebb három hónapig tartó időszak alatt megvizsgálhatják a jelentést.

Az áthelyezésről szóló tervben fel kell tüntetni a következőket:

a) a társaság jogi formája, neve és létesítő okirat szerinti székhelye a származás szerinti tagállamban;

⁽¹⁾ A Tanács 1990. július 23-i 90/434/EKG irányelve a különböző tagállamok társaságainak egyesülésére, szétválására, eszközátruházására és részesedéscseréjére alkalmazandó adóztatás közös rendszeréről (HL L 225., 1990.8.20., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002. március 11-i 2002/14/EK irányelve az Európai Közösség munkavállalóinak tájékoztatása és a velük folytatott konzultáció általános keretének létrehozásáról (HL L 80., 2002.3.23., 29. o.).

2012. február 2., csütörtök

- b) a társaság jogi formája, neve és létesítő okirat szerinti székhelye a fogadó tagállamban;
- c) a társaság számára a fogadó tagállamban tervezett alapító okirat és alapszabály;
- d) az áthelyezés tervezett menetrendje;
- e) az időpont, amikortól a létesítő okirat szerinti székhelyét áthelyezni szándékozó társaság tranzakcióit könyvelési szempontból úgy tekintik, hogy azok a fogadó tagállamban történtek;
- f) a központi ügyvezetés vagy az üzleti tevékenység fő helyének áthelyezésére vonatkozó részletes információk;
- g) a társaság részvényesei, munkavállalói és hitelezői számára garantált jogok vagy a javasolt megfelelő intézkedések, és az a cím, ahol minden erre vonatkozó információ hozzáférhető;
- h) ha a társaságot a munkavállalói részvétel alapján igazgatják, és a fogadó tagállam nemzeti jogszabályai nem írnak elő ilyen rendszert, tájékoztatás azokról az eljárásokról, amelyekkel meghatározzák a munkavállalói részvétellel kapcsolatos intézkedéseket.

A jelentést és az áthelyezési tervet a társaság közgyűlésének időpontját megelőző megfelelő időn belül megvizsgálás céljából át kell adni a társaság részvényeseinek és a munkavállalók képviselőinek.

Az áthelyezési tervet a 2009/101/EK irányelv⁽¹⁾ rendelkezéseinek megfelelően közzé kell tenni.

4. ajánlás (a részvényesek ülése által hozott határozatról)

A közgyűlés a társaságra a származás szerinti tagállamban alkalmazandó jogszabályok értelmében, az alapító okirat és az alapszabály módosításához szükséges többségi szavazással, illetve alaki követelményekkel összhangban jóváhagyja az áthelyezési javaslatot.

Ha a társaságot a munkavállalói részvétel alapján igazgatják, a taggyűlés az áthelyezés végrehajtását függővé teheti a munkavállalói részvétellel kapcsolatos intézkedések általa történő kifejezett jóváhagyásától.

A tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani olyan rendelkezések elfogadására, amelyekkel biztosítható a székhelyát-helyezést ellenző kisebbségi tagok megfelelő védelme, például hogy biztosítsák jogukat a vállalatból való kiválásra a származás szerinti tagállamban alkalmazandó jogszabályok szerint.

5. ajánlás (az áthelyezés jogszerűségének ellenőrzéséről)

A származás szerinti tagállamnak jogszabályaival összhangban ellenőriznie kell az áthelyezési eljárás jogszerűségét.

A származás szerinti tagállam által kijelölt illetékes hatóságnak tanúsítványt kell kiállítania, amely minden kétséget kizáróan igazolja, hogy az áthelyezést megelőzően minden szükséges jogi aktus megtörtént, és betartották az alaki követelményeket.

A tanúsítványt, a fogadó tagállamban a társaság számára tervezett alapító okirat és alapszabály egy példányát és az áthelyezési javaslat egy példányát megfelelő időn belül be kell mutatni a fogadó tagállam bejegyzésért felelős szervének. Ezekon az iratokon felül nem írható elő más irat benyújtása a társaság fogadó tagállamban való

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. szeptember 16-i 2009/101/EK irányelve az egész Közösségre kiterjedő egységes biztosítékok kialakítása érdekében a tagállamok által a társasági tagok és harmadik személyek érdekei védelmében a Szerződés 48. cikkének második bekezdése szerinti társaságoknak előírt biztosítékok összehangolásáról (HL L 258., 2009.10.1., 11. o.).

2012. február 2., csütörtök

bejegyzéséhez. A fogadó tagállam bejegyzésért felelős hatóságának ellenőriznie kell, hogy teljesültek-e az áthelyezés anyagi és alaki követelményei, beleértve a fogadó tagállamban az ilyen társaság alapítására vonatkozó követelményeket is.

A fogadó tagállam illetékes hatósága azonnal értesíti a bejegyzésről a származás szerinti tagállam megfelelő hatóságát. Ekkor a származás szerinti tagállam hatóságának törölnie kell a társaságot a cégjegyzékből.

Harmadik felek védelme érdekében a fogadó tagállamban történő bejegyzést és a származás szerinti tagállam cégjegyzékéből való törlést megfelelően közzé kell tenni.

6. ajánlás (a védelmi intézkedésekről)

Olyan társaság, amely ellen felszámolás, végelszámolás, fizetéképtelenség, illetve a kifizetések felfüggesztése vagy hasonló okok miatt eljárás van folyamatban, nem hajthat végre székhelyáthelyezést.

A székhelyáthelyezés előtt indított, folyamatban lévő bírósági vagy közigazgatási eljárás szempontjából a társaság létesítő okirat szerinti székhelyének a származási tagállam szerinti székhelyét kell tekinteni. A meglévő hitelezőknek jogukban áll biztosítékot követelni.

7. ajánlás (a munkavállalói jogokról)

Az áthelyezés során folyamatosan biztosítani kell a munkavállalók részvételi jogát. A munkavállalói részvétellel fősza-bályként a fogadó tagállam jogszabályai vonatkoznak.

A fogadó tagállam jogszabályai ugyanakkor nem alkalmazandók:

- a) ha e tagállam nem biztosít legalább ugyanolyan szintű részvételi szintet, mint a származás szerinti tagállam, vagy
- b) ha nem biztosít a társaság más tagállamokban található telephelyein dolgozó munkavállalói számára ugyanolyan részvételi jogokat, mint amelyeket az áthelyezés előtt élveztek.

Emellett a munkavállalói jogokra vonatkozó rendelkezéseknek összhangban kell lenniük a közösségi vívmányokkal.

Az uniós humanitárius segély költségvetési ellenőrzése

P7_TA(2012)0020

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása az ECHO által irányított európai uniós humanitárius segítségnyújtás költségvetési ellenőrzéséről (2011/2073(INI))

(2013/C 239 E/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) humanitárius segélyekkel foglalkozó 214. cikkére,
- tekintettel a költségvetési rendeletre ⁽¹⁾ és annak végrehajtási szabályaira ⁽²⁾,

⁽¹⁾ HL L 248., 2002. 9.16., 1. o.

⁽²⁾ HL L 357., 2002. 12.31., 1. o.

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel a humanitárius segítségnyújtásról szóló, 1996. június 20-i 1257/96/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel „A katasztrófákra adott uniós válasz erősítése felé: a polgári védelem és a humanitárius segítségnyújtás szerepe” című, 2011. szeptember 27-i ⁽²⁾, „A földrengés után egy évvel Haitin tapasztalható helyzetről: humanitárius segítségnyújtás és újjáépítés” című, 2011. január 19-i ⁽³⁾, a közelmúltbeli haiti földrengésről szóló 2010. február 10-i ⁽⁴⁾, „A humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzus meghirdetése” című, 2007. november 29-i és „A humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzus végrehajtása: a cselekvési terv felidős értékelése és az előrelépés útjai” című, 2011. január 18-i ⁽⁵⁾ korábbi állásfoglalásaira,
- tekintettel az Európai Unió 2008-as pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítéséről szóló, 2010. május 5-i állásfoglalására ⁽⁶⁾ és az Európai Unió 2009-es pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítéséről szóló, 2011. május 10-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel az Európai Számvevőszéknek a 2008-as pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentésére ⁽⁸⁾, valamint a 2009-es pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentésére ⁽⁹⁾, az intézmények válaszaival együtt,
- tekintettel az Európai Számvevőszéknek az Európai Bizottság szökőárral kapcsolatos humanitárius segítségnyújtási intézkedéseiről szóló 3/2006. sz. különjelentésére, a szökőárat, illetve a Mitch nevű hurrikánt követő bizottsági helyreállítási támogatásról szóló 6/2008. sz. különjelentésére, „Az ENSZ szervezetein keresztül végrehajtott uniós támogatások: döntéshozatal és felügyelet” című 15/2009. sz. különjelentésére, valamint a „Hatékonyak és eredményesek-e a konfliktus sújtotta országokban az ENSZ szervezetek közreműködésével lebonyolított uniós támogatások?” című 3/2011. sz. különjelentésére,
- tekintettel a Humanitárius Segélyek és Polgári Védelem Főigazgatósága (DG ECHO) 2009-es és 2010-es pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére és éves tevékenységi jelentésére, valamint annak mellékleteire,
- tekintettel a humanitárius segélyezési politikáról és annak 2009. évi végrehajtásáról szóló éves jelentésre (COM(2010)0138) és az azt kísérő bizottsági személyzeti munkadokumentumra (SEC(2011)0398),
- tekintettel az Európai Unió humanitárius segélyezési és polgári védelmi politikájáról és annak 2010. évi végrehajtásáról szóló éves jelentésre (COM(2011)0343) and és a bizottsági személyzeti munkadokumentumra (SEC(2011)0709),
- tekintettel az Európai Bizottság és az Egyesült Nemzetek pénzügyi és igazgatási keretegyezményére („FAFA”),
- tekintettel a Bizottság és a humanitárius szervezetek közötti partnerségi keretmegállapodásra („FPA”),
- tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
- tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére és a Fejlesztési Bizottság véleményére (A7-0444/2011),

⁽¹⁾ HL L 163., 1996.7.2., 1. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek P7_TA(2011)0404.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek P7_TA(2011)0018.

⁽⁴⁾ HL C 341. E, 2010.12.16., 5. o..

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek P7_TA(2011)0005.

⁽⁶⁾ HL L 252., 2010.9.25., 1. o.

⁽⁷⁾ HL L 250., 2011.9.27., 1. o.

⁽⁸⁾ HL C 269., 2009.11.10., 1. o.

⁽⁹⁾ HL C 303., 2010.11.9., 1. o.

2012. február 2., csütörtök

- A. mivel a humanitárius katasztrófák száma, gyakorisága és súlyossága drámai mértékben nőtt, a világ több részét érintve,
- B. mivel az EU humanitárius szereplőként betöltött globális vezető szerepe, valamint az Unión belüli és azon kívüli beavatkozások számának és gyakoriságának emelkedése – amelyhez járulnak a jelenlegi költségvetési megszorítások – hangsúlyozza a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség elvein alapuló, hatékony és eredményes pénzgazdálkodás jelentőségét,
- C. mivel a Haitin és Pakisztánban bekövetkezett megakatasztrófák újfent igazolták, hogy a katasztrófák kezelésére az EU rendelkezésére álló eszközök eredményesség, gyorsaság és koordináció tekintetében javításra szorulnak,

Az ECHO ellenőrzési, figyelemmel kíséresi és felügyeleti rendszerének hatékonysága és eredményessége

1. tudomásul veszi az ECHO Főigazgatóság elkötelezettségét és az uniós humanitárius segítségnyújtás hatékonyságának és eredményességének fokozására hozott intézkedéseket;
2. felidéli az Európai Számvevőszék éves jelentéseiben kifejezett véleményét, amely szerint az általános előzetes ellenőrzési, figyelemmel kíséresi és felügyeleti rendszert, az utólagos ellenőrzési tevékenységet, az ECHO Főigazgatóság belső ellenőrzési funkciói általánosságban hatékonyak, de mindezen vonatkozások terén van még tennivaló;

Partnerek a partnerségi keretmegállapodásokban (FPA): Nem kormányzati szervezetek

3. megjegyzi, hogy az ECHO és a nem kormányzati partnerszervezetek kapcsolatát az FPA szabályozza, mivel a költségvetés végrehajtási módszere a közvetlen centralizált irányítás;
4. üdvözlöi a 2008-as FPA-val a 2005-ös FPA-hoz képest nyújtott több rugalmasságot és eredményességet, közöttük nagyobb mértékű eredményorientált felfogást, az A-és P-ellenőrzési mechanizmusok bevezetését, valamint – az iránymutatások bevezetésének köszönhetően – az egyszerűség növekedését és a kétértelműség csökkentését; felhívja a Bizottságot, hogy a küszöbön álló 2012-es partnerségi keretmegállapodásokban finomítsa tovább az FPA-partnerekkel folytatott együttműködés hatékonyságát javító intézkedéseket; hangsúlyozza, hogy fontos az együttműködés hatékonyságának javítása és a partnerségi keretmegállapodásban részt vevő partnerek túlzott adminisztratív terheinek csökkentése, ugyanakkor biztosítani kell az elszámoltathatóság és az átláthatóság magas fokát;
5. felhívja a Bizottságot, hogy javítsa az annak értékelésére szolgáló módszereket és gyakorlatot, hogy valamely potenciális partner alkalmas-e a partnerségi keretmegállapodásra vagy sem; emlékeztet arra, hogy a 2008-as FPA aláírása előtt szerzett tapasztalatok azt jelzik, hogy túlságosan optimista volt a partnerek belső ellenőrzési rendszerekre és szilárd pénzügyi rendszerekre alapozott előzetes (P) értékelési mechanizmus alapján történő, kedvező előzetes értékelése; megállapítja, hogy a (P) értékelési mechanizmus alá tartozó partnereket – mihelyt az előzetes értékelés alapján megkapták ezt a státuszt – ritkábban ellenőrzik a belső ellenőrzési rendszerek vonatkozásában, saját beszerzési eljárásaikat alkalmazhatják, és tevékenységeikre nem vonatkoznak szerződéses finanszírozási plafonértékek; emlékeztet arra, hogy a 2008-as FPA keretében történt értékelés nyomán sok ilyen partnert le kellett minősíteni A-partnerré, azaz a fellépéshez kapcsolódó ellenőrzés (A-ellenőrzés) hatálya alá kellett vonni;
6. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a partnerek rendszereinek rendszeres ellenőrzése során megállapított hiányosságokat határidőre orvosolják, és ennek elmaradása esetén meghozzák a szükséges intézkedéseket; emlékeztet arra, hogy a külső ellenőröknek folytatniuk kell a partnereknek szóló ajánlások minőségének javítását célzó munkát, azok elfogadottságának és a megvalósíthatóságának biztosítása érdekében figyelembe véve a partnerek sajátos struktúráit; hangsúlyozza, hogy az átfogó összehasonlítás lehetővé tétele érdekében a humanitárius tevékenységekre vonatkozó javaslatok értékelésének dokumentációját még egyszerűbbé és egyszerűségebbé kell tenni;

2012. február 2., csütörtök

7. meggyőződése, hogy az életbe léptetett ellenőrzési és figyelemmel kíséresi mechanizmusoknak köszönhetően nagyobb fokú elszámoltathatóság áll fenn az FPA-partnerek hatékonyságának és eredményességének értékelése tekintetében, mint az ENSZ-partnerek esetében; megállapítja azonban, hogy egy olyan nemzetközi szervezet, mint az ENSZ nem hasonlítható össze az FDA-partnerekkel;

Nemzetközi szervezetek, ENSZ

8. megjegyzi, hogy az ECHO és az ENSZ-partnerek közötti kapcsolatokra a pénzügyi és igazgatási keretmegállapodás (FAFA) irányadó, míg a Vöröskereszt családra és Nemzetközi Migrációs Szervezetre a nemzetközi szervezetek partnerségi keretmegállapodása vonatkozik; emlékeztet arra, hogy a költségvetés végrehajtása tekintetében használt módszer mindkét esetben a közös irányítás;

9. rámutat, hogy a közös irányítás alatt álló uniós pénzeszközök ellenőrzésének és nyomon követésének feltételei és végrehajtása súlyos hiányosságokról tettek tanúbizonyságot; sürgeti a Bizottságot, hogy állapodjon meg konkrétan az ENSZ-ügynökségekkel az ENSZ-testületek által elvégzett ellenőrző munka felhasználására, valamint a meglévő ellenőrzések – beleértve a hitelesítéseket is – alapján megállapított megbízhatóság megerősítésének és javításának lehetővé tételéhez szükséges intézkedésekről;

10. emlékeztet arra, hogy a költségvetési rendelet folyamatban lévő felülvizsgálata azt sugallja, hogy az ENSZ és a nemzetközi szervezetek közvetítésével felhasznált uniós pénzeszközök irányítását a közvetett irányításra vonatkozó intézkedések szerint kell végezni;

11. hangsúlyozza, hogy az uniós pénzeszközök közvetett irányítása ellenőrzési követelményeinek ugyanolyan szigorúaknak kell lenniük, mint a megosztott irányítás ellenőrzési követelményeinek; ragaszkodik ahhoz, hogy az uniós pénzeszközök ECHO-partnerek általi közvetett kezelésére a költségvetési rendeletre irányuló bizottsági javaslat 57. cikke (5) bekezdésében előírttal azonos fokú elszámoltathatóságot hozzanak létre; hangsúlyozza, hogy az ECHO-partnerek ellenőrzési jelentéseibe való betekintés elengedhetetlen az uniós költségvetésből finanszírozott fellépések hatékony és eredményes pénzgazdálkodásának ellenőrzésében;

12. ragaszkodik ahhoz, hogy az ellenőrzési eredményeket időben bocsássák a mentesítésért felelős hatóság rendelkezésére, nem érintve az Európai Számvevőszék vagy az OLAF hatásköreit és feladatköreit;

13. sajnálatosnak tartja az ENSZ-jelentések általánosító jellegét, amelyek az eredményekről nem szolgáltatnak elegendő információt; rámutat, hogy az ENSZ által alkalmazott egységes ellenőrzés elve következtében és amiatt, hogy a Bizottság általi ellenőrzés hatóköre az igazolásokra és a figyelemmel kísérésre korlátozódik, az ENSZ-jelentések mégis alapvető információforrást jelentenek az elszámoltathatóság és az átláthatóság biztosítása szempontjából;

14. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az ENSZ-jelentések tartalmazzanak elegendő információt a projektek jelentési határidőn belüli eredményei – azaz a teljesítménye és a kimenetele – vonatkozásában; hangsúlyozza, hogy a mérhető teljesítmény- és hatásmutatóknak a jelentési kritériumok szerves részét kell képezniük; sajnálatát fejezi ki azon tény miatt, hogy a Számvevőszék 15/2009. sz. különjelentéséhez készült kérdőívre az ECHO a válaszok több mint 70%-a azt tárta fel, hogy az ENSZ-jelentések késtek, és felkéri a Bizottságot, hogy adjon tájékoztatást az aktuális helyzetről e tekintetben;

15. rámutat, hogy nézeteltérések vannak a Bizottság és a FAFA aláíró felei között a FAFA ellenőrzési záradékának értelmezését illetően, különösen az ellenőrzések elvégzése tárgyában; üdvözli az ellenőrzések egységes feladatait meghatározó, 2009 júliusában elfogadott dokumentumot, amely az ellenőrzési záradék működése tekintetében további útmutatást és pontosítást adó eszköz; emlékeztet arra, hogy az ECHO Főigazgatóság külső ellenőrzési ágazatának és az Európai Számvevőszéknek az éves megbízhatósági nyilatkozat keretében tett legújabb megállapításai szerint további pontosításnak lenne helye a dokumentumot és az ellenőrzési záradékot illetően;

2012. február 2., csütörtök

16. megállapítja, hogy a külső ellenőrző ágazatnak aligha származott bármely előnye abból, hogy az ECHO Főigazgatóság központjában 2010-ben 247-ről 289-re növelték az alkalmazottak számát;

17. sajnálatának ad hangot az Európai Számvevőszéknek az ENSZ-partnerek által végrehajtott fellépésekre vonatkozó információkhoz való hozzáféréssel kapcsolatos nehézségei miatt; emlékeztet arra, hogy a FAFA ellenőrzési záradéka szerint az EU, és ennél fogva az Európai Számvevőszék helyszíni pénzügyi ellenőrzéseket végezhet, és hogy az ENSZ-nek meg kell adnia az összes vonatkozó pénzügyi információt; hangsúlyozza, hogy az ENSZ-nek biztosítania kell az Európai Számvevőszék számára az információkhoz való szükséges hozzáférést, és így teljesítenie kell a FAFA ellenőrzési záradékát;

18. üdvözliz az Élelmezési Világprogrammal („WFP”) és az ENSZ Gyermekalapjával (UNICEF) folytatott megbeszélések kedvező kimenetelét, amelynek eredményeképpen a WFP és az UNICEF megváltoztatta szabályait a belső ellenőrzési jelentéseinek az ECHO Főigazgatóság rendelkezésére bocsátása érdekében; felhívja az ECHO Főigazgatóságot, hogy késlekedés nélkül folytasson le hasonló tárgyalásokat a többi ENSZ-ügynökséggel a belső ellenőrzési jelentésekhez való, egyszerű és bürokráciától mentes hozzáférés biztosítása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy a tárgyalások előrehaladásáról félévente tájékoztassa az EP illetékes bizottságait; hangsúlyozza, hogy az összes belső ellenőrzési jelentést elektronikus úton is a Bizottság rendelkezésére kell bocsátani, nem pedig kizárólag az érintett ENSZ-ügynökség helyiségeiben;

19. emlékeztet arra, hogy a WFP-vel 2010-ben kezdődtek meg a megbeszélések egy olyan közös módszertanról való megállapodás érdekében, amely szerint a WFP az uniós finanszírozású projektek ellenőrzését végezné; felhívja a Bizottságot, hogy teljesítse be ezt a célkitűzést és folytasson hasonló tárgyalásokat a többi ENSZ-partnerrel is;

20. üdvözliz a Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete (INTOSAI) keretében létrehozott és az Európai Számvevőszék egyik tagja által irányított, a katasztrófához kapcsolódó segélyek elszámoltathatóságával és ellenőrzésével foglalkozó munkacsoport jelenlegi erőfeszítéseit; emlékeztet arra, hogy a két legfontosabb célkitűzés: (i) útmutatás és helyes gyakorlat kialakítása azzal a végső céllal, hogy létrejöjjön egy egységes integrált jelentési modell, és (ii) útmutatás és helyes gyakorlat kialakítása a katasztrófához kapcsolódó segélyek ellenőrzésének területén;

21. véleménye szerint ez fontos lépés az átláthatósággal és elszámoltathatósággal kapcsolatos kihívások ENSZ-szel és más nemzetközi szervezetekkel együttműködésben történő megoldása felé; ösztönzi a munkacsoportot e mandátumának a kitűzött határidőn belüli teljesítésére;

22. rámutat, hogy amióta felfedték, hogy 2006 végén Észak-Korea kormánya visszaéléseket követett el az ENSZ humanitárius és fejlesztési tevékenységekre szánt forrásaival, széles körű bírálat éri a források ENSZ általi irányításának átláthatatlanságát, az elszámoltathatóság, valamint a hatékonyság és eredményesség hiányát; sajnálatának ad hangot amiatt, hogy az ENSZ átláthatósági és elszámoltathatósági kérdésekben végrehajtott reformja egyelőre jelentős előrelépést nem eredményezett; hangsúlyozza, hogy az uniós tagállamoknak a reform előbbre vitele és az elszámoltathatóság magasabb fokának biztosítása tekintetében erőteljesebb politikai akaratról, elszántságról és összhangról kell tanúbizonyságot tenniük; felhívja az Unió közös kül- és biztonságpolitika főképviselőjét e kérdés prioritásként történő kezelésére és a támogató szerepkör betöltésére;

Az ECHO Főigazgatóság által irányított uniós humanitárius segítségnyújtás végrehajtásának hatékonysága és eredményessége

23. elismeri annak előnyeit, hogy a DG ECHO és partnerei keresik a pénzügyi támogatás nyújtásának új formáit; egyidejűleg felhív az európai uniós humanitárius programok finanszírozásában és végrehajtásában tevékenyen részt vevő szervezetek - ENSZ, Nemzetközi Vöröskereszt és Vörös Félhold Mozgalom és nem kormányzati szervezetek - sokféleségének tiszteletben tartására, mivel a katasztrófák gyakran transznacionális jellegűek és többoldalú, összehangolt választást igényelnek; bátorítja a helyi szereplők képességeinek fokozása, valamint a gyors helyszíni értékelési és reagálási képesség növelése érdekében a humanitárius segítségnyújtás fő irányító központjának kirendeltségei és a helyszínen tartózkodó szakértők által tett erőfeszítéseket;

2012. február 2., csütörtök

24. rámutat, hogy a humanitárius segítségnyújtás eredményes végrehajtásának alapvető fontosságú előfeltétele a szükségletek pontos és koherens felmérése; elismeri, hogy a globális igényfelmérésnek és az ellejelettválság-felmérésnek köszönhetően az ECHO által irányított humanitárius segítségnyújtás teljesíti a szükségletekhez való szigorú kötöttség elengedhetetlen feltételét; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak folytatnia kell erőfeszítéseit a jobban koordinált és egységesebb igényfelmérés kialakításáról folyó vita terén; üdvözlöi a Bizottság és az ENSZ között e tekintetben folyó párbeszédet;

A partnerségi keretmegállapodás partnerei

25. felhívja a figyelmet arra, hogy a DG ECHO partnerei a hatékony kiválasztási módszer – különösen a partnerségi keretszerződés – révén, valamint a humanitárius területen alkalmazandó szabályok és gyakorlatok kidolgozásával magas színvonalú munkát végeztek; hangsúlyozza továbbá, hogy alapvető fontosságú a pénzügyi eszközök felhasználásának hatékony – a partnerek magánirodák által történő átvilágítása formájában megvalósuló – ellenőrzése, amely hozzájárul a humanitárius terület legitimitásának fenntartásához; megállapítja ugyanakkor – gondolva a partnerek sokféleségének fenntartására és a kis és közepes NGO-k eszközökhöz való hozzáféréseinek biztosítására –, hogy a hozzáféréshez szükséges adminisztratív eljárások bonyolultak, az NGO-k számára igen magas költségeket támasztó adminisztratív terhek pedig túlzottak, illetve az átvilágítások az emberi erőforrások hiánya miatt nehézségekbe ütköznek, s kiáll amellett, hogy az alkalmazott módszereket igazítsák a humanitárius terület logikájához és a helyi szükségletekhez annak érdekében, hogy a humanitárius segítségnyújtás megfelelő irányba haladjon, a helyszínen levő különböző segélyszervezetek munkájának összehangolása pedig már korán megkezdődjék;

26. üdvözlöi a DG ECHO által az olyan innovatív megközelítések támogatása érdekében tett erőfeszítéseket, mint a „cash-based approach” („készpénzalapú megközelítés”), különösen a feltételhez nem kötött – a legsérülékenyebb csoportoknak szánt – transzferek tekintetében; megállapítja, hogy a helyi piacokra építő ezen megközelítések több eredményt hozhatnak, és a pénzkezeléssel kapcsolatos megbízhatóság tekintetében sem járnak szükségszerűen nagyobb kockázattal, mint a természetbeni támogatások; ennek megfelelően arra ösztönzi a DG ECHO-t, hogy szélesítse a „cash-based approach” módszer alkalmazását és ösztönözze partnereit is erre;

27. emlékeztet az ECHO Főigazgatóság külső ellenőrzési ágazata által a központi irányítás tekintetében végrehajtott ellenőrzések 3 ciklusát követően – az ECHO Főigazgatóság és partnerei pénzügyi kapcsolatának jellegéről és annak szilárdságáról – levont következtetésekre, amelyek megállapítják, hogy a Bizottság rendelkezésére bocsátott pénzeszközök felhasználása összességében kellő gondossággal, illetve a hatályos szabályok és rendeletek szerint történt;

28. megjegyzi, hogy a külső ellenőrzési ágazat által az FPA-partnerek tekintetében végzett központi irányítási ellenőrzés alapján született ajánlások zöme a partnerek beszerzési szabályaira vonatkozik; felhívja a figyelmet a központi irányítási ellenőrzések fő megállapításainak egyikére, amely szerint a partnerek közül (és ez a fellépéshez kapcsolódó ellenőrzés és az előzetes értékelés és saját eljárások mechanizmusa alá tartozó partnerekre egyaránt érvényes) nem mindenki léptetett érvénybe a 2008-as FPA IV. melléklete elveinek teljes mértékben megfelelő ajánlásokat; megjegyzi, hogy nyitott kérdések vannak a teljes beszerzési akta átadásával, valamint a megfelelőbben dokumentált és megbízható beszerzési eljárások létrehozásával kapcsolatban is;

29. megjegyzi, hogy az FPA-partnereknek a következő kérdéseket kell megoldaniuk: megfelelő belső ellenőrzési mechanizmusok létrehozása, pénzügyi költségallokációs rendszereik fejlesztése és átláthatóbbá tétele, a számviteli rendszerek hiányosságainak, illetve a vezetés minőségi standardok iránti elkötelezettségének javítása, kockázatkezelési folyamat kialakítása a teljes szervezetre vonatkozóan, valamint a csalás és korrupció veszélyének tudatosítása;

30. megjegyzi, hogy az ECHO partnerek végrehajtó partnereknek szervezhetik ki a humanitárius fellépést támogató tevékenységeket; sajnálatosnak tartja az FPA-partnerek részéről a végrehajtó partnerek felügyeletére és helyes irányítására szolgáló megfelelő eljárások hiányát; felhívja tehát a Bizottságot e kérdés kezelésére, figyelembe véve azt a kockázatot, amelyet e gyakorlat csalás esetén okozhat; sajnálatosnak tartja továbbá az igazoló bizonylatokhoz való hozzáférés hiányát és azt a tényt, hogy az ECHO nem rendelkezik mechanizmusokkal a kiszervezésben érintett végrehajtó partnerek azonosítására;

2012. február 2., csütörtök

31. meggyőződése, hogy a kedvezményezetteknek a segítségnyújtás megtervezésében és irányításában történő valós és folyamatos részvétele a színvonalas és gyors humanitárius válaszlépések lényeges előfeltétele, különösen hosszú távú válságok esetében; rámutat, hogy sok esetben nincsenek alakszerű mechanizmusok érvényben a kedvezményezettek panaszainak/visszajelzéseinek az érintett partnerhez való eljuttatására, vagy egyértelmű szabályok az informátorok védelmére; hangsúlyozza, hogy ez fontos intézkedés az eredményesség és az elszámoltathatóság javításában, és a segélyre szánt anyagokkal való esetleges visszaélések megakadályozására; felhívja az ECHO Főigazgatóságot e mechanizmusok késlekedés nélküli létrehozására;

32. emlékeztet a külső ellenőrzési ágazat ajánlására, amely szerint szükség van a folyamatokban részt vevő személyzet elosztás alatt és azt követően történő jobb figyelemmel kísérésére, annak értékelésére, hogy az igények felmérése valamennyi követelményt azonosított-e, illetve hogy ezek teljesültek-e; felhívja a Bizottságot a figyelemmel kíséresi tevékenység tanulságainak végrehajtására;

ENSZ-partnerek

33. emlékeztet az Európai Számvevőszék 15/2009. sz. különjelentésében kifejezésre juttatott véleményre, amely szerint a partner tárgyilagos és átlátható kiválasztására vonatkozó stratégiai és jogszabályi követelményeket nem megfelelően ültették át a gyakorlatba az ENSZ-partnerek esetében történő döntéshozatal támogatásához; felhívja a Bizottságot, hogy rendszeres jelleggel végezze el és a dokumentálja az ENSZ-partnerek – és más partnerek – számára biztosított segítségnyújtási mechanizmusok formális értékelését;

34. megjegyzi, hogy a Bizottság a közvetett, azaz egy adott projekt végrehajtásához nem közvetlenül kapcsolódó költségekhez való hozzájáruláson felül (ami a fellépés költségvetésének legfeljebb 7%-a lehet) a projekthez közvetlenül kapcsolódó többféle költséget (közvetlen költséget) is finanszíroz, beleértve a helyi irodák, személyzet és szállítás tevékenységekhez közvetlenül kapcsolódó támogatási költségét is; rámutat, hogy a támogatási költségek – mint a szállítás, tárolás és kezelés (pl. az élelmiszersegély esetében) – szintje tág határok között mozog; elismeri, hogy ennek oka a körülményektől függően országspecifikus lehet, de rámutat, hogy a műveletek nagyobb költséghatékonyságát célzó egyszerűsítésére is szükség lehet; javasolja, hogy a Bizottság egy szokásos értéktartományhoz vagy referenciaszinthez képest értékelje a támogatási költségek szintjét annak megállapítása érdekében, indokoltak-e az ésszerűség szempontjából;

Különböző egyéb vonatkozások

35. hangsúlyozza, hogy az alapvető kritériumok – mint a gyakorlat és a szakértelem – mellett a partnerek kiválasztásakor fontos kritériumnak kell lennie a múltbeli teljesítménynek, a koordinációnak, a párbeszédnek és gyorsaságnak, valamint a költséghatékonyságnak; üdvözlí azt a tényt, hogy az ECHO-n belül folyik a munka az összehasonlító költséginformációs rendszer (Cost Observed for Results, költségfigyelés az eredményekért, COR) kialakításán, amelynek alapját összehasonlítható egységekre jutó költségek képezik; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az ezen eszköz nyújtotta információkat felhasználják a projektjavaslatok költséghatékonyságának elemzésére;

36. felhívja a figyelmet az ECHO Főigazgatóság gyakori költségvetési keretbővítésére, amelyet vagy a sürgősségi tartalék felhasználásával, vagy pedig az Európai Fejlesztési Alap külső támogatási fejezetébe tartozó más költségvetési tételeiből való átcsoportosítással szoktak megvalósítani; a költségvetési keretbővítéseket strukturális kérdésnek tekinti; hangsúlyozza a reális költségvetések készítésének szükségességét, amelyekben a természeti katasztrófák vagy humanitárius intézkedések esetére az előző években bekövetkezett kiadások többszöri tapasztalata alapján különítik el az előirányzatokat;

37. hangsúlyozza, hogy az Európai Uniónak a sokasodó súlyos természeti katasztrófákkal szemben erősítenie kell reagálóképességét; emlékeztet ezzel összefüggésben arra, hogy az Európai Parlament sok éve szót emel egy olyan realiztikusabb humanitárius költségvetés érdekében, amely elejét vehetné az érintett költségvetési tételek krónikus alulfinanszírozottságának, illetve az egész költségvetési év folyamán bizonyos pénzügyi mozgásteret tenne lehetővé, megőrizve a koherens finanszírozási egyensúlyt egyfelől a humanitárius katasztrófák megelőzését célzó, másfelől a – természeti vagy ember okozta – vészhelyzetek gyors megoldására irányuló fellépések között;

2012. február 2., csütörtök

38. üdvözlí az Európai Bizottság legutóbbi közleményét, amely a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret kapcsán ezen időszakra előirányozza a humanitárius segítségnyújtásra szolgáló eszköz költségvetésének 6,4 milliárd euróra történő növelését (ami átlagosan évi 915 millió eurót jelent a 2007–2013-as időszak évi 813 millió eurójával szemben); szintén meglelégedéssel fogadja, hogy az említett időszak tekintetében a gyorsgélytartalékot 2,5 milliárd euróra felemelték, valamint hogy a javaslat tartalmazza a tartalék fel nem használt részének az átvitelét a rákövetkező esztendőre, és kéri a Bizottságot, hogy ezt az eszközt elsősorban a sürgős humanitárius szükségletek kielégítésére tartsák fenn;

39. kéri, hogy az unió költségvetéséből támogassanak olyan fellépéseket, amelyeknek célja a katasztrófák előrejelzése, a rájuk való felkészülés, a megelőzés és a gyorsabb reagálás, továbbá olyan intézkedések, amelyek célja a válsághelyzetek megoldását segítő eszközök mozgósításának rugalmasabbá tétele; sajnálja, hogy az azonnali segély, a rehabilitáció és a fejlesztés közötti kapcsolat terén a konkrét előrelépések továbbra is korlátozottak az elmúlt években tett számos politikai vállalás megsokszorozódása ellenére;

40. ezért kéri, hogy mozgósítsanak több és jobban irányított eszközt a segítségnyújtás folyamatosságának biztosítása érdekében a sürgősségi helyzet és a fejlesztés közötti átmeneti fázisok tekintetében, valamint hogy lehetőleg inkább a meglévő pénzügyi eszközök rugalmassága és kiegészítő volta irányában keressék a megoldást, különösen az Európai Fejlesztési Alap (EFA) és a fejlesztési együttműködési finanszírozási eszköz (DCI) ország-, illetve régióstratégiai dokumentumai keretében; felszólít, hogy különös gonddal foglalkozzanak a gyermekekkel, a várandós nőkkel és a kisgyermekes anyákkal, élelmiszert, ruházatot, menekülési és szállítóeszközöket biztosítva számukra, továbbá egészségügyi felszereléseket a nem kívánt terhességek és a szexuális úton terjedő betegségek megakadályozása céljából, mely feladatok a jelenlegi finanszírozási mechanizmusok prioritásai közé tartoznak;

41. javasolja, hogy a sürgős segítségnyújtás és a fejlesztés közötti ezen átmeneti, rehabilitáció-orientált szakaszban elsősorban a helyi intézmények kapacitásépítésére helyezték a hangsúlyt, valamint arra, hogy a helyi nem kormányzati szervezeteket és egyesületeket magas szinten bevonják a tervezési és a megvalósítási szakaszba egyaránt, a minőségi és hatékony humán fejlesztési programok elősegítése és megalapozása érdekében;

42. megítélése szerint az ECHO által finanszírozott fellépések láthatósága kielégítő; elismeri a láthatóság biztosítását szolgáló intézkedések jelentőségét az elszámoltathatóság és a kettős finanszírozás kockázata csökkentésének előmozdítása terén; hangsúlyozza, hogy ez nem válhat a humanitárius ügynökségek népszerűsítésének eszközévé, és nem járhat azzal a következménnyel, hogy a láthatóságért való versengésnek a kedvezményezettek valós szükségleteinek teljesítése lássa kárát;

43. megítélése szerint a konzorciumoknak tulajdonított egyre nagyobb szerep potenciálisan kedvező hatása a humanitárius reagálás kiterjesztése és a jobb koordináció tekintetében; felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson egyértelműbb útmutatást az átláthatóság garantálására, hogy a konzorciumok ne befolyásolják kedvezőtlenül a nem kormányzati szervezetek közösségének sokféleségét, különös tekintettel a kis- és közepes méretű szervezetekre;

A fenntarthatóság, következetesség és kiegészítő jelleg szükségessége

44. rámutat a segélyezés, a helyreállítás és a fejlesztés összekapcsolásának fontosságára, hogy megerősítsék a közöttük lévő kapcsolatokat, és biztosítsák a zavartalan átmenetet a humanitárius segítségnyújtásról a fejlesztési támogatásra; hangsúlyozza, hogy még mindig sok a tennivaló a segélyezés, a helyreállítás és a fejlesztés összekapcsolása koordinációjának, hatékonyságának, eredményességének és egységességének javítása céljából;

45. üdvözlí, hogy az ECHO Főigazgatóság a DIPECHO programon keresztül és a humanitárius fellépések szerves részeként támogatja a katasztrófakockázatok csökkentését;

2012. február 2., csütörtök

46. felhívja az ECHO Főigazgatóságot, hogy figyelmét összpontosítsa még inkább a humanitárius fellépések fenntarthatóságára; sürgeti az ECHO Főigazgatóságot és más érintett bizottsági szolgálatokat, hogy fektessenek nagyobb hangsúlyt a katasztrófáknak erősen kitett és válság sújtotta országokban a katasztrófakockázatok csökkentésére és a katasztrófavédelemre, erősítsék a veszélyeztetett lakosság ellenálló képességét olyan intézkedések révén, amelyek célja a kapacitásépítés, a képzés, a lakossági figyelemfelkeltés és a hatékony korai figyelmeztetés, hogy a lakosságot felkészítsék a megfelelő válaszlépésekre;

47. meggyőződése, hogy a kulturális érzékenység és ismeretek kulcstényezők az eredményes humanitárius segítségnyújtásban; hangsúlyozza például, hogy a humanitárius fellépések során átadott termékeknek a helyi lakosság számára alkalmasnak és elfogadhatónak kell lenniük;

48. felhívja az ECHO Főigazgatóságot a humanitárius segítségnyújtás esetleges negatív hatásainak körültekintő vizsgálatára; rámutat, hogy például a többlet élelmiszersegély nem ösztönzi a helyi élelmiszertermelést és kedvezőtlen hatással jár a helyi piacokra, hosszú távon veszélyeztetve ezáltal az élelmiszerbiztonságot;

49. sürgeti a Bizottságot a humanitárius segítségnyújtás és a fejlesztési támogatás nagyobb összhangjának és kiegészítő jellegének biztosítására, politikai szinten és a gyakorlatban is;

50. meggyőződése, hogy az Afrika észak-keleti régióját jelenleg sújtó akut élelmiszerválság annak is a tragikus következménye, hogy a nemzetközi humanitárius segélyek és fejlesztési támogatások nincsenek egymással összehangolva, és nem egészítik ki egymást; rámutat, hogy a természeti katasztrófától eltérően ez lassan induló válság volt, amely fokozatosan humanitárius katasztrófává nőtte ki magát; emlékeztet arra, hogy az aszály és éhínség Afrika szarván sajnálatosan krónikus jellegű; sajnálatát fejezi ki azon tény miatt, hogy e tények és a régióba az elmúlt évtizedek során beáramló hatalmas mennyiségű segély ellenére nincsenek látható eredmények a helyi mezőgazdasági termelők öfenntartó képességének erősödése, és így a fenntarthatóság biztosítása terén;

Haiti és Pakisztán

51. sajnálatosnak tartja, hogy a 2010-es év két megakatasztrófa éveként lesz emlékezetes: a haiti pusztító földrengés, amelyet kolerajárvány követett, és a példa nélkül álló pakisztáni árvizek éveként;

52. megjegyzi, hogy 2010-ben az ECHO 122 millió EUR-t juttatott Haitinek, Pakisztánnak pedig 150 millió EUR-t, és hogy az ECHO Pakisztánnak juttatott humanitárius segítségnyújtási keretéhez fogható nagyságrendű beavatkozásra egyetlen esztendő alatt még sohasem került sor;

53. elismeri, hogy a katasztrófák nagyságrendje és az általuk okozott nehézségek – beleértve a fizikai hozzáférést és a biztonsági aggályokat – a feltételeket rendkívül összetetté teszik; rámutat, hogy mindkét katasztrófa hasonló problémákat hozott napvilágra;

54. rámutat, hogy a hatékony nemzetközi koordináció a hatékonyság és eredményes humanitárius segítségnyújtás lényeges előfeltétele, elismeri a humanitárius segítségnyújtási műveletek során az ENSZ Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatalának (OCHA) égisze alatt végrehajtott műveletek hozzáadott értékét, valamint e műveletek szükségességét;

55. megjegyzi, hogy a Bizottság jelentős támogatást nyújt az OCHA-nak; sajnálatosnak tartja azt a tényt, hogy a haiti és pakisztáni tapasztalatok rávilágítottak az OCHA jelenleg elégtelen koordinációs képességére; hangsúlyozza, hogy az OCHA-nak a koordinációs szerep ellátására való képességét gyengítette a kapacitászűzike, a szükségletek nem megfelelő felmérése és az információkat feldolgozó elektronikus eszközök csupán részleges működőképessége;

2012. február 2., csütörtök

56. megjegyzi, hogy a Bizottság jelentős támogatást nyújtott az ENSZ-nek a klaszterrendszer kialakítását és végrehajtását célzó erőfeszítéseikhez; hangsúlyozza, hogy mindkét katasztrófa feltárta, hogy a rendszer hatékonysága, eredményessége és koordinálása, az iránta való elkötelezettség és az elszámoltathatóság erősítésének terén még mindig sok a teendő;

57. rámutat, hogy a Bizottság nem adta át a Parlament előadójának az ECHO partnereinek a 2010-es haiti és pakisztáni katasztrófák utáni humanitárius fellépések végrehajtásáról készült végleges tényismertető és pénzügyi jelentéseit, azon az alapon, hogy azok az ECHO partnereire vonatkozó szenzitív adatokat tartalmaznak; hangsúlyozza, hogy a Parlamentnek hozzáféréssel kell rendelkeznie az ilyen jelentésekhez, vagy legalábbis a fellépések végrehajtásának hatékonyságára és eredményességére vonatkozó fő tényekhez, annak érdekében, hogy megítélhesse a fellépések hatékony és eredményes pénzgazdálkodását;

58. rámutat, hogy a Költségvetési Ellenőrző Bizottság küldöttséget fog indítani Haitira a Haitinak kiutalt segítségnyújtással kapcsolatban jelentett problémák miatt;

59. felhívja a Bizottságot, hogy az ENSZ-hez kapcsolódó kérdéseket vesse fel az ENSZ illetékes testületeinél;

*

* *

60. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

A kollektív jogorvoslattal kapcsolatos egységes európai megközelítés felé

P7_TA(2012)0021

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása a „Nyilvános konzultáció: A kollektív jogorvoslattal kapcsolatos egységes európai megközelítés felé” című munkadokumentumról (2011/2089(INI))

(2013/C 239 E/05)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a „Nyilvános konzultáció: A kollektív jogorvoslattal kapcsolatos egységes európai megközelítés felé” című 2011. február 4-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SEC(2011)0173),
- tekintettel „A károk számszerűsítése az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. és 102. cikkének megsértése alapján indított kártérítési keresetekben” című, a Bizottság által 2011 júniusában közzétett útmutató-tervezetre,
- tekintettel a fogyasztói érdekek védelme érdekében a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokról szóló 2009/22/EK irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel a kollektív fogyasztói jogorvoslatról szóló zöld könyvet követő intézkedésekről folytatott vita alapjául szolgáló, a Bizottság által 2009-ben kiadott konzultációs dokumentumra,
- tekintettel 2009. március 26-i állásfoglalására az EK trösztellenes szabályainak megsértésén alapuló kártérítési keresetekről szóló fehér könyvről ⁽²⁾,

⁽¹⁾ HL L 110., 2009.5.1., 30. o.

⁽²⁾ HL C 117. E, 2010.5.6., 161. o.

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel a Bizottság kollektív fogyasztói jogorvoslatról szóló, 2008. november 27-i zöld könyvére (COM(2008)0794),
 - tekintettel a versenypolitikáról szóló 2009. évi jelentésről szóló 2011. január 20-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel a Bizottság 2008. április 2-i fehér könyvére az EK trösztellenes szabályainak megsértésén alapuló kártérítési keresetokról (COM(2008)0165),
 - tekintettel az egységes piac új stratégiájáról szóló 2010. május 9-i Monti-jelentésre,
 - tekintettel a Bizottság „Közösségi fogyasztóügyi politikai stratégia 2007–2013: A fogyasztók pozíciójának erősítése, jólétük növelése, és hatékony védelmük” című, 2007. március 13-i közleményére (COM(2007)0099),
 - tekintettel a polgári, kereskedelmi és családi ügyekben folyó alternatív vitarendezésről szóló 2011. október 25-i állásfoglalására, ⁽²⁾
 - tekintettel a közvetítésről szóló irányelv tagállamok általi végrehajtásáról, a közvetítésre gyakorolt hatásáról és a bíróságok hozzáállásáról szóló 2011. szeptember 13-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére, valamint a Gazdasági és Monetáris Bizottság, az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság és a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság véleményére (A7-0012/2012),
- A. mivel az európai igazságügyi térségben a polgárok és a vállalatok nemcsak jogokat kell, hogy élvezzenek, de képesnek kell lenniük e jogok hatékony és eredményes érvényesítésére is;
- B. mivel a közelmúltban elfogadott uniós jogszabályok célja, hogy a határokon átnyúló esetekben lehetővé tegye a felek számára jogaik eredményes érvényesítését ⁽⁴⁾ vagy a közvetítés útján történő peren kívüli megegyezést ⁽⁵⁾;
- C. mivel az alternatív vitarendezés módszerének előnyei vitathatatlanok, és az igazságszolgáltatáshoz való méltányos hozzáférést minden uniós polgár számára biztosítani kell;
- D. mivel „A fogyasztók hozzáállása a határokon átnyúló kereskedelemhez és a fogyasztóvédelemhez” című, 2011 márciusában megjelent Eurobarométer gyorsfelmérés szerint az európai fogyasztók 79%-a állítja, hogy szívesebben védené meg jogait a bíróság előtt, ha csatlakozhatna az ugyanabban az ügyben panaszt tevő más fogyasztókhoz;
- E. mivel a jogsértést elszennvedő azon fogyasztók, akik bírósági úton egyénileg kívánnak jogorvoslatot szerezni, az esetenként magas perköltségek, a lehetséges pszichológiai költségek, az összetett és hosszadalmas eljárások, valamint az elérhető jogorvoslati lehetőségekkel kapcsolatos információk hiánya miatt gyakran jelentős akadályokba ütköznek a hozzáférhetőség, az eredményesség és a megfizethetőség terén;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0023.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0449.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0361.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 861/2007/EK rendelete a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről (HL L 199., 2007.7.31., 1.o.); Az Európai Parlament és a Tanács 1896/2006/EK rendelete az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról (HL L 399., 2006.12.30., 1.o.); Az Európai Parlament és a Tanács 805/2004/EK rendelete a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról (HL L 143., 2004.4.30., 15.o.).

⁽⁵⁾ A polgári és kereskedelmi ügyekben végzett közvetítés egyes szempontjairól szóló 2008/52/EK irányelv (HL L 136., 2008.5.24., 3. o.)

2012. február 2., csütörtök

- F. mivel az egyéni keresetek nem bizonyulnak hatékony eszköznek a jogellenes gyakorlatok megszüntetésében vagy a kártalanításban, amikor ugyanazon jogsértés a polgárok és vállalkozások egy csoportját érinti, különösen, ha az egyéni kár mértéke elenyésző a költségekhez képest;
- G. mivel az uniós szinten kialakított fogyasztói jogorvoslati lehetőségek és végrehajtási eszközök általános teljesítménye egyes tagállamokban nem tekinthető kielégítőnek, vagy e mechanizmusok nem elég ismertek és emiatt korlátozott az alkalmazásuk;
- H. mivel az európai piacok integrációja és a határokon átnyúló tevékenységek ebből adódó növekedése rámutat, hogy szükség van egy egységes uniós megközelítésre azoknak az eseteknek a kezelésére, ahol a fogyasztók eszköztelenek, mivel a több tagállamban is bevezetett, a kártérítési követelések kollektív érvényesítését szolgáló eljárások nem nyújtanak határokon átnyúló megoldásokat;
- I. mivel az uniós jogszabályok betartásában a nemzeti és az európai hatóságok játsszák a főszerepet, és a magánfelek általi jogérvényesítésnek csupán kiegészítenie, de nem helyettesítenie kellene a hatóságok általi jogérvényesítést;
- J. mivel a jogsértések megszüntetésével és a bírság kiszabásával zajló állami jogérvényesítés önmagában nem ad módot a fogyasztók kártalanítására;
- K. mivel egyszerűsíthető az eljárás és csökkenthető az érintett felek költségei a keresetek egyetlen kollektív jogorvoslati eljárásba történő összevonásával, illetve annak lehetővé tételével, hogy a keresetet egy, a köz érdekében eljáró, a képviselőre felhatalmazott személy vagy szervezet nyújtsa be;
- L. mivel az egyéni jogvédelmet a kollektív keresetek rendszere ésszerűen kiegészítheti, de ki nem zárhatja;
- M. mivel a Bizottságnak tiszteletben kell tartania a szubszidiaritás és az arányosság elvét az Unió kizárólagos hatáskörébe nem tartozó valamennyi javaslat tekintetében;
1. üdvözli a fent említett átfogó konzultációt, és hangsúlyozza, hogy a jogellenes gyakorlatok károsultjai – polgárok és vállalatok egyaránt – számára lehetővé kell tenni, hogy kártérítést követeljenek egyéni veszteségeikért és az elszenvedett károkért, különösen az elszórtan elszenvedett és kis értékű károk esetében, ahol a költségkockázat az elszenvedett károkhoz képest aránytalan;
 2. felhívja a figyelmet az Amerikai Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága erőfeszítéseire, hogy visszaeszközöljön a megalapozatlan jogvitákat és a csoportos keresetek egyesült államokbeli rendszerével való visszaéléseket⁽¹⁾, és hangsúlyozza, hogy Európának tartózkodnia kell az amerikai típusú csoportos kereseti rendszer vagy az európai jogi hagyományba nem illeszkedő bármilyen más rendszer bevezetésétől;
 3. üdvözli a tagállamok azon erőfeszítéseit, amelyek a jogorvoslat megkönnyítésére irányuló, ugyanakkor a visszaélésszerű pereskedési kultúrát megakadályozó jogszabályok bevezetése révén a jogellenes magatartást elszenvedő károsultak jogainak megerősítésére irányulnak, elismeri azonban, hogy a kollektív jogorvoslat nemzeti mechanizmusai nagy mértékben eltérőek, különösen hatályuk és eljárási jellemzőik tekintetében, ami alááshatja a jogok polgárok általi gyakorlását;
 4. üdvözli a Bizottságnak a kollektív jogorvoslatra irányuló koherens európai megközelítés felé való törekvését, és kéri a Bizottságot, hogy hatásvizsgálatában igazolja, hogy a szubszidiaritás elvével összhangban uniós szintű fellépésre van szükség a jelenlegi uniós szabályozási keret javítása érdekében, hogy az uniós jogsértések áldozatai kártérítést kapjanak az elszenvedett károkért, és ezáltal a kollektív jogorvoslat hozzájáruljon a fogyasztói bizalomhoz és a belső piac zökkenőmentesebb működéséhez;

⁽¹⁾ Wal-Mart Stores Inc. kontra Dukes és mások, 564 U. S. xxx (2011).

2012. február 2., csütörtök

5. hangsúlyozza a kollektív keresetek alacsonyabb költségekben és nagyobb jogbiztonságban megjelenő lehetséges előnyeit a felperesek, az alperesek és az igazságszolgáltatás számára egyaránt, mivel így elkerülhetőek a hasonló követelések esetében indított párhuzamos perek;
6. úgy véli, hogy a versenyszektor tekintetében a Szerződések rendelkezéseinek végrehajtásához, az EU céljainak teljes megvalósítása és az európai versenyjog érvényesülésének biztosítása érdekében elengedhetetlen a Bizottság és a nemzeti versenyhatóságok által történő jogérvényesítés;
7. emlékeztet, hogy jelenleg csak a tagállamok alkotnak a megadható kártérítés összegének számszerűsítésére vonatkozó nemzeti jogszabályokat; megjegyzi továbbá, hogy a nemzeti jogszabályok érvényesítése nem akadályozhatja az uniós jogszabályok egységes alkalmazását;
8. felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg alaposan a kollektív jogorvoslat terén hozandó bármilyen intézkedés megfelelő jogalapját;
9. megjegyzi, hogy a jelenleg rendelkezésre álló információk, különösen az Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Főigazgatóság részére 2008-ban végzett, „Az Európai Unióban létező kollektív jogorvoslati mechanizmusok hatékonyságának és eredményességének értékelése” című tanulmány szerint az Európai Unióban rendelkezésre álló jelenlegi kollektív jogorvoslati mechanizmusok nem jártak aránytalan gazdasági következményekkel;

A hatályos uniós jogszabályok és a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat

10. megállapítja, hogy az egyéni ügyek vonatkozásában már létezik néhány jogérvényesítési mechanizmus, például a polgári és kereskedelmi ügyekben végzett közvetítés egyes szempontjairól szóló 2008/52/EK irányelv, valamint a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról szóló 805/2004/EK rendelet, és hogy különösen a 2 000 eurónál kisebb összegű követelésekkel kapcsolatos ügyekben a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről szóló 861/2007/EK rendelet a határokon átnyúló jogviták egyszerűsítése és a költségek csökkentése révén lehetővé teszi az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést, de megállapítja, hogy e jogszabálynak nem célja, hogy biztosítsa az igazságszolgáltatáshoz való hatékony hozzáférést olyan esetekben, amelyekben sokan szenvedtek ugyanolyan kárt;
11. véleménye szerint a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat fontos szerepet játszik a polgárok és a vállalatok uniós jog szerint fennálló jogainak védelmében, és a fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló 2006/2004/EK rendelet⁽¹⁾, valamint a fogyasztói érdekek védelme érdekében a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokról szóló 2009/22/EK irányelv alapján bevezetett mechanizmusok jelentős mértékben javíthatók az együttműködés és a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat előmozdítása érdekében a határokon átnyúló ügyekben;
12. úgy véli, hogy a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat fejlesztésére különösen nagy szükség van a környezetvédelmi ágazatban; felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogyan lehetne kiterjeszteni a jogorvoslat hatályát erre az ágazatra;
13. úgy véli, hogy a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat esetében az egyéni érdekeknek és a közérdeknek egyaránt a középpontban kell állnia, és körültekintésre szólít fel az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés szervezetek számára történő kiterjesztése során, miután nem indokolt, hogy a szervezetek a magánszemélyeknél könnyebb hozzáférést élvezzenek;
14. ezért felhívja a Bizottságot, hogy a fogyasztói jogoknak az Unióban történő megfelelő állami érvényesítése biztosításának érdekében erősítse és fokozza a meglévő eszközök – például a fogyasztói érdekek védelme érdekében a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokról szóló 98/27/EK irányelv, és a fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló 2006/2004/EK rendelet – hatékonyságát; mindazonáltal hangsúlyozza, hogy sem a 98/27/EK irányelv, sem a 2006/2004/EK rendelet nem teszi lehetővé a fogyasztók számára, hogy az általuk elszenvedett kárért kártérítést kapjanak;

⁽¹⁾ HL L 364., 2004.12.9., 1. o.

2012. február 2., csütörtök

Jogilag kötelező erejű horizontális keretrendszer és biztosítékok

15. véleménye szerint az igazságszolgáltatáshoz a kollektív jogorvoslat eszközével való hozzáférés az eljárásjog körébe tartozik, és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kollektív jogorvoslat terén születő, nem összehangolt uniós kezdeményezések a nemzeti eljárásjog és kártérítési jog széttöredezését eredményezik, ami ahelyett, hogy erősítené, gyengíti az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést az Unión belül; amennyiben alapos megfontolás után az a döntés születik, hogy a kollektív jogorvoslat uniós rendszere szükséges és kívánatos, szorgalmazza, hogy a kollektív jogorvoslat terén született esetleges javaslat olyan horizontális keretet alkosson, amely közös elveket tartalmaz az Unión belül az igazságszolgáltatáshoz való, kollektív jogorvoslat révén történő egységes hozzáférés tekintetében, és kifejezetten – de nem kizárólagosan – a fogyasztói jogok megsértésével foglalkozik;

16. hangsúlyozza, hogy kellőképpen figyelembe kell venni az egyes tagállamok jogi hagyományait, fokozni kell a tagállamok közötti koordinációt a helyes gyakorlatok vonatkozásában, és úgy véli, hogy a fogyasztókat és a kkv-kat egyaránt érintő érdemi uniós szintű megoldásra irányuló munka nem késleltetheti a horizontális keret elfogadását;

17. hangsúlyozza, hogy egy esetleges jogilag kötelező erejű horizontális keret hatókörének a kollektív kártérítés alapvető aspektusaira kell kiterjednie; hangsúlyozza továbbá, hogy különösen az eljárásjogi és a nemzetközi magánjogi kérdéseknek általánosságban, az adott ágazattól függetlenül alkalmazandóknak kell lenniük a kollektív keresetekre, míg a fogyasztóvédelemre és a versenyjogra vonatkozó, korlátozott számú szabályt – amelyek olyan ügyeket érintenek, mint a nemzeti versenyhatóságok által az uniós trösztellenes jogszabályok terén elfogadott határozatok esetleges kötelező ereje – magában a horizontális eszközben, például annak külön cikkeiben vagy külön fejezetében vagy a horizontális eszköz elfogadásával párhuzamos vagy azt követő külön jogi eszközökben lehetne meghatározni;

18. úgy véli, hogy az elszenvedett egyéni kár vagy veszteség kulcsszerepet játszik a kereset megindítására irányuló döntésben, mivel ezt elkerülhetetlenül összehasonlítják a kereset indításánál lehetséges költségeivel; ezért emlékezteti a Bizottságot arra, hogy a kollektív jogorvoslati eszköznek hatékonynak és költségkímélőnek kell lennie valamennyi fél számára, és úgy véli, hogy a tagállami nemzeti eljárási szabályokban a kollektív jogorvoslatra vonatkozó referenciaként a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről szóló 861/2007/EK rendeletet alkalmazhatják, amikor a követelés értéke nem haladja meg annak hatókörét;

19. úgy véli, hogy a horizontális keretnek megfelelően indított kollektív kereset azokban az esetekben nyújthatja a legtöbb előnyt, ahol az alperes és a károsultak székhelye vagy lakóhelye nem ugyanazon tagállamban található (határokon átnyúló dimenzió), és ahol az állítólagos jogsértő magatartás uniós jog által biztosított jogot sért (uniós jog megsértése); szorgalmazza annak további vizsgálatát, hogy miként lehetne javítani a jogorvoslatot azokban az esetekben, ahol a nemzeti jogszabályok megsértésének jelentős, határokon átnyúló következményei lehetnek;

20. ismételten hangsúlyozza, hogy biztosítékokat kell beépíteni a horizontális keretbe a megalapozatlan keresetek és a kollektív jogorvoslattal való visszaélés elkerülésére, a tisztességes bírósági eljárás biztosítása érdekében, és hangsúlyozza, hogy e biztosítékoknak többek között az alábbiakra kell kiterjedniük:

Keresetindításra való jogosultság

- ahhoz, hogy a képvisleti kereset elfogadható legyen, világosan azonosított csoportra van szükség, és a csoport tagjait a kereset benyújtása előtt kell azonosítani;
- a lehetséges visszaélések elkerülése érdekében a kollektív jogorvoslattal kapcsolatos európai megközelítésnek a részvétel elvén kell alapulnia, ezáltal a sértettek egyértelműen azonosítottak és csak akkor vesznek részt az eljárásban, ha kifejezetten kinyilvánították ebbéli szándékukat; hangsúlyozza, hogy a szubszidiaritás elvével összhangban tiszteletben kell tartani a fennálló nemzeti rendszereket; felszólítja a Bizottságot, hogy vegyen fontolóra egy olyan rendszert, amely megfelelő információkat nyújt

2012. február 2., csütörtök

valamennyi lehetséges érintett károsult számára, megnöveli a kollektív fellépések reprezentativitását, a legtöbb károsult számára lehetővé teszi a kártérítés követelését, és egyszerű, megfizethető és eredményes hozzáférést biztosít az uniós polgárok számára, s ezáltal elkerüli a túlzó pereskedést és egyben az ugyanazon jogsértésre vonatkozó egyéni vagy kollektív keresetek felesleges benyújtását; felhívja a tagállamokat, hogy léptessenek életbe hatékony mechanizmusokat annak biztosítására, hogy a lehető legtöbb károsult tájékoztatást kapjon és tudomást szerezzen jogairól és kötelezettségeiről, különösen, ha a sértettek lakóhelye különböző tagállamokban található, de eközben az ártatlanság vélelmének betartása érdekében el kell kerülni a megtámadott fél hírnevének megalapozatlan rontását;

- el kell utasítani a kollektív jogorvoslat olyan rendszerét, amelyben a károsultakat nem azonosítják az ítélet meghozatala előtt, mivel ez ellentétes számos tagállam jogrendjével, és sérti minden olyan károsult jogait, akik esetlegesen tudtukon kívül vennének részt az eljárásban, mégis köteleznék őket a bíróság döntése;
- a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy bíróság vagy hasonló szerv az összes potenciális kollektív keresetre vonatkozó előzetes elfogadhatósági ellenőrzés formájában továbbra is döntési jogkörrel rendelkezzen annak érdekében, hogy ellenőrizze a minősítő kritériumok teljesülését, és azt, hogy a kereset alkalmas-e eljárás lefolytatására;
- a tagállamoknak ki kell jelölniük a képviselői keresetekre jogosult szervezeteket, és hasznos lenne, ha volnának olyan európai kritériumok, amelyek egyértelműen meghatározzák a jogosult jogalanyokat; e kritériumoknak a fogyasztói érdekek védelme érdekében a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokról szóló 2009/22/EK irányelv 3. cikkén kell alapulniuk, de a visszaélésszerű keresetek megakadályozásának és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés biztosítása érdekében pontosítani kell azokat; e kritériumoknak többek között a jogosult szervezetek pénzügyi és emberi erőforrásaira is ki kell terjedniük;
- elengedhetetlen, hogy a károsultak minden esetben szabadon választhassák az egyéni kártérítési jogorvoslat lehetőségét az illetékes bíróság előtt;

A tényleges károk teljes megtérítése

- a horizontális keretnek csak a ténylegesen okozott kárért járó kártérítésre kell kiterjednie, és tiltani kell a büntető kártérítést; a kártérítés fogalmából eredően a megítélt kártérítést az egyénenként elszenvedett károk arányában el kell osztani az egyes károsultak között; a sikerdíj jellegű ügyvédi díjak nagyjából ismeretlenek Európában, és nem kell a horizontális keret részét képezniük;

A bizonyítékokhoz való hozzáférés

- a kollektívan fellépő felperesek nem lehetnek jobb pozícióban az egyéni felpereseknél az alperes bizonyítékaihoz való hozzáférés tekintetében, és minden egyes felperesnek bizonyítania kell követelését; az okiratok felperesek elé tárására („discovery”) vonatkozó kötelezettség nagyrészt ismeretlen Európában, és nem kell a horizontális keret részét képeznie;

A „vesztes fizet” elve

- a keresetek nem lehetnek pénzügyi kockázatoktól mentesek, és a tagállamoknak kell megállapítaniuk a költségek elosztásával kapcsolatos saját szabályait, amelyek értelmében a sikertelen fél viseli a másik fél költségeit a megalapozatlan kereseteknek az uniós szintű kollektív jogorvoslati rendszerben történő elterjedésének megakadályozása érdekében;

Harmadik fél általi finanszírozás tiltása

- a Bizottság nem határozhat meg semmilyen feltételt vagy iránymutatást a kártérítési igények finanszírozásával kapcsolatban, miután a tagállamok jogrendszerében többnyire ismeretlen a harmadik fél általi finanszírozás igénybevétele (például a megítélt kártérítésből való részesedés felajánlása révén); ez azonban nem jelenti azt, hogy a tagállamok ne határozhatnak meg feltételeket vagy iránymutatásokat a kártérítési igények finanszírozásával kapcsolatban;

2012. február 2., csütörtök

21. amennyiben a Bizottság javaslatot nyújt be a kollektív jogorvoslatot szabályozó horizontális keretre, javasolja a nyomkövetési intézkedések elvének adott esetben történő alkalmazását, amelynek alapján a magánfelek által kollektív jogorvoslat alapján történő foganatosítást csak akkor lehet végrehajtani, ha a Bizottság vagy valamely nemzeti versenyhatóság előzetesen jogsértési határozatot hozott; megjegyzi, hogy a nyomkövetési intézkedések elvének meghatározása nem zárja ki az önálló és a nyomkövetési intézkedések egyszerre történő alkalmazását;

22. felszólítja a Bizottságot, hogy tárja fel, miként lehetne felhívni a fogyasztók figyelmét a rendelkezésre álló kollektív jogorvoslati mechanizmusokra, és miként lehetne elősegíteni a kollektív keresetek indítására feljogosított személyek közötti együttműködést; hangsúlyozza, hogy a fogyasztóvédelmi szervezetek és az európai fogyasztóvédelmi központok hálózata (ECC-Net) meghatározó szerepet játszhatnak abban, hogy a tájékoztatás az uniós jogsértések lehető legtöbb károsultjához eljusson;

23. hangsúlyozza, hogy az uniós fogyasztóvédelmi intézkedések terén a Bizottság által feltárt, uniós jogba ütköző jogsértések sok esetben szükségessé teszik a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat intézményének megerősítését⁽¹⁾, emellett elismeri, hogy a jogsértés megszüntetésére irányuló jogorvoslat nem elégséges akkor, ha a sértettek kárt szenvedtek és kártérítésre jogosultak; kéri a Bizottságot, hogy azonosítsa azokat az uniós jogszabályokat, amelyekkel kapcsolatban a kártérítési jogorvoslat elnyerése nehézségekbe ütközik;

24. véleménye szerint ezt meg kell tenni azon területek azonosítása érdekében, ahol a horizontális keret kollektív kártérítési jogorvoslatot biztosíthat e jogszabályok, valamint a trösztellenes uniós jogszabályok megsértése esetén; kéri az érintett uniós jogszabályoknak a horizontális eszköz mellékletében való felsorolását;

Alternatív vitarendezés

25. megjegyzi, hogy az alternatív vitarendezési mechanizmusok gyakran a kereskedő együttműködési hajlandóságától függenek, és úgy véli, hogy egy hathatós bírósági jogorvoslati rendszer erősen ösztönözné a feleket a peren kívüli megegyezésre, amellyel valószínűleg jelentős számú peres eljárás elkerülhető lenne; ösztönzi az alternatív vitarendezési rendszerek felállítását európai szinten a jogviták gyors és olcsó, a bírósági eljárásoknál vonzóbb alternatívaként történő rendezésének lehetővé tétele érdekében, és javasolja, hogy a kollektív kereset elfogadhatóságát előzetesen ellenőrző bírácoknak legyen hatásköre arra, hogy előírják az érintett felek számára, hogy a kollektív bírósági eljárás megindítása előtt megkíséreljék a kereset kollektív megegyezésen alapuló rendezését; véleménye szerint a Bíróság által kidolgozott kritériumoknak⁽²⁾ kellene e hatáskör kiindulópontjaként szolgálniuk; azonban hangsúlyozza, hogy ezek az eszközök a bírósági jogorvoslat alternatívái kell maradjanak – amint nevük is jelzi –, és nem szabad azok előfeltételeivé válniuk;

Joghatóság és alkalmazandó jog

26. hangsúlyozza, hogy a horizontális keretnek magának kell szabályokat meghatároznia a bíróságok megrohanásának (a legkedvezőbb jogrendszer kiválasztása, az úgynevezett „forum shopping”) megakadályozására, emellett azonban nem veszélyeztetheti az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést, és hogy a Brüsszel I. rendeletet kell kiindulópontként tekinteni az illetékes bíróság meghatározásához;

27. kéri annak további vizsgálatát, hogy miként lehetne módosítani a kollíziós szabályokat; úgy véli, az egyik megoldás az lehetne, ha a károsultak többségének lakóhelye szerinti ország joga lenne irányadó, szem előtt tartva, hogy az egyes károsultak a nemzetközi magánjog Brüsszel I., Róma I. és Róma II. rendeletben meghatározott általános szabályainak megfelelően továbbra is szabadon dönthetnek a kollektív keresetben való részvétel helyett a jogorvoslat egyéni úton való elnyerése mellett;

⁽¹⁾ Study regarding the problems faced by consumers in obtaining redress for infringements of consumer protection legislation, and the economic consequences of such problems, 2008. augusztus 26., I. rész, Main Report, 21. oldaltól

⁽²⁾ A Bíróság 2010. március 18-i ítélete a C-317/08., C-318/08., C-319/08. és C-320/08. sz. egyesített ügyekben (Alasini-ügy, az EBHT-ben még nem tették közzé).

2012. február 2., csütörtök

28. hangsúlyozza, hogy a Bíróság C-360/09. számú *Pfleiderer*-ügyben hozott ítélete alapján a Bizottságnak biztosítania kell, hogy a kollektív jogorvoslat ne csorbítsa a versenyjogi engedékenységi rendszer és a vitarendezési eljárás hatékonyságát;

Rendes jogalkotási eljárás

29. kitart amellett, hogy az Európai Parlamentet a rendes jogalkotási eljárás keretében be kell vonni a kollektív jogorvoslat terén indított minden kezdeményezésbe, és hogy minden javaslatnak részletes hatásvizsgálaton kell alapulnia;

*

* *

30. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az uniós szintű szociális partnereknek.

„A tápanyagösszetételre vonatkozó állítások jegyzéke”

P7_TA(2012)0022

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása az 1924/2006/EK rendeletnek a tápanyagösszetételre vonatkozó állítások tekintetében történő módosításáról szóló bizottsági rendelet tervezetéről

(2013/C 239 E/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyagösszetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló, 2006. december 20-i 1924/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel az 1924/2006/EK rendeletnek a tápanyagösszetételre vonatkozó állítások tekintetében történő módosításáról szóló bizottsági rendelet tervezetére,
- tekintettel az 1924/2006/EK rendelet 25. cikkében említett bizottság 2011. október 13-i véleményére,
- tekintettel az 1924/2006/EK rendelet végrehajtására vonatkozó, az Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság által 2007. december 14-én jóváhagyott bizottsági iránymutatásokra ⁽²⁾,
- tekintettel a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat 5a. cikke (3) bekezdésének b) pontjára ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL L 404., 2006.12.30., 9. o.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/daims/guidance_claim_14-12-07.pdf

⁽³⁾ HL L 304., 2011.11.22., 18.o.

⁽⁴⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23.o.

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel eljárási szabályzata 88. cikkének (2) bekezdésére és (4) bekezdése b) pontjára,
- A. mivel amint arról az 1924/2006/EK rendelet 3. cikke rendelkezik, a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások nem lehetnek valótlanok, félreérthetőek vagy megtévesztőek;
- B. mivel amint arról az 1924/2006/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése rendelkezik, a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások alkalmazása csak akkor megengedett, ha az átlagfogyasztótól elvárható, hogy megértse az állításban kifejtett kedvező hatásokat;
- C. mivel amint arról az 1924/2006/EK rendelet 9. cikkének (2) bekezdése rendelkezik, a tápanyag-összetételre vonatkozó összehasonlító állításokban az adott ételkészlet összetételét több, azonos csoportba tartozó ételkészlettel kell összevetni, (...) többek között eltérő márkájú ételkészletekkel is;
- D. mivel az 1169/2011/EU rendelet 7. cikkének értelmében az ételkészletekkel kapcsolatos tájékoztatás nem lehet megtévesztő az ételkészlet jellege, tulajdonságai és jellemzői tekintetében;
- E. mivel a tápanyag-összetételre vonatkozóan a Bizottság által javasolt, az 1924/2006/EK rendelet mellékletébe beillesztendő új kategória („most x %-kal kevesebb [tápanyagot] tartalmaz”) az ételkészletek tápanyag-összetételére vonatkozó állítások megengedhetősége mögött meghúzódó, a fentiekben felsorolt elvek alapján ellentétben áll az alapvető jogi aktus céljával és tartalmával, mivel az az átlagfogyasztó számára félreérthető, félrevezető és megtévesztő;
- F. mivel az újonnan bevezetett „most x %-kal kevesebb [tápanyagot] tartalmaz” állítás sérti az 1924/2006/EK rendelet 9. cikkének (2) bekezdésben említett összehasonlíthatóság elvét; mivel az új kategória lehetővé teszi, hogy egy terméket önmaga korábbi verziójával hasonlítsanak össze, tekintet nélkül az adott tápanyag kezdőértékére, ami lehetett kiemelkedően magas is a forgalomban lévő egyéb termékekhez képest; mivel a nem módosított, ám egy új tápanyag-megjelöléssel ellátott, eltérő márkájú terméknel bizonyos tápanyagokból kevesebbet tartalmazó termék nem viselheti a tápanyag-összetételre vonatkozó új állítást, és ez elkerülhetetlenül a fogyasztók megtévesztéséhez vezet;
- G. mivel a „most x %-kal kevesebb [tápanyagot] tartalmaz” állítás tisztességtelen versenyhelyzetet teremthet a már használatos „csökkentett [tápanyagot] tartalmaz” és „light/lite” állítások esetén; mivel ahhoz, hogy ez utóbbi állítást használni lehessen, a hasonló termékekhez képest az adott terméknek 10%-kal kevesebb mikrotápanyagot, 25%-kal kevesebb nátriumot, illetve 30%-kal kevesebb cukrot/zsírt kell tartalmaznia; mivel a fogyasztó joggal vélheti, hogy a „most x %-kal kevesebb [tápanyagot] tartalmaz” állítás szerinti csökkentés jelentősebb, mint a „csökkentett” [tápanyag] vagy „light/lite” jelzéssel ellátott termékekben, annak ellenére, hogy ez utóbbi állítások használatára vonatkozó szabályok jóval szigorúbbak, mint a „most x %-kal kevesebb [tápanyagot] tartalmaz” állításra vonatkozó szabályok, ahol is az előírt minimális csökkentés 15%;
- H. mivel a „most x %-kal kevesebb [tápanyagot] tartalmaz” állítás nem teszi érdekelté a termelőket abban, hogy termékeiket jelentősebben átalakítsák annak érdekében, hogy megfeleljenek a „csökkentett” [tápanyag] vagy „light/lite” állításoknak, mivel egyszerűbb 15%-kal csökkenteni a tápanyagot, mint 30%-kal;
- I. mivel a tervezet (4) preambulumbekkezdésében a Bizottság kétséget kizáróan elismeri, hogy „a cukortartalom csökkentésétől a fogyasztók energiatartalom-csökkenést várnak”; mivel a tervezet mellékletének 2. pontjában említett, a „csökkentett zsír-/cukortartalom” állításra vonatkozó módosításban a Bizottság úgyszintén megengedi, hogy az állítást akkor is használják, ha az adott termék energiatartalma ugyanakkora, mint a hasonló termékeké;
1. elutasítja az 1924/2006/EK rendeletnek a tápanyag-összetételre vonatkozó állítások tekintetében történő módosításáról szóló bizottsági rendelet tervezetét;

2012. február 2., csütörtök

2. úgy véli, hogy e bizottsági rendelet tervezete nem egyeztethető össze az alap-jogiaktus céljával és tartalmával;
3. felkéri a Bizottságot, hogy nyújtsa be a bizottságnak az intézkedés módosított tervezetét;
4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányának és parlamentjének.

Az Európai Tanács 2012. január 30-i informális ülésének következtetései

P7_TA(2012)0023

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása az Európai Tanács 2012. január 30-i üléséről

(2013/C 239 E/07)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Tanács 2012. január 30-i következtetéseire,
- tekintettel az Európai Tanács 2011. december 9–10-i következtetéseire,
- tekintettel az euróövezet állam- és kormányfőinek 2011. december 9-i nyilatkozatára,
- tekintettel az Egyesült Királyság kormányának álláspontjára,
- tekintettel a „hatos csomagra” és a költségvetési fegyelem további erősítésére irányuló két bizottsági javaslatra ⁽¹⁾,
- tekintettel a Bizottság elnöke által a 2012. január 18-i plenáris ülésén tett nyilatkozatra,
- tekintettel az ad hoc euró munkacsoporton és az eurócsoporton belül tartott tárgyalások eredményére,
- tekintettel annak fontosságára, hogy megtartsuk az euróövezethez tartozó és az euróövezeten kívüli szerződő felek közötti egységet,
- tekintettel a Parlament nevében az ad hoc munkacsoportban tevékenykedő képviselői által benyújtott beadványra,
- tekintettel az Európai Tanács 2011. december 8–9-i, a költségvetési stabilitási unióval kapcsolatos nemzetközi megállapodás tervezetéről szóló ülésének következtetéseiről szóló, 2012. január 18-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (2) bekezdésére,

⁽¹⁾ A pénzügyi stabilitásuk tekintetében súlyos nehézségekkel küzdő vagy súlyos nehézségek által fenyegetett euróövezeti tagállamok gazdasági és költségvetési felügyeletének megerősítéséről szóló rendelet (COM(2011)0819), és az előzetes költségvetési tervek monitoringjára és értékelésére, valamint az euróövezeti tagállamok túlzott hiánya megszüntetésének biztosítására vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet (COM(2011)0821).

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0002.

2012. február 2., csütörtök

1. megerősíti 2012 január 18-i állásfoglalását, tudomásul véve a gazdasági és monetáris unió stabilitásáról, koordinációjáról és irányításáról szóló nemzetközi szerződés végleges szövegét, ismételten hangsúlyozva azon véleményét, hogy jobb lett volna az európai uniós jogszabályok keretében megállapodást elérni; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Egyesült Királyság miniszterelnökének ellenzavazata miatt nem lehetett minden tagállamra kiterjedő megállapodást elérni;

2. megjegyzi azonban, hogy a megállapodásban foglalt gyakorlatilag valamennyi elem elérhető és azok jelentős részét el is érték a meglévő európai uniós jogi kereten belül, valamint másodlagos jogszabályok révén, kivéve az arany szabályt, a fordított minősített többségi szavazáson alapuló döntéshozatali eljárást, valamint az Európai Bíróság bevonását;

3. meggyőződése, hogy a végleges szöveg számos ponton javít az eredeti szövegen, és hogy a Parlament által javasolt több módosítást is beépítettek abba, különös tekintettel az alábbiakra:

- a közösségi módszer teljes körű alkalmazására vonatkozó vállalás;
- hogy a stabilitást, a koordinációt és az irányítást másodlagos jogszabályok útján, a Parlament teljes bevonása mellett hajtják végre;
- nagyobb, de nem teljes összhang a „hatos csomag” és az új szerződés között;
- az eurótól eltérő pénzzemmel rendelkező szerződő felek azon jogának elismerése, hogy részt vehessenek az euró-csúcstalálkozók versenyképességgel, az euróövezet globális felépítésével és a jövőben alkalmazandó alapvető szabályokkal foglalkozó ülésein;
- az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek közötti együttműködés előirányozása kölcsönös megállapodás alapján, a szerződéssel összhangban;
- a fenntartható növekedés, a foglalkoztatás, a versenyképesség és a társadalmi kohézió céljaira való hivatkozással történő kiegészítés;
- azon kötelezettségvállalás, hogy a megállapodás tartalmát öt éven belül az európai uniós jogi keret részévé teszik;

4. elismeri, hogy a pénzügyi stabilitás a jelenlegi válság megoldásának fontos eleme; azonban kitart amellett, hogy a gazdasági fellendüléshez olyan intézkedésekre van szükség, amelyek megerősítik a szolidaritást és ösztönzik a fenntartható fejlődést és a foglalkoztatást; üdvözlí, hogy az Európai Tanács immár elismeri mindezt, azonban kitart amellett, hogy konkrét és messzemenő intézkedésekre van szükség;

5. ismételten felhív arra, hogy sürgősen hozzanak létre egy adósságtörlesztési alapot a német gazdasági szakértői tanács által tett javaslatok alapján; az adósságtörlesztési alap biztosításához szükségesnek tartja, hogy létrehozzanak egy erre vonatkozó jogszabályt, lehetőleg a „két csomagra” vonatkozó jelenlegi jogalkotási folyamat során; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ennek kezdeményezése még nem történt meg; kéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő határozott intézkedéseket a növekedés és a foglalkoztatás elősegítése érdekében;

6. a pénzügyi stabilitás biztosítását célzó intézkedések sorozatának folytatásaként ezennel felszólít projekt-kötvények létrehozására, a stabilitási kötvények ütemtervének megállapítására, valamint az európai szintű pénzügyi tranzakciós adó bevezetésére, amelyre vonatkozóan a Bizottság már előterjesztette javaslatát;

2012. február 2., csütörtök

7. ezenkívül rámutat arra, hogy az új megállapodásból hiányzik néhány további fontos elem:
- a megállapodásban, illetve a Lisszaboni Szerződésben, valamint a közösségi vívmányokban foglalt előírások közötti kettős mérce elkerülése;
 - a megállapodás valamennyi szerződő felének – az euróövezet jelenlegi és jövőbeli tagjainak – azonos jogokkal kell rendelkezniük az euró-csúcstalálkozó valamennyi ülésén való teljes körű részvétel tekintetében;
8. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a végleges szöveg nem tükrözi a Parlament azon kérését, hogy elnöke teljes körűen részt vehessen az euró-csúcstalálkozók informális ülésein; ragaszkodik ahhoz, hogy az euró-csúcstalálkozók megválasztott elnöke biztosítson állandó, teljes körű részvételre szóló meghívást;
9. ragaszkodik ahhoz, hogy a szerződő felek teljes mértékben tartsák tiszteletben azon kötelezettségvállalásukat, hogy a stabilitásról, koordinációról és irányításról szóló szerződést legkésőbb öt éven belül beépítik az európai uniós szerződésekbe, és kéri, hogy ennek alkalmával találjanak megoldást a Lisszaboni Szerződés fennmaradó gyengeségeire;
10. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a tagállamok állam- és kormányfőinek, az Európai Tanács elnökének, az eurócsoport elnökének, a nemzeti parlamenteknek, a Bizottságnak és az Európai Központi Banknak.

Irán és nukleáris programja

P7_TA(2012)0024

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása Iránról és az iráni atomprogramról

(2013/C 239 E/08)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Iránról szóló korábbi állásfoglalásaira,
- tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által az E3+3 országok nevében az Iránnal 2011. január 21-én és 22-én Isztambulban folytatott találkozót követően, 2011. január 22-én tett nyilatkozatra,
- tekintettel az EU főképviselőjének Szaíd Dzsalílihez, az Iráni Iszlám Köztársaság legfelsőbb nemzetbiztonsági tanácsának titkárához intézett 2011. október 21-i levelére,
- tekintettel a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) főigazgatójának 2011. november 8-i jelentésére az atomsorompó-biztosítékokról szóló megállapodásnak, valamint a Biztonsági Tanács vonatkozó rendelkezéseinek az Iráni Iszlám Köztársaságban való végrehajtásáról,
- tekintettel a NAÜ kormányzótanácsának 2011. november 18-i határozatára,
- tekintettel az EU főképviselőjének 2011. november 18-i, a NAÜ kormányzótanácsának határozatáról szóló nyilatkozatára,
- tekintettel az EU főképviselőjének 2011. november 29-i, az Egyesült Királyság teheráni nagykövetsége elleni támadásról és annak kifosztásáról szóló nyilatkozatára,
- tekintettel az Európai Tanács 2011. december 9-i következtetéseire,
- tekintettel a Tanács Iránra vonatkozó, 2011. november 14-i, 2011. december 1-i és 2012. január 23-i következtetéseire,

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel Irán atomszorompó-szerződés melletti kötelezettségvállalására – és hogy e szerződés valamennyi részes államának maradéktalanul eleget kell tennie kötelezettségeinek –, valamint tekintettel a részes államok azon jogára, hogy e szerződés I. és II. cikkével összhangban fejlesszék az atomenergia diszkrimináció nélküli, békés célokra történő kutatását, előállítását és felhasználását,

- tekintettel az EU által korlátozó intézkedések alávetett, az EU határain belül személyes és kereskedelmi érdekeltségekkel rendelkező személyek által vezetett rendszerekkel szembeni következetes politikáról szóló, a Külügyi Bizottság által a Tanácshoz intézett ajánlásokra,

- tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (4) bekezdésére,

- A. mivel Irán az atomszorompó-szerződés szerződés ratifikálásával lemondott nukleáris fegyverek beszerzéséről, és jogilag köteles valamennyi nukleáris tevékenységét – ideértve nukleáris anyagait is – bejelenteni és a NAÜ ellenőrzése alá vetni;

- B. mivel Iránnak teljesítenie kell az összes vonatkozó, köztük a legutóbbi 1929. (2010) ENSZ BT állásfoglalás szerinti kötelezettségét, valamint a NAÜ kormányzótanácsának valamennyi követelményét, ami az összes épület, berendezés, személy és dokumentum Ügynökség által történő teljes és feltétel nélküli hozzáférést határozza meg, ami lehetővé tenné, hogy Iránt nukleáris szempontból megfelelően megvizsgálják, illetve a NAÜ ezáltal betölthetné nukleáris megfigyelőként játszó szerepét;

- C. mivel a 2011. novemberi NAÜ-jelentés szerint „komoly aggodalomra ad okot Irán atomprogramjának esetleges katonai vetülete”, mivel a nukleáris robbanószerkezet kifejlesztésére irányuló kísérletek a jelek szerint folytatódnak;

- D. mivel 2011. december 27-én Reza Rahimi iráni alelnök katonai erő bevetésével fenyegetett a Hormuzi-szoros lezárását illetően, amennyiben szankciókat vezetnek be Irán olajexportjára; mivel e fenyegetésre válaszlépésként európai és amerikai tengeri erők további felvonultatására került sor, és a régió katonai státusza „különleges készenléti állapotra” változott;

- E. mivel az atomszorompó-egyezmény aláírásával vállalt kötelezettségeit megszegve Irán titokban urándúsító létesítményt építtetett a Kum városa közelében lévő Fordow-ban, és erről a NAÜ-t csak jóval az építkezés megkezdése után értesítette; mivel ez a titkolódzó hozzáállás ismét csak aláássa az arra vonatkozó iráni ígéretbe vetett hitet, hogy Irán atomprogramja pusztán polgári jellegű;

- F. mivel 2012. január 5-én Ahmet Davutoğlu török külügyminiszter közvetítette Irán felé az EU főképviselőjének azon kérését, hogy folytassa a nukleáris megbeszéléseket az E3+3 országokkal; mivel a török külügyminiszter látogatása alatt Ali Akbar Szalehi iráni külügyminiszter kijelentette, hogy Irán kész folytatni a megbeszéléseket;

- G. mivel az Unió külügyminiszterei további korlátozó intézkedések meghozataláról állapodtak meg Iránnal szemben, melyek többek között a következők: az energiaágazatban az Iránból az EU-ba irányuló nyersolajimportra fokozatosan bevezetett embargó, a pénzügyi ágazatban az Iráni Központi Bankkal szembeni intézkedések, a közlekedési ágazatot érintő intézkedések, továbbá olyan további exportkorlátozások, amelyek elsősorban az aranyat és az érzékeny, kettős felhasználású termékeket és technológiákat érintik, valamint további személyek és szervezetek felvétele a jegyzékbe, melyek közül többen az Iszlám Forradalmi Gárda ellenőrzése alatt állnak;

- H. mivel a Tanács ismét megerősítette azon kötelezettségvállalását, hogy a kettős megközelítés alkalmazásával diplomáciai megoldást keressen az iráni atomkérdésre;

2012. február 2., csütörtök

1. mivel a Tanács ismét megerősítette, hogy az Európai Unió célja változatlanul az, hogy átfogó és hosszú távú megállapodás szülessen, amely nyomán újraépülhetne a nemzetközi bizalom aziránt, hogy Irán nukleáris programja kizárólag békés célokat szolgál, és amely tiszteletben tartaná Iránnak az atomso-rompó-szerződéssel összhangban biztosított törvényes jogát az atomenergia békés célú felhasználására;
 1. megismétli, hogy az iráni atomprogram elterjedésének kockázatai továbbra is komoly aggodalmat okoznak az EU-nak, és mélységesen aggódik a NAÜ-jelentés azon megállapításai miatt, hogy hiteles információk „mutatnak arra, hogy Irán nukleáris robbanószerkezet kifejlesztése irányuló tevékenységeket végez”;
 2. határozottan elítéli, hogy Irán az ENSZ BT hat, valamint a NAÜ igazgatótanácsának tizenegy határozatát megsértve felgyorsította urándúsítási tevékenységét, amit bizonyít, hogy a közelmúltban a Kum városa melletti Fordow földalatti létesítményében 20%-os mértékű urándúsítási műveleteket indított be;
 3. ismételten felszólítja Iránt, hogy állítsa le a dúsítási technológia fejlesztését, amely messze túllép a polgári célzatú, biztonságos üzemanyag-ellátás biztosításához szükséges kereteken, és nincs tekintettel a rejtett katonai szándékokkal kapcsolatos nemzetközi aggályokra;
 4. támogatja az Irán energia- és pénzügyi ágazata ellen a Tanács által elfogadott további korlátozó intézkedéseket, valamint az olyan személyek és szervezetek elleni további szankciókat, amelyek közül többen az Iszlám Forradalmi Gárda ellenőrzése alatt állnak; elismeri, hogy szankciók és diplomáciai intézkedések segíthetnek arra készíteni az iráni kormányt, hogy fogadja el és tartsa tiszteletben az ENSZ határozatait, elkerülve a helyzet további fokozódását; emlékeztet arra, hogy a szankciók meghozatala önmagában nem cél, és hogy az Irán ellen eddig hozott uniós szankciók nem érték el kijelölt céljukat;
 5. ismételten rámutat, hogy az Unió mindig is úgy vélte, hogy az atomprogrammal kapcsolatos problémákat békés úton kell rendezni Iránnal, és hogy a konfliktust katonai úton nem lehet rendezni;
 6. megjegyzi, hogy fokozatos embargót vezetnek be az iráni nyersolaj EU-ba történő exportjára, és a már megkötött szerződések 2012. július 1-jéig teljesíthetők; felhívja a Tanácsot, hogy az embargónak az egyes tagállamokra gyakorolt hatása ellensúlyozása érdekében hozzon intézkedéseket;
 7. kéri, hogy a szankciók vagy korlátozó intézkedések a kitűzött célt kövessék és azzal arányosak legyenek, azaz céljuk elsősorban az elnyomó vagy bűnös rendszerek elszámoltatható elitjére és a kötelességszegő államok felelős nem állami szereplőire történő nyomásgyakorlás legyen, a lehető legkisebbre csökkentve a polgári lakosságra, különösen annak legkiszolgáltatottabb rétegeire gyakorolt ellentétes hatást;
 8. támogatja a Tanács elkötelezettségét, hogy a kettős megközelítéssel és az átfogó és hosszú távú megállapodásra vonatkozó uniós célkitűzéssel összhangban az iráni nukleáris kérdés diplomáciai megoldásán dolgozik; felhívja az iráni hatóságokat, hogy a nukleáris kérdéssel kapcsolatos aggodalmak megnyugtató rendezése érdekében adjanak pozitív választ az EU főképviselőjének 2011. október 21-i levelében megfogalmazott, érdemi tárgyalásokra irányuló javaslatra, egyértelmű tanújelét adva készségüknek a bizalomépítő intézkedések, illetve feltételek nélküli érdemi megbeszélések megkezdésére;
 9. ismét felhívja az iráni hatóságokat, hogy tegyenek eleget Irán atomsorompó-szerződés szerinti kötelezettségeinek; sürgeti az iráni parlamentet és a kormányt, hogy ratifikálja és hajtsa végre a kiegészítő jegyzőkönyvet, és maradéktalanul hajtsa végre az átfogó biztosítéki egyezmény rendelkezéseit;
 10. üdvözli, hogy Irán belegyezett abba, hogy ellenőrzés céljából 2012. január 29. és 31. között bejutást biztosítson egy magas rangú tisztviselőkből álló, Herman Nackaerts főigazgató-helyettes vezette NAÜ-küldöttségnek;

2012. február 2., csütörtök

11. nyomatékosan felszólítja Iránt, hogy maradéktalanul működjön együtt a NAÜ-vel minden megoldatlan kérdésben – és különösen azokban, amelyek aggodalmakat támasztanak az iráni atomprogram lehetséges katonai vetületével kapcsolatban –, többek között haladéktalanul biztosítson hozzáférést a NAÜ által megjelölt helyszínekhez, felszerelésekhez, személyekhez és dokumentumokhoz, továbbá ne emeljen kifogást az ellenőrök kinevezése ellen; hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy a NAÜ rendelkezésére bocsásson az Iránban végzett munkájának teljesítéséhez szükséges minden forrást és jogosultságot;
12. támogatja az NAÜ arra irányuló erőfeszítéseit, hogy ellenőrizze az iráni atomprogram kidolgozását annak érdekében, hogy pontos helyzetáttekintéssel lássa el a nemzetközi közösséget;
13. elismeri, hogy a Törökországgal folytatott párbeszéd és együttműködés fontos tényező lehet a megállapodás elérésében;
14. határozottan elítéli a Hormuzi-szoros katonai lezárására vonatkozó iráni fenyegetést; arra ösztönzi az iráni hatóságokat, hogy ne zárják le a Hormuzi-szorosot; úgy véli, hogy egy ilyen lépés regionális konfliktushoz vezethet és retorziókat válthat ki a nemzetközi közösség részéről;
15. sajnálja, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsában Kína és Oroszország jelenleg elutasítja az Iránnal szembeni szankciókat; felhívja Oroszországot, hogy ne támogassa Irán nukleáris fejlesztését addig, amíg Irán nem tesz eleget a vonatkozó ENSZ-határozatokbeli kötelezettségeinek;
16. határozottan elítéli az Egyesült Királyság teheráni nagykövetsége elleni 2011. november 29-i támadást; felhívja az iráni kormányt, hogy tegyen eleget a diplomaták és nagykövetségek védelme tekintetében fennálló nemzetközi kötelezettségeinek, többek között a bécsi egyezménynek;
17. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányának és parlamentjének, Törökország kormányának és parlamentjének, a Kínai Népköztársaság kormányának és parlamentjének, az Orosz Föderáció kormányának és parlamentjének, a NÜA főigazgatójának, az ENSZ főtitkárának, az Iráni Iszlám Köztársaság legfelsőbb vezetője kabinetjének, valamint Irán kormányának és parlamentjének.

A sport európai dimenziója

P7_TA(2012)0025

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása a sport európai dimenziójáról (2011/2087(INI))

(2013/C 239 E/09)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak „A sport európai dimenziójának fejlesztése” című 2011. január 18-i közleményére (COM (2011)0012 végleges),
- tekintettel a Bizottság sportról szóló fehér könyvére (COM (2007)0391),
- tekintettel a Bizottság „A korrupció elleni uniós küzdelem” című közleményére (COM(2011)0308),
- tekintettel az Európa Tanács „A nézők sporteseményeken tanúsított erőszakos és helytelen viselkedése” című 1985. augusztus 19-i és a doppingmegelőzésről szóló 1990. augusztus 19-i két egyezményére,

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel a nőkről és a sportról szóló 2003. június 5-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az olimpiai játékokon használt sportáru gyártása során az alapvető munkaügyi normák tiszteletben tartásáról szóló 2004. április 22-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a „Doppingolás a sportban” című 2005. április 14-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel a futballban előforduló rasszizmus elleni küzdelemről szóló 2006. március 14-i nyilatkozatára ⁽⁴⁾,
- tekintettel a nemzetközi sportesemények környezetében kialakuló kényszerprostitúcióról szóló 2006. március 15-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az európai hivatásos labdarúgás jövőjéről szóló 2007. március 29-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel 2007. november 13-i állásfoglalására a sport szerepéről az oktatásban ⁽⁷⁾,
- tekintettel a „Fehér könyv a sportról” című 2008. május 8-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
- tekintettel a szociális gazdaságról szóló 2009. február 19-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
- tekintettel az on-line szerencsejátékok tisztességességéről szóló 2009. március 10-i állásfoglalására ⁽¹⁰⁾,
- tekintettel a Bizottság kohézióról szóló ötödik jelentéséről és a 2013 utáni kohéziós politikai stratégiáról szóló, 2011. július 5-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾,
- tekintettel a tömegsport európai uniós támogatásának fokozásáról szóló, 2010. december 16-i nyilatkozatára ⁽¹²⁾,
- tekintettel az aktív polgárságot előmozdító önkéntes tevékenységek európai évéről (2011) szóló, 2009. november 27-i 2010/37/EK tanácsi határozatra,
- tekintettel a sportról mint az aktív társadalmi befogadás eszközéről és ösztönzőjéről szóló, 2010. november 18-i tanácsi következtetésekre ⁽¹³⁾,
- tekintettel a foglalkoztatást és növekedést szolgáló új európai stratégiáról szóló, 2010. június 17-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel „A sportra vonatkozó európai uniós munkaterv 2011–2014” című, 2011. június 1-jei tanácsi állásfoglalásra ⁽¹⁴⁾,

⁽¹⁾ HL C 68. E., 2004.3.18., 605. o.

⁽²⁾ HL C 104 E., 2004.4.30, 1067. o.

⁽³⁾ HL C 33 E., 2006.2.9, 590. o.

⁽⁴⁾ HL C 291 E., 2006.11.30, 143. o.

⁽⁵⁾ HL C 291. E., 2006.11.30., 292. o.

⁽⁶⁾ HL C 27 E., 2008.1.31, 232. o.

⁽⁷⁾ HL C 282 E., 2008.11.6, 131. o.

⁽⁸⁾ HL C 271 E., 2009.11.12, 51. o.

⁽⁹⁾ HL C 76 E., 2010.3.25, 16. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 87 E., 2010.4.1, 30. o.

⁽¹¹⁾ P7_TA(2011)0316.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0498.

⁽¹³⁾ HL C 326., 2010.12.3., 5. o.

⁽¹⁴⁾ HL C 162., 2011.6.1., 1. o.

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel az 1999. decemberi Punta de l'Este-i nyilatkozatra és a hagyományos sportokról és játékokról szóló UNESCO kerekasztal-megbeszélésre ⁽¹⁾, amely annak elismerésére irányult, hogy a hagyományos sportok és játékok a szellemi örökség részét képezik és a kulturális sokszínűség szimbólumai,
 - tekintettel a sport terén az Európai Unió Bíróságának és Törvényszékének ítélkezési gyakorlatára, valamint a Bizottság határozataira,
 - tekintettel a nők sporttal kapcsolatos jogairól szóló európai chartára („Jump in Olympia. – Strong(er) Women through Sport”),
 - tekintettel a sportban az LGBT-vel szembeni megkülönböztetés felszámolására irányuló cselekvésről szóló chartára,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 6., 19. és 165. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Régiók Bizottsága 2011. október 11–12-i véleményére ⁽²⁾ és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „A sport európai dimenziójának fejlesztése” című 2011. október 26–27-i véleményére ⁽³⁾,
 - tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére, valamint a Gazdasági és Monetáris Bizottság, a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság, a Jogi Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére (A7-0385/2011),
- A. mivel a sport hozzájárul az Unió stratégiai célkitűzéseinek megvalósításához, kiemeli az alapvető pedagógiai és kulturális értékeket, valamint az integráció motorjaként működik, mivel nemtől, etnikai származástól, vallástól, életkortól, állampolgárságtól, szociális körülményektől és szexuális irányultságtól függetlenül valamennyi polgárhoz szól;
- B. mivel az Európai Bíróság sporttal kapcsolatos ítélkezési gyakorlatában és a Bizottság sportügyekben hozott határozataiban figyelembe kell venni a sport sajátos jellegét;
- C. mivel minden érdekelt félnek – többek között a politikai döntéshozóknak – figyelembe kell venniük a sport sajátos jellegét, önkéntes részvételen alapuló struktúráit, valamint társadalmi és nevelési funkcióit;
- D. mivel a sport sajátos jellege azon egyedi és alapvető fontosságú vetületeinek összességében rejlik, amelyek az összes többi tevékenységi, többek között gazdasági tevékenységi szektortól megkülönböztetik; mivel azonban adott esetben és szükség szerint, továbbá eseti alapon az európai uniós jog hatálya alá kell tartoznia;
- E. mivel a sport területét érintő uniós fellépéseknek mindig figyelembe kell venniük a sport sajátosságait, tiszteletben tartva annak társadalmi, nevelési és kulturális vonatkozásait;
- F. mivel a sport a Lisszaboni Szerződés alapján uniós hatáskörbe tartozik, és ennek célja a sportversenyek tisztaságának és nyitottságának, a sportért felelős szervek közötti együttműködésnek, a sportolók fizikai és erkölcsi épsége védelmének, a sport egészségügyi, szociális, kulturális és gazdasági előnyeinek előmozdítása, amelyhez megfelelő pénzügyi és politikai támogatásra van szükség,

⁽¹⁾ Almaty, Kazahsztán, 2006. november 5-6.

⁽²⁾ CdR 66/2011 fin.

⁽³⁾ CESE 1594/2011 – SOC/413

2012. február 2., csütörtök

- G. mivel a sport jelentősen hozzájárul olyan pozitív értékekhez, mint a tisztességes játék, a tisztelet és a társadalmi befogadás;
- H. mivel világszerte emberek milliárdjai űznek Európában kitalált, kodifikált és terjesztett sportokat, és megjegyzi továbbá, hogy a modern kori olimpiai mozgalmat Pierre De Coubertin báró hozta létre Franciaországban,
- I. mivel ki kell dolgozni az uniós sportpolitikát mind a professzionális, mind pedig az amatőr sportok általános és egyedi céljainak kezelése és támogatása érdekében;
- J. mivel a szellemi vagy testi fogyatékkal élő személyek tekintetében a sport támogatásának és előmozdításának fontos szerepet kell játszania az EU-ban, tekintetbe véve annak a társadalmi befogadás, a közegészség, valamint a határokon átnyúló önkéntesség biztosításában betöltött szerepére;
- K. mivel az önkéntesség a legtöbb európai amatőr sport sarokköve;
- L. mivel 35 millió amatőr sportoló járul hozzá a tömegsport fejlődéséhez, valamint a sporttal kapcsolatos eszmék közvetítéséhez a klubokkal és non-profit egyesületekkel karöltve,
- M. mivel a sport a formális és nem formális oktatásban betöltött szerepe révén meghatározó szerepet tölt be a modern társadalom egészségi állapotában és a minőségi oktatás egyik alapvető eleme, továbbá hozzájárul az idősebb polgárok személyes kiteljesedéséhez;
- N. mivel a testmozgás és a sport támogatása hozzájárul az egészségügyi költségvetési kiadások jelentős mértékű megtakarításához;
- O. mivel a polgárok sportban és fizikai tevékenységekben történő részvételének kulcsfontosságú motivációs tényezője az egyén egészségének és jólétének javítása;
- P. mivel a doppinghoz kapcsolódó gyakorlatok sértik a sport értékeit és súlyos veszélyeknek teszik ki a sportolókat, mivel súlyos és maradandó egészségkárosodás okoznak;
- Q. mivel az élsport megmutatja a sport bizonyos alapvető értékeit, illetve közvetíti ezeket az értékeket a társadalom felé, ösztönözve a sportban való részvételt;
- R. mivel sportpályafutása végén számos élsportoló bizonytalan jövővel szembesül;
- S. mivel alapvető fontosságú az élsportolók szakmaváltásra való felkészítése, és ennek keretében az edzésükkel párhuzamosan általános képzésben vagy szakképzésben kell részesíteni őket;
- T. mivel a sportolók alapvető jogait garantálni és védeni kell,
- U. mivel a sportesemények alkalmával fennáll annak lehetősége, hogy verbálisan és fizikailag megnyilvánuló erőszakos cselekményekre és diszkriminatív magatartásformákra kerülhet sor,
- V. mivel a nők sportban való részvétele nem elismert kellőképpen, és a nők alacsony arányban vannak jelen a sportszervezetek döntéshozó szerveiben;

2012. február 2., csütörtök

- W. mivel a sporttevékenységekhez speciális és megfelelő eszközökre, felszerelésre és berendezésekre van szükség, és mivel a testnevelés előmozdítása érdekében az iskoláknak is megfelelő eszközökkel kell rendelkezniük;
- X. mivel a sport fontos szerepet tölt be az európai gazdaságban, mivel közvetlenül vagy közvetve 15 millió munkahelyet, azaz az aktív népesség 5,4%-át képviseli, és hozzávetőleg évente 407 milliárd EUR hozzáadott értéket képvisel, amely az európai GDP 3,65%-ának felel meg, és a sporthoz köthető gazdasági fellendülés hozzájárul az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításához;
- Y. mivel a sporszervezetek szellemi tulajdonjogainak megsértése és a növekvő mértékű digitális kalózkodás – különösen a sportesemények nem engedélyezett élő közvetítése – veszélyezteti a teljes sportszektor gazdaságát;
- Z. mivel a sport nem úgy működik, mint a gazdaság tipikus szektorai, mivel az eredmények bizonytalanságának megőrzéséhez szükséges az ellenfelek egymásrautaltsága és a verseny kiegyensúlyozottsága;
- AA. mivel a sport – egyedi sajátosságai és nem kereskedelmi vállalatokként tevékenykedő szövetségekre támaszkodó szervezeti struktúrája miatt – eltér a tipikus gazdasági tevékenységektől, továbbá mivel a sporttal összefüggő érdekeket meg kell különböztetni a kereskedelmi érdekektől;
- AB. mivel az európai szociális párbeszéd fontos szerepet játszhat, és ezért azt elő kell mozdítani;
- AC. mivel a sport fontos szerepet játszik és örömet okoz számos polgár számára, legyenek ők résztvevők, szurkolók vagy nézők;
- AD. mivel a nagy sportesemények és a részvétel a sportban rendkívüli lehetőséget kínálnak az európai idegenforgalomban rejlő fejlődési potenciál kiaknázására, amely a sporthoz kapcsolódó értékek és elvek terjesztője lehet;
- AE. mivel a sport európai modellje az egyes sportágak szövetségein alapul, és mivel hosszú múltra visszatekintő demokratikus hagyomány következtében e modellt az olyan sport- és pénzügyi szolidaritási mechanizmusok önálló, demokratikus, területi alapú és piramisszerű szerveződése jellemzi, mint a felkerülés és a kiesés elve, a klubok és nemzeti csapatok részvételével zajló nyílt versenyek;
- AF. mivel a sportegyesületek átláthatóságát és demokratikus elszámoltathatóságát a szurkolóknak az egyesületük tulajdonosi és irányítási struktúrájába történő bevonása révén lehet javítani;
- AG. mivel a hagyományos és alulról szerveződő sporszervezetek kulcsszerepet játszanak a kultúra megerősítésében, a társadalmi integráció előmozdításában, valamint a közösségek erősítésében;
- AH. mivel a nemzeti csapatok alapvető szerepet töltenek be, a nemzetközi versenyek továbbra is referenciaként szolgálnak, és fel kell lépni az érdekből történő honosítások ellen;
- AI. mivel a nemzeti csapatok közötti versenyek jellegénél fogva a szövetségek és a sportklubok fokozhatják a nemzeti sportolók képzését;
- AJ. mivel a pénzügyi bizonytalanság kiszolgáltatottá teszi és súlyosan érinti a hivatásos és a tömegsportot, és az érintett szövetségek felelőssége, hogy ösztönözzék a klubokat a tervezési kultúra elfogadásában és az ésszerű befektetésekben,
- AK. mivel a nemzetközi átigazolások veszélyesek lehetnek a fiatal sportolók számára, mivel a sportbeli kudarcok, a családok szétszakadása és a társadalmi marginalizáció csupán néhány lehetséges következménye annak, ha a fiatal sportolók túl korán hagyják el az otthonukat;

2012. február 2., csütörtök

- AL. mivel a sportszövetségek nem rendelkeznek strukturális vagy jogi eszközökkel ahhoz, hogy hatékonyan fellépjenek a mérkőzések eredményének tiltott befolyásolása ellen;
- AM. mivel sajátosságuk folytán a szerencsejáték-szolgáltatások nem tartoznak a szolgáltatási irányelv (2006/123/EK) és a fogyasztói jogokról szóló, új irányelv (2011/83/EU) hatáskörébe;
- AN. mivel a tömegsportnak nyújtott támogatás csak akkor biztosított, ha a szükséges nemzeti szerencsejáték-engedélyek birtokosai, akik a tagállamokban adót fizetnek és más közérdekű célkitűzéseket finanszíroznak, törvény szerint kötelesek közhasznú célokat szolgáló járulékokat fizetni, és ténylegesen védve vannak a jogszerűtlen versennyel szemben;
- AO. mivel a sportügynökök szabályozásához a sportirányító testületek és állami hatóságok közötti összehangolt fellépés szükséges annak érdekében, hogy hatékony szankciókat lehessen kivetni a szabályokat megszegő ügynökökre és/vagy közvetítőkre;
- AP. mivel a sport az Unió külkapcsolatainak különböző területein is szerepet játszhat, többek között a diplomácia eszközeként;

A sport társadalmi szerepe

1. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy a jövőbeni többéves pénzügyi keretben célorientált és nagyratörő költségvetésre irányuló javaslatot tegyen a sportpolitika számára, figyelemmel a sport közegészségügyi, szociális, kulturális és gazdasági előnyeire;
2. annak biztosítására szólítja fel a tagállamokat, hogy a sport minden iskolatípus tantervében szereplő tantárgy legyen, valamint hangsúlyozza, hogy az oktatás minden szintjén fontos a sportolás ösztönzése, kezdve a korai évekkel, ideértve az iskolákat, egyetemeket és a helyi közösségeket, amelyeket bátorítani kell, hogy rendelkezzenek megfelelően felszerelt sportlétesítményekkel;
3. sürgeti a tagállamokat, hogy állapítsanak meg egyértelmű iránymutatásokat a tagállamokban a sportnak és a testmozgásnak az oktatás minden szintjén történő integrációja érdekében;
4. hangsúlyozza a sporton keresztül történő nevelés fontosságát és a sportban rejlő lehetőséget arra, hogy a szociálisan hátrányos helyzetű fiatalokat megfelelő útra tereljék, és arra kéri a tagállamokat, a nemzeti szövetségeket, ligákat és klubokat, hogy támogassák az erre irányuló kezdeményezéseket;
5. felszólítja a tagállamokat, hogy mozdítsák elő és támogassák az iskolák és a sportegyesületek közötti együttműködést; a Bizottságnak ennek során élnie kell a sport terén betöltött koordinátori szerepkörével annak érdekében, hogy a tagállamokból származó legjobb gyakorlatok példáit összegyűjtse és egy központi adatbankon keresztül Európa-szerte minden érdekelt fél számára hozzáférhetővé tegye;
6. javasolja a Bizottságnak, hogy támogassa az idős személyek sportolását, mivel a sporton keresztül társadalmi kapcsolataikat ápolhatják, és nagyobb arányban őrizhetik meg egészségüket;
7. hangsúlyozza, hogy a sport minden korosztály esetében nagy lehetőséget biztosít arra, hogy javuljon az európaiak átfogó egészségi állapota, és ezért felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy könnyítsék meg a sportolást és támogassák a sportolási lehetőségeket teljes mértékben kihasználó egészséges életmódot, hogy ezzel csökkenjenek az egészségügyi ellátás költségei;
8. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozottabban támogassák az egészségügyi szakemberek sportolás népszerűsítésében betöltött szerepét, és vizsgálják meg, hogy az egészségbiztosítók milyen ösztönzőkkel tudnák rávenni az embereket arra, hogy kezdjenek el sportolni;

2012. február 2., csütörtök

9. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a sport szabadidős tevékenységként, illetve klubok vagy egyesületek révén mindenki számára elérhetővé váljon különböző környezetekben, akár az iskolában, munkahelyen;
10. elismeri a munkát, amelyet a szellemi vagy testi fogyatékkal élő személyek számára sportolási lehetőséget biztosító szervezetek EU-szerte végeznek; felszólítja a Bizottságot, a tagállamokat és a sportszervezeteket, hogy megfelelő finanszírozással támogassák a fogyatékkal élő személyek sportolását és versenyeken való részvételét azáltal, hogy egyenlő hozzáférést biztosítanak számukra a sporthoz és ingyen a rendelkezésükre bocsátják a szükségleteiknek megfelelő sportlétesítményeket;
11. hangsúlyozza a sport a társadalmi integrációban betöltött komoly szerepét számtalan területen, többek között az állampolgári szerepvállalás és a demokráciafelfogás, az egészségmegőrzés, a városfejlesztés, a társadalmi integráció, a munkaerőpiac, a foglalkoztatás, a szakképzés és az oktatás terén;
12. arra ösztönzi a tagállamokat és a közösségi intézményeket, hogy növeljék a társadalmi kirekesztés veszélyétől fenyegetett személyeket a sport révén integrálni szándékozó szervezetek, valamint az azok részére nyújtott támogatást, akik elősegítik a testi vagy szellemi fogyatékkal élők sportolását;
13. ösztönzi a tagállamokat, hogy állandó jelleggel vegyék fel a sportot minden olyan csoportnak szóló programba, amelyet hátrányos megkülönböztetés veszélye fenyeget, és felszólítja a sportszervezeteket, hogy a szakemberek és önkéntesek számára fogadjanak el megfelelő képzési programokat a megkülönböztetés vagy a rasszizmus minden formájának megelőzése és az ellenük folyó küzdelem érdekében;
14. rámutat, hogy a sport példamutató szerepet tölt be a társadalomban, és sürgeti a sportot irányító szerveket, hogy vállaljanak vezető szerepet az intézményes hátrányos megkülönböztetés leküzdésében;
15. emlékeztet arra, hogy a nemek közötti megkülönböztetés nem fordulhat elő a sportban, és felszólít az Olimpiai Charta alkalmazásának minden – különösen európai – sporteseményre történő kiterjesztésére;
16. felszólítja a Tanácsot, a Bizottságot, a tagállamokat, valamint a nemzeti kormányzati sporttestületeket, hogy vállaljanak kötelezettséget a homofóbia és transzfóbia leküzdésére, valamint főként a leszbikus, biszexuális, homoszexuális és transznemű sportolókkal kapcsolatos jogszabályok és megkülönböztetésellenes politikák megfelelő végrehajtására;
17. felhívja a tagállamokat, hogy fektessenek nagyobb hangsúlyt mindkét nem testnevelése minőségének fontosságára, és azt javasolja, hogy dolgozzák ki az e kérdéssel foglalkozó szükséges stratégiákat;
18. kiemeli, hogy a sportszervezetek döntéshozatali szervei összetételének tükröznie kell éves közgyűlésük összetételét, valamint az igazolt női és férfi sportolók arányát, biztosítva a férfiak és nők egyenlő részvételét az irányító szervek munkájában még transznacionális szinten is;
19. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe a sport jelentőségét a béke, a gazdasági növekedés, a kultúrák közötti párbeszéd, a közegészségügy, az integráció és a nők társadalmi szerepvállalása előmozdításában;
20. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a Nemzetközi Olimpiai Bizottságot buzdítsák arra, hogy az Olimpiai Chartába építsék be saját szabályukat, amely a sporteseményeken tiltja a tüntetést vagy politikai, vallási vagy faji propagandát, ugyanakkor pedig biztosítsa, hogy nem gyakorolnak politikai nyomást a nőkre e szabályok megsértése céljából, illetve e szabályokat nem kerülik meg oly módon, hogy a nőket a saját országuk nem küldi el a versenyekre;
21. felszólítja a sportszervezeteket, hogy fokozottabban támogassák a nők részvételét a sportban és a sportszervezetek irányító testületeiben oly módon, hogy a sporttevékenységekhez egyenlő hozzáférést biztosítanak különösen a hátrányos helyzetű lányok és nők számára, hogy előmozdítsák a nők sportban való részvételét, valamint a nők és a férfiak által űzött sportokat és az elért eredményeket ugyanúgy kiemelik és

2012. február 2., csütörtök

láthatóvá teszik; olyan intézkedések meghozatalára bátorítja a tagállamokat, amelyek következtében a női sportolók össze tudják egyeztetni családi életüket a hivatásos sportolással, továbbá szorgalmazza a nemek egyenlőségének előmozdítását a sportra vonatkozó kormányzati politikákban; felszólítja a Bizottságot, hogy ösztönözze az információk és a helyes gyakorlatok cseréjét, figyelemmel a mindkét nemhez tartozó személyek sportbeli esélyegyenlőségére;

22. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák az európai szervezeteket a nők sporttal kapcsolatos jogairól szóló európai charta ajánlásainak előmozdítása és végrehajtása tekintetében;

23. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nemek közötti egyenlőség elvének általános érvényesítését alkalmazzák a sporttal kapcsolatos minden tevékenységük esetében, különös figyelemmel a következőkre: a sporthoz való hozzáférés a bevándorló nők és az etnikai kisebbségekhez tartozó nők számára, a nők hozzáférése a döntéshozatali pozíciókhoz a sportban és a sportoló nők médiában történő megjelenése, valamint annak biztosítása, hogy a sportpolitikák és a sporttal kapcsolatos jogalkotás a nemek egyenlőségén alapuljon;

24. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák és ösztönözzék a női sporttevékenységek sajátos jellegével, a nők sporthoz való hozzáféréseivel összefüggő egyenlőtlenségekkel és azzal kapcsolatos kutatásokat, hogy a nők és a lányok miért hagyják abba a sportolást;

25. ösztönzi a sport területén a női hálózatok kialakítását a bevált gyakorlatok és az információk cseréjének előmozdítása érdekében;

26. hangsúlyozza, hogy nem tolerálható, továbbá kulturális vagy vallási okokkal nem igazolható, hogy a szülők megtiltsák a bevándorló lányoknak, hogy sportoljanak és ússzanak az iskolában;

27. rámutat, hogy sok lány sportol kisgyermekként, de serdülőkorukban sokan abbahagyják a sportot; ezzel összefüggésben utal arra a kutatásra, amely szerint társaik és családjuk nyílt vagy burkolt nyomást gyakorolnak a lányokra, hogy vállaljanak feladatokat, amelyek megakadályozzák őket abban, hogy folytassák a sportolást; ösztönzi a tagállamokat és a sportot irányító nemzeti szerveket, hogy dolgozzanak ki olyan, programokra és edzőkre irányuló stratégiákat, amelyek elsősorban a sport iránt érdeklődő lányokat segítik a sportolói identitás kialakításában;

28. kitar amellet, hogy a sportolók alapvető jogainak tiszteletben tartása mellett, megelőző és tájékoztató kampányok révén folytatni kell a doping elleni küzdelmet, különös tekintettel a legfiatalabb sportolókra; ösztönzi a tagállamokat, hogy ugyanolyan módon kezeljék a sport világában teljesítményt növelő illegális szerek kereskedelmét, mint az illegális drogereskedelmet, és ennek megfelelően módosítsák nemzeti jogszabályaikat, hogy e területen javuljon az európai koordináció; felkéri a Nemzetközi Doppingellenes Ügynökséget, hogy hozzon létre egy könnyen használható és az uniós jogszabályoknak megfelelő adminisztrációs rendszert a probléma nyomon követése céljából, és hangsúlyozza, hogy statisztikai adatokat kell gyűjteni a dopinghasználatról és a dopingvizsgálatokon való megjelenés elmulasztásának eseteiről a doppingellenes küzdelem megfelelő megközelítésének kialakítása érdekében;

29. úgy véli, hogy az EU-nak az Európa Tanács doppingellenes egyezményéhez való csatlakozása szükséges lépés a Nemzetközi Doppingellenes Ügynökség szabályzata tagállamokbeli egységes végrehajtásának koordinálásához;

30. kiáll a jogharmonizáció fokozása mellett annak érdekében, hogy a doping és a sportesemények manipulálásának egyéb formái elleni küzdelem terén hatékonyabb európai rendőrségi és igazságügyi együttműködés jöjjön létre;

31. felszólítja a tagállamokat, hogy a szerencsejáték-függőség kérdését és a kiskorúak védelmét a szerencsejáték veszélyei felől közelítsék meg;

32. támogatja, hogy egyértelmű szabályokat határozzanak meg a versenysportban részt vevő kiskorúak védelmével kapcsolatban, valamint azt, hogy a sportszövetségekkel folytatott konzultáció alapján további létfontosságú védőintézkedéseket kell kidolgozni;

2012. február 2., csütörtök

33. hangsúlyozza a fiatal sportolók párhuzamosan történő sport- és szakképzésének rendkívüli fontosságát; ezért felszólítja a Bizottságot, a tagállamokat és az összes érintett felet, hogy dolgozzanak ki olyan iránymutatásokat, amelyek biztosítják, hogy a fiatal sportolók sportképzésük mellett rendes iskolai oktatásban és/vagy szakképzésben is részt tudjanak venni, az egyes tagállamok legjobb gyakorlatainak figyelembe vételével; e tekintetben ösztönzi a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe az egykori hivatásos sportolók e területen szerzett tapasztalatát, ha edzői pályára kívánnak lépni, és hozzanak létre a felsőfokú tanulmányokat folytatni és tapasztalataikat a sport területén hasznosítani kívánó élsportolók számára kialakított életpályát;

34. sürgeti a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki a hivatásos sportolók számára az oktatás és edzés összehangolását megkönnyítő oktatási programokat;

35. javasolja, hogy az edzők számára képzési és képesítési keretrendszert dolgozzanak ki, és az edzők oktatását illesszék be az európai képesítési keretrendszerbe és az egész életen át tartó tanulási programokba a tudás alapú társadalom előmozdítása, valamint az edzői kiválóság amatőr és hivatásos szinten történő fejlesztése érdekében;

36. kiemeli az edzők szerepét a fiatalok fejlődése és oktatása során, nemcsak a sportképességek, hanem az életvezetési képességek tekintetében is; megállapítja, hogy az edzők útmutatást nyújthatnak a fiatalok számára az egészséges életmód kialakítása terén;

37. kéri a tagállamokat, hogy az illetékes sportszövetségekkel szorosan együttműködve tiltsák meg az erőszakos és megkülönböztető magatartást tanúsító szurkolók belépését a stadionokba, és alakítsanak ki összehangolt megközelítést az ellenük irányuló szankciók kialakítására és betartására, működjenek együtt annak biztosítására, hogy a stadionokból kitiltott személyekre vonatkozó tilalom azokban a tagországokban megrendezett nemzetközi mérkőzésekre is érvényes legyen, amelyekre a szankciók nem vonatkoznak, és az egyéni jogok és a szabadság tiszteletben tartásával készítsenek európai nyilvántartást az információk megosztására és az együttműködés fokozására a fokozott kockázatot jelentő mérkőzések tekintetében fejlett figyelmeztető rendszer használatával;

38. pozitívan fogadja, hogy a tagállamok az európai sportszövetségekkel együttműködve dolgozzák ki a stadionok biztonságára vonatkozó minimumszabályokat, valamint megfelelő intézkedéseket hoznak a sportolók és a szurkolók lehető legnagyobb biztonsága érdekében;

39. rámutat, hogy amikor természeti környezetben kerül sor a sporteseményre, meg kell őrizni az egyensúlyt a társadalmi előnyök és a sportesemény helyszínénél szolgáló természeti környezet megőrzése között;

40. hangsúlyozza a sportesemények helyi és nemzeti szintű idegenforgalmi lehetőségeit, és felszólítja a tagállamokat, hogy támogassák a gazdasági és kereskedelmi tevékenységek ezen ágának fejlesztését;

A sport gazdasági dimenziója

41. támogatja, hogy a belső piaci és a versenyjogi kérdések terén ismerjék el a sport sajátos jellegét, ezért ismét felszólítja a Bizottságot, hogy a meglévő fokozott jogbizonytalanság felszámolása érdekében fogadjon el iránymutatásokat az uniós jog sportra való alkalmazására;

42. megállapítja, hogy a szponzorálás alapvető pénzügyi mentőövet és számos lehetőséget biztosít a sportban, betartva a tisztességes pénzügyi játékszabályokat;

43. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a sporton belül végzett önkéntes tevékenységet ismerjék el; megismétli, hogy az önkéntesség fontos a sportban, és kiemeli, hogy létre kell hozni a társadalmi elismerés keretét és az önkéntesek számára megfelelő képzést kell biztosítani; támogatja a tagállamok között az információk és a legjobb gyakorlatok cseréjét a sport területén való önkéntesség és a sportegyesületek tevékenységének megfelelő jogi és adózási keretszabályok kialakításának és megvalósításának előmozdítása érdekében;

2012. február 2., csütörtök

44. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzák létre az önkéntesek által megszerzett képzések és a sporthoz kapcsolódó szabályozott szakmák folytatásához szükséges képzések elismerésének rendszerét;
45. hangsúlyozza, hogy a sportban hivatásszerűen dolgozó szakemberek (bírók, edzők) képzésének és szakképzéseinek egységes európai keretben történő kölcsönös elismerése azért is kiemelten fontos, mert az hosszú távon hozzájárul a versenyképesség fokozásához, ami által jelentős bevételkiesés is elkerülhető;
46. ösztönzi a tagállamokat, hogy a sportolók számára biztosítsanak felsőfokú képzést és a sport- és oktatási képzések harmonizált elismerését a szakmai mobilitás fokozása érdekében;
47. ezenfelül arra ösztönzi a tagállamokat, hogy javítsák az egykori sportolók munka-erőpiaci visszatérését szolgáló rendszereket, illetve a hivatásos sportot követő, aktív életbe történő integrációjukat;
48. kéri, hogy a tagállamok fontolják meg, hogyan lehet a rövid és változékony pályafutású, legalacsonyabb fizetéssel rendelkező sportolók pénzügyi terheit csökkenteni; megismétli, hogy a sportemberként besorolt hivatásos sportolóknak, akiknek a jövedelmük nagy része a sportból származik, a társadalombiztosítás szempontjából a munkavállalókkal azonos jogokat kellene élvezniük;
49. úgy véli, hogy a sportról folytatott szociális párbeszéd fontos módja a sportolók alapvető és munkavállalói jogai, illetve a sport sajátos jellege közötti egyensúly megtalálására;
50. úgy véli, hogy – annak biztosítása érdekében, hogy a sportiparág teljes mértékben részesüljön a belső piac nyújtotta előnyökből – a sportipar folyamatosan változó gazdasági vetületével összefüggésben haladéktalanul előrelépésre van szükség a sporttal kapcsolatos kérdésekben az olyan kulcsfontosságú területeken, mint például a munkavállalók és a szolgáltatások szabad mozgása, a letelepedés szabadsága, a szakmai képzések elismerése, a szellemi tulajdonjogok, valamint az állami támogatásokra vonatkozó szabályok;
51. hangsúlyozza, hogy az élsport és a tömegsport között a bevételek tisztességes elosztásának biztosítása érdekében alapvetően fontos a sportversenyek audiovizuális jogainak központi, kizárólagos és területi alapon történő kereskedelmi célú kiaknázása;
52. úgy véli, hogy a társadalom számára kiemelten jelentős sporteseményeket a lehető legszélesebb körben kell elérhetővé tenni az emberek számára; felszólítja azokat a tagállamokat, amelyek idáig elmulasztották volna, hogy biztosítsák, hogy a joghatóságuk alá tartozó műsorszolgáltatók ilyen eseményeket ne közvetítsenek kizárólagos alapon;
53. elismeri az újságírók jogát, hogy közérdekű szervezett sporteseményekhez férjenek hozzá és azokról tudósítsanak a nyilvánosság ahhoz való jogának biztosítása érdekében, hogy a sporteseményekkel kapcsolatban független híreket és információt szerezhessenek és kapjanak;
54. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nyilvánosság információkhoz való hozzáférési jogának tiszteletben tartása mellett védjék meg a sporttal kapcsolatos tartalmakra vonatkozó szellemi tulajdon-jogokat;
55. úgy véli, hogy a sportfogadás a sportversenyek kereskedelmi célú felhasználásának egyik formáját jelenti, és kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy védjék meg a sportfogadást minden engedély nélküli felhasználással, nem engedélyezett szervezővel, és a mérkőzések eredményének tiltott befolyásolásával szemben, különösen a szervezőknek a saját versenyekkel kapcsolatos tulajdonjogainak elismerésével, így biztosítva, hogy a sportfogadási társaságok jelentősen hozzájáruljanak a tömegsport finanszírozásához és védve versenyek sérthetlenségét, ugyanakkor hangsúlyt fektetve a sportolók oktatására; úgy véli, hogy az ilyen tulajdonjogok azonban nem sérthetik a 2007/65/EK (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló) irányelvben rögzített rövid híradáshoz való jogot;

2012. február 2., csütörtök

56. ismételten kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki iránymutatásokat az állami támogatásokra vonatkozóan, megjelölve, hogy milyen jellegű állami támogatás jogszerű annak érdekében, hogy a sport betölttesse társadalmi, kulturális és nevelési szerepét;

57. kéri a tagállamokat, hogy lépjenek fel hatékonyan a korrupció elleni küzdelem érdekében és mozdítsák elő a sportetikát; ezért elengedhetetlennek tartja, hogy a sportklubok pénzügyi ellenőrzését valamennyi ország szigorúan szabályozza;

58. ösztönzi a sportegyesületeket, hogy – többek között az információk megosztása révén – működjenek együtt a bűnüldöző szervekkel, hogy megfelelő és hatékony megközelítés alakuljon ki a mérkőzések eredményének tiltott befolyásolása és más sportcsalások leküzdése tekintetében;

59. felszólítja a Bizottságot, hogy javasoljon konkrét intézkedéseket a lottójátékok által generált sportfinanszírozás biztosítására;

60. megjegyzi, hogy „szatellit számlák” sportágazatban történő, Bizottság általi bevezetése igen időszerű, mert segítségével nemzeti szinten egységes szabványok szerint értékelhetőek a sporttal kapcsolatos tevékenységek, ami lehetővé teszi az anomáliák kiszűrését, és hozzáadott értékkel bír az európai gazdaság és az egységes piac számára;

61. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek gyakorlati intézkedéseket a bevált gyakorlatok cseréjének előmozdítására, valamint a technikai és a sporttal kapcsolatos kutatások terén való szoros együttműködés elősegítésére;

62. úgy véli, hogy a helyi és regionális hatóságok alapvető szerepet töltenek be a sport uniós dimenziójának kifejlesztésében, mivel intézményi feladataik közé tartozik a sportolási lehetőségek megteremtése, valamint a sporttevékenységek és a szükséges infrastruktúra finanszírozása;

63. ragaszkodik ahhoz, hogy a tömegsport részesüljön az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az Európai Szociális Alap forrásaiból, amely lehetővé tenné a sportinfrastruktúrába történő beruházást, és sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak az Unió számára egy sporttal kapcsolatos konkrét költségvetési programot, ahogy ezt már az EUMSZ 165. cikke is lehetővé teszi;

A sport megszervezése

64. megállapítja, hogy a sportstruktúrák Európában az állampolgárság és a területiség elvein alapszanak;

65. megerősíti, hogy ragaszkodik az európai sportmodellhez, amelyben a szövetségek központi szerepet játszanak, és amelynek alapját különböző szereplők – többek között a szurkolók, a játékosok, a klubok, a ligák és az egyesületek –, a klubok és az önkéntesek alkotják, amelyek alapvető szerepet játszanak a sport teljes szerkezetének támogatása terén;

66. kéri a sportban való önkéntes szerepvállalás előtt álló akadályok csökkentését az egész EU-ban;

67. hangsúlyozza, hogy a helyi szervek fontos szerepet játszanak a tömegsport egész társadalmon belüli előmozdításában, és felhívja ezen intézményeket a sport világra vonatkozó európai vita- és párbeszéd fórumokon való aktív részvételre;

68. emlékeztet arra, hogy a sportban a felelősségteljes irányítás az egyik feltétele a sportszervezetek önállóságának és önszabályozásának az átláthatóság, az elszámoltathatóság és a demokrácia elveivel összhangban, és hangsúlyozza a zéró tolerancia elvének szükségességét a sporthoz kapcsolódó korrupció tekintetében; hangsúlyozza, hogy szükség van valamennyi érdekelt megfelelő képviselőre a döntéshozatali folyamatban;

2012. február 2., csütörtök

69. felhívja a tagállamokat és a sportirányító szerveket, hogy a fair play elvét támogató sportrajongók társadalmi és demokratikus szerepét a sportklubok tulajdonosi és irányítási struktúrájában játszott szerepük előmozdításával és a sportot irányító szervezetekben fontos érdekelt felekként aktívan ösztönözzék;
70. kijelenti, hogy a sportkluboknak a nemzeti csapatba hívott játékosokat fel kellene szabadítaniuk, és többek között biztosítási mechanizmusok révén is el kell ismerniük a jelentősebb nemzeti bajnokságokon elért sikereikben betöltött szerepüket, és hangsúlyozza, hogy nem lehet egyetlen, minden helyzetben megfelelő megközelítést alkalmazni minden sportág tekintetében;
71. hangsúlyozza, hogy a játékosok helyi szintű képzése és a sportoktatásba történő beruházás szükséges az európai sportmozgalom fenntartható fejlődéséhez, valamint annak az egyénekre és a társadalomra kifejtett pozitív hatásának elterjedéséhez; úgy ítéli meg, hogy biztosítani kell, hogy a magas szintű sport ne befolyásolja a fiatal sportolók és az amatőr sportok fejlődését, illetve az alulról szerveződő sportszervezetek alapvetően fontos szerepét; hangsúlyozza, hogy szükség van a sport területén szerzett diplomák és képesítések ekvivalenciájára és elismerésére;
72. megismétli a „saját nevelésű játékosok” szabálya iránti elkötelezettségét, amelyet az egyéb európai profiligák esetében is követendő modellnek tart; támogatja, hogy a sport azon irányítótestületeinek további erőfeszítéseit, amelyek az uniós törvények keretén belül ösztönzik a helyi, fiatal játékosok képzését, erősítve ezzel a versenyeken belüli versenyképes egyensúlyt és az európai sportmodell egészséges fejlődését;
73. úgy véli, hogy a tehetséggondozás a sportklubok egyik alaptevékenysége, valamint hogy a játékosok átigazolásától való túlzott mértékű függőség alááshatja a sport értékeit;
74. hangsúlyozza a képzési támogatások fontosságát is, mivel ezek hatékony védelmi mechanizmust jelentenek a képzési központok számára, valamint a beruházás megtérülését eredményezik;
75. úgy véli, hogy a sportügynöki foglalkozást szabályozott szakmai tevékenységként megfelelő hivatalos minősítéshez kellene kötni, és az átláthatóság érdekében az ügynökök székhelyének adózás szempontjából az Unió területén kell lennie; kéri, hogy a Bizottság a sportszövetségekkel, a játékos egyesületekkel és az ügynöki szervezetekkel együttműködés keretében dolgozzon ki és vezessen be egy európai engedélyezési és nyilvántartási rendszert, amelyhez egy magatartási kódex és egy szankcionálási mechanizmus is párosul;
76. javasolja a sportügynökök nem nyilvános, európai nyilvántartásának sportszövetségek általi létrehozását, amelyben az ügynökök a sportolók, de különösen a 18 év alattiak védelme érdekében jeleznék, hogy mely játékosoktól kaptak megbízást, elkerülve ezáltal az összeférhetlenség kockázatát; úgy véli, hogy az átigazolásokért járó ügynöki díjak kifizetésére a szerződés időtartama alatt több részletben kellene sor kerülnie, mivel a szerződés a sportoló átigazolása miatt jött létre, és a teljes összeg kifizetésének a szerződés teljesülésétől kellene függenie;
77. felhívja a tagállamokat, hogy visszatartó erejű szankciókkal egészítsék ki a sportügynökökre/közvetítőkre vonatkozó szabályozási rendelkezéseket, és ezeket a szankciókat szigorúan hajtsák végre;
78. felhívja a sportirányító testületeket, hogy fokozzák a sportügynökök tevékenységeivel kapcsolatos átláthatóságot, és működjenek együtt a tagállamok hatóságaival a korrupciós gyakorlatok felszámolása érdekében;
79. üdvözlözi a Bizottság megbízásából a játékosok átigazolásának gazdasági és jogi hatásáról készített tanulmányt; úgy véli továbbá, hogy érdemes támogatni a sportszövetségeknek a nemzetközi átigazolások átláthatóságának növelésére irányuló kezdeményezését;
80. úgy véli, hogy a sportirányító szervek által a játékosok nemzetközi átigazolásának átláthatóbbá tétele érdekében bevezetett rendszerek a megfelelő irányba tett lépés, mivel a felelősségteljes kormányzás elvét szolgálják, és céljuk az integritás biztosítása a sportversenyeken;

2012. február 2., csütörtök

81. egyértelműen támogatja a licencrendszereket és a pénzügyi fair playt, mivel ezek arra ösztönzik a klubokat, hogy tényleges pénzügyi lehetőségeik szerint versyezzenek;
82. úgy véli, hogy ezek az intézkedések segítik a kormányzás javítását, a klubok hosszú távú pénzügyi stabilitásának és fenntarthatóságának helyreállítását, és hozzájárulnak a pénzügyi méltányossághoz az európai versenyeken, ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy ismerje el az ilyen szabályok uniós joggal való összeegyeztethetőségét;
83. üdvözli a sportszövetségek azon erőfeszítéseit, amelyek az ugyanazon versenyen részt vevő sportklubok többszörös tulajdonlásának megtiltására irányulnak; úgy véli, hogy meg kell tiltani valamennyi sportfogadási társaság számára, hogy a sportversenyek szervezője, vagy annak résztvevője felett ellenőrzéssel rendelkezzenek, mint ahogy meg kell tiltani azt is, hogy a sportversenyek szervezője, vagy annak résztvevője ellenőrzéssel rendelkezzen valamely olyan társaság felett, aki sportfogadást szervez egy általa szervezett, vagy az ő részvételével zajló eseményen;
84. sürgeti a tagállamokat, hogy a sport integritását érintő jogszerűtlen tevékenységek megelőzése és szankcionálása érdekében tegyenek meg minden szükséges lépést, és az ilyen tevékenységeket nyilvánítsák büncselekménnyé; különösen a fogadási tevékenységek vonatkozásában, vagyis egy sportverseny eredményének, vagy egy szakaszának szándékos és csalárd módon történő manipulálását olyan előny szerzése céljából, amely nem következik csupán a sport rendes gyakorlásából, sem pedig a végeredményhez kapcsolódó bizonytalanságból;
85. sürgeti a sportszövetségeket, hogy a sport integritásának védelme érdekében szorosan működjenek együtt a tagállamokkal;
86. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy az uniós korrupcióellenes stratégiában bejelentettek szerint az e területet érintő büncselekmények meghatározásával kapcsolatos minimális szabályok létrehozása révén kezeljék az átigazolások átláthatatlanságát és a mérkőzések manipulálását;
87. mélységesen aggódik a sportban tapasztalható jogellenes tevékenységek – mint például a pénzmosás – miatt, és felszólítja a tagállamokat, hogy fokozzák az e kérdések kezelése érdekében folytatott együttműködésüket, és biztosítsák a játékosok átigazolásával és a sportügynökök tevékenységével összefüggő pénzügyi tranzakciók nagyobb átláthatóságát;
88. kijelenti, hogy rendkívül fontos a sport területén előforduló csalások kezelése érdekében az állami és a sporthatóságok közötti együttműködést fokozó eszközök kidolgozása, valamint az, hogy tervbe kellene venni az Europollal és az Eurojusttal való együttműködést;
89. elismeri a sportbírók legitimitását a sport területén felmerülő jogviták rendezésére, amennyiben tiszteletben tartják az emberek méltányos eljáráshoz való alapvető jogait; kéri, hogy a Sport Döntőbíróóság az EU-n belüli, sporttal kapcsolatos jogviták rendezésekor vegye figyelembe az uniós jogszabályokat;
90. kéri a Bizottságot, hogy az EUMSZ 165. cikkében foglalt rendelkezéseket teljes mértékben figyelembe véve 2012-ig nyújtson be javaslatot, amely lehetővé teszi a sportágazat sajátosságainak teljesebb megismerését és gyakorlati érvényesítését;

Nem tagállamokkal és nemzetközi szervezetekkel való együttműködés

91. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy olyan kérdések tekintetében, mint a nemzetközi játékosok átigazolása, a kiskorú játékosok kizsákmányolása, a mérkőzések eredményének tiltott befolyásolása, a kalózkodás és az illegális fogadások, működjenek együtt az Unióhoz nem tartozó államokkal; ugyanígy szükségesnek tartja a nemzetközi együttműködés megerősítését a sport fejlődő országokban történő támogatása érdekében;
92. várakozással tekint az átláthatóság, a pénzügyi fair play, a korrupció elleni küzdelem és az emberkereskedelem vonatkozásában bevezetett rendszerek eredményeire; hangsúlyozza, hogy a rendszernek be kell tartania az uniós jogszabályokat és az adatvédelmi szabályokat; felszólítja a sportirányító testületeket, hogy az átigazolási rendszer adatait vessék össze egyéb korrupcióellenes rendszerekkel a mérkőzések eredményének tiltott befolyásolása elleni küzdelem céljából folytatott hatékonyabb nyomon követés érdekében;

2012. február 2., csütörtök

93. hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell az engedéllyel nem rendelkező uniós és nem uniós székhelyű szerencsejáték-szolgáltatókkal, mivel ezek képesek kijátszani a sporttal kapcsolatos csalásokat ellenőrző rendszereket;
94. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nem uniós államokkal folytatott általános együttműködés keretében mozdítsák elő az olimpiai szabályok és szabályzatok általános tiszteletben tartását;
95. kéri a klubokat, hogy biztosítsák a bevándorlási jogszabályok tiszteletben tartását, amikor harmadik országokból származó fiatalokat szerződtenek, és győződjenek meg arról, hogy szerződésük minden tekintetben megfeleljen a hatályos jogszabályoknak; szorgalmazza továbbá, hogy amennyiben e fiatal játékosok pályafutása nem indul el, ha úgy döntenek, kielégítő feltételekkel térhessenek vissza származási országukba; kiemeli e tekintetben, hogy a jogszabályok végrehajtása alapvető fontosságú;
96. hangsúlyozza, hogy fokozni kell a kiskorúak védelmét a nemzetközi átigazolások vonatkozásában; úgy véli, hogy a nemzetközi átigazolások potenciális veszélyt jelenthetnek a fiatal sportolókra, akik családjukat és hazájukat nagyon fiatalon elhagyva rendkívül kiszolgáltatottá válnak, és ezért a sportszervezetek részéről folyamatos figyelemben kellene részesülniük;
97. felszólítja a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy – a társadalomban a kulturális, hagyományos, történelmi vagy vallási tényezők folytán a nőket érintő szabályok és kötelezettségek ellenére – segítsék elő mind a nők, mind pedig a férfiak körében bármiféle sporttevékenység folytatásának teljes mértékű szabadságát;

Európai identitás a sport révén

98. felhívja a Bizottságot, hogy terjessze ki az olyan meglévő programokat, amelyek a fejlesztési politika egyik eszközeként előmozdítják a sportot, és indítson új kezdeményezéseket ezen a területen;
99. felszólítja a Bizottságot, hogy:
- évente szervezze meg az „európai sportnapot”, amely előmozdítja az amatőr és a professzionális sport társadalmi és kulturális szerepét, valamint a sport előnyeit a közegészségügy tekintetében;
 - a pénzügyi támogatás és a szükséges ellenőrzések mellett támogassa a Sport Európai Fővárosainak Szövetsége irányításával a „sport európai fővárosa” évenként történő megválasztását;
 - támogassa a helyi, hagyományos és őshonos sportokat, amelyek az EU gazdag kulturális és történelmi sokféleségének részét képezik, és szimbolizálják az „Egyesülve a sokféleségben” mottóját, és az ilyen játékokra a figyelmet – többek között – egy európai térkép és európai fesztiválok előmozdítása révén hívja fel;
 - hozzon létre mobilitási programot és vonatkozó intézkedéseket a fiatal sportolók és edzők számára, hogy új edzési módszereket tanulhassanak, a sport révén legjobb gyakorlatokat alakíthassanak ki és olyan európai értékeket fejleszthessenek ki, mint a fair play, a tisztelet és a társadalmi integráció és támogassák a kultúrák közötti párbeszédet;
 - segítsen előmozdítani mobilitási programot az edzőcsere érdekében;
 - működjön együtt a tagállamokkal és sportszervezetekkel az alulról szerveződő sport alapvető integritásának védelme érdekében;
 - támogassa a tagállamok adatgyűjtési és kutatási munkáját a legjobb gyakorlatok cseréje érdekében;

2012. február 2., csütörtök

100. indítványozza, hogy az európai zászló lobogjon az Unió területén megrendezett nagy nemzetközi sporteseményeken, és javasolja a sportszövetségeknek, hogy vegyék fontolóra azt az elképzelést, hogy a nemzeti zászló mellett ez is szerepeljen a tagállamok sportolójának mezén; hangsúlyozza, hogy teljesen önkéntes alapon és a tagállamok és sportszervezetek döntésétől kell függenie annak, hogy élnek-e ezzel a lehetőséggel;

*

* *

101. utasítja az elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az európai, nemzetközi és nemzeti sportszövetségeknek.

A hulladékkezelési irányelv alkalmazása

P7_TA(2012)0026

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása az Európai Unió tagállamaiban a hulladékgazdálkodásról szóló irányelv és egyéb kapcsolódó irányelvek alkalmazásával összefüggésben a petíciók benyújtói által felvetett kérdésekről (2011/2038(INI))

(2013/C 239 E/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EUMSZ 227. cikkében foglalt petíciós jogra,
- tekintettel a beérkezett és a Petíciós Bizottság jelentésének (A7-0335/2011) mellékletében szereplő petíciókra,
- tekintettel a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. november 19-i 98/2008/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel a környezet büntetőjog általi védelméről szóló, 2008. november 19-i 2008/99/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
- tekintettel a hulladéklerakókról szóló, 1999. április 26-i 1999/31/EK tanácsi irányelvre ⁽³⁾,
- tekintettel a hulladékok égetéséről szóló, 2000. december 4-i 2000/76/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
- tekintettel a bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2001. június 27-i 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (SEA-irányelv) ⁽⁵⁾,
- tekintettel a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EKG irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ HL L 312., 2008.11.22., 3. o.

⁽²⁾ HL L 328., 2008.12.6., 28. o.

⁽³⁾ HL L 182., 1999.7.16., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 332., 2000.12.28., 91. o.

⁽⁵⁾ HL L 197., 2001.7.21., 30. o.

⁽⁶⁾ HL L 41., 2003.2.14., 26. o.

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel a környezettel kapcsolatos egyes tervek és programok kidolgozásánál a nyilvánosság részvételéről, valamint a nyilvánosság részvétele és az igazságszolgáltatáshoz való jog tekintetében a 85/337/EKG és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. május 26-i 2003/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (KHV-irányelv) ⁽¹⁾,
 - tekintettel a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezményre (Aarhus, Dánia, 1998. június 25.),
 - tekintettel a „Hulladékgazdálkodás Európában: fő problémák és legjobb gyakorlatok” című, 2011. júliusi szakértői tanulmányra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 202. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel a Petíciós Bizottság jelentésére (A7-0335/2011),
- A. mivel a Petíciós Bizottság a 2004–2010 közötti időszakban 114 olyan petíciót kapott kézhez és nyilvánított elfogadhatónak, amely az alábbi tagállamokban jelezte a fenti szabályozási keret állítólagos megsértését: Olaszország, Görögország, Franciaország, Spanyolország, Írország (mindegyikből 10-nél több petíció), Bulgária, Egyesült Királyság, Lengyelország, Románia, Németország (mind-egyikből 3–10 petíció), Ausztria, Magyarország, Litvánia, Málta, Portugália és Szlovákia (1–1 petíció),
- B. mivel a Petíciós Bizottság öt jelentést készített a hulladékról szóló petíciók nyomán az Írország ⁽²⁾, Fos-sur-Mer (Franciaország) ⁽³⁾, a Path Head-i hulladéklerakó (Egyesült Királyság) ⁽⁴⁾, Campania (Olaszország) ⁽⁵⁾ és Huelva (Spanyolország) ⁽⁶⁾ területén tett tényfeltáró látogatásokról,
- C. mivel következetesen a környezetvédelmi kérdésekkel foglalkozó petíciók alkotják a beérkezett petíciók fő csoportját, a hulladékról szóló petíciók pedig fontos alcsoportot képeznek, és a hulladékkal kapcsolatos aggodalmak Uniószerint igen közvetlenül érintik a polgárokat – különösen ami az új hulladékgazdálkodási létesítmények engedélyezési eljárását vagy a meglévő létesítmények működését illeti –, amit az általános hulladékgazdálkodáshoz fűződő aggodalmak követnek,
- D. mivel a hulladékról szóló petíciók túlnyomó része hulladékgazdálkodási létesítményeket érint – mintegy 40%-uk a tervezett új létesítmények engedélyezési eljárásával, további 40%-uk pedig a meglévő létesítmények működésével foglalkozik, és közülük 75% hulladéklerakókkal, míg 25% hulladékégetőkkel kapcsolatos –, a fennmaradó petíciók pedig általános hulladékgazdálkodási problémákat vetnek fel;
- E. mivel az Eurostat legfrissebb (2009) adatai szerint az EU polgárai évente fejenként átlagosan 513 kg hulladék keletkezéséért felelősek, és e téren sok új tagállam jóval az átlag alatt marad, míg a leginkább iparosodott országok vezető helyen állnak;
- F. mivel azokban az országokban a legnagyobb a hulladék újrafeldolgozásának, komposztálásának és égetésének mértéke, amelyekben a legtöbb hulladék keletkezik, miközben a hulladéklerakás megszüntetésére törekednek vagy ezt már el is érték, ezzel szemben viszont az átlagban legkevésbé hulladékot termelő országok szerepelnek az elsők között a hulladéklerakás terén, és területükön jóval kisebb arányú az újrahasznosítás vagy akár a hulladékégetés,
- G. mivel néhány hulladékégető nem rendelkezik a hulladékválogatáshoz és -kezeléshez megfelelő infrastruktúrával; mivel úgy tűnik, hogy nem állapítottak meg egyértelmű határokat az elégetett hulladékok fajtáira vonatkozóan, és továbbra is megmaradnak az égetésből származó mérgező hamu kezelése miatti aggályok,

⁽¹⁾ HL L 156., 2003.6.25., 17. o.

⁽²⁾ DT 682330

⁽³⁾ DT 745784

⁽⁴⁾ DT 778722

⁽⁵⁾ DT 833560 + B7-0073/2011

⁽⁶⁾ DT 820406

2012. február 2., csütörtök

- H. mivel a hulladékról szóló 2008/98/EK irányelv (hulladék-keretirányelv, WFD) a környezet és az emberi egészség védelmére szolgáló szabályokat állapít meg, amit a hulladékkezelés és -gazdálkodás káros hatásainak megelőzése vagy csökkentése, valamint az erőforrás-felhasználás átfogó hatásainak csökkentése és e felhasználás hatékonyságának javítása révén kíván elérni, az egészség és jólét terén előnyöket nyújtva az EU polgárai számára, ezzel egyidejűleg pedig megvalósítva a hulladékártalmatlanítás környezeti szempontból fenntartható módszerét,
- I. mivel a környezet büntetőjog általi védelméről szóló 2008/99/EK irányelv meghatározza a környezettel kapcsolatos súlyos bűncselekmények minimális számát, és előírja a tagállamok számára, hogy a szándékosan vagy súlyos gondatlanságból elkövetett ilyen típusú bűncselekményekre vonatkozóan nagyobb visszatartó erővel rendelkező büntetőjogi szankciókat rendeljenek el,
- J. mivel a WFD-vel összhangban álló hulladékgazdálkodási stratégiának garantálnia kell, hogy minden hulladékot a hasznosítást és végső soron ártalmatlanítást szolgáló megfelelő hulladékkezelő létesítmények hálózatába gyűjtsenek össze és továbbítsanak, aminek magában kell foglalnia a hulladékkezelés forrásnál történő csökkentésére irányuló intézkedéseket is,
- K. mivel egyes régiókban, például Fos-sur-Merben (Franciaország – 2008), Path Headben (Egyesült Királyság – 2009) és Campaniában (Olaszország – 2011) a hulladékcsökkentés és a háztartási hulladék újrafeldolgozása terén csak minimális előrehaladás történt, továbbá mivel a háztartási és egyéb hulladékot továbbra is válogatás nélkül hulladéklerakókba viszik, és a fenti hulladék bizonyos esetekben kétségtelenül összekeveredik különböző ipari hulladékfajtákkal,
- L. mivel a WFD átültetésének határideje 2010 decembere volt, ám ezt csupán hat tagállam teljesítette, és a Bizottság jelenleg aktív intézkedéseket fogantat annak biztosítása érdekében, hogy a fennmaradó országok haladéktalanul fejezzék be az átültetést és kezdjék meg a végrehajtást,
- M. mivel a háztartási hulladék kezelését a hulladékhierarchiának megfelelően kell végezni, amely a WFD 4. cikkével összhangban a megelőzésre, csökkentésre, újrahasználatra, újrafeldolgozásra, újrahasznosításra (pl. energia), valamint az ártalmatlanításra épül,
- N. mivel az erőforrás-hatékony Európa az Európa 2020 stratégia egyik kiemelt célkitűzése, és a WFD 50%-os célt vezetett be a települési hulladék újrafeldolgozására vonatkozóan, amelyet 2020-ra minden tagállamnak el kell érnie, felismerve, hogy az EU-nak körkörös és zöld, a hulladékot erőforrásként hasznosító gazdasággá történő fejlesztése az erőforrás-hatékonysági cél egyik fontos tényezője,
- O. mivel számos oka van annak, hogy nem léteznek a WFD-nek megfelelő hulladékgazdálkodási tervek, többek között a végrehajtásnak és a szabályok betartatásának a hiánya, a megfelelően képzett személyzet hiánya helyi és regionális szinten, az ellenőrzés elégtelensége európai uniós szinten, a megfelelő források előirányzásának elmaradása és a büntetési rendszer hiánya, ennélfogva kihasználatlanok maradnak a megfelelő hulladékgazdálkodás révén az üvegházhatású gázok kibocsátásának és egyéb környezeti károknak, valamint Európa nyersanyagbehozataltól való függésének csökkentése terén kínálkozó lehetőségek,
- P. mivel – gyakran figyelmen kívül hagyott – fontos tényező, hogy az újrafeldolgozó ipar akár félmillió új munkahely lehetőségét is magában hordozza, mert a hulladék bizonyos típusai olyan termelési erőforrásnak minősülnek, amely hozzájárulhat a környezeti fenntarthatóság növeléséhez, valamint a zöld gazdaság megvalósításához,
- Q. mivel az EU-ban a biohulladék-gazdálkodás még mindig viszonylag gyerekcipőben jár, és a jelenlegi jogalkotási eszközök fejlesztésére, valamint a technikák hatékonyabbá tételére van szükség,
- R. mivel a gyűjtésre, újrafeldolgozásra és a hulladéklerakóktól való eltérítésre irányuló uniós célok teljesítését továbbra is prioritásként kell kezelni,

2012. február 2., csütörtök

- S. mivel az uniós jogszabályok végrehajtásának fő feladata a tagállamokra hárul nemzeti, regionális és helyi szinten egyaránt, és mivel a polgárok az EU-t tartják felelősnek a hulladékpolitika végrehajtásának biztosításáért, ám az nem rendelkezik megfelelő eszközökkel a jogszabályok betartatásához,
- T. mivel az Aarhusi Egyezmény értelmében a polgároknak jogukban áll értesülni a saját területükön fennálló helyzetről, és a hatóságok feladata, hogy a tájékoztatást megadják és a polgárokat felelőségteljes hozzáállás és magatartás kialakítására ösztönözzék, mivel a 2003/35/EK irányelvnek megfelelően a tagállamok biztosítják, hogy a nyilvánosság kellő időben hatékony lehetőséget kapjon a kötelezően elkészítendő tervek és programok előkészítésében és módosításában, illetve felülvizsgálataiban történő részvételre,
- U. mivel a petíciós folyamat révén a polgárok hangot adnak azon érzésüknek, hogy a hatóságok nem urai a helyzetnek, néha nem képesek megtenni a szükséges erőfeszítéseket a megoldás elősegítésére, a kölcsönös bizalom csorbát szenved, a helyzet pedig egyre romlik, a cselekvést gátló nyílt konfrontációhoz és tévovázáshoz vezetve,
- V. mivel a Bizottság számára készített, uniós hulladékgazdálkodási ügynökség létrehozásának megvalósíthatóságáról szóló közelmúltbeli tanulmány ⁽¹⁾ rámutatott arra, hogy sok tagállam nem rendelkezik elegendő kapacitással a hulladékgazdálkodási tervek kidolgozásához, sem pedig a hulladékokról szóló jogszabályok megfelelő végrehajtását szolgáló vizsgálatok, ellenőrzések és egyéb fellépések elvégzéséhez,
- W. mivel a tanulmány egyúttal beszámol a megfelelés nagyfokú hiányáról, az illegális hulladéklerakás és hulladékszállítmányok problémájáról, a polgároktól érkező panaszok és az Európai Bíróság elé kerülő jogsértési ügyek nagy számáról, és ebből adódóan a közegészség és a környezet megfelelő védelmének elmulasztásáról, ami pedig az uniós hulladékgazdálkodási jogszabályok átfogó célja,
- X. mivel az illegális hulladékártalmatlanítás is a szervezett bűnözéssel kapcsolatos tevékenységek részévé vált, ami kérdéseket vet fel az illetékes hatóságok szerepét, valamint az ipari hulladékok tekintetében az iparral való összjátékot illetően,
- Y. mivel a háztartási hulladék mérgező hulladékkal történő szennyeződésének megakadályozását biztosítani hivatott, érvényben lévő felügyeleti és ellenőrzési eljárások néha gyengék vagy nem is léteznek, ami a hulladéklerakók és hulladékégetők szennyeződéséhez vezet; mivel hangsúlyozni kell, hogy határozottan tilos a mérgező hulladéknak a háztartási hulladék elégetésére szolgáló létesítményekben égetés útján történő ártalmatlanítása,
- Z. mivel a petíciók mélyreható elemzése megerősíti, hogy egy működőképes és környezetkímélő hulladékgazdálkodási rendszerhez szükséges jogszabályok javarészt rendelkezésre állnak, a fő kérdések pedig a végrehajtáshoz és szabályok betartatásához kapcsolódnak, és a petíciók 95%-a a helyi vagy regionális szintű kormányzatok mulasztásait érinti;
- AA. mivel a dolgok jelenlegi állásáért felelőssé tehető kulcsfontosságú tényezők többek között az információk, a tudatosság, az adminisztratív kapacitás, valamint a helyi szintű pénzügyi és egyéb források hiánya,
- AB. mivel a Bizottság növelte a támogatást – például 2005-2006-ban 4,1 milliárd eurót biztosított – annak érdekében, hogy javítsa a hulladékra vonatkozó uniós vívmányok nemzeti szintű végrehajtását és érvényesítését; mivel mindazonáltal 2009 végén a hulladékhoz kapcsolódó jogsértési ügyek az összes környezetvédelmi vonatkozású jogsértés 20%-át tették ki,
- AC. mivel a rossz hulladékgazdálkodásért nagy árat kell fizetni, és a teljes ciklus elvégzésére alkalmas helyi rendszer jelentős megtakarítást eredményezne,

⁽¹⁾ Study on the feasibility of the establishment of a Waste Implementation Agency [Megvalósíthatósági tanulmány egy hulladékgazdálkodási jogszabályok végrehajtásáért felelős ügynökség létrehozásáról], átdolgozott végleges jelentés, 2009. december 7.

2012. február 2., csütörtök

- AD. mivel – jóllehet a hulladékügyi jogszabályok uniós végrehajtása az állam feladata – a háztartási hulladék 60%-át és a vállalkozásoktól származó hulladék 75%-át magán- és multinacionális cégek kezelik, 75 milliárd eurós éves forgalmat generálva ⁽¹⁾,
- AE. mivel az új hulladéklerakók és hulladékégetők létrehozása a környezeti hatásvizsgálatról (KHV) szóló irányelv ⁽²⁾ I. melléklete 9. pontjának hatálya alá tartozik, amely KHV elvégzését írja elő a 4. cikk (1) bekezdése alapján, vagy legalább a 4. cikk (2) bekezdése szerinti átvilágítást, amennyiben a hulladéklerakó a II. melléklet 11b. pontjának hatálya alá tartozik,
- AF. mivel a hulladéklerakókra vonatkozó engedélyek a KHV-irányelv II. mellékletének hatálya alá tartoznak, amennyiben azok „várhatóan jelentős hatást gyakorolnak a környezetre”, és azokra a tagállamok által meghatározott küszöbértékek irányadók,
- AG. mivel a KHV-irányelv 6. cikkének (4) bekezdése megállapítja, hogy „az érintett nyilvánosság számára kellő időben hatékony lehetőséget kell biztosítani a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban történő részvételre, ebből a célból jogosultak észrevételeik és véleményük kifejezésre juttatására, amikor a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok számára erre minden lehetőség nyitva áll, mielőtt az engedélyezési kérelemről a határozatot meghozzák”,
- AH. mivel az uniós irányelvek és az Aarhusi Egyezmény kifejezetten hivatkoznak a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésre és a nyilvánosság döntéshozatalban való részvételére,
- AI. mivel számos petíció azt állítja, hogy a hulladékgazdálkodási létesítmények engedélyezési eljárása nem állt teljes összhangban az uniós jogszabályokkal, különösen a KHV és a nyilvános konzultáció vonatkozásában,
- AJ. mivel ha az engedélyek megfelelnek az irányelvben foglalt paramétereknek, valamint sor került KHV elvégzésére, a Bizottság nem avatkozhat bele a nemzeti hatóságok döntéseibe; mivel azonban egyes tagállamok nem végeztek átfogó KHV-t a hulladéklerakók megnyitására vagy bővítésére, illetve a hulladékégetők építésére vonatkozó engedélyek kiadása előtt,
- AK. mivel csak akkor indítható jogi eljárás, ha a tagállamok már jóváhagytak egy projektet; mivel a polgárok számára nehezen érthető, hogy az EU-nak mindaddig nem áll módjában beavatkozni, amíg a teljes eljárás le nem zajlott és a tagállamok jóvá nem hagyták a projektet,
- AL. mivel a polgárok által az új hulladéklerakók tervezett helyszíneivel kapcsolatos nyilvános konzultáció folyamata és a környezeti hatásvizsgálat során felvetett kérdések gyakran a védett övezetek feltételezett megsértésével (mint a Vezúv Nemzeti Parkban létesítendő hulladéklerakó esetében), vagy az egészséget és jólétet érintő káros hatásokkal kapcsolatos félelmekkel állnak összefüggésben,
- AM. mivel az új hulladéklerakók tervezett helyszíneit azért kifogásolják, mert a petíciók benyújtói úgy vélik, hogy azok környezetvédelmi vagy kulturális szempontból védett övezetekre is kiterjednek, erre példák azok a petíciók, amelyek a Vezúv Nemzeti Parkba tervezett új hulladéklerakó megnyitására irányuló tervvel kapcsolatosak, továbbá mivel úgy véli, hogy az uniós környezetvédelmi joggal összeegyeztethetetlennek kell tekinteni azt, ha a Natura 2000 hálózatba tartozó területeken hulladéklerakókat helyeznek el,
- AN. mivel a hulladéklerakókról szóló irányelv paramétereit állapítja meg az üzemeltetési engedélyek kiadására, valamint az üzemeltetési és utógondozási szakaszok egységes ellenőrzési eljárásaira vonatkozóan, és mivel az irányelv átültetése előtt bezárt hulladéklerakókra nem vonatkoznak az irányelv rendelkezései; mivel az irányelvben felsorolt kritériumok az alábbi tényezőket érintik: elhelyezkedés, vízellenzés és a kimosódás kezelése, a talaj és a víz védelme, a gázok ellenőrzése, zavaró tényezők és veszélyek, stabilitás és védőfalak,

⁽¹⁾ FEAD „Brüsszeli Nyilatkozat”, 2011. február 15.

⁽²⁾ 85/337/EGK

2012. február 2., csütörtök

- AO. mivel a Petíciós Bizottsághoz több olyan petíció is érkezett, amelyek a házak közvetlen szomszédságában elhelyezkedő hulladéklerakókkal foglalkoztak, amelyek miatt a lakosoknak kellemetlen szagokat, fokozott légszennyezést és a kártevők elszaporodását kell elviselniük otthonaik közelében (ilyen volt például az a petíció is, amelynek nyomán tényfeltáró látogatás történt az egyesült királyságbeli Path Head területén); mivel ugyanakkor – tekintve, hogy az uniós jogszabályokban nem állapítottak meg részletesebb kritériumokat a hulladéklerakók lakóházakhoz, iskolákhoz és kórházakhoz viszonyított távolságára vonatkozóan – az emberi egészség és a környezet védelmének biztosítására irányuló pontos követelmények meghatározásakor a Szerződésben rögzített szubsidiaritási elv érvényesül,
- AP. mivel a hulladéklerakókról szóló petíciókban gyakran felmerülnek a felszín alatti vizek lehetséges szennyezésével kapcsolatos aggodalmak, mert a régebbi hulladéklerakók nem feltétlenül rendelkeznek olyan aljzattal, amely megakadályozza a víztartó rétegekbe történő szivárgást, vagy az aljzat sérültnek tűnik és a szivárgás veszélyét sejteti, illetve geológiai szempontból instabil terepen vagy a felszín alatti/ivóvízkészletekhez túl közel helyezkedik el,
- AQ. mivel a Bizottság arról számol be, hogy 2001 óta 177 jogsértési eljárást kezdeményeztek a hulladéklerakókról szóló irányelv tárgyában, és egy közelmúltbeli vizsgálat legalább 619 illegális hulladéklerakót azonosított EU-szerte,
- AR. mivel a Bizottsághoz érkezett petíciók és panaszok nagyszámú, engedély nélkül üzemelő illegális hulladéklerakó létezéséről tanúskodnak, bár ezek pontos száma a megfelelő nyomon követés hiányából adódóan nem ismert,
- AS. mivel – amint az már korábban is említést nyert – a hulladéklerakásnak végső megoldásnak kell lennie; mivel egyes tagállamokban, amelyek lemaradtak a hulladék keletkezésének megelőzése, illetve annak újrafeldolgozása és újrahasználatára terén, az állami hatóságokra nyomás nehezedhet, hogy rövid távon bővítsék a meglévő – akár nem szabályszerűen működő – hulladéklerakókat vagy újakat nyissanak meg, a hulladék ártalmatlanításának egyik módjaként,
- AT. mivel a hulladékégetők alkalmazása – ami alacsony helyen áll a hulladékhierarchiában – jól bevált és a polgárok által elfogadott megoldás egyes országokban, amelyekről úgy tartják, hogy elérték a WDF-nek történő megfelelés magas szintjét, és amelyek a folyamat során energiát nyernek vissza, és mivel azok az országok, amelyek eddig még nem éltek a hulladékégetéssel, azt választhatják a felhalmozódott elmaradások kezelése érdekében,
- AU. mivel ez kizárólag szigorú ellenőrzés és a vonatkozó uniós jogszabályok tiszteletben tartásának feltétele mellett valósulhat meg, egyúttal szem előtt tartva, hogy az ilyen intézkedések érthető módon valószínűleg ellenállást fognak kiváltani a közelben élő, leginkább érintett lakosság részéről, amely aggódik az egészségét veszélyeztető hatások miatt;
- AV. mivel el kell ismerni, hogy a legújabb technológiák jelentős mértékben csökkentették a hulladékégetők kibocsátásait; mivel egyes tagállamokban – különösen ahol magas a hulladékégetés aránya – úgy tűnik, hogy a helyi lakosság azt könnyebben elfogadja, talán azon felismerésből eredően, hogy a hulladékégetők hőenergiát vagy villamos energiát termelnek, illetve a működésükre vonatkozó információk átláthatósága és hozzáférhetősége miatt;
- AW. mivel a hulladékégetők létrehozásának engedélyezése – hasonló okokból – a hulladéklerakókhoz hasonló ellenállásba ütközik, a hangsúly pedig a légszennyezéstől, valamint a közegészségre és/vagy a környezetvédelmi szempontból védett övezetekre gyakorolt kedvezőtlen hatásoktól való félelemre tevődik,
- AX. mivel a hatóságok gyakran olyan területeket választanak a hulladékégetők helyszínéül, amelyek már amúgy is komoly légszennyezésnek vannak kitéve; nem szabad figyelmen kívül hagyni a terület lakosainak egészségét érintő halmozott hatásokat, és a hulladékártalmatlanítás alternatív módszereinek feltárásáról, valamint a metanizáció útján megvalósuló energiatermelésről gyakran megfélekedeznek,
- AY. mivel mindazonáltal az energiatermelés céljából történő égetés középpontba helyezése elsődleges lehetőségként a hulladékgazdálkodás pazarlóbb módját jelenti, mint a megelőzés, az újrafeldolgozás és az újrahasználat, éppen ezért a WFD hulladékhierarchiájának megfelelően ezeket kell prioritásnak tekinteni,

2012. február 2., csütörtök

- AZ. mivel a jogszabályban foglalt újrafeldolgozási és megelőzési célok teljesítéséhez a civil társadalom aktív részvételére, az érdekelt felek fokozottabb szerepvállalására és a nyilvánosság nagyobb tudatosságára van szükség, és mindezt a lakosság tudatosságának a növelésére irányuló médiakampányok révén kell megvalósítani,
- BA. mivel a Petíciós Bizottság hulladékügyi vonatkozású tényfeltáró látogatásairól készült jelentések mindegyike említést tesz a polgárok és a hatóságok közötti csekély kommunikációról vagy annak teljes hiányáról, ami egyes esetekben feszült helyzetek kialakulásához és a polgárok tüntetéseivel is vezethetnek, amint arról a média gyakran tudósít;
- BB. mivel a világ népessége növekszik és ennélfogva a teljes fogyasztás jelentős növekedése is várható, ami nagyobb nyomást gyakorol a hulladékgazdálkodásra; mivel e probléma megoldásához többek között nagyobb tudatosságra és a hulladékhierarchia elvének alkalmazására lenne szükség,
- BC. mivel a Petíciós Bizottság semmilyen megelőző vagy bírói hatáskörrel nem rendelkezik, ám oly módon képes a polgárok érdekeit védeni – nevezetesen ha problémák adódnak az uniós jog alkalmazása terén –, hogy együttműködik az illetékes hatóságokkal a petíciókban felvetett kérdések megoldásának vagy magyarázatának meglelése érdekében,
1. felhívja a tagállamokat, hogy haladéktalanul ültessék át a WFD-t, és biztosítsák az abban foglalt összes követelmény teljes körű betartását, különös tekintettel az átfogó hulladékgazdálkodási tervek létrehozására és végrehajtására, beleértve az európai jog keretében kitűzött valamennyi célkitűzés időben történő átalakítását;
 2. felhívja a Bizottságot, hogy gondosan ellenőrizze a környezet büntetőjog általi védelméről szóló uniós irányelv tagállamok általi átültetését a haladéktalan és hatékony végrehajtás biztosítása érdekében; felszólítja a Bizottságot, figyeljen arra, hogy milyen szerepet játszik a szervezett bűnözés minden formája a környezetet károsító bűncselekményekben;
 3. tekintetbe véve, hogy a hulladék és a szennyezés súlyos fenyegetést jelent az emberi egészségre és a környezet integritására nézve, sürgeti a tagállamokat, hogy a WFD-vel összhangban gyorsítsák fel egy fejlett hulladékgazdálkodási stratégia bevezetését;
 4. felhívja a hatóságokat annak elismerésére, hogy a legtöbb tagállamban jelentős beruházásokra van szükség a helyes hulladékgazdálkodási stratégiák, infrastruktúra és létesítmények létrehozásához, és úgy véli, hogy fontolóra kell venniük a Kohéziós Alapból származó források megfelelő hányadának e célra történő elkülönítését vagy az Európai Beruházási Banktól igényelt közvetlen finanszírozást;
 5. úgy véli, hogy a hulladékügyi jogszabályok jobb betartásának biztosítása érdekében a tagállamok és az EU szintjén meg kell erősíteni a helyszíni vizsgálati és a végrehajtási kapacitást, és ezért sürgeti a tagállamokat, hogy a hulladékügyi jogszabályok jobb betartatása érdekében a hulladékgazdálkodási lánc minden szakaszában erősítsék meg az ellenőrzési, felügyeleti és egyéb fellépésre irányuló kapacitásukat, valamint felkéri a Bizottságot, hogy súlyos tagállami hiányosságok esetén tegyen konkrét lépéseket a szubszidiaritás elvének teljes körű alkalmazása érdekében;
 6. felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson célzottabb iránymutatást az illetékes hatóságoknak, elősegítve számukra a hulladékügyi vívmányok helyes végrehajtását, ugyanakkor megállapítja, hogy az európai szinten rendelkezésre álló források jelenleg nem elegendők; ezért úgy véli, hogy kiegészítő pénzügyi és közigazgatási intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy jobb útmutatási és képzési eszközöket biztosítsanak a hulladékgazdálkodásban dolgozó tisztviselők számára;
 7. felhívja a Bizottságot, hogy azonosítsa és kezelje kiemelt kérdésként a hulladékkal kapcsolatos irányelvek tagállami végrehajtásának rendszerszintű gyengeségeit, például a hulladékgazdálkodási létesítmények nem megfelelő hálózatait, a hulladéklerakás túlzott igénybevételét, az egy főre jutó hulladék növekvő mennyiségét vagy az elégtelen újrafeldolgozási arányokat;

2012. február 2., csütörtök

8. úgy véli, hogy nem kívánatos egy új uniós hulladékgazdálkodási ügynökség létrehozása, és úgy ítéli meg, hogy a jelenlegi uniós szintű intézményi struktúra – amely a Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóságán és az Európai Környezetvédelmi Ügynökségen mint szakértői és kiválósági központon alapul – költséghatékonyabb, jóllehet az aktívabb felügyelet és végrehajtás biztosítása érdekében azok további megerősítésére van szükség;
9. úgy véli, hogy a meglévő Európai Környezetvédelmi Ügynökség segítheti ezt a folyamatot, és konstruktívabb szerepet tölthet be a tagállamok hulladékgazdálkodási stratégiáiról történő jelentéstétel, valamint a gyenge pontok azonosítása terén, felmérve a tagállamok által kidolgozott hulladékgazdálkodási tervek uniós jogszabályoknak való megfelelését;
10. úgy véli, hogy a hatóságok közötti helyi, regionális és nemzeti szintű szorosabb együttműködés kedvező eredményeket hozhat a bevált gyakorlatok modelljeinek azonosítása szempontjából; úgy véli, hogy a Régiók Bizottsága, az Europol, a környezetvédelmi jog alkalmazásának és végrehajtására létrehozott európai uniós hálózat, a Municipal Waste Europe és a FEAD, azaz a hulladékgazdálkodási ágazatot képviselő európai szövetség hasznosabb szerepet tölthetne be az ilyen eszmecserék megszervezésében, és ezáltal segíthetné a bizalom kiépítését az alapvető hulladékpolitika végrehajtásában érintett lakosság körében;
11. felhívja a nyilvánvaló hulladékválsággal küzdő tagállamokat annak megfontolására, hogy a hatékonyabb hulladékgazdálkodási stratégiák a munkahelyteremtés és a bevételnövelés terén egyaránt lehetőségeket nyújtanak, miközben a hulladék újrahasználatra, újrafeldolgozásra és a hulladékból nyert energia hasznosítása révén biztosítják a környezeti fenntarthatóságot;
12. emlékeztet arra, hogy a hulladékhiarchia a 2008/98/EK irányelv kulcsfontosságú tényezője, és az irányelv szerint a hulladékgazdálkodás minden formájának alapjául kell szolgálnia; megállapítja, hogy gazdasági érvek is a hulladékhiarchia követése mellett szólnak, és elsősorban a megelőzésre, azt követően – az energiatermelés céljából történő égetést megelőzően – az újrahasználatra és újrafeldolgozásra, valamint arra helyezik a hangsúlyt, hogy a költséges és nem fenntartható hulladéklerakókat lehetőleg kerülni kell;
13. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ebben az összefüggésben ösztönözzék a lakosság körében a nagyobb környezettudatosságot a hatékony hulladékgazdálkodás előnyeit illetően, különösen a szelektív hulladékgyűjtés előnyeiről, a háztartási hulladék begyűjtésének tényleges költségeiről, illetve a háztartási hulladékok hasznosításából származó pénzügyi haszonról való tájékoztatás révén;
14. úgy véli, hogy a tagállami hatóságok és a helyi polgárok közvetlen aggodalmaival foglalkozó Petíciós Bizottság közötti szorosabb együttműködés kiváló lehetőséget teremtene ahhoz, hogy elősegítsék az illetékes hatóságok és a helyi közösségek közötti párbeszédet a hulladékügyi stratégiák végrehajtásának prioritásairól, és ez adott esetben a probléma hatékony orvoslását jelentheti, amikor esetleg hasznosnak bizonyul a helyi viták rendezésében;
15. javasolja, hogy a válogatásra és újrafeldolgozásra szánt hulladék színekkel jelölt kategóriáira vonatkozóan fogadjanak el közös uniós normákat, hogy elősegítsék a polgárok ismereteit és részvételét a hulladékgazdálkodás folyamatában, továbbá úgy véli, hogy ez segítheti a tagállamokat arra irányuló erőfeszítéseikben, hogy jelentős mértékben és gyorsan növeljék az újrafeldolgozás arányát;
16. ösztönzi az illetékes helyi és regionális hatóságok, valamint a helyi polgárok közötti korai és hatékony párbeszédet a hulladékkezelő létesítmények építéséről szóló döntések meghozatala előtti tervezési szakaszban, ugyanakkor tudatában van annak, hogy e tekintetben hatalmas kihívást jelent a NIMBY-jelenség, azaz csak a saját közvetlen környezet megvédését előtérbe helyező beállítottság;
17. hangsúlyozza a környezeti hatásvizsgálatról szóló irányelv helyes és teljes körű végrehajtásának, valamint a környezetvédelmi jogszabályokban előírt engedélyezési eljárások megfelelő koordinálásának alapvető fontosságát;

2012. február 2., csütörtök

18. felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy mielőtt döntést hoznak egy új hulladékkezelő létesítmény, nevezetesen egy hulladékégető vagy metanizáló üzem, illetve végső esetben egy új hulladéklerakó létesítéséről vagy kiépítéséről, végezzenek teljes körű környezeti hatásvizsgálatot; úgy véli, hogy az ilyen vizsgálatnak kötelezőnek kell lennie;

19. megérti, hogy néhány esetben sürgős döntésekre van szükség az akut hulladékválságok kezeléséhez vagy a válságok kialakulásának megelőzéséhez, azonban hangsúlyozza, hogy még ilyen esetekben is biztosítani kell a hatályos uniós jogszabályok teljes körű tiszteletben tartását, különösen mivel a helyi közösségek hosszú távú egészsége és jóléte forog kockán;

20. meggyőződése, hogy javítani kell a hatóságok, a magánszféra szereplői és az érintett lakosság közötti párbeszédet, a polgároknak pedig objektív információkhoz való jobb hozzáféréssel kell rendelkezniük, adott esetben a közigazgatási és bírósági felülvizsgálatra szolgáló hatékonyabb mechanizmusokkal egyetemben;

21. arra ösztönzi a Bizottságot, hogy támogassa és szilárdítsa meg a köz- és magánszféra közötti partnerség hálózatát a figyelemfelkeltő kampányokkal kapcsolatos projektek vonatkozásában; felszólít a „Tisztítsuk meg a Földet!” kampány támogatására, amely esemény megtartása érdekében több mint 400 európai parlamenti képviselő írásos nyilatkozatot írt alá, és amelyet jövőre várhatóan több millió önkéntes támogat majd;

22. úgy véli, hogy a petíció benyújtóit ösztönözni lehetne az ilyen mechanizmusok teljes körű igénybe vételére – ahol azok elérhetőek –, ami hatékonyabbnak és célravezetőbbnek bizonyulhat az uniós szintű intézkedéseknél, különösen ami az egyes hulladékkezelő létesítményeket illeti;

23. sürgeti a Bizottságot, hogy javasoljon világosabb és konkrétabb kritériumokat a hulladéklerakók helyi lakóházakhoz, iskolákhoz vagy egészségügyi létesítményekhez viszonyított elhelyezését illetően, annak érdekében, hogy szilárdabb garanciákat biztosítson az emberi egészséget és a környezetet érintő kockázatokkal szemben, szem előtt tartva, hogy nagyszámú változót és helyi megfontolást kell figyelembe venni, a szubszidiaritás elvének teljes körű tiszteletben tartása mellett;

24. azt ajánlja a tagállamok hatóságainak, hogy dolgozzanak együtt – különösen a határ menti területeken elhelyezkedő hulladékkezelő létesítmények tervezésekor– és gondoskodjanak olyan határokon átnyúló hatásvizsgálatok elvégzéséről, amelyek figyelembe veszik az összes polgár és érdekelt fél szempontjából lényeges információkat;

25. ösztönzi a Bizottságot annak teljes körű elismerésére, hogy a történelmi örökségvédelmi területek, valamint a biológiai sokféleség megőrzését és előmozdítását érintő hatályos környezetvédelmi jogszabályok – mint például a vízügyi keretirányelv, valamint az élőhelyvédelmi és madárvédelmi keretirányelv – összefüggésben állnak a KHV-irányelvvel és a stratégiai környezeti vizsgálatról szóló irányelvvel, valamint a hulladékgazdálkodással kapcsolatos jogszabályokkal;

26. ösztönzi a Bizottságot, hogy hatáskörén belül biztosítsa az uniós jog szerinti eljárási követelmények (környezeti hatásvizsgálat, nyilvános konzultáció) betartását, ideértve a természet és a történelmi örökségvédelmi területek védelméről szóló irányelvek szerinti követelményeket is;

27. úgy véli, hogy kizárólag hatóságilag akkreditált hulladéklerakókat szabad használni, amelyek megfelelnek a hulladéklerakókról szóló uniós irányelvnek és kellően megalapozott engedéllyel rendelkeznek, elhelyezkedésüket pedig egyértelműen jelezni és dokumentálni kell, miközben minden egyéb hulladéklerakót és kibocsátást illegálisnak kell minősíteni, ténylegesen le kell zárni, valamint biztosítani és rehabilitálni kell, közvetlen és szomszédos környezetüket pedig hatékony felügyeletnek kell alávetni az esetleges kedvezőtlen következmények azonosítása érdekében;

28. úgy véli, hogy a hulladékátvételi kritériumok nyilvánosan elérhető és világos meghatározására, valamint a hulladékok – különösen a veszélyes hulladékok – hatékony nyomon követő rendszerének kialakítására van szükség, annak biztosítása érdekében, hogy a hulladéklerakókba vagy hulladékégetőkbe kizárólag a megfelelő típusú hulladékot szállítsák és ártalmatlanítsák; úgy gondolja, hogy állandó jelleggel rendszeres, be nem jelentett mintavételi és ellenőrzési eljárásokat kell alkalmazni a tagállamokban;

2012. február 2., csütörtök

29. úgy gondolja, hogy nagyobb hangsúlyt kell helyezni a szerves hulladékok – eleddig nyilvánvalóan csekély figyelmet kapott – hasznosítására, különösen a főként mezőgazdasági térségekben;
30. sürgeti, hogy alakítsanak ki közös kritériumokat a hulladékégető létesítmények fő kibocsátási értékeinek mérésére, és gondoskodjanak arról, hogy a mérések eredményei valós időben hozzáférhetőek legyenek az interneten nyilvános konzultáció céljából, annak érdekében, hogy bizalmat építsenek ki a helyi közösségekben és hatékony riasztási rendszert biztosítsanak rendelkezésszerű kialakulása esetén;
31. emlékezteti a tagállamokat, hogy ők a felelősek az összes uniós norma és engedély betartásának hatékony ellenőrzéséért és felügyeletéért – még akkor is, ha a problémák helyi vagy regionális kormányzati szinten merülnek fel –, és arra ösztönzi őket, hogy gondoskodjanak megfelelő és hozzáférhető személyzetről e feladat ellátásához, a gyakori helyszíni vizsgálatokat is ideértve;
32. megállapítja, hogy sürgős figyelmet igényel a vegyes és meghatározatlan eredetű hulladékok nyílt és illegális lerakása, és felszólít szigorú hulladékgazdálkodási ellenőrzések végrehajtására; emlékezteti az illetékes hatóságokat, hogy az IPPC-irányelvvel (a 2010/75/EU irányelvvel felülvizsgált 2008/1/EK irányelv) teljesen összhangban szigorú ellenőrzést kell bevezetniük az ipari hulladékok bizonyos típusainak kezelésével kapcsolatban, az eredetüktől függetlenül, továbbá felhívja a Bizottságot, hogy hatáskörén belül tegyen meg minden tőle telhetőt annak ellenőrzése érdekében, hogy az illetékes hatóságok például módszeres vizsgálatok révén ténylegesen biztosítsák a hulladékok megfelelő gyűjtését, válogatását és kezelését, valamint hogy a regionális hatóságok hiteles tervet nyújtsanak be;
33. felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket a már meglévő vagy tervezett hulladékgazdálkodási létesítmények közelében élő lakosság részéről tanúsított nagyobb mértékű elfogadás elősegítésére, megmutatva számukra, hogy az engedélyező és üzemeltető hatóságok pontosan betartják a szabályokat és teljesen átlátható módon járnak el;
34. a hulladék, különösen a mérgező és veszélyes hulladék illegális lerakása esetén megfelelő és visszatartó erejű bírságok és szankciók kirovását ajánlja, részben – a szennyező fizet elvével összhangban – a környezeti károk kompenzálására; úgy véli, hogy az erősen szennyezett kémiai és radioaktív hulladékok illegális és szándékos lerakását nagyon súlyos, az emberi és környezeti kockázatokkal arányban lévő büntetéssel kell sújtani;
35. hatékony intézkedésekre szólít fel annak leküzdése érdekében, hogy a szervezett bűnözés bármilyen módon beszivároghozzon a hulladékgazdálkodás területére, valamint hogy bármilyen kapcsolat jöjjön létre a szervezett bűnözés és az iparág, illetve a hatóságok között;
36. ajánlja, hogy ahol állami források felhasználásával magánvállalkozások foglalkoznak hulladékfeldolgozással, ott az európai uniós szabályok betartásának biztosítása céljából a helyi és/vagy nemzeti hatóságok hozzanak intézkedéseket e pénz felhasználásának hatékony pénzügyi ellenőrzésére;
37. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

A Daphne program

P7_TA(2012)0027

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása a Daphne programról: eredmények és kilátások (2011/2273(INI))

(2013/C 239 E/11)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,

— tekintettel a Foglalkoztatási, Szociálpolitikai, Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Tanács erőszakról szóló, 2010. március 8-i következtetéseire,

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégia 2010–2015 című, 2010. szeptember 21-én előterjesztett bizottsági stratégiára (COM(2010)0491),
 - tekintettel a Stockholmi Programban a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségben a politikai prioritások végrehajtását célzó, a 2010 és 2014 közötti időszakra szóló, 2010. április 20-án előterjesztett cselekvési tervre (COM(2010)0171),
 - tekintettel a nők elleni erőszakkal szembeni fellépést célzó, új uniós politikai keret prioritásairól és körvonalairól szóló 2011. április 5-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel az „Alapvető jogok és jogérvényesülés” általános program keretében a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozóan a gyermekek, a fiatalok és a nők elleni erőszak megelőzéséről és az azzal szembeni küzdelemről, valamint az áldozatok és veszélyeztetett csoportok védelméről szóló egyedi program (Daphne III. program) létrehozásáról szóló, 2007. június 20-i 779/2007/EK európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽²⁾,
 - tekintettel a gyermekek, a fiatalok és a nők elleni erőszak megelőzéséről és az azzal szembeni küzdelemről, valamint az áldozatok és veszélyeztetett csoportok védelméről szóló közösségi cselekvési program (a Daphne II. program) (2004–2008) elfogadásáról szóló, 2004. április 21-i 803/2004/EK európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽³⁾,
 - tekintettel a gyermek, a fiatalok és a nők elleni erőszakkal szembeni küzdelmet szolgáló megelőző intézkedésekre vonatkozó közösségi cselekvési program (Daphne program) (2000–2003) elfogadásáról szóló, 2000. január 24-i 293/2000/EK európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽⁴⁾,
 - tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó Daphne III. program időközi értékeléséről szóló, 2011. május 11-i jelentésére (COM(2011) 0254),
 - tekintettel a Daphne III. program éves munkaprogramjainak elfogadásáról szóló bizottsági határozatokra,
 - tekintettel a Jogok és polgárság programot a 2014-2020 közötti időszakra létrehozó európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló bizottsági közleményre (COM(2011)0758),
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére (A7-0006/2012),
- A. mivel a Daphne program 1997. évi indítása óta mind az érdekelt felek (kedvezményezettek, hatóságok és egyetemek, nem kormányzati szervezetek) körében tapasztalt népszerűség, mind az e keretek között finanszírozott projektek hatékonysága tekintetében valódi siker;
- B. mivel a Daphne az egyetlen ilyen típusú, a gyermekek és a fiatalok elleni erőszakkal szembeni európai uniós szintű küzdelmet célzó program, mivel ezért a Daphne program további finanszírozása kulcsfontosságú a jelenleg hatályban lévő intézkedések fenntartása és olyan új intézkedések meghozatala érdekében, amelyek hatékonyan segítik elő a gyermekek, fiatalok és nők elleni erőszak minden formája elleni küzdelmet;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0127.

⁽²⁾ HL L 173., 2007.7.3., 19. o.

⁽³⁾ HL L 143., 2004.4.30., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 34., 2000.2.9., 1. o.

2012. február 2., csütörtök

- C. mivel a nők, gyermekek és fiatalok elleni erőszak megakadályozása és az ellene való fellépés továbbra is ugyanolyan sürgető gond, mint 1997-ben, a Daphne kezdeményezés elfogadásának évében; mivel a program létrehozása óta az erőszak új formáit fedte fel, így a bölcsődékben elkövetett erőszakos cselekményeket, az idősekkel való rossz bánásmódot és a tizenévesek közti szexuális erőszakot;
- D. mivel a Parlament számos állásfoglalásban rámutatott, hogy a Daphne programot eddig alulfinanszírozták, és hangot adott annak a szándékának, hogy megfelelő finanszírozást kíván biztosítani a program számára annak érdekében, hogy megfeleljen a nőkkel, gyermekekkel és fiatalokkal szembeni erőszak valamennyi formája elleni küzdelem során felmerülő tényleges igényeknek;
- E. mivel a Daphne rendkívül jelentős eszköz a nők elleni erőszak problémájának láthatóbbá tételére, valamint arra, hogy a nőszervezetek és más elkötelezett érdekelt felek számára lehetőséget teremtsünk az e téren végzett munkára és konkrét fellépésre;
- F. mivel a közelmúltban az online közösségi hálózatok egyre növekvő használata az erőszak új formáinak megjelenését hozta;
- G. mivel a jelenlegi gazdasági válság és költségvetési szigor közepette a nők kevesebb erőforrással rendelkeznek maguk és gyermekeik erőszaktól való védelmére, és mivel még fontosabb kiküszöbölni azokat a pénzügyi következményeket, amelyekkel a nők és a gyermekek elleni erőszak az igazságszolgáltatási rendszert, valamint a szociális és egészségügyi szolgáltatások rendszerét közvetlenül megterheli; mivel fennáll továbbá az esélye a nemzeti programok és az erőszak áldozatainak szükségleteivel foglalkozó nem kormányzati szervezetek finanszírozása csökkenésének;
- H. mivel a nemek közötti egyenlőség 2010–2015 közötti időszakra vonatkozó stratégiájában a Bizottság hangsúlyozza, hogy a nemi alapú erőszak az egyik olyan kulcsfontosságú probléma, amelyet a nemek közötti valódi egyenlőség megteremtése érdekében meg kell oldani;
- I. mivel annak érdekében, hogy a tagjelölt országokban a nők jogai közelebb kerüljenek az uniós normákhoz, fontos kiterjeszteni rájuk a Daphne III. program hatályát;
- J. mivel a nők elleni erőszak a nemi alapú, tartósan fennálló egyenlőtlenségekben gyökerezik és a társadalmunkban tapasztalható, a nők és férfiak közti egyenlőtlen hatalommegosztásból eredő strukturális jelenség; mivel ugyanakkor az jelentősen csökkenthető a nemi sztereotípiák elleni célzott fellépések ötvözésével az oktatásban, a nemek közti egyenlőség megteremtésére irányuló politikákban és a médiában, valamint az ilyen típusú erőszak leküzdhető a jelenségnek az egészségügy, a rendőrség és az igazságszolgáltatási rendszer területén való tudatosítása révén;
- K. mivel a nők, a gyermekek és fiatalok elleni erőszak az emberi jogok megsértésének széles körét foglalja magába, ilyen jogsértés például a szexuális visszaélés, a nemi erőszak, a családon belüli erőszak, a szemérem elleni erőszak és szexuális zaklatás, a prostitúció, az embercsempészet, a szexuális és reprodukív jogok megsértése, a nők és fiatalok elleni munkahelyi erőszak, a nők, gyermekek és fiatalok elleni, konfliktushelyzetekben elkövetett erőszak, a nők, gyermekek és fiatalok elleni, börtönben vagy ellátó intézetekben elkövetett erőszak, valamint számos káros hagyományos gyakorlat, pl. a nemi szervek megcsonkítása; mivel a felsorolt visszaélések bármelyike mély pszichológiai sebeket okozhat, és károsíthatja a nők, gyermekek és fiatalok testi és szellemi épségét, egyes esetekben pedig akár halálukhoz is vezethet;
- L. mivel a nőkkel szembeni erőszak elleni fellépés nem szerepel a Bizottság „Jogok és polgárság” című, a 2014-2020 pénzügyi időszakra szóló, a Daphne III. programot, a Progress program nemek közti egyenlőségre és megkülönböztetésmentességre vonatkozó szakaszát és az Alapvető jogok és polgárság programot összeolvasztó programra irányuló javaslatának célkitűzései között; mivel ez alááshatja a Daphne program láthatóságát és következetességét, illetve veszélyeztetheti sikerét; mivel az új program javasolt költségvetése alacsonyabb a jelenlegi programok költségvetésénél; mivel a javaslat nem garantálja a benne megfogalmazott célkitűzések finanszírozásának kiszámíthatóságát;

2012. február 2., csütörtök

- M. mivel az Európai Unióban a nők ellen elkövetett erőszak különböző típusairól nincs rendszeres és összevethető adatgyűjtés, ami megnehezíti a jelenség valós mértékének megállapítását és a probléma megfelelő megoldásainak meghatározását; mivel a megbízható adatok összegyűjtése igen nehéz, mert a félelem és szégyenérzet miatt a nők és férfiak nem szívesen számolnak be tapasztalataikról;
- N. mivel a családon belüli erőszak rendkívül sokba kerül a társadalomnak, ahogyan ez az egyik Daphne projektből is kiderül, melynek becslései szerint csupán a családon belüli erőszak évi 16 milliárd euróba kerül az Európai Unióban – ez magában foglalja az összes közvetlen orvosi költséget (baleseti szolgáltatások, kórházi ápolás, járóbeteg-ellátás, gyógyszerek), a bírósági és rendőrségi költségeket, a jóléti költségeket (lakhatás és a segítségnyújtás egyéb formái), valamint a gazdasági költségeket (teljesítménykiesés) ⁽¹⁾;
- O. mivel a nemi alapú erőszakkal kapcsolatos számos vizsgálat becslései alapján az európai nők egyötöde-egynegyede szenvedett már el felnőttkorában legalább egyszer fizikai erőszakot, és több mint egytizedükért szexuális erőszak, amely során fizikai erőt alkalmaztak; mivel a kutatásokból az is kiderül, hogy a gyermekek és fiatal felnőttek 26%-a számol be gyermekkorban megélt fizikai erőszakról;
- P. mivel a roma nők és gyermekek a társadalmi kirekesztés és marginalizáció következtében rendkívül ki vannak téve az erőszak kockázatának, mivel az elmúlt évek során a Daphne program sikeresen támogatott számos olyan kezdeményezést, amely megkísérelte felfedni a társadalmi kirekesztés, a szegénység és az erőszak közötti összefüggéseket;
- Q. mivel a nemi alapú erőszak egész Európában és az egész világon elterjedt strukturális probléma, elkövetőinek és áldozatainak életkora, iskolázottsága, jövedelmi szintje és társadalmi helyzete széles skálán mozog, és mint jelenség, összefügg társadalmunkban a hatalom férfiak és nők közötti egyenlőtlen elosztásával;
- R. mivel a tagállamokban érvényesülő különböző politikák és jogi szabályozás miatt az Európai Unióban a nőket nem védik egyenlően a férfiak által elkövetett erőszakos cselekményekkel szemben;
- S. mivel a Daphne program jogalapja az EUMSZ népegészségügyre vonatkozó 168. cikke, azonban a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével az Európai Unió szélesebb hatáskörrel rendelkezik,
1. nagy érdeklődéssel szerzett tudomást a programnak „a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó Daphne III. program időközi értékeléséről szóló jelentésében” és az annak elkészítését segítő előzetes tanulmányokban ⁽²⁾ kifejtett, valamint a Daphne támogatások kedvezményezettjeinek beszámolóiban megemlített sikereiről, népszerűségéről és néhány nehézségéről;
 2. tudomásul veszi, hogy a Daphne programot 2014-től beépítik a Jogok és polgárság programba, ugyanakkor kulcsfontosságúnak tartja, hogy a program célkitűzései, különösen a nőkkel szembeni erőszak elleni fellépés, a 2014–2020 közötti időszakban megmaradjanak az új Jogok és polgárság program célkitűzései között, valamint fenntartja, hogy a programnak továbbra is a korábbi programnak nyújtott finanszírozáshoz hasonlítható finanszírozásban kell részesülnie, és az utódprogram keretein belül is előtérben kell maradnia, tekintettel sikerére, hatékonyságára és népszerűségére;
 3. sajnálattal veszi tudomásul, hogy a Jogok és polgárság programot a 2014-2020 közötti időszakra létrehozó európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló bizottsági közlemény (COM(2011)0758) szövegének 4. cikke („konkrét célkitűzések”) nem tesz kifejezetten említést a gyermekekkel, tizenévesekkel és nőkkel szembeni erőszak elleni fellépésről;
 4. üdvözli, hogy a Jogok és polgárság programra vonatkozó előirányzat teljes összege csaknem érintetlen maradt; úgy véli, hogy a finanszírozás tisztességes évenkénti felosztása biztosítaná a folytonosságot a célkitűzések és tevékenységek tekintetében;

⁽¹⁾ „IPV EU Cost” JLS/DAP/06-1/073/WY, 2006. évi Daphne projekt, „Estimating the economic cost of conjugal violence in Europe” (A házastársak közötti erőszak becsült költsége Európában), Maïté Albagly, Sandrine Baffert, Claude Mugnier, Marc Nectoux, Bertrand Thellot.

⁽²⁾ A 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó Daphne III program időközi értékeléséről szóló jelentés, (COM(2011)0254).

2012. február 2., csütörtök

5. kéri továbbá a Bizottsággal együtt dolgozó tagállamokat és érintett partnereket, hogy járuljanak hozzá az uniós programokkal és az azok által kínált finanszírozási lehetőségekkel kapcsolatos információk különösen a nem kormányzati szervezetek körében, helyi szinten és azokban a tagállamokban való terjesztéséhez, ahol alacsony a programban való részvétel;
6. felkéri a Bizottságot, hogy keressen megoldást a fent említett időközi jelentésben ismertetett néhány problémára, különösen a következőkkel kapcsolatban:
 - a program ne álljon átfedésben más közösségi programokkal, nehogy a Daphne által érintett problémák elveszítsék kiemelt helyzetüket,
 - javuljon a programok átláthatósága és eredményeik ismertetése,
 - a programokat kiegyensúlyozottabb módon osszák fel a tagállamok között,
 - az adminisztratív terhek csökkentése, a támogatás iránti kérelemre vonatkozó eljárások egyszerűsítése, valamint a pályázati felhívások közzététele és a szerződések megkötése közötti idő lerövidítése, mivel számos kisméretű, nem kormányzati szervezet az említett problémák miatt nem nyújtott be Daphne projekteket;
 - a támogatási célból létrehozott, multidiszciplináris, Európa egészére kiterjedő partnerségek megerősítésére képes európai szervezetek számára nyújtott működési támogatások hatékonyságának fokozása; a nem kormányzati szervezetek nemzeti és európai politikák meghatározására és befolyásolására vonatkozó képességének megerősítése, különös tekintettel a közép- és kelet-európai országokban működő kisebb, nem kormányzati szervezetekre;
7. a program hatásának felerősítése érdekében felhívja a Bizottságot, hogy még inkább kövesse különös figyelemmel azokat a nőket, gyermekeket és fiatalokat, akik a társadalmi kirekesztés és marginalizáció következtében különösen ki vannak téve az erőszak kockázatának;
8. felhívja a Bizottságot, hogy a Daphne III. program szerint támogathatók körét terjessze ki a tagjelölt országokra;
9. kéri továbbá a tagállamokat és az érintett partnereket, hogy járuljanak hozzá a programok tagállamok közötti jobb felosztására vonatkozó célkitűzéshez;
10. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítson nagyobb mértékben pénzeszközöket azon projektek számára, amelyek különösen az erőszak az online közösségi hálózatok növekvő használatával párhuzamosan megjelenő új formáira (fenyegetések, pszichológiai nyomásgyakorlás, zaklatás, internetes gyermekpornográfia) kívánják felhívni a fiatalok figyelmét, melyek az erőszak egyéb formáinál kevésbé láthatóak, de ugyanúgy testi vagy lelki sebeket okozhatnak;
11. felhívja a tagállamokat, hogy rendszeresen gyűjtsenek adatokat a nőekkel szembeni erőszakról a probléma elterjedtségének feltérképezése érdekében;
12. hangsúlyozza, hogy a Daphne program hozzáadott értéket képvisel az EU számára, mivel a program révén számos, a tagállamokban működő szervezet működhet együtt az erőszak megelőzése és csökkentése érdekében, illetve részesülhet az ismeretek és legjobb gyakorlatok cseréjének előnyeiből; ezenfelül rámutat, hogy a Daphne III. program révén finanszírozott projektek olyan társulásokat és szilárd struktúrákat hoztak létre, amelyek a jövőben is hosszabb távon támogatni fogják a célcsoportokat, és amelyek a szakpolitikák módosítására ösztönöztek nemzeti és uniós szinten;
13. hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani a női nemi szervek megcsonkítása és a becsület védelmében elkövetett bűncselekmények gyakorlatának megszüntetését célzó projektekre;
14. felhívja a Bizottságot, hogy engedélyezze a kis méretű, nonprofit szervezetek részvételével végrehajtott nemzeti projektek finanszírozását, és kéri, hogy a kisebb nem kormányzati szervezetek a jövőben is nagy számban részt vállalhassanak a szervezetek közötti partnerségek tevékenységében, illetve ezzel összefüggésben támogatáshoz juthassanak, hiszen e szervezetek igen fontos szerepet játszanak a kevésbé ismert, tabunak minősülő vagy új problémák feltárásában és azok újszerű módon történő kezelésében, valamint az áldozatok védelmében és támogatásában;

2012. február 2., csütörtök

15. elismeri a Daphne III. program keretében sorra kerülő, a nőkkel szembeni erőszak megelőzését és az ellene való küzdelmet célzó fellépések fontosságát, ugyanakkor megismétli, hogy európai szintű jogalkotási intézkedésekre van szükség a nemi alapú erőszak megszüntetésére;
16. felhívja a Bizottságot, hogy fordítsa le a Toolkit online segédlet weboldalát az EU valamennyi hivatalos nyelvére, valamint hogy az eredmények és a Daphne program projektjeinek eredményein alapuló ajánlások hangsúlyozása révén aktualizálja azt, hogy az oldal valamennyi érdekelt fél számára adatbázisként szolgálhasson; felhívja a Bizottságot, hogy fejlesszen ki honlapján különleges, felhasználóbarát, kizárólag a Daphne programnak és – 2014-től – a Jogok és polgárság program a nők, gyermekek és tinédzserek elleni erőszakkal szembeni küzdelmet szolgáló projektjeinek szentelt oldalakat;
17. emlékeztet rá, hogy a Bizottság a Stockholmi Program végrehajtásáról szóló cselekvési tervében elkötelezte magát arra, hogy 2011–2012-ben közleményt tesz közzé a nők elleni erőszak, a családon belüli erőszak és a női nemi szervek csonkítása elleni küzdelemről szóló stratégiáról, melyet uniós cselekvési tervnek kell követnie ⁽¹⁾;
18. felhívja a Bizottságot, hogy a Jogok és polgárság program népszerűsítésekor tegye lehetővé, hogy a Daphne projekt célkitűzéseire kötődő projekteket továbbra is ezen, széles körben ismert néven azonosíthassák, hogy ekként a program a lehető leginkább a figyelem középpontjában maradjon;
19. javasolja, hogy a bizottság bővítse ki a Jogérvényesülési Főigazgatóság Daphne csapatának hatáskörét, hogy abba az adminisztratív és pénzügyi ellenőrzési feladatokon túl egy konkrét kommunikációs szerep is helyet kapjon;
20. javasolja, hogy a Bizottság hasznosítsa a projektek eredményeit a nők, gyermekek és fiatalok elleni erőszak megakadályozását és az ellene való fellépést célzó európai és nemzeti szakpolitikák befolyásolása érdekében;
21. felhívja a Bizottságot, hogy szenteljen különös figyelmet a nemek közti egyenlőség legkorábbi életkortól való ösztönzését célzó, a szemléletmód megváltoztatása és a sztereotípiák megszüntetése érdekében a megelőzést és az oktatást középpontba helyező projektekkel kapcsolatos pályázatoknak;
22. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽¹⁾ COM(2010)0171, A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térség megvalósítása a polgárok szolgálatában – A Stockholmi Program végrehajtásáról szóló cselekvési terv, 13. o.

A nők helyzete háború idején

P7_TA(2012)0028

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása a nők háború alatti helyzetéről (2011/2198(INI))

(2013/C 239 E/12)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Egyesült Nemzetek által 1948. december 10-én kihirdetett Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, valamint az emberi jogokról szóló 1993. június 25-i világkonferencia bécsi nyilatkozatára és cselekvési programjára, különösen annak a fegyveres konfliktusok során elkövetett módszeres erőszakos közöletésről, szexuális rabszolgaságról és kényszerterhességről szóló I-28–29. és II-38. bekezdésére,
- tekintettel a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. december 18-i ENSZ-egyezményre, valamint az Egyesült Nemzeteknek a nőkkel szembeni erőszak megszüntetéséről szóló 1993. december 20-i nyilatkozatára ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ A/RES/48/104.

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. (2000) és 1820. (2008) számú határozatára, az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkkel és gyermekekkel szemben fegyveres konfliktusok során elkövetett nemi erőszakról szóló 1888. (2009) számú határozatára, az ENSZ Biztonsági Tanácsának az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1325. számú határozatának végrehajtására és nyomon követésére irányuló 1889. (2009) számú határozatára, valamint az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1960. (2010) számú határozatára, amely a fegyveres konfliktusok során elkövetett nemi erőszakkal kapcsolatos adatok összegyűjtésére és az elkövetők jegyzékbe vételére szolgáló mechanizmust hozott létre,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának a konfliktusok során elkövetett szexuális erőszakkal foglalkozó különleges képviselőjének 2010. márciusi kinevezésére,
- tekintettel a negyedik Nőügyi Világkonferencián 1995. szeptember 15-én elfogadott pekingi nyilatkozatra és cselekvési platformra, továbbá az ENSZ ezt követő Peking+5 (2000), Peking+10 (2005) és Peking+15 (2010) különleges ülésein elfogadott záródokumentumokra,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének 2000. február 7-i 54/134. számú határozatára, amely november 25-ét a nők elleni erőszak felszámolásának világnapjává nyilvánította,
- tekintettel az Európai Tanács által 2011 márciusában elfogadott, a férfiak és a nők közötti egyenlőségről szóló európai paktumra (2011–2020) ⁽¹⁾,
- tekintettel „A nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégia 2010–2015” című bizottsági közleményre (COM(2010)0491),
- tekintettel az Európai Unió Tanácsának a fejlesztési együttműködés során a nemek közötti esélyegyenlőség előmozdításáról szóló cselekvési tervére (SEC(2010)0265), amelynek célja, hogy az EU partnerországokkal folytatott együttműködése során minden szinten biztosítsa a nemek közötti esélyegyenlőség érvényesítését,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. és 1820. számú határozatának EU általi végrehajtására vonatkozó átfogó megközelítés uniós mutatóiról szóló 2011. évi jelentésre ⁽²⁾,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. és 1820. számú határozatának EU általi végrehajtására vonatkozó átfogó megközelítés 2010. évi mutatóira,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. és 1820. számú határozatának EU általi végrehajtására vonatkozó átfogó megközelítésre ⁽³⁾, és az ENSZ BT 1325. számú határozatának, továbbá az azt megerősítő 1820. számú határozatának a KBVP keretében történő végrehajtásáról szóló, szintén 2008 decemberében elfogadott operatív dokumentumra,
- tekintettel a nők és lányok elleni erőszakról és megkülönböztetésről szóló európai uniós iránymutatásokra,
- tekintettel a nemek közötti esélyegyenlőségnek és a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítése elvének a válságkezelésben történő előmozdításáról szóló 2006. november 13-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Tanács által elfogadott KBVP-műveletekre vonatkozó általános viselkedési normákra ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróság 1998. július 17-én elfogadott Római Statútumára, különösen annak 7. és 8. cikkére, amely az erőszakos közöszlést, a szexuális rabszolgaságot, a kényszerprostitúciót, a kényszersterilizálást és a szexuális erőszak minden más formáját az emberiség elleni és háborús bűnöknek tekinti,

⁽¹⁾ A 2011. március 7-i tanácsi következtetések melléklete.

⁽²⁾ A 2011. május 11-i 09990/2011. sz. tanácsi dokumentum.

⁽³⁾ A Tanács 2008. december 1-jei 15671/1/2008 dokumentuma.

⁽⁴⁾ A Tanács 2005. május 18-i 08373/3/2005. sz. dokumentuma.

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 2000. évi 1325. számú határozata tizedik évfordulójáról szóló, 2010. november 25-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel a nemek közötti esélyegyenlőségnek az EU külkapcsolataiban, valamint a béke megszilárdítása és az állami intézményrendszer kiépítése terén történő általános érvényesítéséről szóló 2009. május 7-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel a nők fegyveres konfliktusokban kialakult helyzetéről, valamint a konfliktust követő helyzetben lévő országokban az újjáépítésben és a demokratikus folyamatban játszott szerepükről szóló 2006. június 1-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére, valamint a Fejlesztési Bizottság véleményére (A7-0429/2011),
- A. mivel az ENSZ BT 1325. számú határozatának elfogadása óta az elmúlt tíz évben csak korlátozott előrelépés történt; mivel néhány esetben kvótákat állítottak fel a nők kormányokban való részvételére, és a képviselői intézményekben emelkedett a nők száma; mivel azóta nagyobb tudatosság alakult ki a konfliktusokban jellemző, nemek közötti különbségekkel kapcsolatban; mivel az erőfeszítések ellenére a nők részvétele a békétárgyalásokban néhány kivételtől eltekintve még mindig a hivatalosan résztvevők 10%-a alatt van ⁽⁴⁾;
- B. mivel létrehozták a konfliktusok során elkövetett szexuális erőszakkal foglalkozó ENSZ különleges képviselői posztot, amelyet jelenleg Margot Wallström tölt be;
- C. mivel a tömeges megerőszakolások formájában elkövetett erőszakos közülségeket, az emberkereskedelmet és a szexuális zaklatásokat a nők és gyermekek ellen elkövetett más formáit a világ konfliktus sújtotta régióiban továbbra is háborús taktikaként alkalmazzák, ami tűrhetetlen; mivel a konfliktus utáni helyzetben lévő térségekben kialakuló hatalmi úr a nők és lányok jogainak csorbulásához vezethet, ahogy az Líbián és Egyiptomban is tapasztalható;
- D. mivel a háborúk alatt elkövetett szexuális erőszak mind fizikailag, mind pszichésen súlyos következményekkel jár az áldozatokra nézve (meddőség, inkontinencia, nemi úton terjedő betegségek veszélye), és mivel ezeket a nőket gyakran megbélyegzik, kirekesztik, rosszul bánnak velük, meggyalázottnak tartják őket, és gyakran kizárják őket a közösségből, sőt akár meg is ölik őket;
- E. mivel az áldozatok hozzátartozói is rendkívül érintettek és a szexuális erőszakot megalázásként élik meg; mivel az erőszakos cselekmény során fogant gyermekek elutasítottnak válhatnak; mivel ez az elutasítás kegyetlen módon is történhet, születéskor való elhagyás vagy csecsemőgyilkosság formájában;
- F. mivel az ENSZ emberi jogi világkonferenciáján 1993. június 25-én elfogadott bécsi nyilatkozat megerősíti, hogy a „nők és lányok emberi jogai elidegeníthetetlen, teljes és oszthatatlan részét képezik az egyetemes emberi jogoknak”,
- G. mivel aggódik amiatt, hogy a szexuális erőszak elkövetői a legtöbb esetben büntetlenül maradnak, amire Columbia esete példa, ahol a fegyveres konfliktus során a nők elleni szexuális erőszak bevett és szinte teljes büntetlenséget élvező hallgatólagos gyakorlat, és mivel az erőszak e formáját háborús bűncselekménynek kellene tekinteni;
- H. mivel elismeri, hogy a békefenntartó erőknél és/vagy civil szervezeteknél dolgozó nők a kultúrák közötti közvetítőként fontos modellszerepet töltenek be és ösztönző erőt jelentenek a helyi nők számára, illetve hozzájárulnak a sztereotípiák eloszlatásához a helyi férfiak körében, ezenkívül ők jobban tudnak kommunikálni a helyi asszonyokkal;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0439.

⁽²⁾ HL C 212. E, 2010.8.5., 32. o.

⁽³⁾ HL C 298. E, 2006.12.8., 287. o.

⁽⁴⁾ A nők, béke és biztonság a békefenntartásban című ENSZ BT 1325. (2000) számú határozat végrehajtásának tíz évéről szóló hatásvizsgálat. Az ENSZ békefenntartási műveletekkel foglalkozó főosztálya, Műveleti Területeket Támogató Főosztály, 2010.

2012. február 2., csütörtök

- I. mivel a legtöbb országban a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos tevékenységek nem élveznek kiemelt prioritást, a nemek közötti egyenlőség kérdése másodlagos, és kulturális, vallási és társadalmi-gazdasági szokásokkal indokolják az előrelépés akadályozását a nemek közötti egyenlőség és a nők jogai terén;
- J. mivel már a polgári és biztonsági missziók tervezésének kezdeti szakaszában hangsúlyt kell helyezni a nemi szempontokra; mivel a békefenntartó missziók alapvető fontosságúnak bizonyultak a nemi dimenzió megelőzésbe, leszerelésbe és konfliktust követő helyreállításba történő bevezetése szempontjából;
- K. mivel a történelem már bebizonyította, hogy főként a férfiak vetik bele magukat a háborúba, és ebből adódóan a nők párbeszédre és erőszakmentességre vonatkozó különleges képessége hatékony módon járulhatna hozzá a konfliktusok megelőzéséhez és békés rendezéséhez;
- L. mivel az a tény is alátámasztja a nők bevonásának és a nemi dimenzióknak a fontosságát, hogy ahol több nő vesz részt a konfliktusrendezési és béketeremtési műveletekben, valamint a békétárgyalásokban, ott az újjáépítés és a béke megszilárdítása több területre kiterjed: például piaci infrastruktúrára, vidéki közutakra, egészségügyi klinikákra, elérhető iskolákra, óvodákra stb.;
- M. mivel 2010-ben 17 mutatót fogadtak el az átfogó megközelítésre vonatkozóan⁽¹⁾ és sikeres erőfeszítések történtek az ezen mutatókon alapuló első ellenőrző jelentés 2011-ben történő benyújtására⁽²⁾; mivel nagy szükség van világos metodológián és megfelelő mutatókon alapuló átfogó uniós ellenőrző jelentésekre;
- N. mivel rendkívül fontosak a nőkre, a békére és a biztonságra vonatkozó nemzeti cselekvési tervek, és azoknak céljukat, végrehajtásukat és ellenőrzésüket tekintve EU-szerte egyforma európai minimumkövetelményeken kell alapulniuk;
- O. mivel a Bizottság 2011. augusztus 31-én úgy határozott, hogy további 300 millió eurót bocsát rendelkezésre Afrikában a béke és a biztonság megteremtésére; mivel 2011-ben legalább tizenkét afrikai államot sorolnak a jelenlegi konfliktusrégiók közé, amelyek a becslések szerint együttesen 386,6 millió lakost számlálnak,
- P. mivel az olyan, konfliktust követő helyzetben, ahol már megkezdődtek az újjáépítési és helyreállítási munkálatok, a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos intézményi mechanizmusok és kötelezettségvállalások hatékony kezdeti lépést jelentenek a nők jogainak védelme és támogatása tekintetében; mivel az összes érintett szereplő – mint például a kormányok és politikai képviselők, a nem kormányzati szervezetek, a civil társadalmi csoportok és a tudományos élet képviselői – bevonása, valamint a politikai, pénzügyi és jogi értelemben is támogatásra szoruló nőszervezetek, csoportok és hálózatok – ideértve a népesség legsérülékenyebb tagjait, a migráns, a saját hazájukon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült és menekült nőket – közvetlen részvétele lényeges előfeltétele a béketeremtésnek, a fenntartható fejlődés elérésének, és egy olyan demokratikus társadalom létrejöttének, amely tiszteletben tartja a nők jogait és a nemek közötti egyenlőséget;
- Q. mivel a nők válsághelyzetekben fennálló veszélyeztetettségének mélyebb okai gyakran többek között abban rejlenek, hogy a nők korlátozott mértékben részesülhetnek oktatásban, illetve vállalhatnak munkát, és következképpen a nők gazdasági emancipációja elengedhetetlen eleme a fegyveres konfliktusokban elkövetett, nemekhez kötődő erőszak elleni küzdelemnek; mivel a nők kormányzásban való részvétele – háborús és békeidőben egyaránt – továbbra is korlátozott, ennek ellenére az a nemek közötti egyenlőség megteremtésének legfőbb prioritása és döntő fontosságú eleme marad;

A nők vezető szerepe a béke és biztonság megteremtésében

1. kéri, hogy a békefolyamatokhoz nyújtott uniós támogatás szabja meg feltételként a nők békétárgyalásokat folytató nemzetközi csapatokban való részvételét; kéri, hogy tegyenek előrelépéseket azzal kapcsolatosan, hogy a békefolyamatokkal kapcsolatos tárgyalásokba állandó jelleggel bevonják a női vezetőket, a nők jogaival foglalkozó helyi szervezeteket és/vagy a civil társadalmi csoportokat;

⁽¹⁾ A 2010. július 14-i 11948/2010. sz. tanácsi dokumentum.

⁽²⁾ A 2011. május 11-i 09990/2011. sz. tanácsi dokumentum.

2012. február 2., csütörtök

2. hangsúlyozza a politikai párbeszéd fontosságát a nők szerepének megerősítése szempontjából, és kéri az uniós küldöttségeket, hogy a fogadó országok kormányaival folytatott politikai és emberi jogi párbeszédbe foglaljanak bele a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos kérdéseket; felszólítja a Bizottságot, az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ) és a tagállamokat, hogy aktívan mozdítsák elő és támogassák, hogy a nők szerepének megerősítése megjelenjen szempontként az Unión kívüli országokkal és szervezetekkel folytatott kapcsolataikban;

3. üdvözli „A nemek közötti egyenlőség és a nők szerepvállalása a fejlesztési együttműködésben” című uniós cselekvési tervet, és kéri az EU főképviselőjét, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy az uniós küldöttségek személyzete megfelelő és hatékony képzésben részesüljön a nemekkel kapcsolatos kérdéseknek a békefenntartás, a konfliktusmegelőzés és a béketeremtés során történő figyelembevételével kapcsolatban; arra kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő technikai és pénzügyi segítséget az olyan programok támogatásának céljából, amelyek lehetővé teszik, hogy a nők teljes mértékben részt vehessenek a béketeremtés lefolytatásában, valamint amelyek biztosítják a nők részvételét a civil társadalom egészében;

4. felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy aktívan mozdítsák elő a nők számának különösen vezető szerepben történő növekedését a katonai és a polgári békefenntartó műveletekben, és ennek érdekében az alábbiakat kéri:

- szervezzenek nemzeti kampányokat, amelyek a fegyveres erőket és a rendőrséget a nők és férfiak számára életképes választásként mutatják be a lehetséges sztereotípiák eloszlatása érdekében; e kampányok foglaljanak magukban tájékoztató rendezvényeket és nyílt napokat, amelyek érdemi felvilágosítást adnak a hadsereg által kínált képzési és munkalehetőségekről;
- vizsgálják felül a katonaságnál alkalmazott előléptetési politikát annak megvizsgálása érdekében, hogy az előléptetések esetében a nőket éri-e hátrányos megkülönböztetés annak ellenére, hogy nemükre való tekintet nélkül a férfi kollégáikkal egyenrangúnak tekintik őket;
- foglaljanak bele a fegyveres erőkre vonatkozó politikákba nőbarát politikákat, mint például a szülési szabadság lehetőségét;
- mozdítsák elő a női modellszerepeket: a bátor nők, akik tetteikkel elősegítették a változást;
- vonjanak be több nőt, különösen a polgári műveletekbe, a magas rangú pozíciókba és a helyi közösséggel való kapcsolatteremtésbe;
- alaposan képezzék ki a polgári műveletekben részt vevő férfiakat és nőket a nemekkel kapcsolatos szempontokról, a konfliktushelyzetekben lévő nők és gyermekek védelméről, azok sajátos igényeiről és emberi jogairól, valamint a fogadó országok kultúrájáról és szokásairól, ami a résztvevők fokozottabb védelmének és annak biztosítása érdekében fontos, hogy a nők és férfiak kiképzésében ne legyen különbség;

5. többek között a Stabilitási Eszköz keretében megfelelő uniós támogatást kér, hogy a nők hatékonyan részt tudjanak venni a nemzeti és helyi szintű képviselői intézményekben, valamint minden döntéshozatali szinten a konfliktusrendezésben, a béketeremtésben, a béketeremtési műveletekben és a konfliktus utáni tervezésben;

6. rámutat, hogy a katonai és polgári missziókban szolgáló uniós állomány tekintetében magatartási kódex kidolgozására van szükség, amely a szexuális kizsákmányolást elfogadhatatlan magatartásként és bűncselekményként jelöli meg, és hogy azt súlyos igazgatási és büntetőjogi szankciók kiszabása mellett szigorúan tartassák be a humanitárius missziókban alkalmazott, nemzetközi intézményeket képviselő személyek, valamint békefenntartók és diplomaták által elkövetett szexuális erőszak esetén; zéró toleranciára szólít fel a gyermekek és nők fegyveres konfliktusok során, illetve menekülttáborokban zajló szexuális kizsákmányolásával szemben, és e tekintetben üdvözli az ENSZ elefántcsontparti művelete során a békefenntartók által elkövetett állítólagos szexuális kizsákmányolással kapcsolatban a közelmúltban végzett ENSZ-vizsgálatokat;

2012. február 2., csütörtök

A fegyveres konfliktusok nőkre kifejtett hatása

7. egyértelműen elítéli a nők ellen elkövetett szexuális erőszak háborús taktikaként történő folyamatos alkalmazását, mivel ez háborús bűncselekmény; tudatában van, hogy az ilyen erőszakos cselekmények mély testi és lelki sérüléseket hagynak az áldozatokban, valamint családjukat illetően drámai következményekkel járnak, és hangsúlyozza, hogy az áldozatoknak szóló támogatási programokon keresztül foglalkozni kell ezzel a jelenséggel, és a szexuális erőszak háborús fegyverként való alkalmazásának megelőzését és mérséklését szolgáló összehangolt intézkedéscsomag bevezetése érdekében a politikai vezetés mozgósítására szólít fel; e tekintetben rámutat a Kongóban folyamatosan uralkodó drámai helyzetre; emlékeztet arra, hogy 2010. július 30. és augusztus 4. között a kelet-kongói bányavidéken tömeges nemi erőszakra került sor, továbbá 2009-ben Kelet-Kongóban legalább 8 300 erőszaktételről érkezett bejelentés, 2010 első negyedében pedig legalább 1 244 nő tett bejelentést arról, hogy megerőszakolták, vagyis naponta átlagosan 14-szer került sor szexuális erőszakra; rámutat, hogy ez a helyzet 2011-ben sem változott; sürgeti mindkét kongói uniós missziót – EUPOL RD Congo és EUSEC RD Congo –, hogy a kongói biztonsági helyzet megreformálására irányuló erőfeszítések keretében tekintsék fő prioritásnak a nemi erőszak elleni küzdelmet és a nők részvételének előmozdítását;
8. hangsúlyozza, hogy mivel a szexuális erőszakot, amelynek áldozatai többnyire nők és gyermekek, még tovább súlyosbítja többek között a nemek egymástól való eltávolodása, az erőszak általános, de főként a társadalom militarizálásának formájában való terjedése és a társadalmi struktúra összeomlása, ezért külön figyelmet és erőforrásokat kell fordítani az ilyen háborús bűncselekmények megelőzésére;
9. felhívja a tagállamokat, hogy mozdítsák elő családsegítő intézkedések elfogadását, hogy visszaszorítsák a fegyveres konfliktusok családi életre gyakorolt kedvezőtlen hatásait;
10. felszólít, hogy folytassanak szorosabb együttműködést a helyi női szervezetekkel egy korai riasztási rendszer kialakítása érdekében, hogy ha mód van rá lehetővé váljon számukra, hogy ők maguk megelőzzék a zaklatásokat vagy csökkentsék azok előfordulását;
11. kéri a Bizottságot, hogy hozzáférhető finanszírozáson keresztül és kapacitásépítés révén támogassa a civil társadalmi csoportokat, különösen a női csoportokat és a nemi szempontú programmal rendelkező csoportokat annak érdekében, hogy elláthassák felügyeleti szerepüket különösen a bukott államokkal kapcsolatban;
12. felhíborodásának ad hangot amiatt, hogy a szexuális erőszak elkövetői továbbra is büntetlenül maradnak; határozottan felszólít, hogy vessenek véget annak, hogy a nemi erőszak elkövetői büntetlenül maradnak; felszólítja a nemzeti hatóságokat, hogy hajtsák végre a büntetlenséggel kapcsolatban alkalmazandó törvényeket, és kéri, hogy erősítsék meg az igazságügyi rendszert, továbbképzést nyújtva a bírák és ügyészek számára annak érdekében, hogy előmozdítsák a nemi erőszakkal kapcsolatos nyomozást és büntetőeljárásokat; nagyfokú láthatóságot és nyilvánosságot szorgalmaz ezért a bűnvádi eljárások esetében, ami segít elterjeszteni a világban, hogy nem tűrik az ilyen cselekményeket;
13. kéri, hogy a büntetlenség kérdése játsszon fő szerepet a béketárgyalásokban, mivel igazságszolgáltatás nélkül a béke nem valósítható meg, és hogy az elkövetőket állítsák bíróság elé és tetteikért részesüljenek büntetőjogi következményekben; hangsúlyozza, hogy a büntetlenség nem képezhet tárgyalási alapot; elítéli, hogy a háborúk során nőkkal szemben elkövetett erőszak elkövetőinek jogi felelősségre vonása gyakran túl lassú, és ez újabb szenvedést okoz az áldozatoknak, ezért kéri, hogy az igazságszolgáltatás az ésszerű határidők és a háborúk áldozataivá vált nők méltóságának tiszteletben tartása mellett legyen határozott és pártatlan;
14. emlékeztet, hogy az oktatás központi szerepet játszik a nők és lányok helyzetének megerősítésében, valamint a sztereotípiák elleni küzdelemben és a szemléletváltásban; kéri, hogy a nők méltóságának tiszteletben tartását hangsúlyozó oktatási programok keretében alakítsanak ki tudatosságnövelő programokat és/vagy erősítsék meg azokat;
15. erőfeszítéseket kér annak érdekében, hogy a háborús övezetekben olyan női klinikák működjenek, ahol a szexuális erőszak és a lelki terror áldozataival foglalkoznak;

2012. február 2., csütörtök

16. követeli, hogy a konfliktusok során a kegyetlenkedések és az erőszak áldozatává váló nőknek legyen lehetőségük arra, hogy panaszaiikkal a nemzetközi bíróságokhoz fordulhassanak méltóságukat megőrizve és az igazságszolgáltatás védelmét élvezve a fizikai támadások és az olyan kihallgatási helyzetek okozta trauma ellen, amikor a kihallgatók érzéketlenséget mutatnak az őket ért trauma iránt; követeli, hogy számukra igazságot szolgáltatassanak mind polgári, mind büntetőjogi értelemben, továbbá hogy indítsanak olyan, az áldozatokat támogató programokat indítsanak, amelyek segítik visszailleszkedésüket gazdasági, társadalmi és pszichológiai értelemben egyaránt;

17. kéri az EU-t és a tagállamokat, hogy ténylegesen támogassák a nők és lányok elleni erőszakra szóló európai uniós iránymutatások végrehajtását, mégpedig az alább különleges intézkedések révén:

- a nemi erőszakkal kapcsolatos valamennyi bírósági eljárás ellenőrzésére és nyomon követésére szolgáló hatékony rendszer kialakítása;
- olyan intézkedések, stratégiák és programok elfogadása, amelyek nem csupán a védelemre és a büntetőjogi elemekre összpontosítanak, hanem – ami fontosabb – a megelőzésre is;
- olyan programok kialakítása, amelyek – lehetőleg női szakorvosok által – ingyenes egészségügyi és pszichológiai tanácsadást nyújtanak az erőszak áldozatainak anyanyelvükön, valamint kultúrájukkal és szokásaikkal összhangban;
- az egészséggel, különösen a reproduktív és szexuális egészséggel kapcsolatos tanfolyamokat és könnyen hozzáférhető szakirodalmat biztosító programok kialakítása nők és férfiak számára, és az érintett népek kultúráját figyelembe vevő tudatosság-növelő programok;
- olyan konkrét intézkedések meghozatala, amelyek háborús helyzetben is biztosítják a nők méltányos hozzáférést a közegészségügyi rendszerekhez ⁽¹⁾, az Egészségügyi Világszervezet által megfogalmazottaknak ⁽²⁾ megfelelően különös tekintettel az alapszintű egészségügyi ellátáshoz, ideértve az anyák és gyermekek védelmét, és a szülészeti és nőgyógyászati ellátáshoz való hozzáférést;
- tanúvédelmi programok kialakítása az áldozatok védelme és arra való ösztönzésük érdekében, hogy védelmük garantálásának tudatában elő merjenek lépni és tanúskodjanak támadójuk ellen;

18. kiemeli, hogy kulcsfontosságú annak biztosítása, hogy a nők egyenlő szereplőként legyenek jelen az igazságszolgáltatási reformfolyamatokban, illetve a transznacionális igazságszolgáltatási folyamatokban, hogy ily módon hatékonyan tudják pártolni a nemzeti igazságszolgáltatási rendszerekben az egyenlő jogok érvényesítését;

19. felhívja a Bizottságot, az EKSZ-t és az európai parlamenti küldöttségeket, hogy – a háborús időkben a nők szexuális jogainak védelmére, valamint az elkövetők büntetlenségének elkerülésére irányuló szükséges lépésként – találják meg a módját a (Nemzetközi Büntetőbíróságról szóló) 1998. évi Római Statútum azon fejlődő országok általi aláírásának, ratifikálásának és végrehajtásának előmozdítására, amelyek ezt még nem tették meg;

20. elítéli a túszejtést, és felhív a konfliktusok során alkalmazott élőpajzsok alkalmazásának erőteljesebb megbüntetésére;

21. felszólít arra, hogy többek között a szexuális visszaélések elkerülése érdekében biztosítsanak a női raboknak a férfiakétól külön elhelyezést;

22. hangsúlyozza az eltűnt hozzátartozók sorsának megismeréséhez való jog fontosságát, és felszólítja a fegyveres konfliktusokban részt vevő feleket, hogy tegyenek meg minden lehetséges intézkedést az eltűntként bejelentett személyek felkutatására;

23. felszólít a nők erőszakkal, kényszerprostitúcióval, valamint a tisztességtelen támadás valamennyi formájával szembeni további védelmet biztosító különintézkedésekre, különös gondot fordítva a várandós nőkre és kisgyermekes anyákra az élelemmel, ruházattal való ellátás, az evakuálás és szállítás, valamint az orvosi létesítmények tekintetében, annak érdekében, hogy megelőzzék a fejlesztésfinanszírozási eszköz keretében a 2014–2020-as időszakra kiemelt fontosságú területekként meghatározott nem kívánt terhességet és szexuális úton terjedő betegségeket;

⁽¹⁾ Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 25. cikke és az Európa Tanács felülvizsgált szociális chartája I. része 11. elvének értelmében.

⁽²⁾ Az Egészségügyi Világszervezet 56. közgyűlése A56/27, 2003. április 24-i 14.18-as számú ideiglenes napirendi pont, Az elsődleges egészségügyi ellátásokról szóló nemzetközi konferencia, Alma Ata 25. évforduló, Titkársági jelentés.

2012. február 2., csütörtök

24. felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg képzett személyzetből (például orvosokból, pszichológusokból, szociológusokból, jogi tanácsadókból stb.) álló gyorsreagálású egységek létrehozásának lehetőségét, amelyek célja az azonnali és a helyszínen történő támogatás nyújtása a nemi alapon elkövetett bűncselekmények áldozatai számára;
25. üdvözli az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa 1960. számú határozatának elfogadását, amely részletes tájékoztatást ír elő a fegyveres konfliktusok során elkövetett nemi erőszak feltételezett elkövetőiről; kéri a tagállamokat, hogy tegyenek meg mindent az 1960. számú határozat végrehajtása érdekében;
26. kéri, hogy végezzenek elemzést annak lehetőségéről, hogy az alkalmazandó nemzetközi és nemzeti jogszabályokkal összhangban megfelelő kompenzációt fizessenek az áldozatoknak a családra, illetve az áldozatok gyermekeire gyakorolt pszichológiai következményeket is figyelembe véve;
27. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyék lehetővé a nők számára, hogy érvényesíthessék jogaikat a földhöz jutás, az öröklés, valamint a hitelhez és a megtakarításokhoz való hozzáférésük tekintetében a konfliktus utáni helyzetekben, különösen azokban az országokban, ahol a nők tulajdonjogai jogilag nem érvényesíthetők és társadalmilag nem elismertek;
28. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy kiegészítsék a nőkről kialakított „sebezhető áldozat” képet egy olyan képpel, miszerint a nők egy olyan jelentősen elkülöníthető társadalmi csoportot alkotnak, akik értékes erőforrást és kapacitást jelentenek, valamint saját feladatokkal rendelkeznek; úgy véli, hogy a nők befolyásolják a dolgok menetét, és tevékenységükkel alakítaniuk kell a fejlődési folyamatot; úgy véli, hogy a háború áldozataivá vált nőket többé nem pusztán a háború áldozatainak, hanem a stabilitás és a konfliktus-megoldás tevékeny résztvevőinek kell tekinteni; hangsúlyozza, hogy általánosságban a nők csak akkor tudják ezt a szerepet betölteni, ha egyenlő arányban képviseltetik magukat a politikai és gazdasági döntéshozatalban;
29. rámutat, hogy a nőknek a háború sújtotta országokban betöltött szerepét és a háborút követő újjáépítéshez való hozzájárulását illetően felfogásunknak túl kell lépnie a „nők háborús tapasztalatainak” általános megközelítésén, és el kell ismerni a nők tapasztalatainak egyediségét és sokféleségét;

Ajánlások

30. kéri a nőket, a béke és a biztonság kérdéseivel foglalkozó uniós különmegbízotti poszt létrehozását a nemek közötti egyenlőség elvének érvényesítése és az EKSZ-en belül az ENSZ-nél dolgozó kollégákkal való hatékonyabb kapcsolattartás érdekében; kéri, hogy a koherencia és a hatékonyság biztosítása, valamint az elfogadandó stratégiák és intézkedések módszeres, következetes és mindenre kiterjedő végrehajtása érdekében a nemi és biztonsági szempontokkal foglalkozó valamennyi vonatkozó uniós politika, munkacsoport és egység/tájékoztató központ ezen uniós különmegbízott koordinációja alatt működjön, illetve hozzá kapcsolódjon;
31. kéri, hogy támogassák és ismerjék el a nőket, a béke és a biztonság kérdésével foglalkozó informális munkacsoportot;
32. felszólít arra, hogy fordítsanak külön figyelmet a nemek közötti egyenlőség érvényesítésére a béke-teremtés, konfliktusmegelőzés és -rendezés, a békefenntartó műveletek, valamint a konfliktus utáni helyreállítás és újjáépítés során, valamint hogy az országstratégiai dokumentumok nemi dimenziót is tartalmazzanak;
33. erőteljesen ösztönzi az EKSZ-t, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a konfliktusövezetekben élő nők helyzetére irányuló fellépéseikbe foglaljanak bele fejlesztéssel kapcsolatos szempontokat, különösen elismerve az anyaság védelmére és támogatására irányuló jogokat, a gyermekgondozást és gyermeknevelést, valamint a nők egészségügyi és gazdasági biztonságát, különös figyelmet fordítva a tulajdonjogokra, különösen a földtulajdon és földművelés tekintetében;
34. üdvözli az EU határozatát, miszerint egy 17 végrehajtási mutatót tartalmazó jegyzéket fogad el annak érdekében, hogy értékelni tudja a nemekkel kapcsolatos saját teljesítményét a bizonytalan, konfliktus alatti és utáni helyzetben levő országokban; hangsúlyozza, hogy ezek a mutatók még javításra szorulnak, és minőségi szempontokat is kell hogy tartalmazzanak; kéri a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy a programozási és végrehajtási szakaszban vegye figyelembe ezen értékelési eljárás következtetéseit;

2012. február 2., csütörtök

35. kéri az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), hogy a 2010. július 26-i 2010/427/EU tanácsi határozat 9. cikkének megfelelően biztosítsa, hogy a konfliktus előtti, alatti és utáni helyzetekben a nemek közötti egyenlőség előmozdítását szolgáló, országokat érintő kezdeményezések programozásának, végrehajtásának és nyomon követésének irányítása küldöttségi szinten folyik annak érdekében, hogy a súlypont az egyes helyzetek sajátosságaira és a meglévő regionális dimenzió valószínűségére kerüljön;

36. kéri a tagállamokat, hogy fogadják el, hajtsák végre és kövessék nyomon a nőkre, a békére és a biztonságra vonatkozó nemzeti cselekvési terveiket; ismételten felhívja az EU-t és tagállamait, hogy terveikben és stratégiáikban alakítsanak ki minimumkövetelményeket, amelyek egyedi mutatókkal, referencia-értékekkel, határidőkkel, előirányzott költségvetéssel és hatékony ellenőrző mechanizmussal kísért reális célkitűzéseket tartalmaznak; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a nem kormányzati szervezetek bevonják a cselekvési tervek kidolgozásába, végrehajtásába és ellenőrzésébe;

37. felszólítja az EU-t, hogy biztosítsa a missziókba és műveletekbe való kiegyensúlyozott felvételt, és mozdítsa elő, hogy több nő kerüljön vezetői pozícióba, például az EU harmadik országokban működő küldöttségei vagy az EU-missziók élére;

38. hangsúlyozza a Bizottság azon felhívását, hogy az EU támogassa a harmadik országokat nemzetközi kötelezettségeik – így a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezmény, a kairói cselekvési program, a pekingi cselekvési platform és a millenniumi fejlesztési célokról szóló ENSZ-nyilatkozat – betartásában és végrehajtásában;

39. kifejezetten támogatja a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó tanácsadók vagy az e témával foglalkozó kapcsolattartó pontok bevonását a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) misszióiba és az uniós küldöttségekbe, és felszólítja az uniós kül- és biztonságpolitikai főképviseletet, hogy akadályozza meg ezek kettős megbízatását és lássa el őket a szükséges erőforrásokkal és felhatalmazással;

40. hangsúlyozza a tudatosság növelésére irányuló kampányoknak a sztereotípiák, a megkülönböztetés (nemi alapú, kulturális, vallási alapú) elleni harcban, illetve általában a nemek közötti egyenlőség megteremtésében játszott szerepe fontosságát; megjegyzi, hogy ezeket a kampányokat a médián és reklámokon, oktatási anyagokon és az interneten keresztül közvetített pozitív női példaképekkel kell kiegészíteni;

41. a KBVP-missziók keretében megfelelő panasztételi eljárások bevezetését kéri elsősorban a szexuális, illetve a nemi hovatarozáson alapuló erőszakra vonatkozó bejelentések elősegítése céljából; felhívja a főképviselet/alelnököt arra, hogy a KBVP-missziók féléves értékelésébe illesszen be a nők, a béke és a biztonság helyzetéről szóló részletes beszámolót; emlékeztet rá, hogy a KBVP-missziók az egyik legfontosabb eszközt jelentik ahhoz, hogy az EU kinyilvánítsa elkötelezettségét az ENSZ BT 1820. és 1325. számú határozataiban foglalt célkitűzések teljesítése iránt a válság sújtotta országokban és térségekben;

42. kéri, hogy egyedi költségvetést irányozzanak elő az uniós szinten kialakított mutatók alapján összegyűjtött adatok értékelésére és ellenőrzésére; kéri, hogy a nemekkel kapcsolatos szakértelem, valamint a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatosan a KBVP-missziók keretében megvalósuló projektek és tevékenységek képezzenek meghatározott költségvetési tételeket;

43. kéri az EU költségvetési hatóságát, hogy növelje a nemek közötti egyenlőség és a nők jogainak előmozdítására szánt pénzügyi forrásokat a jövőbeli fejlesztési támogatási eszközökben (2014–2020);

44. kéri az EU főképviseletét és a Bizottságot, hogy hozzák meg a szükséges intézkedéseket, amelyekkel javítható az EU külső fellépéseit szolgáló valamennyi pénzügyi eszköz (Európai Fejlesztési Alap, Fejlesztési Együttműködési Eszköz, Európai Szomszédági és Partnerségi Támogatási Eszköz, Előcsatlakozási Támogatási Eszköz, a Demokrácia és az Emberi Jogok Európai Eszköze, Stabilitási Eszköz) kiegészítő jellege és időben történő mobilizálása annak érdekében, hogy a nők háború alatti helyzetével kapcsolatos uniós fellépések összehangoltak legyenek;

2012. február 2., csütörtök

45. kéri, hogy a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete nyújtson egyedi támogatást a nemek közötti esélyegyenlőséggel kapcsolatos hatékony gyakorlatok gyűjtéséhez, feldolgozásához és terjesztéséhez a nők fegyveres konfliktusokban kialakult helyzetére vonatkozó pekingi mutatók végrehajtása tekintetében;

46. hangsúlyozza a „Nemek közötti egyenlőség a fejlődésért és békéért” elnevezésű EK–ENSZ partnerség által betöltött fontos szerepet, amely arra törekszik, hogy meghatározza a nemek közötti egyenlőség és a nők emberi jogainak új támogatási módokba való beillesztésére vonatkozó megközelítéseket, valamint hogy támogatást nyújtson a nemzeti szintű partnerek arra irányuló erőfeszítéseikhez, hogy eleget tegyenek a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos nemzetközi kötelezettségeiknek, valamint a nemek közötti egyenlőség iránti elkötelezettségüket a nemzeti fejlesztési programokon és költségvetéseken belül megfelelő pénzügyi forrásokkal támasszák alá; hangsúlyozza, hogy ez a projekt különös figyelmet fordít a nők konfliktushelyzetben és konfliktust követő helyzetben betöltött szerepére, de legfőképpen az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1325. sz. határozatának megfelelő végrehajtására;

47. kéri az Uniót, hogy a konfliktus utáni újjáépítéshez nyújtott segítség keretében támogassa az iskolák létrehozását, lehetővé téve ezáltal a gyermekek oktatási körülményeinek javítását;

48. üdvözli azokat a különféle kezdeményezéseket, amelyek célja a konfliktusok figyelemmel kísérésével és a gyors riasztással kapcsolatos, nemi sajátosságokra vonatkozó mutatók kidolgozása, mint például az Egyesült Nemzetek Női Fejlesztési Alapja, az Európa Tanács, a svájci Alapítvány a Békéért, a Nemzetközi Riasztás és a Korai Figyelmeztetés és Korai Reagálás Fóruma által létrehozott mutatók;

49. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a konfliktus sújtotta és a konfliktust követő helyzetben lévő területeken nőket bízzanak meg a vízellátás, a környezeti higiénia és a közegészségügyi politika irányításával, és hangsúlyozza a biztonságos ivóvízhez, a megfelelő higiéniahoz és a termelési célra használt vízhez való hozzáférés kiterjesztésének jelentőségét;

*

* *

50. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok kormányainak.

Az energiához való egyetemes hozzáférés 2030-ig történő elérésére vonatkozó célkitűzést támogató uniós fejlesztési együttműködés

P7_TA(2012)0029

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása az energiához való egyetemes hozzáférés 2030-ig történő elérésére vonatkozó célkitűzést támogató uniós fejlesztési együttműködésről (2011/2112(INI))

(2013/C 239 E/13)

Az Európai Parlament,

- tekintettel arra, hogy az ENSZ Közgyűlése 2012-t a „Fenntartható energia mindenkinek” című kampány nemzetközi évévé nyilvánította, elismerve ezzel az energiához való hozzáférés jelentőségét a fenntartható gazdasági fejlődés és a millenniumi fejlesztési célok elérése szempontjából ⁽¹⁾,
- tekintettel arra, hogy Ban Ki-moon ENSZ-főtitkár elindította a „Fenntartható energiát mindenkinek” kezdeményezést ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének 56. ülészaka, a Közgyűlés által elfogadott 65/151 határozat, A „Fenntartható energia mindenkinek” kampány nemzetközi éve, New York, 2011. január 21.

⁽²⁾ Az ENSZ főtitkára, Ban Ki-moon, Prioritásaim az ENSZ főtitkáráként;

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel arra, hogy az ENSZ főtitkára, Ban Ki-moon létrehozta az energiaüggyel és éghajlatváltozással foglalkozó tanácsadói csoportot, és tekintettel a csoport 2010. április 28-i ajánlásaira, amelyekben prioritásként azonosítja a modern energiaszolgáltatásokhoz való egyetemes hozzáférés megvalósítását 2030-ig, valamint a globális energiaintenzitás 40%-kal való csökkentését 2030-ig ⁽³⁾,
 - tekintettel a Nemzetközi Energiaügynökség 2011-es World Energy Outlook („Kitekintés a világ energetikai helyzetére”) 2010 című kiadványára, amely hangsúlyozza, hogy világszerte mintegy 1,3 milliárd ember nem fér hozzá villamos energiához, és emellett megközelítőleg 2,7 milliárd embernek nincs tiszta főzési lehetősége,
 - tekintettel az „Energát mindenkinek – A szegények hozzáféréseinek finanszírozása” címmel 2011. október 10–11-én Oslóban, Norvégiában megrendezett nemzetközi konferenciára, valamint a Nemzetközi Energiaügyi és Éghajlat-változási Partnerség – Energia+ kezdeményezés elindítására,
 - tekintettel az Európai Unió Tanácsának a fejlődő országokban a fenntartható energiaforrásokhoz helyi szinten történő hozzáféréséről szóló, 2009. május 19-i következtetéseire, amelyek arra emlékeztetnek, hogy a „fenntartható energiaforrásokhoz és korszerű energiaszolgáltatásokhoz való hozzáférés a gazdasági növekedés és a társadalmi fejlődés, valamint a millenniumi fejlesztési célok megvalósításának előfeltétele”, valamint hogy a „fenntartható energia előtérbe helyezése megszilárdítja a millenniumi fejlesztési célok megvalósítása tekintetében elért eredményeket, valamint hozzájárul a globális válság kezeléséhez és az éghajlatváltozás enyhítéséhez”,
 - tekintettel a Bizottság 2002. július 17-i, a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, a fejlődő országokkal folytatott energiaügyi együttműködésről szóló közleményére (COM(2002)0408),
 - tekintettel a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, az EU energiakezdeményezésének jövőbeli fejlődéséről és az AKCS-országok számára megvalósítandó energiakeret létesítésének a módozatairól szóló, 2004. október 26-i bizottsági közleményre (COM(2004)0711),
 - tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett „Változtatási program: az EU fejlesztéspolitikájának hathatósabbá tétele” című, 2011. október 13-i közleményére (COM(2011)0637),
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére (A7-0442/2011),
- A. mivel világszerte mintegy 1,3 milliárd ember – akiknek 84%-a vidéken él – nem fér hozzá a villamos energiához, és mivel emellett 2,7 milliárd embernek nincs tiszta főzési lehetősége ⁽⁴⁾, ami évente 1,4 millió ember korai halálát okozó beltéri füsttel jár, és ezzel a HIV/AIDS után a korai halálesetek második leggyakoribb oka világszerte ⁽⁵⁾; mivel az energiaszolgáltatásokhoz való hozzáférés jelenlegi hiánya számos szegény országban a nemek közötti egyenlőtlenséghez vezetett, ami elsősorban a nőket és a gyermekeket érinti hátrányosan;
- B. mivel az energiához való hozzáférés alapvető fontosságú az 1996-os Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya és egyéb nemzetközi emberi jogi és környezetvédelmi jogi eszközök által megállapított számos jog megvalósulása szempontjából,

⁽³⁾ Az ENSZ főtitkára, Ban Ki-moon, Prioritásaim az ENSZ főtitkáráként;

⁽⁴⁾ „Energát mindenkinek – A szegények hozzáféréseinek finanszírozása”, külön előzetes a 2011-es World Energy Outlook kiadványból, amelyet első alkalommal az Oslóban (Norvégia) 2011 októberében megrendezett „Energát mindenkinek” című konferencián ismertettek; OECD/IEA, 2011. október (http://www.iea.org/papers/2011/weo2011_energy_for_all.pdf), 3. o.

⁽⁵⁾ Ugyanott, 28.o.

2012. február 2., csütörtök

- C. mivel a millenniumi fejlesztési célok az energiához való hozzáférés terén tett jelentős előrelépés hiányában nem érhetőek el, amihez a becslések szerint 2030-ig évente 48 milliárd USD beruházás szükséges, amely a 2030-ig terjedő időszakra előrevetített globális energiainfrastruktúra-beruházások mintegy 3%-ának felel meg, és 2030-ig a széndioxid-kibocsátás szerény, 0,7%-os emelkedését eredményezné ⁽⁶⁾;
- D. mivel a megújuló energiaforrások, és különösen a decentralizált kisebb megoldások hatalmas potenciállal bírnak a – főként a fejlődő országok vidéki térségeiben élő – szegények számára megbízható, fenntartható és megfizethető energiaszolgáltatások biztosítása terén; mivel a fejlődő országok olyan területeken helyezkednek el, ahol van elég megújuló energiaforrás, elsősorban szél- és napenergia; mivel továbbra is sok a kihívás a megújuló energiaforrások elterjedésének a fejlődő országokban történő biztosítása tekintetében, többek között a finanszírozás, a kapacitásépítés, a technológiaátadás és az irányítási reform terén,
- E. mivel a megújuló energiatechnológiák alkalmazása a fejlődő országok számára alapvető fontosságú, hogy csökkenteni tudják a fosszilis tüzelőanyagok behozatalától és a kapcsolódó áringadozástól való függőségüket; mivel a nagyszabású megújuló energiaprojekteknek (például a vízi- vagy energianövényeknek) a helyi lakosságra, azaz a víz és az élelmezés biztonságára nézve szintén lehetnek súlyos társadalmi és környezeti következményei; mivel a megújuló energiatechnológiák környezeti hatásának alapos elemzése az adományozók általi finanszírozás fontos előfeltétele,
- F. mivel a modern és fenntartható energiaszolgáltatások mindenki általi elérhetősége a szükséges és kívánt energiaszolgáltatások teljes köréhez (és nem csak a villamos energiához) való hozzáférést jelenti, ilyen például a világítás, főzés és vízmelegítés, fűtés, hűtés, információkhoz és távközléshez való hozzáférés, valamint a termelési felhasználásra és jövedelemtermelésre szolgáló energia,
- G. mivel a 2010-ben a fejlődő országokban a fosszilis tüzelőanyagokra nyújtott 409 milliárd USD támogatásnak csak 8%-a jutott el a lakosság legalacsonyabb jövedelmű 20%-ához ⁽⁷⁾;
- H. mivel az energiafejlettségi index alakulása erős korrelációt mutat a várható élettartamra, az oktatásra, az egy főre jutó GDP-re és más életszínvonal-mutatókra vonatkozó humán fejlettségi index alakulásával,
- I. mivel Szubszaharai Afrikában az egész lakosság mintegy 70%-a nem jut elektromos áramhoz; mivel a lakosság növekedési üteme meghaladta a villamosítás ütemét, és növekedett az elektromos áram nélkül élő emberek száma,
- J. mivel különösen a legkevésbé fejlett országokban a népességnek csak egy elenyésző kisebbsége fér hozzá a hálózathoz, a hálózati hozzáférés pedig a belátható jövőben nem fogja elérni a teljes népességet, és emiatt az elkövetkező években a decentralizált megoldások – mint például a kisléptékű, hálózaton kívüli és minihálózaton alapuló energiamegoldások – képezik majd az energiához való egyetemes hozzáférés biztosításának egyedüli életképes módját;
- K. mivel a jogállamiság tiszteletben tartása és az erős irányítás olyan kulcsfontosságú elemek, amelyeket az energiához való egyetemes hozzáférés teljesüléséhez szükséges magánberuházások odavonzása érdekében támogatni kell,
- L. mivel az energia fejlesztési együttműködésben betöltött szerepének témakörében a legutóbbi bizottsági közleményeket 2002-ben és 2004-ben tették közzé,
1. hangsúlyozza, hogy jóllehet nincs külön az energiával kapcsolatos millenniumi fejlesztési cél, a modern, fenntartható energiaszolgáltatásokhoz való, mindenki számára elérhető hozzáférés (a továbbiakban: az energiához való egyetemes hozzáférés) a millenniumi fejlesztési célok elérésének előfeltétele; ezért úgy véli, hogy az energiát kell a szegénység felszámolásáról szóló vita középpontjába állítani, ugyanakkor biztosítani kell, hogy a modern energiaszolgáltatásokhoz való fokozott hozzáférés összhangban legyen a fenntartható fejlődéssel; és sürgeti a Bizottságot, hogy adjon ki közleményt az energiához való egyetemes hozzáférést támogató fejlesztési együttműködésről 2012-re, amely évet az ENSZ erre a témakörre jelölte ki;

⁽⁶⁾ Ugyanott, 27.o.

⁽⁷⁾ Ugyanott, 40.o.

2012. február 2., csütörtök

2. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hagyják jóvá az energiához való egyetemes hozzáférés 2030-ig történő megvalósításának (ENSZ által kitűzött) nemzetközi célját, és vállaljanak kötelezettséget annak támogatására, valamint igazítsák szakpolitikáikat és a fejlesztési együttműködést ehhez a célkitűzéshez;
3. hangsúlyozza, hogy a megújuló energiaforrások maximális kihasználása a nemzetközi közösség számára az ideális utat jelenti a modern energiaszolgáltatásokhoz való egyetemes hozzáférés teljesülése, ugyanakkor az éghajlatváltozás elleni küzdelem tekintetében is; felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki cselekvési tervet az energiához való egyetemes hozzáférésre vonatkozó célkitűzésnek a megfelelő uniós szakpolitikákban, valamint a fejlesztési politika valamennyi ágazatában – mint például a mezőgazdaságban, iparban, kereskedelemben, egészségügyben és vízügyben – való általános érvényesítésére, továbbá annak biztosítására, hogy az energiához való egyetemes hozzáférés tekintetében a szakpolitikák és ágazatok között koherencia jöjjön létre;
4. üdvözli, hogy az energia a „Változtatási programban” mint központi téma említésre került, és elvárja, hogy a Bizottság ennek megfelelően cselekedjen; kéri, hogy a Bizottság az energiához való hozzáférést ne rendelje alá, és ne is tévessze össze az ugyancsak ott szereplő energiabiztonsággal és éghajlatváltozással;
5. ösztönzi az uniós fejlesztési együttműködésen belül egy egyedi „Energia és fejlesztés” program létrehozását, amely kifejezetten az energiához való egyetemes hozzáférésre összpontosít;
6. megállapítja, hogy a tapasztalatok szerint a központosított energiakapacitási és hálózatbővítési célkitűzések esetében a szegények energiaszolgáltatásai terén gyakran nem állt be javulás; ezért hangsúlyozza, hogy szükség van a megújuló decentralizált megoldások – mint például a kisléptékű, hálózaton kívüli és minihálózaton alapuló energiamegoldások – támogatására a fejlődő országok lakossága minden részének, különösen a szegény és a vidéki térségekben élők elérésében; felhívja az EU-t, hogy – pénzügyi és technikai – erőfeszítéseit a félreeső területek energiaszegénységének e kisléptékű megoldásaira összpontosítsa;
7. megállapítja, hogy a megújuló energia tekintetében számos fejlődő országban hatalmas potenciál rejlik a fenntartató energiaellátás biztosítása és a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség, ezáltal a hullámozó energiaárak miatti sebezhetőség csökkentése terén;
8. hangsúlyozza, hogy az energiaügyi pénzügyi mechanizmus nemzetközi szinten egyike azon igen kisszámú pénzügyi mechanizmusoknak, amelyek kisléptékű megújulóenergia-megoldásokra nyújtanak finanszírozást, és felhívja a Bizottságot, hogy a 2014-től induló következő pénzügyi időszakban is folytassa az ilyen jellegű projektek finanszírozását és kiterjesztését;
9. felhívja a Bizottságot, hogy értékelje az energiaügyi pénzügyi mechanizmusból támogatott beruházások által a szegénységben élők alapvető energiaszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítására gyakorolt hatást, valamint hogy javítsa az energiaügyi pénzügyi mechanizmus utódjának hatékonyságát és eredményességét a 2013 utáni új pénzügyi időszakban;
10. hangsúlyozza, hogy megfelelő végrehajtással a megújuló energiaforrások energiaszolgáltatások nyújtása céljából történő alkalmazása gazdaságos megoldást jelenthet a fejlődő országokban, ami előnyösen hat az egészségügyre, a környezetre és a helyi fejlődésre; sürgeti azonban, hogy az energiához való egyetemes hozzáférés javítása érdekében figyelembe kell venni a megújuló energia használata – főként a vízenergia, a biomassza és a mezőgazdasági üzemanyagok – által okozott környezeti hatást;
11. felhívja az EU-t, hogy a megújuló energiaprojektek finanszírozása tekintetében dolgozzon ki a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos kritériumokra vonatkozó egyértelmű iránymutatásokat; felhívja a Bizottságot, hogy tegye az új energiaügyi projektek elsődleges támogatási feltételévé a decentralizált megújuló energia használatát, illetve fenntartható alacsony széndioxid-kibocsátást és a nagy energiahatékonyságot;
12. hangsúlyozza, hogy a magánvállalatoknak szerepet kellene játszaniuk abban, hogy a fejlődő országok, főként az energiához való egyetemes hozzáférés tekintetében, teljesíthessék a millenniumi fejlesztési célokat; hangsúlyozza továbbá, hogy fontos a pénzügyi források és az alacsony jövedelmű piacoknak megfelelő technológiai jártasság fejlesztésének támogatása főként a magánvállalatok nemzeti és nemzetközi intézményi partnerségekre történő fokozottabb bevonása révén;

2012. február 2., csütörtök

13. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a fejlesztési együttműködésen és az energiaügyi pénzügyi mechanizmuson keresztül támogassák a déli partnerországok közötti, valamint az Európa és a déli partnerországok közötti technológiaátadást, beleértve az olyan műszaki ismeretek, információk és bevált gyakorlatok átadását is, amelyek alkalmasak arra, hogy a szegények számára modern energiaszolgáltatásokat nyújtsanak, és amelyek a kapacitásépítéssel – többek között az ikerintézményi együttműködéssel, a munkatársak cseréltogatásával és gyakorlati képzéssel – foglalkoznak a technológiai választási lehetőségek értékelése és felhasználása céljából; e tekintetben ösztönzi az energiahatékonysággal kapcsolatos technológia átadását is, hogy lehetővé váljon az energia legproduktívabb módon történő felhasználása az adott energiamegnyiség által biztosított energiaszolgáltatások maximális kihasználtsága érdekében;

14. szorgalmazza, hogy a projekt/programfejlesztés és a finanszírozás során a társadalmi-gazdasági támogatás és a jövedelemteremtés kulcsfontosságú mechanizmusaként különös figyelmet szenteljenek a produktív energiafelhasználásra;

15. hangsúlyozza, hogy a fenntartható energiaszolgáltatásokhoz való hozzáférés kiterjesztése érdekében szükség lesz az állami szektor, a magánszektor, a közösségek és a helyi önkormányzatok közötti hatékony partnerségekre; felhívja a Bizottságot, hogy lehetőség szerint piaci szemlélettel közelítsen az új/innovatív energiamegoldásokhoz, például a helyi termelés támogatásán, e megoldások piaci bevezetésének előmozdításán vagy piaci információk nyújtásán keresztül, annak érdekében, hogy biztosítsák a helyi felelősségvállalást és a fenntarthatóságot; különösen kéri, hogy a kisléptékű energiaszolgáltatási projekteknek a kkv-k támogatása révén történő megismételhetősége érdekében a Bizottság mozdítsa elő az irányítási kapacitásépítést;

16. úgy véli, hogy a magánbefektetések és ezek részvétele alapvető fontosságú az energiához való egyetemes hozzáférés teljesülése szempontjából; ezért kéri, hogy a Bizottság valamennyi segélyakciójában támogassa a jogállamiságot, különösen a legkevésbé fejlett országokban;

17. kéri az uniós küldöttségeket, hogy nyújtsanak tájékoztatást a fejlődő országokban alkalmazott adókról, ösztönzőkről és szabályozási előírásokról az energiaágazatba beruházni szándékozó uniós vállalkozások számára;

18. felhívja az Európai Bizottságot, hogy segítse elő az energia-infrastruktúra fejlődő országokban való kiterjesztését támogató legeredményesebb ösztönzőkre vonatkozó legjobb gyakorlatok megosztását;

19. ösztönzi az olyan szilárd szakpolitikai és jogi keretek és műszaki szabványok kidolgozásának támogatását és népszerűsítésüket, amelyek erősítik a helyi kapacitásokat, és bizalmat teremtenek a magánbefektetők körében, beleértve a helyi befektetési források mobilizálását is;

20. kiemeli a partnerkormányoktól, nemzetközi pénzügyi intézményektől és a hivatalos fejlesztési támogatásból származó állami források által a szükséges magánbefektetések mozgósításában betöltött kulcsszerepet; hangsúlyozza továbbá, hogy az energiához való hozzáférés javítását célzó uniós támogatásnak a helyi gazdaságot, a környezetbarát munkahelyeket és a szegénység csökkentését kell segítenie, és azt nem szabad az uniós vállalkozások bevonásához kötni, illetve az uniós vállalkozások támogatására felhasználni;

21. elismeri, hogy az állami szektor önmagában nem lesz képes az energiához való hozzáférés kiterjesztéséhez szükséges finanszírozási igényeket biztosítani; e tekintetben rámutat a magánbefektetők és a piacorientált reformok jelentőségére az energiaszektorban; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy a köz- és magánszféra közötti partnerségek fokozott középpontba helyezése és a pénzügyi magánbefektetők forrásaiknak bevonása csökkentheti a helyi megújuló energiaprojektek pénzügyi vonzerejét, mivel az ilyen projektek a hálózathoz kapcsolódó, gyakran nagyvállalatokat kiszolgáló nagyobb projektekhez képest kevésbé „bankképesek”; ezért hangsúlyozza, hogy az egyetemes szolgáltatásokhoz, különösen a szegény, illetve félreeső területeken élő népesség számára megfizethető energiához való hozzáférés biztosítása végső soron továbbra is az államok felelőssége;

22. kiemeli, hogy a partnerkormányok a jogszabályokon, szabályozásokon, szerződéseken és engedélyezésen keresztül számos módon előmozdíthatják az energiához való egyetemes hozzáférést azzal, hogy az ország szükségleteire és lehetőségeire szabott egyetemes szolgáltatási kötelezettséget írnak elő, például:

— lefedettség-célok meghatározása a koncessziós vagy engedélyezési megállapodásokban;

— az ügyfelek differenciált kezelése a pénzügyi helyzettől függően;

2012. február 2., csütörtök

- fogyasztók meghatározott kategóriának és távoli vidéki térségeknek nyújtott célzott támogatások vagy források;
- a kontraproduktív támogatások, adók és vámok felülvizsgálata, például az energiához való hozzáférés és az energiahatékonyság javítása céljából átállás a fosszilis tüzelőanyagok támogatásáról a decentralizált megújuló energiatermelés támogatására;
- a szolgáltatásokkal még le nem fedett területeken a gazdasági szereplők piacra jutásának liberalizálása;
- adózási ösztönzők a infrastruktúra kiterjesztésének elősegítésére;
- olyan intézkedések, amelyek a rendelkezésre álló energia lehető leghatékonyabb felhasználását biztosítják;

23. felszólítja a fejlődő országokat, hogy komolyan kötelezzék el magukat az energiához való egyetemes hozzáférés mellett, és ajánlja a fejlődő országok energiaügyi minisztériumainak nyújtott támogatás növelését annak érdekében, hogy képviselni tudják – az új pénzügyi időszakban – az energiához való hozzáférés támogatását, beleértve a hosszú távon fenntartható energiaügyi stratégiák és a jobb energiaügyi regionális együttműködés kialakítását is;

24. kiemeli a civil társadalom, a helyi hatóságok és az energiaszektor szabályozó hatóságai átlátható, demokratikus részvételének fontosságát, hogy felügyelni tudják az energiához való egyetemes hozzáférés biztosítását, és egyben annak érdekében is, hogy biztosítsák a felelősségteljes kormányzást és a tisztességes versenyt, és megfékezzék a korrupciót;

25. sürgeti a fejlődő országok nemzeti parlamentjeit és a nem kormányzati szervezeteket, hogy szerepüknek megfelelően biztosítsák az átláthatóságot, a demokratikus folyamatokat és a stabil jogi környezetet, illetve kövessék nyomon azokat;

26. aggodalommal állapítja meg, hogy az Afrika–EU energiaügyi partnerség (AEPP) és annak a megújuló energiával kapcsolatos alprogramja látszólag elsősorban a nagyobb projektekre és a rendszerösszekötőkre koncentrál, és kevesebb hangsúlyt fektet a helyi energiamegoldásokra; sürgeti, hogy az energiainfrastruktúra fejlesztése tekintetében az Unió tartózkodjon a felülről lefelé történő építkezéstől, és tartsa szem előtt, hogy a nagyszabású infrastruktúrák nem feltétlenül illeszkednek egy ország gazdasági és társadalmi szerkezetéhez, és nem biztosítják a szegények energiához való hozzáférését, akiknek a kisebb helyi energiaforrások általában jobban megfelelnek;

27. ösztönzi az EU-t a fejlődő országok partnerkormányaival és civil társadalmával folytatandó párbeszédre annak biztosítása érdekében, hogy a nemzeti energiapolitikák és a szegénység csökkentését célzó stratégiák egyaránt figyelembe vegyék az energiához való egyetemes hozzáférést;

28. kéri, hogy folytassanak párbeszédet a partnerországokkal és regionális testületekkel annak érdekében, hogy megvizsgálják annak előnyeit, ha a főzésenergia-szolgáltatások fejlesztését felveszik a nemzeti és regionális fejlesztési tervekbe, továbbá ösztönözzék a partnerországokat és regionális testületeket, hogy kezdeményezzenek párbeszédet háztartási (főzési) energiával foglalkozó helyi hatóságokkal és nem állami szereplőkkel annak meghatározása céljából, hogy miként lehet a legjobban jelentős bővítést biztosítani, valamint csökkenteni a légzőszervi megbetegedések okozta elhalálozások számát; ösztönzi a hatékonyabb főzőeszközök használatát, mivel a nagy mennyiségű biomassa szabad tűzön történő hagyományos elégetése káros hatással van főként a nők és a gyermekek egészségére, továbbá elősegíti az erdők pusztulását;

29. kéri a Bizottságot, hogy megbízható mutatók meghatározását követően évente számoljon be az energiához való egyetemes hozzáférésre vonatkozó cél elérése felé tett előrehaladásról, és az uniós fejlesztési együttműködés által az ehhez nyújtott hozzájárulásáról;

30. javasolja, hogy a Bizottság és a tagállamok által az energiaszolgáltatások fejlesztésére nyújtott támogatás az összes választási lehetőség relatív pénzügyi költségeinek és teljesítményének értékelésén alapuljon, figyelembe véve a millenniumi fejlesztési célokhoz és nemzeti fejlesztési célokhoz való hozzájárulást, valamint a decentralizált és centralizált energiarendszerek relatív költségeit és hasznát;

31. hangsúlyozza a millenniumi fejlesztési célok, különösen a szegénységgel kapcsolatos célok a fejlődő országok nemzeti energiastratégiáiba való integrálásának fontosságát, mivel a megfizethető energiaszolgáltatásokhoz való hozzáférés csak akkor biztosítható, ha 2015-re sikerül csökkenteni a napi 1 dollárból élők számát;

32. felkéri a Bizottságot, hogy tekintse át és ennek alapján használja fel az éghajlatváltozással és a széndioxid-piaccal kapcsolatos forrásokból származó potenciális finanszírozási forrásokat olyan beruházásokra, amelyek célja a szegények egyetemes, fenntartható hozzáférése az alacsony széndioxid-kibocsátású energiához;

2012. február 2., csütörtök

33. felhívja a Bizottságot, hogy új, eredményalapú megközelítéseket támogasson az energiaágazatban, mint amilyen az eredményalapú finanszírozás, a fizetés teljesítéskor vagy a teljesítményalapú támogatás, amelyeket jelenleg más adományozók is vizsgálnak, kiemelve ezzel a kereslet által vezérelt (a partner felkérésére történő) támogatás fontosságát a kínálaton alapuló (azaz az adományozónak van egy rendelkezésre álló szakértője) támogatással szemben;
34. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat annak elismerésére, hogy a fejlődő országok szegényeinek energiafogyasztása jelenleg nem járul hozzá jelentős mértékben az üvegházhatást okozó gázok globális kibocsátásához, ahogy a belátható jövőben sem fog (az IEA szerint 2030-ra a globális kibocsátás 1,3%-át teszi majd ki), és a minimálisan elfogadható életszínvonal elérése érdekében a modern energiaszolgáltatások egy főre jutó fogyasztásának a körükben úgy kell nőnie, hogy azt ne akadályozzák az éghajlatváltozás mérséklését szolgáló túl szigorú intézkedések;
35. aggodalommal jegyzi meg, hogy a nagy vízenergetikai infrastruktúrák továbbra is fokozott hangsúlyt kapnak a Világbanknál és az EBB-nél; emlékeztet arra, hogy a tapasztalat azt mutatja, hogy az ilyen projektek nem feltétlenül fokozzák a szegények energiához való hozzáférést, és ezt a célt a helyi igényeket kielégítő mini vagy mikrovízterművek jobban szolgálják, így elkerülhetők a nagyobb projektek társadalmi és környezeti hátrányai;
36. sajnálja, hogy az EBB, az európai fejlesztésfinanszírozási intézmények és a nemzetközi pénzügyi intézmények nem fogékonyak a kisléptékű energiaprojektek iránt, és e tekintetben hiányzik részükről a banki kapacitás, és követeli, hogy állítsák energiaszektorbeli szerepvállalásuk középpontjába az energiához való egyetemes hozzáférést, támogatva a kisléptékű és hálózaton kívüli projekteket is, különösen a vidéki térségekben, továbbá beépítve energiaügyi projektjeikbe és támogatásaikba az energiához való egyetemes hozzáférés biztosítása tekintetében az egyetemes szolgáltatási kötelezettséget;
37. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ne finanszírozzák, illetve másként se ösztönözzék a fejlődő országokban az atomenergia használatát, figyelembe véve az ahhoz kapcsolódó súlyos biztonsági és fenntarthatósági aggályokat;
38. felhívja a figyelmet az Európai Unió energiaügyi kezdeményezése (EUEI), az EUEI partnerségi párbeszéd eszköze (EUEI-PDF) és az Afrika-EU energiaügyi partnerség által végzett munkára, üdvözli az Energia+ kezdeményezést, és felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák részvételüket és szerepvállalásukat ezekben a kezdeményezésekben, előmozdítva ezzel az energia területén a nemzetközi támogatások koordinálását;
39. úgy véli, hogy a 2012 júniusában tartandó Rio+20 csúcstalálkozó lehetőséget teremt, hogy konkrét célkitűzéseket javasoljanak arra vonatkozóan, hogy hogyan kell felszámolni az energiaszegénységet, illetve hogy e célokat hogyan kell a környezetbarát gazdaságra vonatkozó globális stratégia részeként teljesíteni; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az energiához való egyetemes hozzáférést vegyék fel a Rio+20 folyamatba;
40. kéri, hogy az energiához való egyetemes hozzáférést vegyék fel a – még megfogalmazandó – 2015 utáni millenniumi fejlesztési célok közé;
41. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak, a Tanácsnak, az Európai Külügyi Szolgálatnak és az AKCS-EU Miniszterek Tanácsának.

Az adózásról szóló éves jelentés

P7_TA(2012)0030

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása az adózásról szóló éves jelentésről (2011/2271(INI))

(2013/C 239 E/14)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Bizottság „Kettős adóztatás az egységes piacon” című közleményére (COM(2011)0712) és a különböző tagállambeli társult vállalkozások közötti kamat- és jogdíjfizetések közös adózási rendszeréről szóló tanácsi irányelvvel irányuló javaslatra (átdolgozás) (COM(2011)0714),
- tekintettel az uniós polgárok előtt álló, határokon átnyúló adózási akadályok megszüntetéséről szóló bizottsági közleményre (COM(2010)0769),

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel az uniós polgárok előtt álló, határokon átnyúló adózási akadályok megszüntetéséről szóló bizottsági közleményt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SEC(2010)1576),
- tekintettel „A kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmények és a belső piac: konkrét példák a kettős adóztatásra” témájában tartott konzultáció során beérkezett válaszokról szóló bizottsági dokumentumra ⁽¹⁾,
- tekintettel „A gazdaságpolitikai koordináció első európai szemeszterének lezárása: iránymutatás a 2011–2012-es időszakra vonatkozó nemzeti szakpolitikákhoz” című bizottsági közleményre (COM(2011)0400),
- tekintettel Nicolas Sarkozy, Franciaország elnöke és Angela Merkel, Németország kancellárja Herman Van Rompuyhoz, az Európai Tanács elnökéhez intézett, 2011. augusztus 17-i közös levelére,
- tekintettel a társasági veszteség agresszív adótervezés révén történő hasznosításáról szóló, 2011-es OECD-kiadványra („Corporate Loss Utilisation through Aggressive Tax Planning”) ⁽²⁾,
- tekintettel az európai szemeszter hatékonyságáról és legitimitásáról és az Európai Parlament szerepének növeléséről szóló, „How effective and legitimate is the European Semester? Increasing the role of the European Parliament” című tájékoztató dokumentumra ⁽³⁾,
- tekintettel az EU adózási trendjeiről szóló bizottsági kiadványra (2011. évi kiadás) ⁽⁴⁾,
- tekintettel az OECD 2010. évi fogyasztásiadó-trendekkel foglalkozó kiadványára ⁽⁵⁾,
- tekintettel az egységes piacra vonatkozó új stratégiáról szóló, 2010-es Mario Monti-jelentésre,
- tekintettel a forrásadó-mentességi eljárásokról szóló bizottsági ajánlás és a FISCO-javaslatok gazdasági hatásáról szóló bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SEC(2009)1371),
- tekintettel a forrásadó-mentességi eljárásokról szóló, 2009/784/EK bizottsági ajánlásra,
- tekintettel Alain Lamassoure 2008. június 8-i jelentésére a polgárok és a közösségi jog alkalmazásának viszonyáról ⁽⁶⁾,
- tekintettel az adócsalás elleni küzdelem fokozására irányuló koordinált stratégiáról szóló 2008. szeptember 2-i határozatára ⁽⁷⁾,
- tekintettel a Bizottság „A visszaélések elleni szabályok végrehajtása a közvetlen adók területén – az Európai Unión belül és a harmadik országok felé irányuló kapcsolatokban” című, 2007. december 10-i közleményére (COM(2007)0785),
- tekintettel a Bizottságnak az adócsalás elleni küzdelem fokozására irányuló koordinált stratégia kialakításának szükségességéről szóló, 2006. május 31-i közleményére (COM(2006)0254),

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/common/consultations/tax/summary_report_consultation_double_tax_conventions_en.pdf

⁽²⁾ http://www.oecd.org/document/61/0,3746,en_2649_33767_48570813_1_1_1_1,00.html

⁽³⁾ <http://www.bruegel.org/publications/publication-detail/publication/599-how-effective-and-legitimate-is-the-european-semester-increasing-the-role-of-the-european-parliament/>

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_structures/index_en.htm

⁽⁵⁾ http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/consumption-tax-trends-2010_ckt-2010-en

⁽⁶⁾ <http://www.alainlamassoure.eu/liens/817.pdf>

⁽⁷⁾ HL C 295 E, 2009.12.4., 13. o.

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel a tőkekivonási adóról és a tagállamok adópolitikájának szükséges koordinációjáról szóló, 2006. december 19-i bizottsági közleményre (COM(2006)0825),
 - tekintettel az EuresChannel 2002-es tanácsadói jelentésére az uniós polgárok mobilitását akadályozó tényezőkről a határ menti régiókban ⁽¹⁾,
 - tekintettel „Az Európai Unió adópolitikája – Az elkövetkező évek prioritásai” című, 2001. május 23-i bizottsági közleményre (COM(2001)0260),
 - tekintettel a Cristina Muscardini és más képviselők által az eljárási szabályzat 120. cikke alapján benyújtott B7-0531/2011 számú állásfoglalásra irányuló indítványra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A7-0014/2012),
- A. mivel EU belső piaca – a személyek, szolgáltatások, áruk és tőke szabad mozgásával – nem működik teljes körűen, és egyes területek még mindig kiigazításra szorulnak;
- B. mivel a határokon átnyúló munkavégzést és üzleti tevékenységet folytató uniós polgárok és vállalkozások olyan adózási akadályokkal szembesülnek, amelyek jelentős gátakat alakíthatnak ki a növekedés és a foglalkoztatás tekintetében az EU belső piacán, és mivel a növekedést és munkahelyeket teremtő EU biztosítása érdekében le kell bontani ezeket a gátakat;
- C. mivel egyes tagállamok adórendszerei szükségtelenül terhes és magas adminisztratív költségeket rónak a közepes méretű vállalkozásokra;
- D. mivel a jelenlegi gazdasági és pénzügyi válság az államadósság jelentős növekedéséhez vezetett Európában; mivel a tagállamok és a magánszemélyek túlzott eladósodása váltotta ki a jelenlegi pénzügyi válságot; mivel ebben az összefüggésben a növekedés és a társadalmi kohézió biztosítása érdekében a jóléti állam automatikus stabilizáló eszközei aktuálisabbak, mint valaha;
- E. mivel az eredményes adóztatás alapvető fontosságú a hatóságok számára – különösen Európában – annak érdekében, hogy teljesíthessék feladataikat és kötelezettségeiket, valamint állampolgáraik elvárásait; mivel a nagy költségvetési hiánnyal rendelkező államok azzal szembesülnek, hogy az adók emelésére irányuló intézkedéseket kell alkalmazniuk, de célszerű lenne, hogy ezen intézkedések ne hassanak hátrányosan a növekedésre;
- F. mivel a költségvetési hitelesség biztosításához a megalapozott költségvetési konszolidáció mellett az adóteher igazságosabb és célzottabb elosztására van szükség, és az államadósság mérséklése megköveteli a kiadások csökkentését és az adók emelését egyaránt, miközben elsőbbséget kell biztosítani a növekedésorientált adóváltozásoknak; mivel ez fogja megeremteni a hosszú távú növekedés alapjait;

Általános megfontolások

A kettős nem adóztatás és az adócsalás megelőzése, az adóparadicsomok igénybevételének megakadályozása, valamint az adózás átláthatóságának fokozása

1. megállapítja, hogy az adórendszerek elsődleges feladata a közszolgáltatások, például a gyermekgondozás, az oktatás, az egészségügyi ellátás, a rendőrség, a tömegközlekedés és az infrastruktúra finanszírozása, a közjavak védelme, például a környezetbarát termékek termelésének és fogyasztásának ösztönzésével, valamint a társadalmi egyenlőtlenségek mérséklése a jövedelmek és a javak összességében egyenlőbb elosztásának biztosítása révén;
2. megállapítja, hogy az adózás továbbra is a nemzeti – és egyes esetekben a helyi – szuverenitás körébe tartozik, és hogy emiatt tiszteletben kell tartani a tagállamok adórendszereinek eltérő struktúráit; megállapítja, hogy az adópolitikával kapcsolatos döntéshozatal nemzeti szintről uniós szintre való áthelyezéséhez a Szerződés módosítására lenne szükség; megállapítja tehát, hogy a költségvetési eljárások feletti fokozottabb bizottsági ellenőrzésnek az Európai Parlament által gyakorolt nagyobb demokratikus ellenőrzéssel kell párosulnia;

⁽¹⁾ http://www.eureschannel.org/en/dossiers/WEBrapport_obst_E.pdf

2012. február 2., csütörtök

3. megállapítja, hogy az egységes piac javítása és esetlegesen bizonyos mértékű adóharmonizáció kulcsfontosságú tényezők a növekedés és a munkahelyteremtés ösztönzése szempontjából; megállapítja, hogy az adópolitikának az európai versenyképesség előmozdítását és az európai vállalkozások, különösen a kis- és középvállalkozások költségeinek csökkentését kell céloznia;
4. rámutat az adópolitikák koordinációjának hiányára az Unióban, ami jelentős költségekkel és adminisztratív teherrel járhat a polgárok és az Unión belüli határokon átnyúló tevékenységeket folytató vállalkozások számára;
5. felhívja a tagállamokat, hogy adóik kialakításának javítása és a kevésbé torzító adók felé való elmozdulás megvalósítása révén tegyék növekedésbarátabbá adórendszereiket, megőrizve egyúttal a szociális piacgazdaság célkitűzését;
6. hangsúlyozza, hogy mindenki számára gyümölcsöző lehet azon tagállamok példáinak tanulmányozása, amelyek bizonyítottan jó eredményeket mutathatnak fel az adózás és az adóbeszedés terén;
7. hangsúlyozza a héa-rendszerek egyszerűsítésének szükségességét a kettős adóztatás és a munkaadókat sújtó bürokrácia kiküszöbölése érdekében;
8. hangsúlyozza, hogy az alacsony adószint nemcsak a családok és a háztartások szociális jóléte, de a versenyképesség és az új munkahelyek érdekében is elengedhetetlen; hangsúlyozza az ellenőrzött és hatékony állami kiadások és a stabil államháztartások szükségességét;
9. hangsúlyozza, hogy a Bizottság adózással kapcsolatos javaslatainak a jelenleg működő különböző adórendszerekből eredő versenytorzulások kiküszöbölésével kell hozzájárulniuk az európai versenyképességhez; emellett hangsúlyozza, hogy a Bizottság javaslatai nem eredményezhetik adóterhek növekedését;
10. megállapítja, hogy a nagy költségvetési hiánnyal rendelkező, illetve a GDP-növekedés terén a legnagyobb visszaesést elszenvedő tagállamoknak gondosan fel kell tárniuk deficitjeik gyökereit, és hatékony és igazságos adók révén növelniük kell adóbevételeiket, hatékony kiadáscsökkentéseket kell végrehajtaniuk, fel kell lépniük az adócsalással szemben, és fokozniuk kell az állami megtakarításokat; hangsúlyozza, hogy az adóreformoknak a joghézagok megszüntetését és az adóalap kiszélesítését kell előtérbe helyezniük anélkül, hogy csökkentenék a tagállamok bevételek beszedésére való képességét;
11. véleménye szerint a költségvetési föderalizmus hasznos eszköz a regionális szintű felelősségvállalás elérésére az adóirányítás terén, így nagyobb gazdasági hatékonysággal jár;
12. tudomásul veszi a Bizottságnak az adóügyekkel kapcsolatban – például a közös konszolidált társasági adóalap, a pénzügyi tranzakciós adó, a jövőbeli uniós héa-rendszer és az energiaügy terén – a közelmúltban indított kezdeményezéseit;
13. üdvözlözi az európai szemeszter bevezetését, amely az összehangoltabb és fenntarthatóbb költségvetési pálya érdekében a bevált gyakorlatok cseréje révén bevételeket generálhat a tagállamok számára;
14. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folytassák az együttműködést a kettős adóztatással, az adócsalással és az adóelkerüléssel szembeni adópolitikáik terén annak érdekében, hogy az adóbeszedés vonatkozásában a vállalkozások és a polgárok számára növeljék az átláthatóságot, és mérsékeljék a joghézagokat és a jogbizonytalanságot, különösen az adóbevallások benyújtására vonatkozó adminisztratív eljárásaik tekintetében; ezért véleménye szerint a Bizottságnak a Tanáccsal együtt határozott kezdeményezést kell elfogadnia a banktitkot fenntartó joghatóságokkal kapcsolatban, ami jobb lenne az egyes tagállamok és a banktitkot fenntartó joghatóságok közötti kétoldalú egyezményeknél;

2012. február 2., csütörtök

15. fenntartja, hogy a tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy ahol lehet, az eljárások ésszerűsítése és a bürokratikus költségek csökkentése révén mérsékeljék a kkv-k adómegfelelési költségeit; megállapítja, hogy a tagállamok különböző adóalapokat alkalmaznak, amelyek a gyakorlatban a határokon átnyúló kereskedelemmel szembeni, növekedést és foglalkoztatást gátló akadályokként működnek; támogatja a Bizottságnak a közös konszolidált társasági adóalap (KKTA) uniós szintű bevezetésére irányuló javaslatát;
16. hangsúlyozza, hogy a KKTA bevezetése az igazgatási költségek csökkentése révén javítaná a növekedést, és több munkahelyet eredményezne Európában, és mérsékelné a bürokráciát a társaságok, különösen a több uniós tagállamban működő kisvállalkozások számára;
17. felhívja a tagállamokat a meglévő javaslatok mielőbbi elfogadására, a Bizottságot pedig arra, hogy az Európai Parlament javaslataival összhangban terjesszen elő a megtakarítások adóztatására, a környezetvédelmi és fogyasztási adókra, az adócsalás megelőzésére, a felelősségteljes kormányzásra és a kettős adóztatásra vonatkozó javaslatokat;
18. megállapítja, hogy a jelenlegi gazdasági és pénzügyi válság az államadósság jelentős növekedéséhez vezetett Európában, és hogy e hatalmas méretű államadósság mérséklése érdekében szükség van kiadás-csökkentésre és adóemelésre egyaránt;
19. rámutat arra, hogy a GDP-növekedés terén a legnagyobb visszaesést elszenvedő tagállamoknak kellett a legnagyobb adóemeléseket végrehajtaniuk, miközben az adócsökkentésre képes tagállamoknak általában sikerült a reálértéken számolt GDP csökkenését 4%-nál kisebb mértékre korlátozniuk ⁽¹⁾;
20. felhívja a tagállamokat, hogy adóik kialakításának javítása és a kevésbé torzító adók felé való elmozdulás megvalósítása révén tegyék növekedésbarátabbá adórendszereiket, megőrizve egyúttal a társadalmi igazságosság célkitűzését;
21. arra a következtetésre jut, hogy az adópolitikák koordinációja fontos alkotóeleme lehetne az uniós szintű költségvetési konszolidációs stratégiának, és javíthatná a tagállamok új adópolitikáinak hatékonyságát;

Az uniós polgárok előtt álló, határokon átnyúló adózási akadályok megszüntetése

22. megállapítja, hogy az adózási akadályok megszüntetése fontos szerepet játszhat abban, hogy fokozza a polgárok uniós munkavállalással, nyugdíjba vonulással, vásárlással és a vállalkozásokkal együtt eszközölt befektetésekkel kapcsolatos lehetőségeit és bizalmát;
23. üdvözli, hogy az uniós polgárok előtt álló, határokon átnyúló adózási akadályok megszüntetéséről szóló bizottsági közlemény azonosítja az Unió polgárainak határokon átnyúló adózási akadályokkal kapcsolatos legfontosabb panaszait, és várja a Bizottság e területet érintő javaslatait;
24. üdvözli, hogy a Bizottság fokozni szándékozik erőfeszítéseit annak biztosítására, hogy az EU valamennyi polgára hozzáférhessen azokhoz az információkhoz és tanácsokhoz, amelyekre az Unión belüli adószabályokkal kapcsolatban szükségük van;
25. megállapítja, hogy a tagállamok egyetértenek abban, hogy a polgároknak jobb hozzáférést kell biztosítani az adózással kapcsolatos információkhoz;
26. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a belső piac szabadságaival élő polgárok ne szembesüljenek adózási akadályokkal;
27. felszólítja a Bizottságot, hogy tegye közzé a polgárok és vállalkozások adózásra vonatkozó tájékoztatására az EU tagállamaiban és más OECD-országokban alkalmazott legjobb gyakorlatokkal kapcsolatos információkat, és kéri a Bizottságot, hogy a hosszú távú európai versenyképesség előmozdítása érdekében alakítson ki hatékony eszközöket ezen információk és az adózással kapcsolatos legjobb gyakorlatok cseréjének megkönnyítésére és ösztönzésére, ideértve kísérleti projektek létrehozását is; hangsúlyozza továbbá, hogy a Bizottságnak biztosítania kell, hogy az Eurostat összegyűjtse és ellenőrizze az adóelkerülésre és adókijátszásra vonatkozó statisztikákat az EU egészéből;

⁽¹⁾ Az Európai Bizottság „Taxation Trends in the EU” című kiadványa (2011. évi kiadás)

2012. február 2., csütörtök

28. elismeri, hogy egyes tagállamok egyszerűsített eljárásokat vezettek be a kettős adóztatás elkerüléséről szóló megállapodásaik értelmében igényelt adó-visszatérítések vonatkozásában, és hogy egyes tagállamok a nem belföldi lakosok vagy külföldi adófizetők számára többnyelvű tájékoztatást és formanyomtatványokat kínáló internetes honlapokat alakítottak ki;

29. kéri a tagállamokat, hogy támogassák a Bizottság terveit a tagállamok adóhatóságai közötti, a kettős adóztatás és más határokon átnyúló adózási akadály megelőzésére irányuló megoldásokkal kapcsolatos koordináció és együttműködés javítására;

30. megállapítja, hogy a kettős adóztatás gátolja a határokon átnyúló tevékenységeket és beruházásokat, és hogy e probléma leküzdéséhez összehangolt megoldásokra van szükség;

31. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot arra, milyen módon egyszerűsíthető az adózási szabályok betartása a határokon átnyúló esetekben;

32. üdvözlöi a Bizottság által az uniós portfólióbefektetések és egyéni befektetések utáni határokon átnyúló osztalékkifizetésekre vonatkozó adókról szóló nyilvános konzultációt, a határokon átnyúló örökségekkel kapcsolatos Unión belüli adózási akadályok kezelését, és várja a Bizottság jövőbeli javaslatait ezen a területen;

33. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy találjanak módot a határokon átnyúló munkavállalás és a transznacionális mobilitás adózási akadályainak mielőbbi megszüntetésére annak érdekében, hogy az EU2020-as stratégiában foglalt célok – nevezetesen a gazdasági növekedés és a foglalkoztatás növelése – mielőbb megvalósulhassanak;

34. felszólítja a Bizottságot, hogy lépjen fel aktívabban a panaszok nyomán, biztosítson nagyobb átláthatóságot, és nyújtson több tájékoztatást a polgárok számára a tagállami adójogszabályokkal szembeni panaszok és az e területtel összefüggő jogsértési esetek eredményéről és azok nyomon követéséről;

35. felszólítja a Bizottságot, hogy folytassa a Europe Direct és Az Ön Európája polgároknak szóló tanácsadó szolgálatok keretében végzett munkát, és fejlessze tovább a Europe Direct webes portált, hogy ott az uniós polgárok az EU 27 országának adóhatóságairól információt találhassanak; hangsúlyozza, hogy ezt a tájékoztatást felhasználóbarát formában kell biztosítani;

36. felszólítja a Bizottságot, hogy erősítse meg a kettős adóztatás vonatkozásában a tagállamok közötti közigazgatási együttműködést, többek között azáltal is, hogy a Fiscalis program több projektjét és erőforrását összpontosítsa az adófizetők konkrét problémáinak megoldására;

Az uniós polgárok és a vállalkozások diszkriminációjának és kettős adóztatásának megszüntetése

37. hangsúlyozza a problémák – mint a vállalkozások és magánszemélyek kettős adóztatása, a különböző adórendszerek közötti átjárhatósági problémák és a nemzeti adószabályokra vonatkozó információk elérhetőségének hiánya – megoldásának fontosságát;

38. hangsúlyozza, hogy az egységes piacon belüli világos, átlátható és stabil adózási környezet a vállalkozások és a polgárok érdeke, mivel az adószabályok átláthatóságának hiánya akadályozza az Unión belüli, határokon átnyúló tevékenységeket és befektetéseket;

39. hangsúlyozza, hogy a kettős adóztatás csökkenti az érintett vállalkozások versenyképességét, és gátat emel az egységes piac egésze elé;

40. üdvözlöi a Bizottság „Kettős adóztatás az egységes piacon” című, a határokon átnyúló kettős adóztatással összefüggő problémákkal kapcsolatos uniós stratégiára és megoldásokra irányuló közleményét;

41. véleménye szerint az Európai Unióról szóló szerződés kötelezi a tagállamokat a kettős adóztatás problémájának megoldására, amit azt az EUMSZ belső piacra vonatkozó 4. cikkének (3) bekezdésével és 26. cikkével összhangban kell elvégezniük;

2012. február 2., csütörtök

42. megállapítja, hogy a tagállamok közötti kétoldalú adóügyi egyezmények nem oldják meg a polgárokat és a vállalkozásokat érintő diszkriminációval és kettős adóztatással összefüggő valamennyi problémát;

43. üdvözli a Bizottság azon elképzelését, hogy egy kettős adóztatással kapcsolatos problémákkal foglalkozó munkacsoportot állít fel a tagállamok adóhatóságai és adott esetben a fogyasztói szervezetek bevonásával; felszólítja a Bizottságot, hogy erősítse meg a vállalkozások adózásával foglalkozó uniós munkacsoportot, a közös transzferár-képzési fórumot (KTKF), és vonja be az üzleti szférát és a fogyasztói jogok képviselőit;

44. kéri a Bizottságot, hogy kezdeményezzen a közös transzferár-képzési fórumhoz (KTKF) hasonló új, hozzáadottérték-adóval foglalkozó fórumot, amelynek keretében a társaságok felvethetik a héával kapcsolatos vállalati problémákat és a tagállamok közötti vitákat;

45. felhívja a tagállamokat eljárásaik javítására annak érdekében, hogy a kis- és középvállalkozások gyorsabban visszaigényelhessék a kifizetett héát, így lerövidüljön a visszatérítési időszak;

46. felszólítja a Bizottságot, hogy a Monti-jelentés ajánlásainak megfelelően tegyen javaslatot egy kötelező vitarendezési mechanizmusra, amely a magánszemélyek és a vállalkozások által elszenvedett kettős adóztatással foglalkozna;

47. megállapítja, hogy az adminisztratív akadályok és a jogbizonytalanság nehezíti a gépjárművel rendelkező uniós polgárok szabad mozgását az egységes piacon; ezért felszólítja a tagállamokat, hogy töröljék el a gépjárművek regisztrációjával kapcsolatos kettős adóztatást;

48. felhívja a tagállamokat, hogy korszerűsítsék és tegyék naprakésszé a társaságok határokon átnyúló adóelszámolásaira vonatkozó szabályait, továbbá végső soron az egységes „európai e-számla sablonjának” létrehozása érdekében egyszerűsítsék és korszerűsítsék az elektronikus számlázás szabályait;

A kettős nem adóztatás és az adócsalás megakadályozása, valamint az adózás átláthatóságának fokozása

49. megállapítja, hogy az adózás átláthatóságának hiánya és az adóelkerülés a kormányzati bevételeket fenyegeti, és eurómilliárdokba kerül;

50. megállapítja, hogy meg kell találni a megfelelő egyensúlyt a visszaélések elleni, az Unión belüli határokon átnyúló tevékenységeket aránytalanul nem korlátozó fellépéshez fűződő közérdek és a harmadik országok viszonylatában a visszaélésekkel szemben hozott intézkedések jobb koordinációja között; sajnálja, hogy egyes tagállamok olyan megállapodásokat kötöttek harmadik országokkal, amelyek lehetővé teszik az adóelkerülést és az adótitok fennmaradását;

51. felszólítja a tagállamokat, hogy:

- alakítsanak ki és valósítsanak meg az adóalapoknak az adóztatás elmaradása és a visszaélések miatti indokolatlan erózióját megakadályozó adórendszereket;
- alkalmazzanak visszaélések elleni intézkedéseket a nemzeti jogszabályok vagy a nemzeti jogba átültetett közösségi szabályok megkerülésére szolgáló mesterséges konstrukciókkal szemben;
- továbbra is folyamatosan osszák meg a vállalati veszteségszámolással összefüggő agresszív adótervezési konstrukciókra vonatkozó információikat, valamint ezek felderítésével és a válaszlépésekkel kapcsolatos stratégiáikat, és mérjék, majd hozzák nyilvánosságra az alkalmazott stratégiák eredményességét;
- vizsgálják meg együttműködő megfeleléségi programok bevezetésének lehetőségét, valamint az agresszív adótervezési konstrukciókat célzó adatközlési kezdeményezések bevezetését vagy felülvizsgálatát;

2012. február 2., csütörtök

- végezetül, a megtakarításokból származó jövedelmek méltányos és megfelelő adóztatásának biztosítása érdekében az automatikus információcsere végrehajtása céljából fejezzék be a megtakarításokból származó kamatjövedelem adóztatásáról szóló, a Tanácsban már jó ideje blokkolt irányelv reformját; hangsúlyozza, hogy automatikus információcsere felkínálásával – és ennek a magánszemélyek mellett társaságokra és trösztökre való kiterjesztésével – minden érintett joghatóságnak olyan közigazgatási együttműködést kell megvalósítania, amely nem sérti az adófizetők eljárási jogait és magánélethez fűződő jogát;
- jelentsék be és tegyék közzé a nemzeti hatóságok határokon átnyúló tevékenységeket folytató társaságokat érintő adóügyi határozatait;
- biztosítsanak adókedvezményeket, például adómentességet vagy adócsökkentéseket a kkv-k számára a vállalkozói szellem, az innováció és a munkahelyteremtés ösztönzésére;
- mozdítsanak elő az adóelkerülésre nyíló tér korlátozására irányuló reformokat olyan hatékony bevételgyűjtő mechanizmusok kialakításával, amelyek minimalizálják az adófizető és az adóhatóság közötti kapcsolatot, és maximalizálják a modern technológia alkalmazását, és a gazdasági tevékenységek rögzítése és nyomon követése során az e-kormányzásra összpontosítanak;

52. felszólítja a Bizottságot, hogy:

- azonosítsa azokat a területeket, amelyeken az adócsalás visszaszorítása érdekében javítani lehet az uniós jogszabályokon és a tagállamok közötti adminisztratív együttműködésen;
- biztosítson több költségvetési forrást és személyzetet a DG TAXUD számára az adóztatás kettős elmaradásával, az adóelkerüléssel és az adócsalással kapcsolatos uniós politikák és javaslatok kidolgozása céljából;
- lépjen fel az ártalmas adóversennyel és a profitjukat a minimális tényleges adókulcs érdekében mestersegesen áthelyező nagyvállalatok adóztatásának kettős elmaradásával szemben; jelentse be és tegye közzé a nemzeti hatóságok határokon átnyúló tevékenységeket folytató társaságokat érintő adóügyi határozatait;
- lépjen fel szigorúbban, büntetőjogi eszközökkel az adócsalással szemben;

53. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak elsőrendű prioritást az adóparadicsomok jogszerűtlen célokkal történő igénybevétele elleni fellépésnek, és felszólítja a Bizottságot, hogy az Európai Parlamenttel együttműködve – első lépésként az adóparadicsomok vagy a banktitkot fenntartó joghatóságok OECD által kidolgozott fogalom meghatározásának és listájának figyelembevételével – dolgozzon ki uniós fogalom meghatározást és listát; a világszerte elfogadott fogalom meghatározásra vonatkozó megállapodás létrejöttéig szorgalmazza egy egyeztetett egységes európai fogalom meghatározás létrehozását;

54. elismeri, hogy az adóelkerüléssel szembeni fellépés vezető nemzetközi fóruma az OECD adózási ügyekkel kapcsolatos átláthatósággal és információcserével foglalkozó világfóruma, ezért határozottan támogatja annak munkáját; rámutat annak a legkisebb közös nevezők fórumaként meglévő hiányosságaira; elismeri továbbá a nemzeti, uniós és globális szintű ésszerű kezdeményezéseket ezen állandó probléma gyakorlatban megvalósítható megoldására;

55. gyorsabb fellépésre kéri a Bizottságot az adóelkerüléssel és az adócsalással szemben;

56. felhívja a tagállamokat, hogy kössenek csalás elleni és adózással kapcsolatos információcserére vonatkozó megállapodásokat Andorrával, Monacóval és San Marinóval, valamint kössenek új megállapodást Svájcjal, és ezt követően rendszeresen frissítsék ezeket;

57. megállapítja, hogy a tagállamok adórendszerei közötti együttműködés és koordináció hiánya az adóztatás nem kívánt elmaradását eredményezheti, és adóelkerüléshez, adóvisszaéléshez és adócsaláshoz vezethet;

58. felszólítja a Bizottságot, hogy elemezze az európai szemeszter végrehajtásának adóügyi hatásait, és készítsen erről jelentést 2012 folyamán;

2012. február 2., csütörtök

59. szorgalmazza, hogy biztosítsák a kellő költségvetési forrást és személyzetet az Európai Számvevőszék és az OLAF számára az uniós szintű hatékony ellenőrző mechanizmusok kialakítása és a költségvetési eljárások felügyelete érdekében;

60. felszólítja a Bizottságot, hogy azonosítsa a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjait és nemzeti reformprogramjait adózási szempontból befolyásoló szakpolitikai intézkedéseket, valamint biztosítson prioritást számukra;

*

* *

61. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a nemzeti parlamenteknek.

Az uniós versenypolitika

P7_TA(2012)0031

Az Európai Parlament 2012. február 2-i állásfoglalása az EU versenypolitikájáról szóló éves jelentésről (2011/2094(INI))

(2013/C 239 E/15)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság versenypolitikáról szóló 2010. évi jelentésére (COM(2011)0328) és a Bizottság kapcsolódó szolgálati munkadokumentumára (SEC(2011)0690),
- tekintettel a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendeletre (az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete) ⁽²⁾,
- tekintettel az 1/2003/EK rendelet ⁽³⁾ 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló bizottsági iránymutatásokra (bírságolási iránymutatások),
- tekintettel „Az állami támogatásokról szóló szabályoknak a pénzüzetek vonatkozásában a jelenlegi pénzügyi világválsággal összefüggésben tett intézkedésekre történő alkalmazása” című, 2008. október 13-i bizottsági közleményre ⁽⁴⁾ (a bankokról szóló közlemény),
- tekintettel „A pénzüzetek feltőkésítése a jelenlegi pénzügyi válságban: a támogatás szükséges minimális szintre történő korlátozása és az indokolatlan versenytorzulás kiküszöbölését célzó biztosítékok” című, 2008. december 5-i bizottsági közleményre ⁽⁵⁾ (feltőkésítési közlemény),

⁽¹⁾ HL L 1., 2003.1.4., 1. o.

⁽²⁾ HL L 24., 2004.1.29., 1. o.

⁽³⁾ HL C 210, 2006.9.1., 2. o.

⁽⁴⁾ HL C 270., 2008.10.25., 8. o.

⁽⁵⁾ HL C 10., 2009.1.15., 2. o.

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel az értékvesztett eszközöknek a közösségi bankszektorban történő kezeléséről szóló, 2009. február 25-i bizottsági közleményre ⁽¹⁾ (az értékvesztett eszközökről szóló közlemény),
- tekintettel „A pénzügyi szektor életképességének helyreállítása és a jelenlegi válságban hozott szerkezetátalakítási intézkedések értékelése az állami támogatási szabályok alapján” című, 2009. július 23-i bizottsági közleményre ⁽²⁾ (a szerkezetátalakításról szóló közlemény),
- tekintettel az „Ideiglenes közösségi keretszabály a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekhez a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban” című, 2008. december 17-i bizottsági közleményre ⁽³⁾ (az ideiglenes keretrendszer),
- tekintettel „A finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekhez a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban alkalmazott ideiglenes közösségi keretszabály” című, 2010. december 1-jei bizottsági közleményre ⁽⁴⁾ (a 2010. december 31-én lejáró helyébe lépő új ideiglenes keretszabály),
- tekintettel a Parlament által megrendelt, „Állami támogatás – Válság szabályok a pénzügyi ágazat és a reálgazdaság számára” című, 2011. júniusi tanulmányra ⁽⁵⁾,
- tekintettel „A pénzügyi és gazdasági válság miatt elfogadott ideiglenes állami támogatási szabályok hatása” című, 2011. október 5-i bizottsági személyzeti munkadokumentumra (SEC(2011)1126),
- tekintettel az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 794/2004/EK bizottsági rendeletnek a tagállamok jelentéstételi kötelezettségeinek egyszerűsítése tekintetében történő módosításáról szóló bizottsági rendelet tervezetére,
- tekintettel a „Nyilvános konzultáció: A kollektív jogorvoslattal kapcsolatos egységes európai megközelítés felé” című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SEC(2011)0173),
- tekintettel a Versenypolitikai Főigazgatóság „Bevált gyakorlatok az EUMSZ 101. és 102. cikkével kapcsolatos eljárások levezetése kapcsán” című dokumentumára ⁽⁶⁾,
- tekintettel a Versenypolitikai Főigazgatóság „A meghallgatási tisztviselők eljárására vonatkozó iránymutatás az EUMSZ 101. és 102. cikkével kapcsolatos eljárások kapcsán” című dokumentumára ⁽⁷⁾,
- tekintettel a Versenypolitikai Főigazgatóság „Bevált gyakorlatok a gazdasági bizonyítékok benyújtására és az adatgyűjtésre az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazásával és a vállalatok egyesülésével kapcsolatos ügyekben” című dokumentumára ⁽⁸⁾,
- tekintettel az Európai Parlament és a Bizottság közötti kapcsolatokról szóló 2010. október 20-i keretmegállapodásra ⁽⁹⁾ (a továbbiakban „keretmegállapodás”), és különösen annak (12) ⁽¹⁰⁾ és (16) bekezdésére ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ HL C 72., 2009.3.26., 1. o.

⁽²⁾ HL C 195., 2009.8.19., 9. o.

⁽³⁾ HL C 16., 2009.1.22., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 6., 2011.1.11., 5. o.

⁽⁵⁾ <http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?language=en&file=42288>.

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2010_best_practices/best_practice_articles.pdf.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2010_best_practices/hearing_officers.pdf.

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2010_best_practices/best_practice_submissions.pdf

⁽⁹⁾ HL L 304., 2010.11.20., 47. o.

⁽¹⁰⁾ „A Bizottság minden tagja gondoskodik arról, hogy a közte és az illetékes parlamenti bizottság elnöke közötti információáramlás rendszeres és közvetlen legyen.”

⁽¹¹⁾ „A parlamenti állásfoglalás elfogadását követő három hónapon belül a Bizottság írásban tájékoztatást ad a Parlamentnek a Parlament állásfoglalásaiban hozzá intézett kérdések alapján tett intézkedésekről, beleértve azokat az eseteket, amelyekben nem tudott a Parlament álláspontjának megfelelően eljárni. [...]”

2012. február 2., csütörtök

- tekintettel az EK antitröszt szabályainak megsértésére épülő kártérítési keresetekről szóló zöld könyvről szóló 2007. április 25-i állásfoglalására ⁽¹⁾ és az EK trösztellenes szabályainak megsértésén alapuló kártérítési keresetekről szóló fehér könyvről szóló 2009. március 26-i állásfoglalására ⁽²⁾, valamint a Gazdasági és Monetáris Bizottság kollektív jogorvoslattal kapcsolatos egységes európai megközelítésről szóló, 2011. október 20-i véleményére,
 - tekintettel az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozó uniós állami támogatási szabályok reformjáról szóló, 2011. november 15-i állásfoglalására ⁽³⁾
 - tekintettel a Bizottság 2003. évi, versenypolitikáról szóló XXXIII. éves jelentéséről szóló, 2005. február 22-i állásfoglalására ⁽⁴⁾, a Bizottság versenypolitikáról szóló 2004. évi jelentéséről szóló, 2006. április 4-i állásfoglalására ⁽⁵⁾, a versenypolitikáról szóló 2005. évi jelentéséről szóló, 2007. június 19-i állásfoglalására ⁽⁶⁾, a versenypolitikáról szóló 2006. és 2007. évi jelentéséről szóló, 2009. március 10-i állásfoglalására ⁽⁷⁾, a versenypolitikáról szóló 2008. évi jelentéséről szóló, 2010. március 9-i állásfoglalására ⁽⁸⁾ és a versenypolitikáról szóló 2009. évi jelentéséről szóló, 2011. január 20-i állásfoglalására ⁽⁹⁾,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére a Bizottság 2010. évi versenypolitikáról szóló közleményéről (INT/594 - CESE 1461/2011),
 - tekintettel eljárási szabályzatának 48. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére és a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság és a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság véleményére (A7-0424/2011),
- A. mivel a 2008 őszen kitört pénzügyi és gazdasági válságot még nem sikerült leküzdeni; mivel a pénzügyi zavarok és a recessziós félelmek az elmúlt hónapok során ismét teret nyertek;
- B. mivel a válság kitörésére a Bizottság gyorsan és ésszerűen válaszolt, külön szabályokat fogadva el az állami támogatásokról, és a versenypolitikát használva válságkezelő eszközként; mivel ezt már akkor is és most is ideiglenes rendszernek szánják, noha időkerete az eredetileg várható túllépte;
- C. mivel a Bizottság 2008. október 1. és 2010. október 1. között 200-nál több állami támogatásról szóló határozatot hozott a pénzügyi ágazat vonatkozásában; mivel 2009-ben a pénzügyi ágazatnak nyújtott, tagállamok által igénybe vett támogatás összege 1 107 milliárd EUR-t (az uniós GDP 9,3%-át) tett ki; mivel a válság kezdetétől 2010. október 1-jéig bizottsági jóváhagyásban részesült intézkedések (egyaránt beleértve a programokat és az eseti beavatkozásokat) maximális összege 4 588,90 milliárd EUR-t tesz ki;
- D. mivel a Bizottság bevezetett egy 2011. január 1-jétől alkalmazandó követelményt, amely szerint szerkezetátalakítási tervet kell benyújtania minden olyan banknak, amely feltőkésítési vagy értékvesztett eszközökkel kapcsolatos intézkedés kedvezményezettje, függetlenül attól, hogy alapvetően stabil vagy válságos helyzetben van;
- E. mivel a válság alatt nyújtott jelentős összegű, például garanciaprogramok, feltőkésítési programok és a banki finanszírozás kiegészítő likviditási támogatása formáját öltő állami támogatások hozzájárultak az államháztartások súlyos egyensúlyhiányához; mivel azóta sem ismert, hogy a bankoknak nyújtott állami támogatások, különösen a garanciák hatása mennyire hosszú időre hat ki a jövőben, ha e garanciák egy részét ténylegesen lehívják;

⁽¹⁾ HL C 74. E, 2008.3.20., 653. o.

⁽²⁾ HL C 117. E, 2010.5.6., 161. o.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0494.

⁽⁴⁾ HL C 304. E, 2005.12.1., 114. o.

⁽⁵⁾ HL C 293. E, 2006.12.2., 143. o.

⁽⁶⁾ HL C 146. E, 2008.6.12., 105. o.

⁽⁷⁾ HL C 87. E, 2010.4.1., 43. o.

⁽⁸⁾ HL C 349. E, 2010.12.22., 16. o.

⁽⁹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0023.

2012. február 2., csütörtök

- F. mivel a protekcionizmus és a versenyszabályok betartásának elmaradása csak elmélyítené és elnyújtaná a válságot; mivel a versenypolitika alapvető eszköz annak lehetővé tételéhez, hogy az EU dinamikus, hatékony és innovatív belső piaccal rendelkezzen és a világpiacon versenyképes legyen;
- G. mivel a gazdasági válság leküzdése érdekében tett erőfeszítések ellenére a versenyt, a fogyasztók jólétét és a piacok megfelelő működését továbbra is a kartellek fenyegetik leginkább, ami még gazdasági válság idején sem fogadható el;

A Bizottság 2010. évi jelentése a versenypolitikáról

1. üdvözli a Bizottság versenypolitikáról szóló 2010. évi jelentését; e jelentés negyvenedik évfordulója alkalmából kiemeli, hogy az uniós versenypolitika számos jótékony hatással járt a fogyasztók jólétére, és jelentős eszköznek bizonyult az áruk, a szolgáltatások, a személyek és a tőke szabad mozgása akadályainak felszámolása tekintetében; rámutat, hogy a versenypolitika továbbra is az egységes piac megőrzésének és a fogyasztói érdekek védelmének fontos eszköze; hangsúlyozza, hogy az új kihívások kezelése érdekében néhány szabályt módosítani kell;
2. megállapítja, hogy a szilárd elvek és rugalmas eljárások együtthatása tette lehetővé, hogy a versenypolitika konstruktív és stabilizáló tényező legyen az Unió pénzügyi rendszerében és általában véve a reálgazdaságban;

Versenypolitikai ajánlások

3. véleménye szerint az árak jobb átláthatósága alapvető az egységes piaci verseny serkentésében, és valódi választást kínál a fogyasztók számára;
4. üdvözli a Bizottság és a fogyasztói szövetségek között az európai versenyjog területén már fennálló kapcsolatot, és arra ösztönzi a Bizottságot, hogy még inkább mozdítsa elő e kapcsolatokat, szükség esetén akár más érdekelt felekkel is;

Az állami támogatások ellenőrzése

5. üdvözli a pénzügyi és gazdasági válság miatt elfogadott ideiglenes állami támogatási szabályok hatásának értékelése céljából összeállított bizottsági személyzeti munkadokumentumot; tudomásul veszi a Bizottság azon értékelését, hogy az állami támogatásoknak globálisan „sikerült csökkenteni a pénzügyi bizonytalanságot, javítani a pénzpiacok működését és enyhíteni a válság reálgazdaságra gyakorolt hatását”; nem tudja azonban, hogy ez az optimista elemzés fenntartható-e;
6. hangsúlyozza, hogy az állami támogatásokra alkalmazandó ideiglenes rendszer jótékonynak bizonyult a válságra adott kezdeti válaszként, azonban azt nem szabad a szükségesnél tovább meghosszabbítani; hangsúlyozza, hogy az ideiglenes intézkedéseket és kivételeket meg kell szüntetni, amint azt a gazdasági helyzet lehetővé teszi;
7. megállapítja, hogy az állami támogatásra vonatkozó szabályok alkalmazása tekintetében új, állandó szabályozási rendszerre van szükség a válságot megelőző jogrendszer hiányosságainak felszámolása érdekében, különösen a pénzügyi ágazat vonatkozásában, illetőleg a pénzügyi és gazdasági válság alatt keltett torzulások orvoslására;
8. tudomásul veszi a bankszektor számára bejelentett, a megmentésre és szerkezetátalakításra vonatkozó iránymutatásokat; javasolja a Bizottságnak, hogy vegye figyelembe a központi bankok által a megmentési szakaszban nyújtott likviditási támogatás versenytorzító hatását, és írja elő a bankok részvényesek és kötvénytulajdonosok bevonásával történő rendezett szerkezetátalakítását az állami tőkeinjekció előtt;

2012. február 2., csütörtök

9. sürgeti a Bizottságot, hogy kösse a banki ágazat 2011 utáni ideiglenes állami támogatását a mérlegösszetétel és -főösszeg csökkentésére vonatkozó erősebb és szigorúbb feltételekhez, beleértve a lakossági hitelezés megfelelő figyelembe vételét, illetve a bónusz- és osztalékfizetésre és egyéb alapvető tényezőkre vonatkozó szigorúbb korlátozásokat is; megítélése szerint ezeknek a feltételeknek egyértelműeknek kell lenniük, illetőleg azokról a Bizottságnak utólag értékelést és összefoglalót kell készítenie;
10. tudomásul veszi a Bizottság által mindeddig annak érdekében elfogadott intézkedéseket, hogy a válság során állami támogatásban részesített egyes, a bukáshoz túlságosan nagy vagy túlságosan egymásba kapcsolódó intézmények mérlegfőösszegét csökkentse; megítélése szerint e célból több intézkedésre van szükség;
11. hangsúlyozza azonban, hogy a bankszektor folyamatban lévő konszolidációja ténylegesen növelte több jelentős pénzügyi intézmény piaci részesedését, ezért sürgeti a Bizottságot, hogy kísérelje figyelemmel az ágazatot annak érdekében, hogy fokozza az európai banki piacon folyó versenyt, beleértve olyan szerkezetátalakítási tervek előírását is, amelyek a banki tevékenységek szétválasztásával járnak, ha a lakossági betétek lehetővé teszik ezen intézmények számára a kockázatosabb befektetési banki tevékenységek finanszírozását;
12. megjegyzi, hogy az EKB a válság során több nem standard likviditásinjekciót hajtott végre; tudomásul veszi a Bizottság tanulmányában említett azon értékelést, miszerint az ilyen intézkedések nem tekinthetők a szó szoros értelmében vett állami támogatásnak; hangsúlyozza azonban, hogy az uniós szintű politikai fellépéseket össze kell hangolni, és hogy az olyan bankoknak nyújtott állami támogatások értékelésekor, amelyek az EKB-tól vagy más központi bankoktól is kapnak támogatást, a Bizottságnak figyelembe kell vennie az EKB vagy más központi bankok támogatásának, illetve egyéb állami beavatkozások hatását;
13. megjegyzi, hogy a válság alatt a bankoknak nyújtott EKB-támogatás és egyéb állami beavatkozások hatásai nem szerepelnek a Bizottság összeegyeztethetőségi értékelésében; felkéri a Bizottságot az ilyen műveletek utólagos értékelésére;
14. felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen terjesszen be jogalkotási javaslatokat a bajba került bankok megmentésének valóban európai keretben történő megoldására egy közös szabálykönyv, valamint beavatkozási eszközök és azt kiváltó tényezők garantálásával, az adófizetők terheinek legkisebbre korlátozásával, nevezetesen harmonizált, (kockázatalapú megközelítésből kiindulva) önfinszírozó ágazati megmentési alapok létrehozása révén;
15. hangsúlyozza, hogy az állami támogatásokat olyan módon kell elosztani, hogy az ne torzítsa a versenyt, illetőleg ne részesítse előnyben a már létező vállalatokat az újonnan alakulókkal szemben;
16. véleménye szerint az állami támogatásnak az innovációs és kutatási klasztereket, és ezáltal a vállalkozói szellemet kellene támogatnia;
17. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozó állami támogatási szabályok tervezett egyszerűsítése ne eredményezze a túlkompensáció figyelemmel kísérésének gyengülését;
18. tudomásul veszi a Bizottság szándékát, hogy „de minimis” szabályokat vezet be az általános gazdasági érdekű szolgáltatások állami támogatása vonatkozásában; hangsúlyozza, hogy világos és egyértelmű kritériumokra van szükség az e körbe tartozó szolgáltatások meghatározása tekintetében;
19. ragaszkodik ahhoz, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatások további kategóriáinak bejelentési követelmény alóli mentesítésére vonatkozó javaslatoknak annak bizonyítékán kell alapulniuk, hogy a szabályok alóli mentesítés indokolt és szükséges, és nem torzíttja szükségtelenül a versenyt;
20. hangsúlyozza a verseny valamennyi ágazatban, és nem utolsósorban az európai gazdaság 70%-át kitevő szolgáltatási ágazatban való erősítésének fontosságát; rámutat továbbá az új vállalkozások és szolgáltatások létrehozásának jogára;

2012. február 2., csütörtök*Trösztellenes szabályozás*

21. amennyiben a Bizottság javaslatot nyújt be egy kollektív jogorvoslattal foglalkozó horizontális keretrendszer kialakítására, javasolja, hogy adott esetben fogadják el a nyomonkövetési intézkedés elvét, miszerint a magánfelek által kollektív jogorvoslat alapján történő foganatosítást csak akkor lehet végrehajtani, ha korábban a Bizottság vagy valamely nemzeti versenyhatóság előzetesen jogsértési határozatot hozott; megjegyzi, hogy a nyomonkövetési intézkedések elvének meghatározása általában nem zárja ki az önálló és a nyomonkövetési intézkedések egyszerre történő alkalmazását;

22. megállapítja, hogy az alternatív vitarendezési rendszerek gyakran a kereskedő együttműködési hajlandóságán múlnak, és úgy véli, hogy a hatékony bírósági jogorvoslati rendszer határozottan arra ösztönözné a feleket, hogy bíróságon kívül jussanak megállapodásra, ami valószínűleg elejét venné igen sok ügynek, csökkentve ezzel a jogviták mennyiségét; a bírósági eljárásnál vonzóbb alternatívaként ösztönzi az európai szintű alternatív vitarendezési rendszerek létrehozását a jogviták gyors és olcsó rendezése érdekében; azonban hangsúlyozza, hogy ezek az eszközök a bírósági jogorvoslat alternatívái kell maradjanak – amint nevük is jelzi –, és nem szabad azok előfeltételeivé válniuk;

23. hangsúlyozza, hogy a 360/09. számú *Pfleiderer*, és a 437/08. számú *CDC Hydrogen Peroxide* ügyben hozott bírósági ítélet nyomán a Bizottságnak biztosítania kell, hogy a kollektív jogorvoslat ne csorbítsa a versenyjogi engedékenységi rendszer és a vitarendezési eljárás hatékonyságát;

24. úgy véli, hogy a speciális versenyjogi kérdéseket megfelelően figyelembe kell venni, és a kollektív jogorvoslatra vonatkozó minden eszköznek teljes mértékben és megfelelően tiszteletben kell tartania az antitröszt ágazat sajátosságait;

25. a versenypolitika területén alkalmazott kollektív jogorvoslat kapcsán ismét hangsúlyozza, hogy biztosítékokat kell kialakítani a csoportos kereseti rendszerrel való visszaélések és a túlzott ügyszám elkerülése, valamint az ügyfélegyenlőségnek a bírósági eljárásban történő biztosítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a biztosítékoknak többek között az alábbiakra kell kiterjedniük:

- a kárigény benyújtása előtt azonosítani kell a kérelmezők csoportját (részvételt lehetővé tévő [opt-in] eljárás);
- egy egyértelműen meghatározott csoport nevében közhatóságok, például ombudsmanok vagy ügyészek, valamint képviseleti testületek indíthatnak keresetet;
- európai szinten megállapított kritériumok szükségesek a csoportos keresetek indítására jogosult szervezetek meghatározásához;
- a csoportos keresetindítási rendszert azon az alapon kell elvetni, hogy túlzó pereskedésre ösztönözne, ellentétes lehet egyes tagállamok alkotmányával és érintheti minden olyan károsult jogait, akik tudtukon kívül résztvevői lehetnek az eljárásnak, a bíróság határozata azonban őket is kötelezné;

a) egyéni keresetek esetén:

- elengedhetetlen, hogy a károsultak minden esetben szabadon választhassák az egyéni kártérítési jogorvoslat lehetőségét egy illetékes bíróság előtt;
- a kollektív keresetet benyújtók nem lehetnek kedvezőbb helyzetben, mint az egyéni keresetet benyújtók;

b) kis értékű és diffúz károk megtérítése:

- a kis értékű és diffúz károk károsultjainak legyenek megfelelő eszközei az igazságszolgáltatás kollektív jogorvoslat révén történő eléréséhez és tisztességes kártérítés megszerzéséhez;

2012. február 2., csütörtök

- c) csak ténylegesen elszenvedett kárért jár kártérítés:
- csak ténylegesen elszenvedett kárért járhat kártérítés; tiltani kell a büntető kártérítést és a tisztességtelen gazdagodást;
 - minden kérelmezőnek bizonyítania kell igénye jogosságát;
 - a megítélt kártérítést az egyénenként elszenvedett károk arányában el kell osztani az egyes károsultak között;
 - Európában nagyjából ismeretlen a sikerdíj, és azt el kell utasítani;
- d) a „vesztes fizet” elve:
- nem lehet keresetet benyújtani, ha a károsult védtelen, mivel nem állnak rendelkezésére anyagi eszközök; továbbá az eljárási költségeket és ebből adódóan a keresettel járó kockázatokat annak a félnek kell viselnie, aki elveszíti az ügyet; a tagállamokra vár, hogy ebben az összefüggésben költségmegosztásra vonatkozó szabályokat fektessenek le;
- e) harmadik fél nem finanszírozhat:
- a költségeket harmadik felek nem finanszírozhatják előre, például úgy, hogy a kérelmezők elfogadják, hogy a kártérítésre vonatkozó későbbi jogosultságukat harmadik feleknek adják át;
26. hangsúlyozza, hogy minden horizontális keretrendszernek két alapvető előfeltételt kell biztosítania:
- a tagállamok az uniós jog megsértéséből származó kollektív jogorvoslati eseteknél nem alkalmazhatnak korlátozóbb feltételeket, mint a nemzeti jogszabályok megsértéséből származó eseteknél;
 - a horizontális keretrendszerben megállapított elvek egyike sem akadályozhatja az uniós jog teljes hatékonyságának biztosítását célzó további intézkedések elfogadását;
27. üdvözli a Bizottság 2012. évi munkaprogramjában bejelentett, az antitröszt szabályok megszegéséből eredő kártérítéssel kapcsolatos fellépésekkel foglalkozó jogalkotási eszközt; hangsúlyozza, hogy az eszköznek figyelembe kell vennie a Parlament e témával kapcsolatos korábbi állásfoglalásait, továbbá, hogy azt rendes jogalkotási eljárás keretében kell elfogadni;
28. véleménye szerint a bírságolási politika továbbra is jelentős eszköze a hatóságok általi jogérvényesítésnek és elrettentésnek;
29. megállapítja, hogy a viselkedést nem csak a büntetések alakítják, hanem az együttműködés ösztönzése is; olyan megközelítést részesít előnyben, amely hatékonyan elrettent, ugyanakkor ösztönzi az együttműködést;
30. hangsúlyozza, hogy a magas bírságok politikáját továbbra sem szabad alternatív uniós költségvetés-finanszírozási mechanizmusként használni;
31. megjegyzi, hogy a bírságok kiszabásának módját nem jogalkotási eszközök tartalmazzák, a 2006. évi bírságolási iránymutatások, és ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy illessze be a bírságkiszámítás részletes alapjait és a bírságolás új elveit az 1/2003/EK rendeletbe;

2012. február 2., csütörtök

32. ösztönzi a Bizottságot, hogy vizsgálja felül bírságolási iránymutatásait és javasolja, hogy azok az alábbi elvek értékelésének megfelelően alakuljanak:

- szem előtt kell tartani, hogy az erőteljes megfelelőségi programok végrehajtása nem szabad, hogy a jogsértés orvoslásával arányban álljon túlmenő negatív hatással járjon a szabálysértőkre nézve;
- be kell vezetni, hogy különböző szintű bírságot szabnak ki azon vállalkozásokra, amelyek szándékosan, illetve gondatlanul cselekedtek;
- figyelembe kell venni az EU trösztellenes jogszabályai szerinti állami és magánkötelezettségek kölcsönhatásait; a Bizottságnak meg kell győződnie arról, hogy a bírságok figyelembe veszik a harmadik feleknek már kifizetett kártérítéseket; ezaz engedékenységi politika kedvezményezettjeire is alkalmazni kell; ezenkívül bíróságon kívüli megegyezés alapján történő kártérítés fizetésére lehetne ösztönözni a szabálysértőket, mielőtt a bírósággal kapcsolatban végső döntés születne;
- olyan feltételeket kell szabni, amelyek értelmében a leányvállalat fölött döntő befolyást gyakorló, de a jogsértésben közvetlenül nem érintett anyavállalatot egyetemlegesen felelősségre lehetne vonni a leányvállalataik által elkövetett trösztellenes jogsértésekért;
- a visszaesés tekintetében egyértelmű kapcsolatot kell megállapítani egyrészt a vizsgálat tárgyát képező szabálysértés és a múltbeli szabálysértések között, másrészt pedig a szabálysértés és az érintett vállalkozás között; a felső időkorlátot figyelembe kell venni;

33. megállapítja, hogy egyre több kérelem érkezik a bírság fizetéseképtelenség miatti csökkentésére, különösen az egytermékes vállalkozásoktól és a kkv-któl; megítélése szerint a bírságok csökkentésének alternatívája lehet a késleltetett és/vagy megosztott fizetések rendszere, melynek révén elkerülhető a vállalkozások csődje;

34. Joaquín Almunia bizottsági alelnök bejelentése nyomán várja az egytermékes vállalkozások és kkv-k bírságolására vonatkozó iránymutatások kiigazítását;

35. az eljárás hatékonyabbá tétele céljából üdvözli a vitarendezési eljárás alkalmazását kartellügyekben;

36. sürgeti a Bizottságot, hogy amennyiben az erőfölénnyel való esetleges visszaélések elemzése során kideríti, hogy nem történt erőfölénnyel való visszaélés, akkor vizsgálja meg közelebbről a gazdaság egyéb területeire gyakorolt hatásokat is;

Összefonódások ellenőrzése

37. véleménye szerint a gazdasági és pénzügyi válság nem indokolja az uniós összefonódás-ellenőrzési politika lazítását; felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az összefonódások, és különösen a nehéz helyzetben lévő bankok megmentésére vagy szerkezetátalakítására tervezett összefonódások ne hozzanak létre további, a bukáshoz túl nagy és általánosabban rendszerszintű intézményeket;

38. hangsúlyozza, hogy a versenyszabályok vállalatok összefonódására való alkalmazását a teljes belső piac szempontjából kell értékelni;

Nemzetközi együttműködés

39. kiemeli a versenyszabályok globális közelítésének jelentőségét; ösztönzi a Bizottságot, hogy aktívan vegyen részt a Nemzetközi Versenyügyi Hálózatban;

2012. február 2., csütörtök

40. arra ösztönzi a Bizottságot, hogy kössön kétoldalú együttműködési megállapodásokat a verseny érvényesítéséről; üdvözli az ilyen megállapodásról Svájcjal folytatott tárgyalások bejelentését és ösztönzi a szakpolitikák és a jogérvényesítési fellépések fokozottabb összehangolását;

Sajátos ágazatok

41. tudomásul veszi a Bizottság Energia 2020 kezdeményezését; sürgeti a Bizottságot, hogy törekedjen a belső energiapiaci csomag maradéktalan végrehajtására; arra ösztönzi a Bizottságot, hogy mivel még nem sikerült maradéktalanul megvalósítani a nyitott és versenyképes egységes energiapiacot, aktívan kövesse nyomon a versenyt az energiapiacokon, különösen abban az esetben, ha a közművek privatizációja monopolisztikus vagy oligopolisztikus piacokat hoz létre;

42. emlékeztet a Bizottsághoz a harmadik energiacsomag végrehajtásának korai szakaszában intézett azon felhívására, hogy kövesse szorosabb figyelemmel a verseny szintjét, mivel a piacok '90-es évek közepétől tartó fokozatos megnyitása ellenére a három legnagyobb szereplő még mindig a piacnak körülbelül 75%-át (villamos energia), illetve több mint 60%-át (gáz) képviseli; felhívja a Bizottságot, hogy adjon ki iránymutatásokat a megújuló energia energiahálózatokhoz való hozzáféréseinek javítása érdekében;

43. emlékeztet a Bizottsághoz intézett azon felhívására, hogy a következő éves jelentése keretében vizsgálja meg, hogy a kritikus nyersanyagok beszállítóinak koncentrációja milyen mértékben lehet káros az ágazatok tevékenységére és az ökohatékonyabb gazdaságra, mivel ezek némelyike rendkívül fontos a napelemekhez és a lítiumionos akkumulátorokhoz hasonló ökohatékony technológiák alkalmazásához;

44. felhívja a Bizottságot, hogy fokozza a hitelminősítő ügynökségek ágazatának a verseny előtti megnyitása érdekében tett erőfeszítéseit, különösen a belépési korlátokat, az állítólagos összejátszó gyakorlatokat és az erőfölénnyel való visszaélést illetően; felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy valamennyi hitelminősítő ügynökség tartsa be a legmagasabb szintű integritási, közzétételi, átláthatósági és összeférhetlenség-kezelési előírásokat, amint azt a hitelminősítő ügynökségekről szóló 2009. szeptember 16-i 1060/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ követelményei a hitelminősítések minőségének biztosítása érdekében meghatározzák;

45. felhívja a Bizottságot, hogy a 2008. júniusi Európai Tanács következtetéseinek 40. pontja nyomán aktívan kísérelje figyelemmel a nyersanyag-vonatkozású piacok fejleményeit, és terjesszen elő ambiciózus jogalkotási javaslatokat a pénzügyi eszközök piacával és a piaci erőfölénnyel való visszaéléssel kapcsolatos keretrendszer felülvizsgálata keretében az olyan spekulatív gyakorlatok leküzdése érdekében, amelyek hátrányosan érintik az európai ipart és torzulást okoznak az egységes piacon;

46. hangsúlyozza, hogy az USA, az Egyesült Királyság és Japán szabályozó hatóságai által a közelmúltban végzett vizsgálatok azt tárták fel, hogy bizonyítékok kerültek napvilágra a válság során arról, hogy USA-beli és európai bankok manipulálták a LIBOR-kamatlábakat; ezért aggódik az ilyen gyakorlatok okozta potenciális piactorzulásokkal kapcsolatban;

47. szorgalmazza, hogy a Bizottság vizsgálja meg a verseny helyzetét a kiskereskedelmi ágazatban, különösen az erőfölényben lévő kiskereskedelmi láncok piaci erőfölénnyel való állítólagos visszaéléseinek következményeit, amelyek – különösen a mezőgazdasági és élelmiszerpiacon – kedvezőtlen hatást gyakorolnak a kisebb kiskereskedőkre és termelőkre;

48. emlékeztet a Bizottsághoz intézett azon kérésére, hogy végezzen felmérést a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari ágazatban zajló versenyről, hogy megvizsgálja, milyen hatással van a nagyobb beszállítók és kiskereskedők által birtokolt piaci erő e piac működésére;

49. megállapítja, hogy az élelmiszer-ellátási lánc összetett, és hogy az élelmiszerek árázása átláthatatlan; úgy véli, hogy ha a versenyszabályokkal összhangban és az üzleti titkok tiszteletben tartása mellett az élelmiszer-ellátási lánc valamennyi szakaszában jobban elemeznék a költségeket, az eljárásokat, a hozzáadott értéket, a mennyiségeket, az árakat és a haszonkulcsokat, ideértve a minőség fokozott átláthatóságát is, az javítaná a fogyasztók rendelkezésére álló információkat és az élelmiszer-ellátási lánc ármegállapítási mechanizmusainak átláthatóságát, javítva ezzel a fogyasztók választási lehetőségeit és megelőzve a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen megkülönböztetést; üdvözli a hatékonyabban működő európai élelmiszer-ellátási láncokkal foglalkozó magas szintű fórum létrehozását, valamint az e fórum által a kereskedelmi gyakorlatok javulására gyakorolt pozitív hatásokat;

(1) HL L 302., 2009.11.17., 1. o.

2012. február 2., csütörtök

50. megismétli a Bizottsághoz intézett azon felhívását, hogy végezzen ágazati vizsgálatot az online reklám és a keresőmotorok vonatkozásában;
51. megismétli a közbeszerzési szabályok alkalmazására vonatkozó vizsgálatra, valamint annak tisztázására irányuló korábbi kérését, hogy a nemzeti különbségek a verseny torzulásához vezetnek-e;
52. hangsúlyozza, hogy az európai közlekedési politika fő céljának most és a későbbiekben is a belső piac összes közlekedési mód tekintetében való kiteljesítésére kell irányulnia;
53. egyetért a Bizottsággal abban, hogy az EU-ban még mindig hiányzik az egységes belső piac létrehozásán belül a tisztességes verseny megteremtéséhez feltétlenül szükséges, megfelelően összekapcsolt, egymással összehangolható és határokon átnyúló, hatékony szállítási infrastruktúrahálózat;
54. megítélése szerint a versenypolitikának hozzá kell járulnia a nyílt szabványok és az interoperabilitás előmozdításához és érvényesítéséhez annak megelőzése érdekében, hogy a fogyasztókat és ügyfeleket a piaci szereplők kisebbsége technológiailag magához kösse;
55. megállapítja a barangolási piacon a verseny hiányát és hangsúlyozza az árak nagyobb mértékű átláthatóságának szükségességét; e tekintetben üdvözlözi az új uniós távközlési keretszabályokat és a barangolásról szóló III. rendeletre irányuló bizottsági javaslatot (COM(2011)0402 végleges), amely a nagykereskedelmi verseny javítása érdekében strukturális intézkedéseket javasol, ami a kiskereskedelmi verseny, az árak és a fogyasztók választási lehetőségei tekintetében várhatóan előnyökkel jár majd; sürgeti különösen a Bizottságot, hogy teljesítse az európai digitális menetrendben (COM(2010)0245 végleges/2) meghatározott azon célkitűzéseket, amelyek szerint a barangolási és a nemzeti díjak közötti különbségeknek 2015-re meg kell szűnniük;
56. hangsúlyozza, hogy a szélessávú ágazatban a fokozott verseny elengedhetetlen ahhoz, hogy megvalósuljon az Európa 2020 stratégiának az európai polgárok teljes körű szélessávú lefedettségére irányuló célkitűzése, ami a fogyasztók és a vállalkozások számára is előnyökkel jár; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg azokat a lehetséges eseteket, amikor a szélessávú szolgáltatásokhoz való hozzáférést nemzeti szinten korlátozták;
57. sürgeti a Bizottságot annak kivizsgálására, hogy az EU kibocsátási egységeinek (EUA) túlságosan nagyvonalú osztogatása milyen mértékben torzíthatja a versenyt egyes ágazatokban, mivel ezek az engedélyek, amelyek hatékonysága a gazdasági tevékenység visszaesése következtében csökkent, bizonyos vállalatok számára váratlan nyereséget eredményeztek, ugyanakkor csökkentették e vállalatok hajlandóságát arra, hogy részt vegyenek az ökológiai szempontból hatékonyabb gazdaságra történő átállásban;
58. emlékeztet, hogy a Bizottság számos jogsértési eljárást indított a tagállamokkal szemben az első vasúti csomag nem megfelelő végrehajtása miatt;
59. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az országok között a légi szállítási ágazatban kötött kétoldalú megállapodások ne részesítsenek formálisan előnyben egyes repülőtereket az egyik országból a másikba tartó légi járatok tekintetében;
60. sürgeti a Bizottságot a légi közlekedési ágazat, különösen a légitársaságok közötti közös üzemeltetési megállapodások elemzésére, amelyek sok esetben semmiféle előnyt nem jelentenek a fogyasztó számára, csak egyszerűen hozzájárulnak a piac nagyobb fokú lezárásához, aminek eredménye az erőfölénnyel való visszaélés, és olyan vállalkozások összehangolt gyakorlata, amelyek egyébként versenytársakként léptek volna fel;
61. várakozással tekint a 2005. évi légiközlekedési iránymutatások alkalmazására vonatkozó nyilvános konzultáció eredményei elé; arra ösztönzi a Bizottságot, hogy körültekintően vizsgálja meg a légitársaságoknak nyújtott szociális és szerkezetátalakítási támogatás elbírálására vonatkozó rendelkezéseket abból a szempontból, hogy tudnak-e a jelenlegi piaci feltételek mellett egyenlő esélyeket biztosítani a légifuvarozók számára vagy esetleg felülvizsgálatra szorulnak;

2012. február 2., csütörtök

62. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nemzetközi légitársaságok közötti verseny torzulásának elkerülése érdekében lépjenek fel az EU és harmadik országok közötti megállapodásokkal összefüggésben esetlegesen alkalmazott megkülönböztető jellegű politikák ellen, ekként biztosítva a tisztességes versenyt;

63. hangsúlyozza az egységes európai égbolt megvalósításának szükségét, amely egy teljesítménybiztosítási rendszer felállítását révén átláthatóan bearázott szolgáltatásokat garantál majd;

64. megismétli, hogy a közlekedési módokon belüli és közötti tisztességesebb verseny érdekében a repülőjegyeknél szigorúan valós, átlátható és mindent felölelő árakat kell alkalmazni;

65. várakozással tekint a tengeri kikötői struktúrák finanszírozásáról szóló bizottsági és európai parlamenti tanulmányok megállapításai elé, mivel e dokumentum jóvoltából a két intézmény fel tudja mérni, hogy a jelenlegi szabályokat koherensen alkalmazzák-e vagy inkább átdolgozásra szorulnak;

A Parlament és a Bizottság közötti párbeszéd a versenypolitikáról

Párbeszéd a versenypolitikáról

66. üdvözli, hogy a Bizottság alelnöke, Joaquín Almunia részt vett a Parlamenttel folytatott eszmecsere, és üdvözli az ebben az évben a Versenypolitikai Főigazgatóság által szervezett tájékoztatókon mindvégig megnyilvánuló pozitív együttműködést; véleménye szerint az európai parlamenti képviselők és a Versenypolitikai Főigazgatóság főigazgatója közötti éves találkozó olyan bevált gyakorlat, amelyet érdemes folytatni;

67. a Bizottság versenypolitikáról szóló éves jelentéseinek negyvenedik évfordulója alkalmából a Parlament és a Bizottság közötti megállapodásra hív fel a versenypolitikáról folytatott átfogó párbeszéd bevezetéséről, amelynek erősítése kell a Parlament mint az európai polgárokat képviselő, közvetlenül választott szerv szerepét; megállapítja, hogy e gyakorlat elmélyíti a létező párbeszédet, és adott esetben – a Bizottság Szerződésben rögzített kizárólagos hatásköreinek sérelme nélkül – intézményesítheti a Bizottság és a Parlament közötti rendszeres párbeszédet az Európai Parlament ajánlásainak nyomán követésére vonatkozó eljárások és kötelezettségvállalások rögzítése révén;

A versenypolitikáról szóló éves jelentés

68. sürgeti a Bizottságot, hogy éves jelentésébe foglalja bele a következőket:

- az adott év során elfogadott jogi és nem jogi, kötelező és nem kötelező eszközök leírása a módosítás indokolásával együtt;
- a nyilvános konzultációk keretében a Parlamenttől és az érintett felektől kapott észrevételek összefoglalása annak indokolásával, hogy az ezekben szereplő egyes észrevételeket miért fogadtak el, míg másokat miért nem;
- a Bizottság által az adott év során döntéshozatala átláthatóságának fokozása és a megfelelő eljárás nagyobb fokú tiszteletben tartásának biztosítása érdekében hozott intézkedések leírása; e szakasznak jelentést kell tartalmaznia a versenypolitikáról a Parlamenttel folytatott párbeszédéről;

A versenypolitikával kapcsolatos éves munkaprogram

69. sürgeti a Bizottságot, hogy minden év elején terjesszen elő egy versenypolitikával kapcsolatos munkaprogramot, amelyben részletezi a következő év során várhatóan elfogadásra kerülő kötelező és nem kötelező erejű versenypolitikai eszközöket és a tervezett nyilvános konzultációkat;

2012. február 2., csütörtök

70. hangsúlyozza, hogy a versenypolitikáért felelős biztosnak az ECON bizottság elé kell terjesztenie mind a jelentést, mind a munkaprogramot;

*

* *

71. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

Jelmagyarázat

- * Konzultációs eljárás
- **I Együttműködési eljárás: első olvasat
- **II Együttműködési eljárás: második olvasat
- *** Hozzájárulási eljárás
- ***I Együtt döntési eljárás: első olvasat
- ***II Együtt döntési eljárás: második olvasat
- ***III Együtt döntési eljárás: harmadik olvasat

(A Bizottság által javasolt jogalap határozza meg az eljárás típusát)

Politikai módosítások: az új vagy módosított szöveget félkövér és dőlt betűtípus, a törléseket pedig a ■ jel mutatja.

Technikai módosítások és a szolgálatok kiigazításai: az új vagy módosított szöveget dőlt betűtípus, a törléseket pedig a || jel mutatja.

Az EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU